

LISABONOS SUTARTIS,
IŠ DALIES KEIČIANČI EUROPOS SĄJUNGOS SUTARTĮ
IR EUROPOS BENDRIJOS STEIGIMO SUTARTĮ

PREAMBULĖ

JO DIDENYBĖ BELGŲ KARALIUS,
BULGARIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
ČEKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
JOS DIDENYBĖ DANIJOS KARALIENĖ,
VOKIETIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
ESTIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
AIRIJOS PREZIDENTAS,
GRAIKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
JO DIDENYBĖ ISPANIJOS KARALIUS,
PRANCŪZIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
ITALIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
KIPRO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
LATVIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
JO PRAKILNYBĖ LIUKSEMBURGO DIDYSIS HERCOGAS,
VENGRIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
MALTOS PREZIDENTAS,
JOS DIDENYBĖ NYDERLANDŲ KARALIENĖ,
AUSTRIJOS RESPUBLIKOS FEDERALINIS PREZIDENTAS,

LENKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

PORTUGALIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

RUMUNIJOS PREZIDENTAS,

SLOVĖNIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

SLOVAKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

SUOMIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ,

ŠVEDIJOS KARALYSTĖS VYRIAUSYBĖ,

JOS DIDENYBĖ JUNG TINĖS DIDŽIOSIOS BRITANIJOS IR ŠIAURĖS AIRIJOS
KARALYSTĖS KARALIENĖ,

NORĖDAMI užbaigti procesą, pradėtą Amsterdamo sutartimi ir Nicos sutartimi, siekiant stiprinti
Sąjungos veiksmingumą bei demokratinį teisėtumą ir gerinti jos veiklos nuoseklumą,

SUSITARĖ iš dalies keisti Europos Sąjungos sutartį, Europos bendrijos steigimo sutartį ir Europos
atominės energijos bendrijos steigimo sutartį,

ir šiuo tikslu savo įgaliotaisiais atstovais paskyrė:

JO DIDENYBĖ BELGŲ KARALIUS,

Ministrą Pirmininką
Guy VERHOFSTADT

Užsienio reikalų ministrą
Karel DE GUCHT

BULGARIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Ministrą Pirmininką
Sergei STANISHEV

Ministro pirmininko pavaduotoją ir Užsienio reikalų ministrą
Ivailo KALFIN

ČEKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENAS,

Ministrą Pirmininką
Mirek TOPOLÁNEK

Užsienio reikalų ministrą
Karel SCHWARZENBERG

JOS DIDENYBĖ DANIJOS KARALIENĖ,

Ministrą Pirmininką
Anders Fogh RASMUSSEN

Užsienio reikalų ministrą
Per Stig MØLLER

VOKIETIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Federalinę kanclerę
Dr. Angela MERKEL

Federalinį užsienio reikalų ministrą ir kanclerio pavaduotoją
Dr. Frank-Walter STEINMEIER

ESTIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Ministrą Pirmininką
Andrus ANSIP

Užsienio reikalų ministrą
Urmas PAET

AIRIJOS PREZIDENTAS,

Ministrą Pirmininką (Taoiseach)
Bertie AHERN

Užsienio reikalų ministrą
Dermot AHERN

GRAIKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Ministrą Pirmininką
Konstantinos KARAMANLIS

Užsienio reikalų ministrę
Dora BAKOYANNIS

JO DIDENYBĖ ISPANIJOS KARALIUS,

Vyriausybės pirmininką
José Luis RODRÍGUEZ ZAPATERO

Užsienio reikalų ir bendradarbiavimo ministrą
Miguel Ángel MORATINOS CUYAUBÉ

PRANCŪZIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Prezidentą
Nicolas SARKOZY

Ministrą Pirmininką
François FILLON

Užsienio ir Europos reikalų ministrą
Bernard KOUCHNER

ITALIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Ministrų tarybos pirmininką
Romano PRODI

Ministrų tarybos vicepirmininką ir Užsienio reikalų ministrą
Massimo D'ALEMA

KIPRO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Prezidentą
Tassos PAPADOPOULOS

Užsienio reikalų ministrą
Erato KOZAKOU-MARCOULLIS

LATVIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Prezidentą
Valdis ZATLERS

Ministrą Pirmininką
Aigars KALVĪTIS

Užsienio reikalų ministrą
Māris RIEKSTIŅŠ

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Prezidentą
Valdą ADAMKŲ

Ministrą Pirmininką
Gediminą KIRKILĄ

Užsienio reikalų ministrą
Petrą VAITIEKŪNĄ

JO PRAKILNYBĖ LIUKSEMBURGO DIDYSIS HERCOGAS,

Ministrą Pirmininką, Valstybės ministrą
Jean-Claude JUNCKER

Ministro Pirmininko pavaduotoją, užsienio reikalų ir imigracijos ministrą
Jean ASSELBORN

VENGRIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Ministrą Pirmininką
Ferenc GYURCSÁNY

Užsienio reikalų ministrę
Dr. Kinga GÖNCZ

MALTOS PREZIDENTAS,

Ministrą Pirmininką
The Hon Lawrence GONZI

Užsienio reikalų ministrą
The Hon Michael FRENDU

JOS DIDENYBĖ NYDERLANDŲ KARALIENĖ,

Ministrą Pirmininką
Dr. J. P. BALKENENDE

Užsienio reikalų ministrą
M. J. M. VERHAGEN

AUSTRIJOS RESPUBLIKOS FEDERALINIS PREZIDENTAS,

Federalinį kanclerį
Dr. Alfred GUSENBAUER

Federalinį Europos ir tarptautinių reikalų ministrę
Dr. Ursula PLASSNIK

LENKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Ministrą Pirmininką
Donald TUSK

Užsienio reikalų ministrą
Radosław SIKORSKI

PORTUGALIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Ministrą Pirmininką
José SÓCRATES CARVALHO PINTO DE SOUSA

Valstybės ir užsienio reikalų ministrą
Luís Filipe MARQUES AMADO

RUMUNIJOS PREZIDENTAS

Prezidentą
Traian BĂSESCU

Ministrą Pirmininką
Călin POPESCU-TĂRICEANU

Užsienio reikalų ministrą
Adrian CIOROIANU

SLOVĖNIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Vyriausybės Pirmininką
Janez JANŠA

Užsienio reikalų ministrą
Dr. Dimitrij RUPEL

SLOVAKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Ministrą Pirmininką
Robert FICO

Užsienio reikalų ministrą
Ján KUBIŠ

SUOMIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Ministrą Pirmininką
Matti VANHANEN

Užsienio reikalų ministrą
Ilkka KANERVA

ŠVEDIJOS KARALYSTĖS VYRIAUSYBĖ,

Ministrą Pirmininką
Fredrik REINFELDT

Europos reikalų ministrę
Cecilia MALMSTRÖM

JOS DIDENYBĖ JUNG TINĖS DIDŽIOSIOS BRITANIJOS IR ŠIAURĖS AIRIJOS
KARALYSTĖS KARALIENĖ,

Ministrą Pirmininką
The Rt. Hon Gordon BROWN

Užsienio reikalų ir sandraugos ministrą
The Rt. Hon David MILIBAND

KURIE, pasikeitę tinkamai įformintais ir patvirtintais įgaliojamaisiais raštais,

SUSITARĖ DĖL TOLIAU PATEIKIAMŲ NUOSTATŲ:

EUROPOS SAJUNGOS SUTARTIES IR EUROPOS BENDRIJOS STEIGIMO SUTARTIES PAKEITIMAI

1 STRAIPSNIS

Europos Sąjungos sutartis iš dalies keičiama laikantis šio straipsnio nuostatų.

PREAMBULĖ

1) Preambulė iš dalies keičiama taip:

a) įrašoma tokia antra konstatuojama dalis:

„SEMDAMIESI ĮKVĖPIMO iš Europos kultūrinio, religinio ir humanistinio paveldo, iš kurio susiformavo visuotinės vertybės, kurias sudaro neliečiamos ir prigimtinės žmogaus teisės, taip pat laisvė, demokratija, lygybė ir teisinė valstybė,“;

b) septintoje konstatuojamoje dalyje, kuri tapo aštunta konstatuojama dalimi, žodžiai „šios Sutarties“ pakeičiami žodžiais „šios Sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo“;

c) vienuoliktoje konstatuojamoje dalyje, kuri tapo dvylikta konstatuojama dalimi, žodžiai „šios Sutarties“ pakeičiami žodžiais „šios Sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo“.

BENDROSIOS NUOSTATOS

2) 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) pirmosios pastraipos pabaigoje įrašomas šis sakinyss:

„, kuriai valstybės narės suteikia kompetenciją siekti jų bendrų tikslų.“;

b) trečioji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„Sajunga grindžiama šia Sutartimi ir Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutartys). Abi šios Sutartys turi tokią pačią teisinę galią. Sajunga pakeičia Europos bendriją ir perima Europos bendrijos teises bei pareigas.“

3) Įrašomas 1a straipsnis:

„1a STRAIPSNIS

Sajunga yra grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises. Šios vertybės yra bendros valstybėms narėms, gyvenančioms visuomenėje, kurioje vyrauja pliuralizmas, nediskriminavimas, tolerancija, teisingumas, solidarumas ir moterų bei vyrų lygybė.“

- 4) 2 straipsnis pakeičiamas šiuo tekstu:

„2 STRAIPSNIS

1. Sąjungos tikslas – skatinti taiką, savo vertybes ir savo tautų gerovę.
2. Sąjunga savo piliečiams siūlo vidaus sienų neturinčią laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, kurioje laisvas asmenų judėjimas užtikrinamas kartu taikant atitinkamas išorės sienų kontrolės, prieglobsčio suteikimo, imigracijos ir nusikalstamumo prevencijos bei kovos su juo priemones.
3. Sąjunga sukuria vidaus rinką. Ji siekia Europos, kurioje vystymasis būtų tvarus, pagrįstas subalansuotu ekonomikos augimu ir stabiliomis kainomis, didelio konkurencingumo socialine rinkos ekonomika, kuria siekiama visiško užimtumo ir socialinės pažangos, bei aukšto lygio aplinkos apsauga ir aplinkos kokybės gerinimu. Ji skatina mokslo ir technikos pažangą.

Ji kovoja su socialine atskirtimi ir diskriminacija bei skatina socialinį teisingumą ir apsaugą, moterų ir vyrų lygybę, kartų solidarumą ir vaiko teisių apsaugą.

Ji skatina ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą bei valstybių narių solidarumą.

Ji gerbia turtingą savo kultūros ir kalbų įvairovę bei užtikrina, kad Europos kultūros paveldas būtų saugomas ir turtinamas.
4. Sąjunga įsteigia Ekonominę ir pinigų sąjungą, kurios valiuta – euro.
5. Palaikydama santykius su platesniu pasauliu, Sąjunga išsaugo ir skatina savo vertybes ir savo interesus bei prisideda prie savo piliečių apsaugos. Ji prisideda prie taikos išsaugojimo, saugumo užtikrinimo, tvaraus planetos vystymosi, tautų tarpusavio solidarumo ir pagarbos, laisvos ir sąžiningos prekybos, skurdo panaikinimo ir žmogaus, ypač vaiko, teisių apsaugos, taip pat prie griežto tarptautinės teisės, įskaitant Jungtinių Tautų Chartijos principus, laikymosi ir jos plėtojimo.
6. Savo tikslų Sąjunga siekia deramomis priemonėmis pagal Sutartyse jai suteiktą atitinkamą kompetenciją.“

- 5) 3 straipsnis panaikinamas ir įrašomas 3a straipsnis:

„3a STRAIPSNIS

1. Pagal 3b straipsnį visa Sutartimis Sąjungai nepriskirta kompetencija priklauso valstybių narių kompetencijai.
2. Sąjunga gerbia valstybių narių lygybę prieš Sutartis bei nacionalinį jų savitumą, neatsiejamą nuo pagrindinių politinių bei konstitucinių jų struktūrų, įskaitant regioninę ir vietos savivaldą. Ji gerbia esmines valstybines jų funkcijas, įskaitant valstybės teritorinio vientisumo, viešosios tvarkos bei nacionalinio saugumo užtikrinimą. Kiekviena valstybė narė išimtinai išlieka atsakinga visų pirma už savo nacionalinį saugumą.
3. Vadovaudamosi lojalaus bendradarbiavimo principu, Sąjunga ir valstybės narės gerbia viena kitą ir viena kitai padeda vykdydamos iš Sutarčių kylančias užduotis.

Kad užtikrintų pagal Sutartis ar Sąjungos institucijų aktus atsirandančių pareigų vykdymą, valstybės narės imasi bet kurių reikiamų bendrų ar specialių priemonių.

Valstybės narės padeda Sąjungai įgyvendinti jos užduotis ir nesiima jokių priemonių, kurios gali trukdyti siekti Sąjungos tikslų.“

- 6) Įrašomas 3b straipsnis, kuris pakeičia Europos bendrijos steigimo sutarties 5 straipsnį:

„3b STRAIPSNIS

1. Sąjungos kompetencijos ribų nustatymas grindžiamas suteikimo principu. Sąjungos kompetencijos įgyvendinimas grindžiamas subsidarumo ir proporcingumo principais.
2. Pagal suteikimo principą Sąjunga veikia tik neperžengdama ribų kompetencijos, kurią, siekiant Sutartyse nustatytų tikslų, jai šiose Sutartyse suteikė valstybės narės. Visa Sutartimis Sąjungai nepriskirta kompetencija priklauso valstybėms narėms.

3. Pagal subsidiarumo principą tose srityse, kurios nepriklauso Sąjungos išimtinai kompetencijai, ji ima veikti tik tada ir tik tokiu mastu, kai valstybės narės numatomo veiksmo tikslų negali deramai pasiekti centriniu, regioniniu ir vietiniu lygiu, o Sąjungos lygiu dėl numatomo veiksmo masto arba poveikio juos pasiekti būtų geriau.

Sąjungos institucijos subsidiarumo principą taiko pagal Protokolą dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo. Nacionaliniai parlamentai tame protokole nustatyta tvarka užtikrina, kad būtų laikomasi subsidiarumo principo.

4. Pagal proporcingumo principą Sąjungos veiksmų turinys ir forma neviršija to, kas būtina siekiant Sutarčių tikslų.

Sąjungos institucijos proporcingumo principą taiko pagal Protokolą dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo.“

7) 4 ir 5 straipsniai panaikinami.

8) 6 straipsnis pakeičiamas taip:

„6 STRAIPSNIS

1. Sąjunga pripažįsta 2000 m. gruodžio 7 d. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, patikslintoje 2007 m. gruodžio 12 d. Strasbūre, išdėstytas teises, laisves ir principus; Chartija turi tokią pat teisinę galią, kaip ir Sutartys.

Chartijos nuostatos niekaip neišplečia Sutartyse apibrėžtos Sąjungos kompetencijos.

Chartijoje nustatytos teisės, laisvės ir principai aiškinami laikantis Chartijos VII antraštinėje dalyje pateiktų bendrųjų nuostatų, reglamentuojančių jos aiškinimą ir taikymą, taip pat tinkamai atsižvelgiant į Chartijoje nurodytus paaiškinimus, kuriuose pateikti tų nuostatų šaltiniai.

2. Sąjunga prisijungia prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos. Šis prisijungimas neturi įtakos Sutartyse apibrėžtai Sąjungos kompetencijai.

3. Pagrindinės teisės, kurias garantuoja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija ir kurios kyla iš valstybėms narėms bendrų konstitucinių tradicijų, sudaro Sąjungos teisės bendruosius principus.“

9) 7 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) visame straipsnyje žodis „sutikimas“ pakeičiamas žodžiu „pritarimas“, žodžiai „6 straipsnio 1 dalyje nurodytus principus“ ar „6 straipsnio 1 dalyje minimus principus“ pakeičiami žodžiais „1a straipsnyje nurodytas vertybes“, žodžiai „šią Sutartį“ pakeičiami žodžiu „Sutartis“ ir žodis „Komisija“ pakeičiamas žodžiais „Europos Komisija“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;
- b) 1 dalies pirmosios pastraipos pirmo sakinio paskutinė dalis „ir teikti tai valstybei atitinkamas rekomendacijas“ išbraukiama; paskutinio sakinio paskutinė dalis „ir, sprendama ta pačia tvarka, gali kreiptis į nepriklausomus asmenis, kad jie per pagrįstai numanomą laikotarpį pateiktų pranešimą apie padėtį toje valstybėje narėje.“ pakeičiama taip: „ir, sprendama ta pačia tvarka, gali teikti jai rekomendacijas.“;
- c) 2 dalies žodžiai „Taryba, į kurią sušaukiami valstybių ar vyriausybių vadovai, [...] gali vieningai nuspręsti,“ pakeičiami žodžiais „Europos Vadovų Taryba, [...] gali vieningai nuspręsti,“, o žodžiai „atitinkamos valstybės narės vyriausybę“ pakeičiami žodžiais „atitinkamą valstybę narę“;

d) 5 ir 6 dalys pakeičiamos šiuo tekstu:

„5. Balsavimo tvarka, šio straipsnio tikslais taikoma Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai, nustatoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 309 straipsnyje.“

10) Įrašomas šis naujas 7a straipsnis:

„7a STRAIPSNIS

1. Sąjunga plėtoja ypatingus santykius su kaimyninėmis šalimis siekdama sukurti Sąjungos vertybėmis grindžiamą gerovės ir geros kaimynystės erdvę, kuriai būdingi artimi ir taikūs bendradarbiavimo santykiai.

2. Taikant 1 dalį, Sąjunga su atitinkamomis šalimis gali sudaryti konkrečius susitarimus. Šiuose susitarimuose gali būti nustatytos tiek abipusės teisės ir įsipareigojimai, tiek bendros veiklos galimybės. Dėl jų įgyvendinimo reguliariai rengiamos konsultacijos.“

11) II antraštinės dalies nuostatos įtraukiamos į Europos bendrijos steigimo sutartį su pakeitimais, kuri tampa Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo.

DEMOKRATINIAI PRINCIPAI

- 12) II antraštinė dalis ir 8 straipsnis pakeičiami nauju pavadinimu ir šiais naujais 8-8c straipsniais:

„II ANTRAŠTINĖ DALIS NUOSTATOS DĖL DEMOKRATINIŲ PRINCIPŲ

8 STRAIPSNIS

Savo veikloje Sąjunga visada laikosi piliečių, kuriems jos institucijos, įstaigos ir organai skiria vienodą dėmesį, lygybės principo. Kiekvienas asmuo, turintis valstybės narės pilietybę, yra Sąjungos pilietis. Sąjungos pilietybė papildo nacionalinę pilietybę, bet jos nepakeičia.

8a STRAIPSNIS

1. Sąjungos veikla pagrįsta atstovaujama demokratija.
2. Piliečiai Sąjungos lygiu yra tiesiogiai atstovaujami Europos Parlamente.

Valstybėms narėms Europos Vadovų Taryboje atstovauja jų valstybių ar vyriausybių vadovai, o Taryboje atstovauja jų vyriausybės, pačios būdamos demokratiškai atskaitingos savo nacionaliniams parlamentams ar savo piliečiams.

3. Kiekvienas pilietis turi teisę dalyvauti demokratiame Sąjungos gyvenime. Sprendimai priimami kuo atviriau ir kiek įmanoma labiau juos priartinant prie piliečių.
4. Politinės partijos Europos lygiu prisideda formuojant europinį politinį sąmoningumą ir reiškiant Sąjungos piliečių valią.

8b STRAIPSNIS

1. Institucijos atitinkamomis priemonėmis suteikia piliečiams ir atstovaujamosioms asociacijoms galimybę skelbti nuomones apie visas Sąjungos veiklos sritis ir viešai jomis keistis.
2. Institucijos palaiko atvirą, skaidrą ir nuolatinį dialogą su atstovaujamosiomis asociacijomis ir pilietine visuomene.
3. Siekdama užtikrinti Sąjungos veiksmų nuoseklumą ir skaidrumą, Europos Komisija plačiai konsultuojasi su suinteresuotomis šalimis.
4. Ne mažiau kaip milijonas reikšmingos valstybių narių dalies piliečių, manydami, kad Sutartims įgyvendinti reikalingas Sąjungos teisės aktas, gali imtis iniciatyvos raginti Europos Komisiją, kad ji, neviršydamą savo įgaliojimų, pateiktų tuo klausimu atitinkamą pasiūlymą.

Tokios iniciatyvos pateikimo tvarka ir sąlygos nustatomos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 21 straipsnio pirmąją pastraipą.

8c STRAIPSNIS

Nacionaliniai parlamentai aktyviai prisideda užtikrinant gerą Sąjungos veikimą:

- a) iš Sąjungos institucijų gaudami informaciją ir pagal Protokolą dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje jiems persiunčiamus Sąjungos įstatymo galią turinčių aktų projektus;
- b) užtikrindami, kad būtų laikomasi subsidarumo principo Protokole dėl subsidarumo ir proporcingumo principų taikymo nustatyta tvarka;
- c) laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės srityje dalyvaudami šios srities Sąjungos politikos įgyvendinimo įvertinimo mechanizmuose pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 61c straipsnį ir dalyvaudami Europolo veiklos politinėje kontrolėje bei *Eurojust* veiklos įvertinime pagal minėtos Sutarties 69g ir 69d straipsnius;
- d) dalyvaudami Sutarčių peržiūros procedūrose pagal šios Sutarties 48 straipsnį;
- e) gaudami pranešimus apie paraiškas įstoti į Sąjungą pagal šios Sutarties 49 straipsnį;
- f) dalyvaudami nacionalinių parlamentų tarpparlamentiniame bendradarbiavime ir bendradarbiavime su Europos Parlamentu pagal Protokolo dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje nuostatas.“

INSTITUCIJOS

- 13) III antraštinės dalies nuostatos panaikinamos. III antraštinė dalis pakeičiama šiuo nauju pavadinimu:

„III ANTRAŠTINĖ DALIS NUOSTATOS DĖL INSTITUCIJŲ“.

- 14) 9 straipsnis pakeičiamas taip:

„9 STRAIPSNIS

1. Sąjungos institucine struktūra siekiama skatinti jos vertybes, siekti jos tikslų, tarnauti jos, jos piliečių ir valstybių narių interesams bei užtikrinti jos politikos ir veiksmų nuoseklumą, veiksmingumą ir tęstinumą.

Sąjungos institucijos yra šios:

- Europos Parlamentas,
- Europos Vadovų Taryba,
- Taryba,
- Europos Komisija (toliau – Komisija),
- Europos Sąjungos Teisingumo Teismas,

– Europos centrinis bankas,

– Audito Rūmai.

2. Kiekviena institucija veikia neviršydamą Sutartyse jai suteiktų įgaliojimų ir laikydamasi jose nustatytų procedūrų, sąlygų bei tikslų. Institucijos lojaliai tarpusavyje bendradarbiauja.

3. Nuostatos, susijusios su Europos centriniu banku ir Audito Rūmais, taip pat išsamios nuostatos dėl kitų institucijų, pateikiamos Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo.

4. Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai padeda Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas bei Regionų komitetas, atliekantys patariamąsias funkcijas.“

15) Įrašomas 9a straipsnis:

„9a STRAIPSNIS

1. Europos Parlamentas bendrai su Taryba vykdo teisėkūros ir biudžetines funkcijas. Jis vykdo politinės kontrolės ir konsultavimo funkcijas, laikydamasis Sutartyse nustatytų sąlygų. Jis renka Komisijos pirmininką.

2. Europos Parlamentą sudaro Sąjungos piliečių atstovai. Jų skaičius neviršija septynių šimtų penkiasdešimties, neįskaitant pirmininko. Piliečiams mažėjančia tvarka atstovaujama proporcingai mažinant narių skaičių iki minimalios šešių narių iš kiekvienos valstybės ribos. Nei vienai valstybei narei neskiriama daugiau kaip devyniasdešimt šešios vietos.

Europos Parlamento iniciatyva ir gavusi jo pritarimą Europos Vadovų Taryba vieningai priima sprendimą, nustatantį Europos Parlamento sudėtį pagal pirmojoje pastraipoje nurodytus principus.

3. Europos Parlamento nariai renkami remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise laisvu ir slaptu balsavimu penkerių metų kadencijai.

4. Europos Parlamentas iš savo narių išsirenka savo pirmininką ir savo biurą.“

16) Įrašomas 9b straipsnis:

„9b STRAIPSNIS

1. Europos Vadovų Taryba deramai skatina Sąjungos vystymąsi ir nustato bendrąsias politikos gaires ir prioritetus. Ji nevykdo teisėkūros funkcijų.
2. Europos Vadovų Tarybą sudaro valstybių narių arba jų vyriausybių vadovai ir jos pirmininkas bei Komisijos pirmininkas. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai dalyvauja jos darbe.
3. Europos Vadovų Taryba susitinka du kartus per pusmetį, susitikimus sušaukia jos pirmininkas. Kai reikia pagal darbotvarkę, Europos Vadovų Tarybos nariai gali nuspręsti, kad kiekvienam jų padėtų ministras, o Komisijos pirmininkui – Komisijos narys. Prireikus pirmininkas sušaukia neeilinį Europos Vadovų Tarybos susitikimą.
4. Jei Sutartyse nenumatyta kitaip, Europos Vadovų Taryba sprendimus priima bendru sutarimu.
5. Europos Vadovų Taryba savo pirmininką išsirenka kvalifikuota balsų dauguma dvejų su puse metų kadencijai; pirmininkas gali būti perrenkamas dar vienai kadencijai. Nenumatytų kliūčių arba sunkaus nusižengimo atvejais Europos Vadovų Taryba ta pačia tvarka gali panaikinti pirmininko mandatą.
6. Europos Vadovų Tarybos pirmininkas:
  - a) pirmininkauja Europos Vadovų Tarybai ir vadovauja jos darbui;
  - b) užtikrina pasirengimą Europos Vadovų Tarybos darbui ir jo tęstinumą bendradarbiaudamas su Komisijos pirmininku ir remdamasis Bendrųjų reikalų tarybos darbu;
  - c) siekia palengvinti sanglaudą ir bendrą sutarimą Europos Vadovų Taryboje;
  - d) po kiekvieno Europos Vadovų Tarybos susitikimo pateikia pranešimą Europos Parlamentui.

Europos Vadovų Tarybos pirmininkas savo lygiu ir pagal savo pareigas užtikrina atstovavimą Sąjungai užsienyje bendros užsienio ir saugumo politikos klausimais nepažeisdamas Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai įgaliojimų.

Europos Vadovų Tarybos pirmininkas negali eiti pareigų atskiroje valstybėje.“

17) Įrašomas 9c straipsnis:

„9c STRAIPSNIS

1. Taryba bendrai su Europos Parlamentu vykdo teisėkūros ir biudžetines funkcijas. Ji vykdo politikos formavimo ir koordinavimo funkcijas laikydamosi Sutartyse nustatytų sąlygų.
2. Tarybą sudaro po vieną kiekvienos valstybės narės ministro lygio atstovą, kuris gali priimti įsipareigojimus savo valstybės narės vyriausybės vardu ir balsuoti jos vardu.
3. Išskyrus atvejus, kai Sutartyse numatyta kitaip, Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma.
4. Nuo 2014 m. lapkričio 1 d. kvalifikuotą balsų daugumą sudaro ne mažiau kaip 55 % Tarybos narių, kurių turi būti ne mažiau kaip penkiolika, atstovaujančių valstybėms narėms, kurių gyventojai sudaro ne mažiau kaip 65 % Sąjungos gyventojų.

Sprendimą blokuojančią mažumą turi sudaryti ne mažiau kaip keturi Tarybos nariai, jei ji nesudaroma, laikoma, kad yra kvalifikuota balsų dauguma.

Kiti balsavimo kvalifikuota balsų dauguma tvarkos aspektai nustatomi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 205 straipsnio 2 dalyje.

5. Pereinamojo laikotarpio nuostatos, susijusios su kvalifikuotos balsų daugumos apibrėžimu, taikomos iki 2014 m. spalio 31 d., ir nuostatos, kurios bus taikomos nuo 2014 m. lapkričio 1 d. iki 2017 m. kovo 31 d., nustatomos Protokole dėl pereinamojo laikotarpio nuostatų.

6. Taryba susirenka įvairios sudėties; sudėčių sąrašas priimamas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 201b straipsnį.

Bendrųjų reikalų taryba užtikrina įvairios sudėties Tarybos darbo nuoseklumą. Ji, bendradarbiaudama su Europos Vadovų Tarybos pirmininku ir Komisija, rengia Europos Vadovų Tarybos susitikimus ir užtikrina tolesnį su jais susijusį darbą.

Užsienio reikalų taryba, vadovaudamasi Europos Vadovų Tarybos nubrėžtomis strateginėmis gairėmis, parengia Sąjungos išorės veiksmus ir užtikrina, kad Sąjungos veiksmai būtų nuoseklūs.

7. Valstybių narių vyriausybių nuolatinių atstovų komitetas yra atsakingas už Tarybos darbo parengimą.

8. Taryba posėdžiauja viešai, kai sprendžia ir balsuoja dėl įstatymo galią turinčių aktų projektų. Todėl kiekvienas Tarybos susitikimas yra padalijamas į dvi dalis, kuriose atitinkamai svarstomi Sąjungos įstatymo galią turintys aktai ir klausimai, nesusiję su teisės aktų priėmimu.

9. Įvairios sudėties Tarybai, išskyrus Užsienio reikalų tarybą, pirmininkauja valstybių narių atstovai Taryboje lygios rotacijos tvarka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 201b straipsnyje nustatytas sąlygas.“

18) Įrašomas 9d straipsnis:

„9d STRAIPSNIS

1. Komisija remia bendruosius Sąjungos interesus ir imasi atitinkamos iniciatyvos šiuo tikslu. Ji užtikrina, kad Sutartys ir priemonės, kurių jomis vadovaudamosi imasi institucijos, būtų taikomos. Ji prižiūri Sąjungos teisės taikymą kontroliuojant Europos Sąjungos Teisingumo Teismui. Ji vykdo biudžetą ir vadovauja programoms. Ji atlieka koordinavimo, vykdomąsias ir valdymo funkcijas Sutartyse nustatytais sąlygomis. Išskyrus bendrą užsienio ir saugumo politiką bei kitus Sutartyse nustatytus atvejus, ji užtikrina Sąjungos atstovavimą išorės santykiuose. Ji inicijuoja Sąjungos metinių ir daugiamečių programų sudarymą, kad būtų pasiekti susitarimai tarp institucijų.

2. Išskyrus atvejus, kai Sutartyse numatyta kitaip, Sąjungos įstatymo galią turintys aktai gali būti priimami tik remiantis Komisijos pasiūlymu. Kiti aktai priimami remiantis Komisijos pasiūlymu, kai tai numato Sutartys.

3. Komisijos kadencijos trukmė – penkeri metai.

Komisijos nariai parenkami pagal jų bendrą kompetenciją ir atsidavimą Europai, iš asmenų, kurių nepriklausomumas nekelia jokių abejonių.

Vykdydama savo įsipareigojimus, Komisija yra visiškai nepriklausoma. Nepažeidžiant 9e straipsnio 2 dalies, Komisijos nariai nesiekia gauti ir nepaiso jokios vyriausybės, institucijos, įstaigos ar organo nurodymų. Jie susilaiko nuo bet kokios su savo pareigomis nesuderinamos veiklos.

4. Komisiją, paskirtą laikotarpiu nuo Lisabonos sutarties įsigaliojimo iki 2014 m. spalio 31 d., sudaro po vieną kiekvienos valstybės narės pilietį, įskaitant pirmininką ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai, kuris yra vienas iš pirmininko pavaduotojų.

5. Nuo 2014 m. lapkričio 1 d. Komisijos narių, įskaitant pirmininką ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai, skaičius atitinka du trečdalius valstybių narių skaičiaus, jeigu Europos Vadovų Taryba, sprendama vieningai, nenusprendžia šio skaičiaus pakeisti.

Komisijos nariai renkami iš valstybių narių piliečių pagal visiškai lygios rotacijos tarp valstybių narių sistemą, leidžiančią atspindėti visų valstybių narių demografinį ir geografinį diapazoną. Šią sistemą vieningai nustato Europos Vadovų Taryba pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 211a straipsnį.

6. Komisijos pirmininkas:

- a) nustato gaires, kuriomis Komisija turi vadovautis vykdydama savo užduotis;
- b) priima sprendimą dėl Komisijos vidinės struktūros, užtikrindamas jos nuoseklų, veiksmingą ir kolegialų darbą;
- c) iš Komisijos narių skiria pirmininko pavaduotojus, išskyrus Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai.

Komisijos narys atsistatydina, jei to reikalauja pirmininkas. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai atsistatydina pagal 9e straipsnio 1 dalyje nustatytą procedūrą, jei to reikalauja pirmininkas.

7. Atsižvelgdama į Europos Parlamento rinkimus ir atitinkamai pasikonsultavusi, Europos Vadovų Taryba, sprendama kvalifikuota balsų dauguma, siūlo Europos Parlamentui kandidatą į Komisijos pirmininkus. Šį kandidatą išrenka Europos Parlamentas jį sudarančių narių balsų dauguma. Jei šis kandidatas nesurenka reikalaujamos balsų daugumos, Europos Vadovų Taryba kvalifikuota balsų dauguma per vieną mėnesį pasiūlo naują kandidatą, kurį Europos Parlamentas renka pagal tą pačią procedūrą.

Taryba bendru sutarimu su išrinktuoju pirmininku patvirtina sąrašą kitų asmenų, kuriuos ji siūlo skirti Komisijos nariais. Jie parenkami remiantis valstybių narių siūlymais pagal 3 dalies antrojoje pastraipoje ir 5 dalies antrojoje pastraipoje nustatytus kriterijus.

Pirmininką, Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį bendrai užsienio ir saugumo politikai ir kitus Komisijos narius kolektyviai balsuodamas tvirtina Europos Parlamentas. Remiantis šiuo patvirtinimu, Komisiją kvalifikuota balsų dauguma skiria Europos Vadovų Taryba.

8. Komisija kolektyviai yra atskaitinga Europos Parlamentui. Europos Parlamentas gali balsuoti dėl pasiūlymo pareikšti nepasitikėjimą Komisija pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 201 straipsnyje nustatytą procedūrą. Jei toks pasiūlymas priimamas, Komisijos nariai atsistatydina kolektyviai, o Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai atsistatydina iš pareigų, kurias jis vykdo Komisijoje.“

19) Įrašomas šis naujas 9e straipsnis:

„9e STRAIPSNIS

1. Europos Vadovų Taryba kvalifikuota balsų dauguma ir gavusi Komisijos pirmininko sutikimą paskiria Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai. Europos Vadovų Taryba gali nutraukti jo įgaliojimus pagal tą pačią procedūrą.

2. Vyriausiasis įgaliotinis vadovauja Sąjungos bendrai užsienio ir saugumo politikai. Savo pasiūlymais jis prisideda prie šios politikos plėtojimo ir ją vykdo pagal Tarybos suteiktą mandatą. Tas pats taikoma ir bendrai saugumo ir gynybos politikai.

3. Vyriausiasis įgaliotinis pirmininkauja Užsienio reikalų tarybai.

4. Vyriausiasis įgaliotinis yra vienas iš Komisijos pirmininko pavaduotojų. Jis užtikrina Sąjungos išorės veiksmų nuoseklumą. Komisijoje jis yra atsakingas už jos išipareigojimus išorės santykių srityje ir kitų Sąjungos išorės veiksmų aspektų koordinavimą. Vykdydamas šiuos išipareigojimus Komisijoje ir tik šių išipareigojimų atžvilgiu, vyriausiasis įgaliotinis privalo laikytis Komisijos procedūrų tiek, kiek tai atitinka 2 ir 3 dalis.“

20) Įrašomas 9f straipsnis:

„9f STRAIPSNIS

1. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas apima Teisingumo Teismą, Bendrąjį Teismą ir specializuotus teismus. Jis užtikrina, kad aiškinant ir taikant Sutartis būtų laikomasi teisės.

Valstybės narės numato teisių gynimo priemones, būtinas užtikrinant veiksmingą teisminę apsaugą Sąjungos teisei priklausančiose srityse.

2. Teisingumo Teismą sudaro po vieną teisėją iš kiekvienos valstybės narės. Jam padeda generaliniai advokatai.

Bendrąjį Teismą sudaro ne mažiau kaip po vieną teisėją iš kiekvienos valstybės narės.

Teisingumo Teismo teisėjai ir generaliniai advokatai bei Bendrojo Teismo teisėjai parenkami iš asmenų, kurių nepriklausomumas nekelia abejonių ir kurie tenkina Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 223 ir 224 straipsniuose nustatytus reikalavimus. Valstybių narių vyriausybių bendru sutarimu jie skiriami šešeriems metams. Baigę kadenciją teisėjai ir generaliniai advokatai gali būti paskiriami iš naujo.

3. Vadovaudamasis Sutartimis Europos Sąjungos Teisingumo Teismas:

- a) priima sprendimus dėl valstybės narės, institucijos ar fizinio arba juridinio asmens pateiktų ieškinių;
- b) valstybių narių teismų prašymu priima prejudicinius sprendimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo arba institucijų priimtų aktų galiojimo;
- c) priima sprendimus kitais Sutartyse nustatytais atvejais.“

21) IV antraštinės dalies nuostatos įtraukiamos į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį su pakeitimais.

TVIRTESNIS BENDRADARBIAVIMAS

- 22) IV antraštinė dalis perima VII antraštinės dalies pavadinimą, kuris tampa „TVIRTESNIO BENDRADARBIAVIMO NUOSTATOS“, o 27a–27e straipsniai, 40–40b straipsniai ir 43–45 straipsniai pakeičiami šiuo 10 straipsniu, kuris taip pat pakeičia Europos bendrijos steigimo sutarties 11 ir 11a straipsnius. Tie patys straipsniai taip pat yra pakeičiami Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 280a–280i straipsniais, kaip toliau nurodyta šios Sutarties 2 straipsnio 278 punkte:

„10 STRAIPSNIS

1. Siekdamos tarpusavyje nustatyti tvirtesnę bendradarbiavimą srityse, kurios nepriklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai, valstybės narės gali pasinaudoti Sąjungos institucijomis ir įgyvendinti savo kompetenciją taikydamos atitinkamas Sutarčių nuostatas tokiu mastu ir tokia tvarka, kaip nustatyta šiame straipsnyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 280a–280i straipsniuose.

Tvirtesniu bendradarbiavimu siekiama prisidėti prie Sąjungos tikslų įgyvendinimo, apsaugoti jos interesus ir stiprinti jos integracijos procesą. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 280c straipsnio nuostatas į tokį bendradarbiavimą bet kuriuo metu gali įsitraukti visos valstybės narės.

2. Kaip paskutinę išeitį sprendimą, leidžiantį tvirtesnę bendradarbiavimą, priima Taryba, nustačiusi, kad tokio bendradarbiavimo tikslų per pagrįstą laiką Sąjunga kaip visuma negali pasiekti, ir su sąlyga, kad jame dalyvauja bent devynios valstybės narės. Taryba priima sprendimą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 280d straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Visi Tarybos nariai gali dalyvauti svarstymuose, tačiau balsuoja tik Tarybos nariai, atstovaujantys tvirtesniame bendradarbiavime dalyvaujančioms valstybėms narėms. Balsavimo tvarka nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 280e straipsnyje.

4. Pagal tvirtesnio bendradarbiavimo nuostatą priimti aktai privalomi tik jame dalyvaujančioms valstybėms narėms. Jie nelaikomi *acquis*, kurį turi perimti valstybės kandidatės, stodamos į Sąjungą, dalimi.“

- 23) V antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip: „BENDROSIOS NUOSTATOS, SUSIJUSIOS SU SĄJUNGOS IŠORĖS VEIKSM AIS, IR KONKREČIOS NUOSTATOS, SUSIJUSIOS SU BENDRA UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKA“.

BENDROSIOS NUOSTATOS DĖL IŠORĖS VEIKSMŲ

- 24) Įrašomas šis naujas 1 skyrius ir nauji 10a ir 10b straipsniai:

„1 SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS DĖL SĄJUNGOS IŠORĖS VEIKSMŲ

10a STRAIPSNIS

1. Sąjungos veiksmai tarptautinėje arenoje grindžiami principais, paskatinusiais jos pačios sukūrimą, vystymąsi ir plėtrą, ir kurių įgyvendinimą ji skatina platesniame pasaulyje: demokratijos, teisinės valstybės, žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių visuotinum o ir nedalomumo, pagarbos žmogaus orumui, lygybės ir solidarumo principais bei Jungtinių Tautų Chartijos ir tarptautinės teisės principų laikymusi.

Sąjunga siekia plėtoti santykius ir kurti partnerystę su trečiosiomis šalimis bei tarptautinėmis, regioninėmis arba pasaulinėmis organizacijomis, kurios taip pat laikosi pirmojoje pastraipoje nurodytų principų. Ji skatina bendrų problemų daugiašalius sprendimus, ypač priimamus Jungtinių Tautų struktūroje.

2. Sąjunga nustato ir įgyvendina bendrą politiką ir veiksmus bei siekia aukšto lygio bendradarbiavimo visose tarptautinių santykių srityse, kad:

- a) apgintų savo vertybes, pagrindinius interesus, saugumą, nepriklausomybę ir vientisumą;
- b) įtvirtintų ir remtų demokratiją, teisinę valstybę, žmogaus teises ir tarptautinės teisės principus;
- c) išsaugotų taiką, užkirstų kelią konfliktams ir stiprintų tarptautinį saugumą pagal Jungtinių Tautų Chartijos tikslus ir principus, taip pat pagal Helsinkio baigiamojo akto principus ir Paryžiaus Chartijos tikslus, įskaitant susijusiuosius su išorės sienomis;

- d) skatintų besivystančių šalių ekonominę, socialinę ir aplinkos apsaugos tvarų vystymąsi, pirmiausia siekdama panaikinti skurdą;
- e) skatintų visų šalių integraciją į pasaulio ekonomiką, įskaitant laipsnišką tarptautinės prekybos apribojimų panaikinimą;
- f) prisidėtų prie tarptautinių priemonių, skirtų aplinkos kokybės išsaugojimui ir gerinimui bei pasaulio gamtos išteklių tausojančiam valdymui, siekiant užtikrinti tvarų vystymąsi, kūrimo;
- g) padėtų tautoms, šalims ir regionams, susidūrusiems su gaivalinėmis nelaimėmis arba žmogaus sukeltomis katastrofomis; ir
- h) remtų tarptautinę sistemą, grindžiamą tvirtesniu daugiašaliu bendradarbiavimu ir tinkamu pasauliniu valdymu.

3. Sąjunga laikosi principų ir siekia tikslų, nurodytų 1 ir 2 dalyse, plėtodama ir įgyvendindama savo išorės veiksmus šioje antraštinėje dalyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo penktoje dalyje numatytose įvairiose srityse bei kitų savo politikos krypčių išorės aspektus.

Sąjunga užtikrina savo išorės veiksmų įvairių sričių bei jų ir kitų savo politikos krypčių nuoseklumą. Taryba ir Komisija, kurioms padeda Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai, užtikrina šį nuoseklumą ir bendradarbiauja šiuo tikslu.

10b STRAIPSNIS

1. Remdamasi 10a straipsnyje nurodytais principais ir tikslais, Europos Vadovų Taryba nustato Sąjungos strateginius interesus ir tikslus.

Europos Vadovų Tarybos sprendimai dėl Sąjungos strateginių interesų ir tikslų yra susiję su bendra užsienio ir saugumo politika bei kitomis Sąjungos išorės veiksmų sritimis. Tokie sprendimai gali būti susiję su Sąjungos santykiais su konkrečia šalimi arba regionu arba gali būti teminio pobūdžio. Jie nustato jų trukmę ir priemones, kurių Sąjunga ir valstybės narės turės imtis.

Europos Vadovų Taryba sprendžia vieningai, remdamasi rekomendacija, priimta pagal kiekvienai sričiai nustatytas nuostatas. Europos Vadovų Tarybos sprendimai įgyvendinami Sutartyse nustatyta tvarka.

2. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai bendros užsienio ir saugumo politikos srityje ir Komisija kitose išorės veiksmų srityse Tarybai gali teikti bendrus pasiūlymus.“

BENDRA UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKA

25) Įrašomi šie pavadinimai:

„2 SKYRIUS KONKREČIOS NUOSTATOS DĖL BENDROS UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKOS

1 SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS“

26) Įrašomas šis naujas 10c straipsnis:

„10c STRAIPSNIS

Sąjunga pagal šį skyrių vykdomuose savo veiksmuose tarptautinėje arenoje vadovaujasi principais, siekia tikslų ir veiksmus vykdo remdamasi Sąjungos išorės veiksmų bendrosiomis nuostatomis, kurie pateikti 1 skyriuje.“

27) 11 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama šiomis dviem dalimis:

„1. Sąjungos kompetencija bendros užsienio politikos ir saugumo srityje apima visas užsienio politikos sritis ir visus su Sąjungos saugumu susijusius klausimus, įskaitant laipsnišką bendros gynybos politikos formavimą, kuris sudarytų sąlygas pereiti prie bendros gynybos.

Bendrai užsienio ir saugumo politikai taikomos konkrečios taisyklės ir procedūros. Išskyrus atvejus, kai Sutartyse nustatyta kitaip, ją vieningai apibrėžia ir įgyvendina Europos Vadovų Taryba ir Taryba. Įstatymo galią turintys aktai nėra priimami. Remiantis Sutartimis šią politiką vykdo Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai ir valstybės narės. Sutartyse apibrėžiamas specialus Europos Parlamento ir Komisijos vaidmuo šioje srityje. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisdikcijai nepriklauso šios nuostatos, išskyrus tai, kad jo jurisdikcijai priklauso peržiūrėti, kaip laikomasi šios Sutarties 25b straipsnio, ir peržiūrėti tam tikrų sprendimų, nurodytų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 240a straipsnio antrojoje pastraipoje, teisėtumą.

2. Laikydamosi savo išorės veiksmų principų ir tikslų Sąjunga vykdo, apibrėžia ir įgyvendina bendrą užsienio ir saugumo politiką, paremtą valstybių narių politinio tarpusavio solidarumo plėtojimu, bendros svarbos klausimų nustatymu ir kuo didesniu valstybių narių veiksmų suartėjimu.“;

b) 2 dalis, kuri tampa 3 dalimi, iš dalies keičiama taip:

i) pirmosios pastraipos pabaiga papildoma šiais žodžiais:

„bei laikosi Sąjungos veiksmų šioje srityje.“;

ii) trečioji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu: „Taryba ir vyriausiasis įgaliotinis užtikrina, kad būtų laikomasi šių principų.“

28) 12 straipsnis pakeičiamas taip:

„12 STRAIPSNIS

Sąjunga vykdo bendrą užsienio ir saugumo politiką:

a) apibrėždama bendras gaires;

- b) priimdama sprendimus, nustatančius:
  - i) veiksmus, kurių Sąjunga turi imtis;
  - ii) pozicijas, kurias Sąjunga turi priimti;
  - iii) i ir ii papunkčiuose nurodytų sprendimų įgyvendinimo priemones;
 ir
- c) stiprindama sistemingą valstybių narių bendradarbiavimą įgyvendinant politiką.“

29) 13 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalies žodžiai „nustato [...] principus ir bendras gaires.“ pakeičiami žodžiais „nustato [...] Sąjungos strateginius interesus, tikslus ir apibrėžia bendras gaires.“ ir įrašomas šis sakinys: „Ji priima reikiamus sprendimus.“; pridedama tokia pastraipa:

„Kai tai reikalinga dėl tarptautinių įvykių, Europos Vadovų Tarybos pirmininkas sušaukia Europos Vadovų Tarybos neeilinį posėdį, kad nustatytų Sąjungos politikos strategines kryptis tokių įvykių akivaizdoje.“;
- b) 2 dalis išbraukiama, o 3 dalis tampa 2 dalimi. Pirmoji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„Taryba formuoja bendrą užsienio ir saugumo politiką ir priima šiai politikai apibrėžti ir įgyvendinti būtinus sprendimus, remdamasi Europos Vadovų Tarybos apibrėžtomis bendromis gairėmis ir strateginėmis kryptimis.“ Antroji pastraipa išbraukiama. Trečiojoje pastraipoje, tapusioje antrąja pastraipa, žodis „užtikrina“ pakeičiamas žodžiais „ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai užtikrina“;
- c) įrašoma ši nauja dalis:

„3. Bendrą užsienio ir saugumo politiką vykdo vyriausiasis įgaliotinis ir valstybės narės, pasitelkdami nacionalines ir Sąjungos priemones.“

30) Įrašomas šis naujas 13a straipsnis:

„13a STRAIPSNIS

1. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai, kuris pirmininkauja Užsienio reikalų tarybai, savo pasiūlymais prisideda rengiant bendrą užsienio ir saugumo politiką bei užtikrina Europos Vadovų Tarybos ir Tarybos priimtų sprendimų įgyvendinimą.
2. Bendros užsienio ir saugumo politikos reikalais Sąjungai atstovauja vyriausiasis įgaliotinis. Sąjungos vardu jis veda politinį dialogą su trečiomis šalimis ir išreiškia Sąjungos poziciją tarptautinėse organizacijose ir tarptautinėse konferencijose.
3. Vykdyti įgaliojimus vyriausiajam įgaliotiniui padeda Europos išorės veiksmų tarnyba. Savo darbe ši tarnyba bendradarbiauja su valstybių narių diplomatinėmis tarnybomis, o ją sudaro Tarybos generalinio sekretoriato ir Komisijos atitinkamų padalinių pareigūnai bei valstybių narių nacionalinių diplomatinių tarnybų komandiruotas personalas. Europos išorės veiksmų tarnybos struktūra ir veikimas nustatomi Tarybos priimtu sprendimu. Taryba sprendžia remdamasi vyriausiojo įgaliotinio pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu bei gavusi Komisijos pritarimą.“

31) 14 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) visame straipsnyje žodžiai „bendrieji veiksmai“ atitinkamai pakeičiami žodžiu „sprendimai“, taip pat 1 dalies pirmi du sakiniai pakeičiami šiuo sakiniu: „Kai dėl tarptautinės situacijos Sąjungai reikia operatyviai veikti, reikalingus sprendimus priima Taryba.“;
- b) 2 dalis tampa 1 dalies antrąja pastraipa ir tolesnės dalys atitinkamai pernumeruojamos. Pirmame sakinyje žodžiai „bendraisiais veiksmais“ pakeičiami žodžiais „tokiu sprendimu“, o žodžiai „tų veiksmų“ pakeičiami žodžiu „to sprendimo“. Paskutinis sakinyš išbraukiamas;
- c) 3 dalyje, kuri tampa 2 dalimi, žodžiai „Bendrieji veiksmai“ pakeičiami žodžiais „1 dalyje nurodyti sprendimai“;
- d) esama 4 dalis, kuri tampa 3 dalimi, išbraukiama, o paskesnės dalys atitinkamai pernumeruojamos;

- e) 5 dalies, kuri tampa 3 dalimi, pirmame sakinyje žodžiai „vadovaujantis bendraisiais veiksmais, [...] informacija turi būti pateikiama laiku, kad prireikus būtų galima“ pakeičiami žodžiais „vadovaujantis 1 dalyje nurodytu sprendimu, [...] atitinkama valstybė narė informaciją turi pateikti laiku, kad prireikus būtų galima“;
  - f) 6 dalies, kuri tampa 4 dalimi, pirmame sakinyje žodžiai „Tarybai nepriėmus sprendimo“ pakeičiami žodžiais „neperžiūrėjus 1 dalyje nurodyto Tarybos sprendimo“, o žodžiai „bendrujų veiksmų“ pakeičiami žodžiais „minėto sprendimo“;
  - g) 7 dalies, kuri tampa 5 dalimi, pirmame sakinyje žodžiai „bendruosius veiksmus“ pakeičiami žodžiais „šame straipsnyje nurodytą sprendimą“, o antrame sakinyje žodžiai „bendrujų veiksmų“ pakeičiami žodžiais „1 dalyje nurodyto sprendimo“, o žodis „jų“ pakeičiamas į „jo“.
- 32) 15 straipsnio pradžioje žodžiai: „Bendrąsias pozicijas nustato Taryba. Bendrosiomis pozicijomis išreiškiamas“ pakeičiami žodžiais „Taryba priima sprendimus, kuriais išreiškiamas“, o žodis „bendrąsias“ pakeičiamas žodžiu „Sąjungos“.
- 33) Įrašomas 15a straipsnis, kuris perima 22 straipsnio formuluotę, iš dalies keičiant taip:
- a) 1 dalyje žodžiai „Kiekviena valstybė narė arba Komisija gali perduoti Tarybai svarstyti“ pakeičiami žodžiais „Kiekviena valstybė narė, Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai arba vyriausiasis įgaliotinis pritariant Komisijai gali perduoti Tarybai svarstyti“, o žodžiai „teikti Tarybai pasiūlymus.“ pakeičiami žodžiais „atitinkamai teikti Tarybai iniciatyvas arba pasiūlymus.“;
  - b) 2 dalyje žodžiai „pirmininkaujanti valstybė narė [...] sušaukia“ pakeičiami žodžiais „vyriausiasis įgaliotinis [...] sušaukia“, o žodžiai „Komisijos ar valstybės narės prašymu“ pakeičiami žodžiais „valstybės narės prašymu“.
- 34) Įrašomas 15b straipsnis, kuris perima 23 straipsnio formuluotę, iš dalies keičiant taip:
- a) 1 dalies pirmoji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu: „Sprendimus pagal šį skyrių vieningai sprendamos priima Europos Vadovų Taryba ir Taryba, išskyrus atvejus, kai šiame skyriuje numatyta kitaip. Įstatymo galią turintys aktai nėra priimami.“, o antrosios pastraipos paskutinis sakinys pakeičiamas šiuo tekstu: „Jei šitaip savo susilaikymą pateisinusios Tarybos narės sudaro ne mažiau kaip trečdalį valstybių narių, atstovaujančių ne mažiau kaip trečdaliui Sąjungos gyventojų, sprendimas nepriimamas.“;

b) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

i) pirma įtrauka pakeičiama šiomis dviem įtraukomis:

- „– priima Sąjungos veiksmus nustatančius arba poziciją apibrėžiančius sprendimus remdamasi su Sąjungos strateginiais interesais ir tikslais susijusiu Europos Vadovų Tarybos sprendimu, nurodytu 10b straipsnio 1 dalyje;
- priima Sąjungos veiksmus nustatantį arba poziciją apibrėžiantį sprendimą, remdamasi pasiūlymu, kurį pateikia Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai Europos Vadovų Tarybos specialiu prašymu, jos pačios arba vyriausiojo įgaliotinio iniciatyva;“;

ii) antroje įtraukoje, tapusioje trečia įtrauka, žodžiai „bendruosius veiksmus arba bendrąsias pozicijas;“ pakeičiami žodžiais „sprendimą, kuris nustato Sąjungos veiksmus arba apibrėžia Sąjungos poziciją;“;

iii) antrosios pastraipos pirmame sakinyje žodis „svarbių“ pakeičiamas žodžiu „esminių“; paskutinis sakinyss pakeičiamas šiuo tekstu: „Vyriausiasis įgaliotinis, glaudžiai konsultuodamasis su atitinkama valstybe nare, ieško jai priimtino sprendimo. Jeigu jam nepavyksta, Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali prašyti, kad tas klausimas būtų perduotas Europos Vadovų Tarybai vieningai priimti sprendimą.“;

iv) trečioji pastraipa pakeičiama šia nauja 3 dalimi, paskutinė pastraipa tampa 4 dalimi, o 3 dalis tampa 5 dalimi:

„3. Europos Vadovų Taryba gali vieningai priimti sprendimą, nustatantį, kad Taryba sprendimą priima kvalifikuota balsų dauguma ir kitais 2 dalyje nenurodytais atvejais.“;

c) dalies, kuri tampa 4 dalimi, žodžiai „Ši straipsnio dalis netaikoma“ pakeičiami žodžiais „2 ir 3 dalys netaikomos“.

35) 16 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) žodžiai „vieną kitą informuoja ir“ išbraukiami, žodis „Taryboje“ pakeičiamas žodžiais „Europos Vadovų Taryboje ir Taryboje“, o žodžiai „siekdamos užtikrinti, kad Sąjungos įtaka kuo veiksmingiau reikštųsi suderintais ir vienodos linkmės veiksmais.“ pakeičiami žodžiais „siekdamos apibrėžti bendrą požiūrį.“;
- b) po pirmo sakinio įrašomas šis tekstas: „Prieš imdamasi bet kokio veiksmo tarptautinėje arenoje ar prieš prisiimdama bet koki įsipareigojimą, kuris gali turėti įtakos Sąjungos interesams, kiekviena valstybė narė su kitomis tariausi Europos Vadovų Taryboje arba Taryboje. Valstybės narės savo veiksmų suartėjimu užtikrina, kad Sąjunga yra pajėgi įtvirtinti savo interesus ir savo vertybes tarptautinėje arenoje. Valstybės narės yra tarpusavyje solidarios.“;
- c) papildoma šiomis dviem pastraipomis:

„Europos Vadovų Tarybai ar Tarybai apibrėžus Sąjungos bendrą požiūrį pagal pirmąją pastraipą, Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai ir valstybių narių užsienio reikalų ministrai koordinuoja savo veiklą Taryboje.

Valstybių narių diplomatinės misijos bei Sąjungos delegacijos trečiosiose šalyse ir prie tarptautinių organizacijų bendradarbiauja ir prisideda rengiant ir įgyvendinant bendrą požiūrį.“

36) 17 straipsnio tekstas tampa 28a straipsniu, jį iš dalies keičiant kaip nurodyta toliau 49 punkte.

37) 18 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1–4 dalys išbraukiamos;
- b) 5 dalyje, kuri lieka be numerio, žodžiai „Kai Taryba mano, kad to reikia, ji gali“ pakeičiami žodžiais „Taryba Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymu gali“, o gale įrašomas šis sakinys: „Specialusis įgaliotinis vykdo savo įgaliojimus prižiūrint vyriausiajam įgaliotiniui.“

38) 19 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalies pirmojoje ir antrojoje pastraipose žodžiai „bendrasias pozicijas“ pakeičiami žodžiais „Sajungos pozicijas“ ir pirmosios pastraipos pabaigoje įrašomas šis sakiny: „Šio koordinavimo organizavimą užtikrina Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai.“;
- b) 2 dalis iš dalies keičiama taip:
  - i) pirmojoje pastraipoje žodžiai „Nepažeisdamos 1 dalies ir 14 straipsnio 3 dalies,“ pakeičiami žodžiais „Laikantis 11 straipsnio 3 dalies,“, o po žodžių „informuoja nedalyvaujančiąsias valstybes nares“ įrašomi žodžiai „bei vyriausiąjį įgaliotinį“;
  - ii) antrosios pastraipos pirmame sakinyje po žodžių „kitas valstybes nares“ įrašomi žodžiai „bei vyriausiąjį įgaliotinį“; antrame sakinyje išbraukiamas žodis „nuolatinės“, o žodžiai „vykdydamos savo funkcijas, Sąjungos pozicijų bei interesų gynimą užtikrina“ pakeičiami žodžiais „vykdydamos savo funkcijas gins Sąjungos pozicijas ir interesus“;
  - iii) papildoma šia nauja trečiaja pastraipa:

„Sajungai apibrėžus poziciją į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos darbotvarkę įtrauktu klausimu, Saugumo Taryboje posėdžiaujančios valstybės narės prašo pakviesti vyriausiąjį įgaliotinį Sąjungos pozicijai pristatyti.“

39) 20 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) pirmojoje pastraipoje žodžiai „Komisijos delegacijos“ pakeičiami žodžiais „Sajungos delegacijos“, o žodžiai „Tarybos priimtų bendrųjų pozicijų ir bendrųjų veiksmų laikymąsi ir jų įgyvendinimą.“ pakeičiami žodžiais „sprendimų, apibrėžiančių Sąjungos pozicijas ir veiksmus, priimtus pagal šį skyrių, laikymąsi ir jų įgyvendinimą.“;
- b) antrojoje pastraipoje žodžiai „informacija, atlikdamos bendrus įvertinimus“ pakeičiami žodžiais „informacija ir atlikdamos bendrus įvertinimus.“, o sakinio dalis „ir prisidėdamos prie Europos bendrijos steigimo sutarties 20 straipsnio nuostatų įgyvendinimo“ išbraukiama;

c) papildoma šia nauja pastraipa:

„Jos padeda įgyvendinti Sąjungos piliečių teises į apsaugą trečiųjų šalių teritorijoje pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 17 straipsnio 2 dalies c punktą ir pagal minėtos Sutarties 20 straipsnį patvirtintas priemonės.“

40) 21 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) pirmoji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai reguliariai konsultuojasi su Europos Parlamentu svarbiausiais bendros užsienio ir saugumo politikos bei bendros saugumo ir gynybos politikos aspektais bei esminiais pasirinkimo klausimais ir jį informuoja apie šių politikos krypčių raidą. Jis užtikrina, kad būtų tinkamai atsižvelgta į Europos Parlamento požiūrį. Specialieji atstovai gali dalyvauti informuojant Europos Parlamentą.“;

b) antrosios pastraipos pirmame sakinyje po žodžio „Tarybai“ įrašomi žodžiai „ir vyriausiajam įgaliotiniui“; antrame sakinyje žodis „kasmet“ pakeičiamas žodžiais „du kartus per metus“, o sakinio gale įrašomi žodžiai „ , įskaitant bendrą saugumo ir gynybos politiką.“

41) 22 straipsnio tekstas tampa 15a straipsniu; jis iš dalies keičiamas, kaip nurodyta pirmiau 33 punkte.

42) 23 straipsnio tekstas tampa 15b straipsniu; jis iš dalies keičiamas, kaip nurodyta pirmiau 34 punkte.

43) 24 straipsnis pakeičiamas šiuo tekstu:

„24 STRAIPSNIS

Sąjunga gali sudaryti susitarimus su viena ar keliomis valstybėmis arba tarptautinėmis organizacijomis šiame skyriuje numatytose srityse.“

44) 25 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) pirmosios pastraipos pirmame sakinyje esanti nuoroda į Europos bendrijos steigimo sutartį pakeičiama nuoroda į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, o po žodžių „Tarybos prašymu“ įrašomi žodžiai „, , Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai prašymu“; antrame sakinyje žodžiai „nepažeisdamas pirmininkaujančios valstybės narės ir Komisijos kompetencijos“ pakeičiami žodžiais „nepažeisdamas vyriausiojo įgaliotinio įgaliojimų“;
- b) antrosios pastraipos tekstas pakeičiamas šiuo tekstu: „Šio skyriaus taikymo srityje Politinis ir saugumo komitetas Tarybos ir vyriausiojo įgaliotinio atsakomybe atlieka 28b straipsnyje nurodytų krizių valdymo operacijų politinę kontrolę ir joms strategiškai vadovauja.“;
- c) trečiojoje pastraipoje žodžiai „nepažeidžiant 47 straipsnio“ išbraukiami.

45) 26 ir 27 straipsniai panaikinami. Įrašomi 25a ir 25b straipsniai, o 25b straipsnis pakeičia 47 straipsnį:

„25a STRAIPSNIS

Laikantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 16b straipsnio ir nukrypstant nuo jo 2 dalies, Taryba priima sprendimą, nustatantį fizinių asmenų apsaugos valstybėms narėms tvarkant asmens duomenis, kai vykdoma veikla yra susijusi su šio skyriaus taikymo sritimi, taisyklės ir laisvo tokių duomenų judėjimo taisyklės. Nepriklausomos įstaigos kontroliuoja, kaip laikomasi tų taisyklių.

25b STRAIPSNIS

Bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimas nedaro poveikio Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 2b–2e straipsniuose nurodytų Sąjungos kompetencijų vykdymui Sutartyse nustatytų procedūrų taikymui ir numatytų institucijų įgaliojimų atitinkamai apimčiai.

Taip pat minėtuose straipsniuose nurodytos politikos įgyvendinimas nedaro poveikio Sąjungos kompetencijų pagal šį skyrių vykdymui Sutartyse nustatytų procedūrų taikymui ir numatytų institucijų įgaliojimų atitinkamai apimčiai.“

46) 27a–27e straipsniai dėl tvirtesnio bendradarbiavimo pakeičiami 10 straipsniu pagal pirmiau pateiktą 22 punktą.

47) 28 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalis išbraukiama, o paskesnės dalys atitinkamai pernumeruojamos; visame straipsnyje žodžiai „Europos Bendrijų“ pakeičiami žodžiu „Sajungos“;
- b) 2 dalyje, kuri tampa 1 dalimi, žodžiai „dėl nuostatų, susijusių su šioje antraštinėje dalyje nurodytomis sritimis,“ pakeičiami žodžiais „įgyvendinant šį skyrių,“;
- c) 3 dalies, kuri tampa 2 dalimi, pirmojoje pastraipoje žodžiai „įgyvendinant tas nuostatas,“ pakeičiami žodžiais „įgyvendinant šį skyrių,“;
- d) išbraukus 4 dalį, įrašoma ši nauja 3 dalis:

„3. Taryba priima sprendimą, nustatantį konkrečias procedūras, garantuojančias galimybę greitai pasinaudoti Sajungos biudžeto asignavimais skubiam iniciatyvų bendros užsienio ir saugumo politikos srityje finansavimui ir ypač pasirengimui 28a straipsnio 1 dalyje ir 28b straipsnyje nurodytoms misijoms. Ji sprendžia pasikonsultavusi su Europos Parlamentu.

Iš Sajungos biudžeto nefinansuojama pasirengimo 28a straipsnio 1 dalyje ir 28b straipsnyje nurodytoms misijoms veikla finansuojama iš valstybių narių įnašų sudaryto pradinio fondo.

Taryba, remdamasi Sajungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma priima sprendimus, nustatančius:

- a) pradinio fondo įsteigimo ir finansavimo procedūras, ypač į fondą skiriamas sumas;
- b) pradinio fondo administravimo procedūras;
- c) finansų kontrolės procedūras.

Kai pagal 28a straipsnio 1 dalį ir 28b straipsnį numatyta misija negali būti finansuojama iš Sajungos biudžeto, Taryba įgalioja vyriausiąją įgaliotinį naudotis šiuo fondu. Vyriausiasis įgaliotinis dėl šių įgaliojimų įgyvendinimo atsiskaito Tarybai.“

BENDRA SAUGUMO IR GYNYBOS POLITIKA

48) Įrašomas šis naujas 2 skirsnis:

„2 SKIRSNIS NUOSTATOS DĖL BENDROS SAUGUMOS IR GYNYBOS POLITIKOS“

49) Įrašomas 28a straipsnis, kuris perima 17 straipsnio formulotę, ją iš dalies keičiant taip:

a) įrašoma ši nauja 1 dalis, o po jos esanti dalis tampa 2 dalimi:

„1. Bendra saugumo ir gynybos politika yra sudėtinė bendros užsienio ir saugumo politikos dalis. Ji užtikrina Sąjungos operaciniam veiksnui reikalingus civilinius ir karinius pajėgumus. Sąjunga gali jais naudotis vykdydama misijas už Sąjungos ribų, skirtas taikos palaikymui, konfliktų prevencijai ir tarptautinio saugumo stiprinimui laikantis Jungtinių Tautų Chartijos principų. Šiems uždaviniams vykdyti naudojami valstybių narių suteikti pajėgumai.“;

b) 1 dalis, kuri tampa 2 dalimi, iš dalies keičiama taip:

i) pirmoji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„2. Bendra saugumo ir gynybos politika apima laipsnišką bendros Sąjungos gynybos politikos kūrimą. Tai sudarys sąlygas pereiti prie bendros gynybos, jei tokį sprendimą vieningai priims Europos Vadovų Taryba. Tokiu atveju ji rekomenduoja valstybėms narėms tokį sprendimą priimti pagal jų atitinkamus konstitucinius reikalavimus.“;

ii) antrojoje pastraipoje žodžiai „pagal šį straipsnį“ pakeičiami žodžiais „pagal šį skirsnį“;

iii) trečioji pastraipa išbraukiama;

c) esamos 2, 3, 4 ir 5 dalys pakeičiamos 3–7 dalimis:

„3. Valstybės narės, siekdamos įgyvendinti bendrą saugumo ir gynybos politiką, kad prisidėtų prie Tarybos apibrėžtų tikslų įgyvendinimo, suteikia Sąjungai savo civilinius ir karinius pajėgumus. Tos valstybės narės, kurios tarpusavyje suformuoja daugiašales pajėgas, taip pat gali sudaryti galimybę pasinaudoti tomis pajėgomis vykdant bendrą saugumo ir gynybos politiką.

Valstybės narės įsipareigoja laipsniškai tobulinti savo karinius pajėgumus. Gynybos pajėgumų plėtojimo, mokslinių tyrimų, išsigijimų ir ginkluotės srityje agentūra (toliau – Europos gynybos agentūra) nustato operacinius poreikius, skatina priemones šių poreikių įgyvendinimui, padeda nustatyti ir prireikus įgyvendinti visas reikalingas priemones pramoninei ir technologinei gynybos sektoriaus bazei stiprinti, dalyvauja nustatant Europos pajėgumų ir ginkluotės politiką bei padeda Tarybai įvertinti karinių pajėgumų tobulinimą.

4. Sprendimai dėl bendros saugumo ir gynybos politikos, įskaitant tuos, kurie skirti inicijuoti šiame straipsnyje numatytą misiją, vieningai priimami Tarybos remiantis Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymu arba valstybės narės iniciatyva. Vyriausiasis įgaliojimas, prireikus kartu su Komisija, gali pasiūlyti naudotis tiek nacionalinėmis priemonėmis, tiek Sąjungos instrumentais.

5. Siekiant išsaugoti Sąjungos vertybes ir pasitarnauti jos interesams, Taryba gali pavesti grupei valstybių narių vykdyti misiją Sąjungos sistemoje. Tokios misijos vykdymą reglamentuoja 28c straipsnis.

6. Tos valstybės narės, kurių kariniai pajėgumai atitinka aukštesnius kriterijus ir kurios tarpusavyje yra susiaistytos didesniais įsipareigojimais šioje srityje, dėl sudėtingiausių misijų nustato nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą Sąjungos sistemoje. Šį bendradarbiavimą reglamentuoja 28e straipsnis. Jis neturi poveikio 28b straipsnio nuostatoms.

7. Jei valstybė narė patiria karinę agresiją savo teritorijoje, kitos valstybės narės, vadovaudamosi Jungtinių Tautų chartijos 51 straipsniu, jos atžvilgiu yra įpareigosios jai teikti visokeriopą įmanomą pagalbą ir paramą. Tai nepažeidžia kai kurių valstybių narių saugumo ir gynybos politikos specifikos.

Įsipareigojimai ir bendradarbiavimas šioje srityje atitinka narystės Šiaurės Atlanto sutarties organizacijoje įsipareigojimus, o Šiaurės Atlanto sutarties organizacija išlieka valstybių, kurios yra jos narės, kolektyvinės gynybos pagrindu ir jos įgyvendinimo forumu.“

50) Įrašomi šie nauji 28b–28e straipsniai:

„28b STRAIPSNIS

1. 28a straipsnio 1 dalyje nurodytas misijas, kurias vykdydama Sąjunga gali naudoti civilines ir karines priemones, sudaro bendri nusiginklavimo veiksmai, humanitarinės ir gelbėjimo, karinio konsultavimo ir pagalbos, konfliktų prevencijos ir taikos palaikymo, kovinių pajėgų vykdomos krizių valdymo misijos, įskaitant taikdarystę ir pokonfliktinio stabilizavimo operacijas. Visos šios misijos gali prisidėti kovojant su terorizmu, taip pat remiant trečiąsias šalis, savo teritorijose kovojančias prieš terorizmą.

2. Taryba priima sprendimus dėl misijų, numatytų 1 dalyje, apibrėžiančių jų tikslus, apimtį ir bendruosius įgyvendinimo būdus. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai, prižiūrimas Tarybos bei palaikydamas glaudų ir nuolatinį ryšį su Politiniu ir saugumo komitetu, užtikrinti tokių misijų civilinių ir karinių aspektų koordinavimą.

28c STRAIPSNIS

1. Sprendimais priimtais remiantis 28b straipsniu, Taryba gali pavesti įgyvendinti misiją valstybių narių, kurios nori ją vykdyti ir turi tam reikalingus pajėgumus, grupei. Tokios valstybės narės kartu su Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai dėl misijos valdymo susitaria tarpusavyje.

2. Misijos vykdyme dalyvaujančios valstybės narės savo iniciatyva arba kitos valstybės narės prašymu reguliariai informuoja Tarybą apie esamą padėtį. Dalyvaujančios valstybės narės nedelsdamos kreipiasi į Tarybą, jei misijos vykdymas sukelia sunkias pasekmes arba dėl to reikia iš dalies keisti 1 dalyje nurodytuose sprendimuose apibrėžtus misijos tikslą, apimtį ar būdus. Tokiais atvejais reikalingus sprendimus priima Taryba.

28d STRAIPSNIS

1. 28a straipsnio 3 dalyje nurodyta Europos gynybos agentūra, kurią prižiūri Taryba, vykdo šias užduotis:

- a) padeda nustatyti valstybių narių karinių pajėgumų tikslus ir įvertinti, kaip valstybės narės laikosi dėl pajėgumų duotų įsipareigojimų;
- b) skatina operacijų vykdymo poreikių suderinimą bei veiksmingų, suderinamų įsigijimo metodų priėmimą;
- c) siūlo daugiašalius projektus, siekiant įgyvendinti karinių pajėgumų tikslus, ir užtikrina valstybių narių įgyvendinamų programų koordinavimą ir konkrečių bendradarbiavimo programų valdymą;
- d) remia mokslinius tyrimus gynybos technologijų srityje bei koordinuoja ir planuoja bendrus mokslinius tyrimus ir paiešką techninių sprendimų, tenkinančių būsimus operacinius poreikius;
- e) padeda nustatyti ir, prireikus, įgyvendina visas gynybos sektoriaus pramonės ir technologijų pagrindo stiprinimui bei karinių išlaidų veiksmingumo didinimui naudingas priemones.

2. Europos gynybos agentūra yra atvira visoms valstybėms narėms, pageidaujančioms dalyvauti jos veikloje. Taryba, spręsdama kvalifikuota balsų dauguma, priima sprendimą, apibrėžiantį Agentūros statutą, būstinės vietą ir veiklos nuostatus. Tame sprendime atsižvelgiama į veiksmingo dalyvavimo Agentūros veikloje lygį. Agentūroje sudaromos atskiros grupės, jungiančios bendruose projektuose dalyvaujančias valstybes nares. Kiek tai būtina Agentūra savo užduotis vykdo palaikydama ryšį su Komisija.

28e STRAIPSNIS

1. 28a straipsnio 6 dalyje nurodytame nuolatiniam struktūrizuotame bendradarbiavime pageidaujančios dalyvauti valstybės narės, atitinkančios kriterijus ir prisiėmusios įsipareigojimus dėl karinių pajėgumų, kurie nurodyti Protokole dėl nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo, apie savo ketinimą praneša Tarybai ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai.

2. Per tris mėnesius nuo 1 dalyje nurodyto pranešimo Taryba priima sprendimą, nustatantį nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą ir dalyvaujančių valstybių narių sąrašą. Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma pasikonsultavusi su vyriausiuoju įgaliotiniu.

3. Kiekviena valstybė narė, vėliau pageidaujanti dalyvauti nuolatiniam struktūrizuotame bendradarbiavime, apie savo ketinimą praneša Tarybai ir vyriausiajam įgaliotiniui.

Taryba priima sprendimą, patvirtinantį atitinkamos valstybės narės, kuri atitinka Protokolo dėl nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo 1 ir 2 straipsniuose nurodytus kriterijus ir prisiima juose nurodytus įsipareigojimus, dalyvavimą. Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma pasikonsultavusi su vyriausiuoju įgaliotiniu. Balsavime dalyvauja tik dalyvaujančioms valstybėms narėms atstovaujantys Tarybos nariai.

Kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 205 straipsnio 3 dalies a punktą.

4. Jei dalyvaujanti valstybė narė nebeatitinka kriterijų arba nebesugeba vykdyti įsipareigojimų, nurodytų Protokolo dėl nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo 1 ir 2 straipsniuose, Taryba gali priimti atitinkamos valstybės narės dalyvavimą sustabdantį sprendimą.

Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma. Balsavime dalyvauja tik Tarybos nariai, atstovaujantys dalyvaujančioms valstybėms narėms, išskyrus atitinkamą valstybę narę.

Kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 205 straipsnio 3 dalies a punktą.

5. Kiekviena dalyvaujanti valstybė narė, kuri pageidauja pasitraukti iš nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo, apie savo sprendimą praneša Tarybai, kuri pažymi, kad atitinkama valstybė narė nuolatiniam struktūrizuotame bendradarbiavime nebedalyvauja.

6. Nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo sistemoje Tarybos priimti sprendimai ir rekomendacijos, išskyrus nurodytuosius 2–5 dalyse, priimami vieningai. Taikant šią dalį, balsų vieningumą sudaro tik dalyvaujančių valstybių narių atstovų balsai.“

- 51) VI antraštinės dalies 29–39 straipsniai, susiję su teisiniu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose ir policijos bendradarbiavimu, pakeičiami Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo trečios dalies IV antraštinės dalies 1, 4 ir 5 skyrių nuostatomis. Kaip toliau nurodyta šios Sutarties 2 straipsnio 64, 67 ir 68 punktuose, 29 straipsnis pakeičiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 61 straipsniu, 30 straipsnis pakeičiamas minėtos Sutarties 69f ir 69g straipsniais, 31 straipsnis pakeičiamas minėtos Sutarties 69a, 69b ir 69d straipsniais, 32 straipsnis pakeičiamas minėtos Sutarties 69h straipsniu, 33 straipsnis pakeičiamas minėtos Sutarties 61e straipsniu ir 36 straipsnis pakeičiamas minėtos Sutarties 61 d straipsniu. Antraštinės dalies pavadinimas išbraukiamas, o jos numeris pakeičiamas antraštinės dalies dėl baigiamųjų nuostatų numeriu.
- 52) VI antraštinės dalies 40–40b straipsniai ir VII antraštinės dalies 43–45 straipsniai dėl tvirtesnio bendradarbiavimo pakeičiami 10 straipsniu pagal pirmiau pateiktą 22 punktą ir VII antraštinė dalis panaikinama.

- 53) 41 ir 42 straipsniai panaikinami.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 54) VIII antraštinė dalis dėl baigiamųjų nuostatų tampa VI antraštine dalimi; ši antraštinė dalis ir 48, 49 ir 53 straipsniai atitinkamai iš dalies keičiami, kaip atitinkamai nurodyta toliau pateikiamuose 56, 57 ir 61 punktuose. 47 straipsnis pakeičiamas 25b straipsniu, kaip pirmiau nurodyta 45 punkte, o 46 ir 50 straipsniai panaikinami.
- 55) Įrašomas šis naujas 46a straipsnis:

„46a STRAIPSNIS

Sąjunga yra juridinis asmuo.“

56) 48 straipsnis pakeičiamas šiuo tekstu:

„48 STRAIPSNIS

1. Sutartys gali būti iš dalies keičiamos laikantis įprastos peržiūros procedūros. Jos taip pat gali būti iš dalies keičiamos laikantis supaprastintų peržiūros procedūrų.

Įprasta peržiūros procedūra

2. Bet kurios valstybės narės vyriausybė, Europos Parlamentas ar Komisija gali teikti Tarybai projektus dėl Sutarčių keitimo. Šiais projektais, be kita ko, gali būti siekiama padidinti ar sumažinti Sutartimis Sąjungai suteiktą kompetenciją. Šiuos projektus Europos Vadovų Tarybai teikia Taryba ir apie tai pranešama nacionaliniams parlamentams.

3. Jei Europos Vadovų Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu ir Komisija, paprastą balsu dauguma priima sprendimą nagrinėti pasiūlytus pakeitimus, Europos Vadovų Tarybos pirmininkas sušaukia nacionalinių parlamentų atstovų, valstybių narių vadovų ar jų vyriausybių vadovų, Europos Parlamento ir Komisijos atstovų konventą. Dėl institucinių pakeitimų pinigų srityje taip pat konsultuojamasi su Europos centriniu banku. Konventas nagrinėja projektus dėl peržiūros ir bendru sutarimu priima 4 dalyje numatyta valstybių narių vyriausybių atstovų konferencijai skirtą rekomendaciją.

Europos Vadovų Taryba, gavusi Europos Parlamento pritarimą, paprasta balsų dauguma gali nuspręsti nešaukti konvento, jei pasiūlytų pakeitimų apimtis neduoda tam pagrindo. Pastaruoju atveju Europos Vadovų Taryba nustato įgaliojimus valstybių narių vyriausybių atstovų konferencijai.

4. Valstybių narių vyriausybių atstovų konferenciją šaukia Tarybos pirmininkas Sutarčių pakeitimams bendru sutarimu nustatyti.

Pakeitimai įsigalioja visoms valstybėms narėms juos ratifikavus pagal savo atitinkamas konstitucines nuostatas.

5. Jei praėjus dvejimėms metams po Sutarties, iš dalies keičiančios Sutartis, pasirašymo, keturi penktadaliai valstybių narių yra ją ratifikavę, o viena ar daugiau valstybių narių yra susidūrusios su sunkumais ją ratifikuojant, šis klausimas perduodamas svarstyti Europos Vadovų Tarybai.

Supaprastintos peržiūros procedūros

6. Kiekvienos valstybės narės vyriausybė, Europos Parlamentas arba Komisija gali teikti Europos Vadovų Tarybai projektus peržiūrėti visas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo trečios dalies nuostatas dėl Sąjungos vidaus politikos ir veiksmų arba jų dalį.

Europos Vadovų Taryba gali priimti sprendimą, iš dalies keičiantį visas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo trečios dalies nuostatas arba jų dalį. Europos Vadovų Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu ir Komisija, taip pat su Europos centriniu banku, institucinių pakeitimų pinigų srityje atveju sprendžia vieningai. Šis sprendimas įsigalioja tik po to, kai jį pagal savo atitinkamas konstitucines nuostatas patvirtina valstybės narės.

Antrojoje pastraipoje nurodytas sprendimas negali padidinti Sutartimis Sąjungai suteiktos kompetencijos.

7. Kai Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo arba šios Sutarties V antraštinėje dalyje numatyta, kad Taryba sprendimus tam tikroje srityje arba tam tikru atveju priima vieningai, Europos Vadovų Taryba gali priimti sprendimą, leidžiantį Tarybai toje srityje arba tuo atveju priimti sprendimą kvalifikuota balsų dauguma. Ši pastraipa netaikoma karinio pobūdžio sprendimams arba sprendimams gynybos srityje.

Kai Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo numatyta, kad Taryba priima įstatymo galią turinčius aktus pagal specialią teisėkūros procedūrą, Europos Vadovų Taryba gali priimti sprendimą, leidžiantį tokius aktus priimti pagal įprastą teisėkūros procedūrą.

Apie bet kokią iniciatyvą, kurios Europos Vadovų Taryba imasi remdamasi pirmąja arba antrąja pastraipa, pranešama nacionaliniams parlamentams. Jei per šešis mėnesius nuo tokio pranešimo dienos nacionalinis parlamentas pareiškia nepritarimą, pirmoje arba antrojoje pastraipoje nurodytas sprendimas nėra priimamas. Jei nepritarimas nepareiškiamas, Europos Vadovų Taryba gali priimti minėtą sprendimą.

Europos Vadovų Taryba, gavusi Europos Parlamento savo narių balsų dauguma patvirtintą pritarimą, pirmoje arba antrojoje pastraipoje nurodytus sprendimus priima vieningai.“

57) 49 straipsnio pirmoji pastraipa iš dalies keičiama taip:

- a) pirmame sakinyje žodžiai „gerbianti 6 straipsnio 1 dalyje nurodytus principus, gali pareikšti norą“ pakeičiami žodžiais „gerbianti 1a straipsnyje nurodytas vertybes ir išsipareigojusi jas remti, gali pareikšti norą“;
- b) antrame sakinyje žodžiai „Savo paraišką ji pateikia Tarybai, kuri“ pakeičiami žodžiais „Apie tokį prašymą pranešama Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams. Sąjungos nare tapti norinti valstybė pateikia prašymą Tarybai, kuri“; žodžiai „balsų dauguma patvirtintą pritarimą“ pakeičiami žodžiu „balsų daugumos pritarimą“, o žodis „absoliučia“ išbraukiamas;
- c) pastraipos pabaigoje pridodamas šis naujas sakiny: „Atsižvelgiama į tinkamumo narystei kriterijus, dėl kurių susitarė Europos Vadovų Taryba.“

58) Įrašomas šis naujas 49a straipsnis:

„49a STRAIPSNIS

1. Bet kuri valstybė narė pagal savo konstitucines nuostatas gali nuspręsti išstoti iš Sąjungos.
2. Nusprendusi išstoti iš Sąjungos valstybė narė apie savo ketinimą praneša Europos Vadovų Tarybai. Vadovaudamasi Europos Vadovų Tarybos pateiktomis gairėmis, Sąjunga susidera ir sudaro su ta valstybe susitarimą, kuriame nustatoma išstojimo iš Sąjungos tvarka atsižvelgiant į pagrindinius būsimų tos valstybės santykių su Sąjunga principus. Dėl šio susitarimo deramasi pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 188n straipsnio 3 dalį. Gavusi Europos Parlamento pritarimą, ji Sąjungos vardu sudaro Taryba sprendama kvalifikuota balsų dauguma.
3. Jei Europos Vadovų Taryba, susitarusi su išstojančia valstybe nare, vieningai nenusprendžia pratęsti termino, Sutartys tai valstybei nustoja galioti nuo susitarimo dėl išstojimo įsigaliojimo dienos arba, jei tokio susitarimo nėra, praėjus dvejiems metams po to, kai gaunamas šio straipsnio 2 dalyje nurodytas pranešimas.
4. Taikant 2 ir 3 dalį, Europos Vadovų Tarybos ar Tarybos narys, atstovaujantis išstojančiai valstybei narei, nedalyvauja Europos Vadovų Taryboje ar Taryboje dėl išstojančios valstybės vykstančiose diskusijose ar dėl jos priimant sprendimus.

Kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 205 straipsnio 3 dalies b punktą.

5. Jei iš Sąjungos išstojusi valstybė vėl prašo ją priimti į Sąjungą, tokiam prašymui taikoma 49 straipsnyje nustatyta tvarka.“

59) Įrašomas 49b straipsnis:

„49b STRAIPSNIS

Prie Sutarčių pridedami protokolai ir priedai sudaro neatskiriama Sutarčių dalį.“

60) Įrašomas 49c straipsnis:

„49c STRAIPSNIS

1. Ši Sutartis taikoma Belgijos Karalystei, Bulgarijos Respublikai, Čekijos Respublikai, Danijos Karalystei, Vokietijos Federacinei Respublikai, Estijos Respublikai, Airijai, Graikijos Respublikai, Ispanijos Karalystei, Prancūzijos Respublikai, Italijos Respublikai, Kipro Respublikai, Latvijos Respublikai, Lietuvos Respublikai, Liuksemburgo Didžiajai Hercogystei, Vengrijos Respublikai, Maltos Respublikai, Nyderlandų Karalystei, Austrijos Respublikai, Lenkijos Respublikai, Portugalijos Respublikai, Rumunijai, Slovėnijos Respublikai, Slovakijos Respublikai, Suomijos Respublikai, Švedijos Karalystei bei Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei.

2. Teritorinė Sutarčių taikymo sritis patikslinta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 311a straipsnyje.“

61) 53 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) pirmoji pastraipa tampa 1 dalimi, kalbų sąrašas papildomas dabartinės Europos Sąjungos sutarties 53 straipsnio antrojoje pastraipoje išvardytomis kalbomis, o antroji pastraipa išbraukiama;

- b) papildoma šia nauja 2 dalimi:

„2. Ši Sutartis gali būti išversta ir į bet kurias kitas valstybių narių nustatytas kalbas, kurios pagal šių valstybių narių konstitucinę tvarką yra oficialios kalbos visoje jų teritorijoje arba jos dalyje. Atitinkamos valstybės narės pateikia patvirtintą tokių vertimų kopiją, kuri yra deponuojama Tarybos archyvuose.“

2 STRAIPSNIS

Europos bendrijos steigimo sutartis iš dalies keičiama laikantis šio straipsnio nuostatų.

- 1) Sutarties pavadinimas pakeičiamas šiuo pavadinimu: „Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo“.

A. HORIZONTALŪS PAKEITIMAI

- 2) Visoje Sutartyje:

- a) žodžiai „Bendrija“ arba „Europos bendrija“ pakeičiami žodžiu „Sąjunga“, žodžiai „Europos Bendrijų“ arba „EEB“ pakeičiami žodžiais „Europos Sąjungos“, o žodis „Bendrijos“ pakeičiamas žodžiu „Sąjungos“, išskyrus 299 straipsnio 6 dalies c punktą, kuris tampa 311a straipsnio 5 dalies c punktu, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį. 136 straipsnio pirmojoje pastraipoje pakeitimas taikomas tik žodžiui „Bendrija“;

- b) žodžiai „ši Sutartis“, „šios Sutarties“ ir „šioje Sutartyje“ atitinkamai pakeičiami žodžiais „Sutartys“, „Sutarčių“ ir „Sutartyse“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį; šis punktas netaikomas 121 straipsnio 1 dalies pirmajai pastraipai, kuri tampa 117a straipsnio 1 dalies pirmąja pastraipa, 182 straipsnio trečiajai pastraipai ir 312 bei 313 straipsniams;
- c) žodžiai „Taryba 251 straipsnyje nustatyta tvarka sprendžia“ arba „Taryba, laikydamosi 251 straipsnyje nurodytos tvarkos“ pakeičiami žodžiais „Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą“, o žodžiai „251 straipsnyje nustatyta tvarka“ arba „251 straipsnyje nurodyta tvarka“ pakeičiami žodžiais „įprasta teisėkūros procedūra“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;
- d) žodžiai „sprendama kvalifikuota balsų dauguma“, „ir sprendama kvalifikuota balsų dauguma“ ir „kvalifikuota balsų dauguma“ išbraukiami, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį, o 119 straipsnio 2 dalyje žodžiai „pagalbą Taryba suteikia sprendama kvalifikuota balsų dauguma“ pakeičiami į „pagalbą suteikia Taryba“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;
- e) žodžiai „Taryba, į kurią sušaukiami valstybių ar vyriausybių vadovai“, „valstybių ar vyriausybių vadovų sudėties Taryboje“ pakeičiami žodžiais „Europos Vadovų Taryba“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;
- f) žodžiai „institucijos ar organai“ bei „institucijos ir organai“ ar „institucijos bei organai“ pakeičiami žodžiais „institucijos, įstaigos ar organai“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį, išskyrus 193 straipsnio pirmąją pastraipą;
- g) žodžiai „bendroji rinka“ pakeičiami žodžiais „vidaus rinka“;
- h) žodis „ekiu“ pakeičiamas žodžiu „euro“;

- i) žodžiai „valstybės narės, kurioms netaikomas nukrypimas“ pakeičiami žodžiais „valstybės narės, kurių valiuta yra euro“;
  - j) santrumpa „ECB“ pakeičiama žodžiais „Europos centrinis bankas“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;
  - k) žodžiai „ECBS statutas“ pakeičiami žodžiais „ECBS ir ECB statutas“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;
  - l) žodžiai „114 straipsnyje numatytas komitetas“, „114 straipsnyje minėtas komitetas“ ir „114 straipsnyje nurodytas komitetas“ pakeičiami žodžiais „Ekonomikos ir finansų komitetas“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;
  - m) žodžiai „Teisingumo Teismo statutas“ arba „Teismo statutas“ pakeičiami žodžiais „Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statutas“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;
  - n) žodžiai „Pirmosios instancijos teismas“ pakeičiami žodžiais „Bendrasis Teismas“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;
  - o) žodžiai „teisėjų kolegija“ ir „teisėjų kolegijos“, turint omenyje „teisėjų kolegiją“, įsteigtą Europos bendrijos steigimo sutarties 225a straipsniu ir Atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 140b straipsniu, atitinkamai pakeičiami žodžiais „specializuotas teismas“ ir „specializuoti teismai“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį.
- 3) Toliau nurodytuose straipsniuose žodžiai „Taryba, [...] vieningai“ pakeičiami žodžiais „Taryba, sprendama pagal specialią teisėkūros procedūrą [...] vieningai“, o žodžiai „remdamasi Komisijos pasiūlymu“ išbraukiami, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį:
- 13 straipsnio, kuris tampa 16e straipsniu, 1 dalyje
  - 19 straipsnio 1 dalyje
  - 19 straipsnio 2 dalyje
  - 22 straipsnio antrojoje pastraipoje
  - 93 straipsnyje
  - 94 straipsnyje, kuris tampa 95 straipsniu
  - 104 straipsnio 14 dalies antrojoje pastraipoje
  - 175 straipsnio 2 dalies pirmojoje pastraipoje

- 4) Toliau išvardytuose straipsniuose po žodžio „Taryba“ įrašomi žodžiai „spręsdama paprasta balsų dauguma“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį:
– 130 straipsnio pirmojoje pastraipoje	– 213 straipsnio paskutinės pastraipos trečiame sakinyje
– 144 straipsnio pirmojoje pastraipoje	
– 208 straipsnyje	– 216 straipsnyje
– 209 straipsnyje	– 284 straipsnyje
- 5) Toliau nurodytuose straipsniuose žodžiai „pasikonsultavusi su Europos Parlamentu“ pakeičiami žodžiais „Europos Parlamentui pritarus“:
- 13 straipsnio, kuris tampa 16e straipsniu, 1 dalyje
  - 22 straipsnio antrojoje pastraipoje
- 6) Toliau nurodytuose straipsniuose žodis „institucija“ pakeičiamas žodžiais „institucija, įstaiga ar organas“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį:
- 195 straipsnio 1 dalies antrojoje pastraipoje
  - 232 straipsnio antrojoje pastraipoje
  - 233 straipsnio pirmojoje pastraipoje
  - 234 straipsnio b punkte
  - 255 straipsnio 3 dalyje, tapusioje 16a straipsnio 3 dalies trečiąja pastraipa

7) Toliau nurodytuose straipsniuose žodžiai „Teisingumo Teismas“ arba „Teismas“ pakeičiami žodžiais „Europos Sąjungos Teisingumo Teismas“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį:

– 83 straipsnio 2 dalies d punkte	– 234 straipsnio pirmojoje pastraipoje
– 88 straipsnio 2 dalies antrojoje pastraipoje	– 235 straipsnyje
– 95 straipsnio, kuris tampa 94 straipsniu, 9 dalyje	– 236 straipsnyje
– 195 straipsnio 1 dalyje	– 237 straipsnio įvadiniam sakinyje
– 225a straipsnio šeštojoje pastraipoje	– 238 straipsnyje
– 226 straipsnio antrojoje pastraipoje	– 240 straipsnyje
– 227 straipsnio pirmojoje pastraipoje	– 242 straipsnio antrame sakinyje
– 228 straipsnio 1 dalyje antrasis paminėjimas	– 243 straipsnyje
– 229 straipsnyje	– 244 straipsnyje
– 229a straipsnyje	– 247 straipsnio 9 dalyje, kuri tampa 8 dalimi
– 230 straipsnio pirmojoje pastraipoje	– 256 straipsnio antrojoje pastraipoje
– 231 straipsnio pirmojoje pastraipoje	
– 232 straipsnio pirmojoje pastraipoje	
– 233 straipsnio pirmojoje pastraipoje	

Toliau nurodytuose straipsniuose žodis „Teisingumo“ panaikinamas prieš žodį „Teismas“:

– 227 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje	– 232 straipsnio trečiojoje pastraipoje
– 228 straipsnio 1 dalyje antrasis paminėjimas	– 234 straipsnio antrojoje ir trečiojoje pastraipose
– 230 straipsnio trečiojoje pastraipoje	– 237 straipsnio d punkto trečiame sakinyje
– 231 straipsnio antrojoje pastraipoje	– 256 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje

8) Toliau nurodytuose straipsniuose nuoroda į kitą Sutarties straipsnį pakeičiama tokiomis nuorodomis į Europos Sąjungos sutarties straipsnį:

– 21 straipsnio trečiojoje pastraipoje, kuri tapo ketvirtąja pastraipa:	nuoroda į 9 straipsnį (pirma nuoroda) ir į 53 straipsnio 1 dalį (antra nuoroda)
– 97b straipsnyje:	nuoroda į 2 straipsnį
– 98 straipsnyje:	nuoroda į 2 straipsnį (pirma nuoroda)
– 105 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje:	nuoroda į 2 straipsnį
– 215 straipsnio trečiojoje pastraipoje, kuri tapo ketvirtąja pastraipa:	nuoroda į 9d straipsnio 7 dalies pirmąją pastraipą.

9) *Netaikoma redakcijai lietuvių kalba.*

B. KONKRETŪS PAKEITIMAI

PREAMBULĖ

- 10) Antroje konstatuojamoje dalyje žodis „šalių“ pakeičiamas žodžiu „valstybių“, o paskutinėje preambulės konstatuojamoje dalyje žodžiai „NUTARĖ įsteigti EUROPOS BENDRIJĄ ir paskyrė“ pakeičiami žodžiu „PASKYRĖ“.

BENDROSIOS NUOSTATOS

- 11) 1 straipsnis ir 2 straipsnis panaikinami. Įrašomas 1a straipsnis:

„1a STRAIPSNIS

1. Ši Sutartis nustato Sąjungos veikimą ir apibrėžia jos kompetencijos sritis bei naudojimosi ja apimtį ir būdus.
2. Ši Sutartis ir Europos Sąjungos sutartis yra Sutartys, kuriomis grindžiama Sąjunga. Šios dvi Sutartys, turinčios tokią pačią teisinę galią, vadinamos „Sutartimis“.

KOMPETENCIJOS KATEGORIJOS IR SRITYS

- 12) Įrašoma ši nauja antraštinė dalis ir nauji 2a–2e straipsniai:

„I ANTRAŠTINĖ DALIS SĄJUNGOS KOMPETENCIJOS KATEGORIJOS IR SRITYS

2a STRAIPSNIS

1. Kai Sutartys konkrečioje srityje suteikia Sąjungai išimtinę kompetenciją, tik Sąjunga gali priimti teisiškai privalomus aktus, o valstybės narės pačios tai daryti gali tik Sąjungai įgaliojus arba jei to reikia Sąjungos aktams įgyvendinti.

2. Kai Sutartys konkrečioje srityje suteikia Sąjungai kompetenciją, kurią ji dalijasi su valstybėmis narėmis, Sąjunga ir valstybės narės gali toje srityje priimti teisiškai privalomus aktus. Valstybės narės naudoja savo kompetenciją tiek, kiek Sąjunga nepasinaudojo savo kompetencija. Valstybės narės vėl naudoja savo kompetenciją tiek, kiek Sąjunga nusprendė nesinaudoti savo kompetencija.

3. Valstybės narės koordinuoja savo ekonominę ir užimtumo politiką pagal šioje Sutartyje numatytas sąlygas, kurių apibrėžimas priklauso Sąjungos kompetencijai.

4. Pagal Europos Sąjungos sutarties nuostatas Sąjungos kompetencijai priklauso apibrėžti ir įgyvendinti bendrą užsienio ir saugumo politiką, įskaitant laipsnišką bendros gynybos politikos formavimą.

5. Sutartyse nustatytose tam tikrose srityse ir jose nustatytais sąlygomis Sąjungos kompetencijai priklauso atlikti veiksmus siekiant paremti, koordinuoti ar papildyti valstybių narių veiksmus nepanaikinant jų kompetencijos tose srityse.

Sąjungos teisiškai privalomi aktai, priimami remiantis su šiomis sritimis susijusiomis Sutarčių nuostatomis, negali apimti valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimo.

6. Naudojimosi Sąjungos kompetencija apimtį ir būdus nustato Sutarčių nuostatos, skirtos kiekvienai konkrečiai sričiai.

2b STRAIPSNIS

1. Sąjunga turi išimtinę kompetenciją šiose srityse:

- a) muitų sąjungos;
- b) vidaus rinkos veikimui būtinų konkurencijos taisyklių nustatymo;
- c) pinigų politikos valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro;

d) biologinių jūrų išteklių apsaugos pagal bendrą žuvininkystės politiką;

e) bendros prekybos politikos.

2. Sąjunga taip pat naudojasi išimtinė kompetencija tarptautiniams susitarimams sudaryti, kai jų sudarymas yra numatytas Sąjungos įstatymo galią turinčiame akte arba yra būtinas, kad Sąjunga galėtų naudotis savo vidaus kompetencija, arba jei jų sudarymas gali daryti poveikį bendroms taisyklėms ar pakeisti jų taikymo sritį.

2c STRAIPSNIS

1. Sąjunga dalijasi kompetencija su valstybėmis narėmis, kai Sutartys jai suteikia kompetenciją, nesusijusią su 2b ir 2e straipsniuose nurodytomis sritimis.

2. Pasidalijamajai Sąjungos ir valstybių narių kompetencijai priskiriamos šios pagrindinės sritys:

a) vidaus rinka;

b) šioje Sutartyje apibrėžti socialinės politikos aspektai;

c) ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda;

d) žemės ūkis ir žuvininkystė, išskyrus biologinių jūrų išteklių apsaugą;

e) aplinkosauga;

f) vartotojų apsauga;

g) transportas;

- h) transeuropiniai tinklai;
  - i) energetika;
  - j) laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė;
  - k) šioje Sutartyje apibrėžti bendrų visuomenės sveikatos saugos problemų aspektai.
3. Mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir kosmoso srityse Sąjungos kompetencijai priklauso imtis veiksmų, ypač programoms apibrėžti ir įgyvendinti, tačiau naudojimasis šia kompetencija negali trukdyti valstybėms narėms naudotis savo kompetencija.
4. Bendradarbiavimo vystymosi labai ir humanitarinės pagalbos srityse Sąjungos kompetencijai priklauso imtis veiksmų ir vykdyti bendrą politiką, tačiau naudojimasis šia kompetencija negali trukdyti valstybėms narėms naudotis savo kompetencija.

2d STRAIPSNIS

1. Valstybės narės koordinuoja savo ekonominę politiką Sąjungos viduje. Šiuo tikslu Taryba patvirtina priemones, visų pirma šios politikos bendrąsias gaires.

Specialiosios nuostatos taikomos valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro.

2. Sąjunga imasi priemonių, užtikrinančių valstybių narių užimtumo politikos koordinavimą, pirmiausia nubrėždama šios politikos gaires.

3. Sąjunga gali imtis iniciatyvos siekdama užtikrinti valstybių narių socialinės politikos koordinavimą.

2e STRAIPSNIS

Sąjungos kompetencijai priklauso remti, koordinuoti ar papildyti valstybių narių veiksmus. Europos lygiu tokių veiksmų sritys apima:

- a) žmogaus sveikatos apsaugą ir gerinimą;
- b) pramonę;
- c) kultūrą;
- d) turizmą;
- e) švietimą, profesinį mokymą, jaunimą ir sportą;
- f) civilinę saugą;
- g) administracinį bendradarbiavimą.“

BENDRAI TAIKOMOS NUOSTATOS

- 13) Įrašoma ši antraštinė dalis ir 2f straipsnis::

„II ANTRAŠTINĖ DALIS BENDRAI TAIKOMOS NUOSTATOS

7f STRAIPSNIS

Sąjunga užtikrina savo politikos kryptį ir veiksmų suderinimą atsižvelgdama į visus savo tikslus ir vadovaudamasi kompetencijos suteikimo principu.“

- 14) 3 straipsnio 1 dalis panaikinama. Jo 2 dalis iš dalies keičiama taip: žodžiai „šiuose straipsniuose“ nurodytose veiklos srityse“ pakeičiami žodžiais „savo veiksmuose“ ir lieka be numerio.
- 15) 4 straipsnio tekstas tampa 97b straipsniu. Jis iš dalies keičiamas kaip toliau nurodyta 85 punkte.
- 16) 5 straipsnis panaikinamas; jis pakeičiamas Europos Sąjungos sutarties 3b straipsniu.
- 17) Įrašomas 5a straipsnis:

„5a STRAIPSNIS

Nustatydamą ir įgyvendindama savo politikos kryptis ir veiksmus, Sąjunga atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su didelio užimtumo skatinimu, tinkamos socialinės apsaugos užtikrinimu, kova su socialine atskirtimi, aukšto lygio švietimu, mokymu ir žmonių sveikatos apsauga.“

- 18) Įrašomas 5b straipsnis:

„5b STRAIPSNIS

Nustatydamą ir įgyvendindama savo politikos kryptis ir veiksmus, Sąjunga siekia kovoti su bet kokia diskriminacija dėl lyties, rasinės arba etninės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos.“

- 19) 6 straipsnyje žodžiai „3 straipsnyje nurodytas“ išbraukiami.
- 20) Įrašomas 6a straipsnis su 153 straipsnio 2 dalies formuluote.
- 21) Įrašomas 6b straipsnis su Protokolo dėl gyvūnų apsaugos ir gerovės nuostatos formuluote; po žodžių „žemės ūkio“ įrašomas žodis „ , žuvininkystės“, žodžiai „ir tyrimų“ pakeičiami žodžiais „ , mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir kosmoso“, o tarp žodžių „gyvūnų gerovės“ įrašomi žodžiai „ , kaip jurslių gyvių“.
- 22) 7–10 straipsniai panaikinami. 11–11a straipsniai pakeičiami Europos Sąjungos sutarties 10 straipsniu ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 280a–280i straipsniais, kaip pirmiau nurodyta šios Sutarties 1 straipsnio 22 punkte ir toliau pateikiamame 278 punkte.
- 23) 12 straipsnio tekstas tampa 16d straipsniu.
- 24) 13 straipsnio tekstas tampa 16e straipsniu. Jis iš dalies keičiamas, kaip toliau nurodyta 33 punkte.
- 25) 14 straipsnio tekstas tampa 22a straipsniu. Jis iš dalies keičiamas, kaip toliau nurodyta 41 punkte.
- 26) 15 straipsnio tekstas tampa 22b straipsniu. Jis iš dalies keičiamas, kaip toliau nurodyta 42 punkte.
- 27) 16 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) straipsnio pradžioje žodžiai „Nepažeisdamos 73, 86 ir 87 straipsnių“ pakeičiami žodžiais „ , Nepažeisdamos Europos Sąjungos sutarties 3a straipsnio ir šios Sutarties 73, 86 ir 87 straipsnių“;

- b) sakinio pabaigoje žodžiai „ir sąlygomis, padedančiais joms atlikti savo užduotis“ pakeičiami žodžiais „ir sąlygomis, ypač ekonominėmis ir finansinėmis, kurios leistų joms atlikti savo užduotis.“;
- c) įrašomas šis naujas sakiny:

„Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą, nustato šiuos principus ir sąlygas nepažeidžiant valstybių narių kompetencijos, laikantis Sutarčių teikti, pavesti teikti ir finansuoti tokias paslaugas.“

28) Įrašomas 16 straipsnis su 255 straipsnio formuluote; jis iš dalies keičiamas taip:

- a) prieš 1 dalį įrašomas toliau pateikiamas tekstas, 1 dalis tampa 3 dalimi, o 2 ir 3 dalys tampa pastraipomis:

„1. Siekdamos skatinti tinkamą valdymą ir užtikrinti pilietinės visuomenės dalyvavimą, Sąjungos institucijos, įstaigos ir organai veikia kiek įmanoma gerbdami atvirumo principą.

2. Europos Parlamento posėdžiai yra vieši, taip pat viešai posėdžiauja ir Taryba, kai svarsto įstatymo galią turinčio akto projektą ir dėl jo balsuoja.“;

- b) 1 dalyje, kuri tampa 3 dalimi, kuri tampa šios 3 dalies pirmąja pastraipa, žodžiai „Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais“ pakeičiami žodžiais „Sąjungos institucijų, įstaigų ir organų dokumentais bet koku pavidalu“, o žodžiai „2 ir 3 dalis“ pakeičiami žodžiais „šią dalį“;
- c) 2 dalyje, kuri tampa 1 dalies, pernumeruotos 3 dalimi, antrąja pastraipa, prieš žodį „nustato“ įterpiamas žodis „reglamentais“, o žodžiai „per dvejus metus nuo Amsterdamo sutarties įsigaliojimo“ išbraukiami;

- d) 3 dalies, kuri tampa 1 dalies, pernumeruotos 3 dalimi, trečiąja pastraipa, žodžiai „pirmiau nurodyta institucija savo Darbo tvarkos taisyklėse išsamiau išdėsto“ pakeičiami žodžiais „institucija savo Darbo tvarkos taisyklėse užtikrina savo veiklos skaidrumą ir išsamiau išdėsto“, pastraipos pabaigoje įrašomi žodžiai „laikantis antrojoje pastraipoje nurodytų reglamentų“ bei įrašomos šios dvi naujos pastraipos:

„Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, Europos centriniam bankui ir Europos investicijų bankui ši dalis taikoma tik jiems vykdant administracinio pobūdžio užduotis.

Europos Parlamentas ir Taryba užtikrina dokumentų, susijusių su teisėkūros procedūromis, skelbimą antrojoje pastraipoje nurodytų reglamentų nustatytais sąlygomis.“

- 29) Įrašomas 16b straipsnis, kuris pakeičia 286 straipsnį:

„16b STRAIPSNIS

1. Kiekvienas asmuo turi teisę į savo asmens duomenų apsaugą.
2. Europos Parlamentas ir Taryba, spręsdami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, nustato fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, įstaigoms ir organams bei valstybėms narėms tvarkant asmens duomenis, kai vykdoma veikla yra susijusi su Sąjungos teisės taikymo sritimi, taisyklės ir laisvo tokių duomenų judėjimo taisyklės. Nepriklausomos įstaigos kontroliuoja, kaip laikomasi tų taisyklių.

Pagal šį straipsnį priimtose taisyklėse nepažeidžia Europos Sąjungos sutarties 25a straipsnyje numatytų konkrečių taisyklių.“

30) Įrašomas šis naujas 16c straipsnis:

„16c STRAIPSNIS

1. Sąjunga gerbia ir nepažeidžia valstybių narių bažnyčių ir religinių asociacijų ar bendruomenių statuso, nustatyto pagal nacionalinę teisę.
2. Sąjunga vienodai gerbia filosofinių ir nereliginių organizacijų statusą, nustatytą nacionalinėje teisėje.
3. Pripažindama tų bažnyčių ir organizacijų savitumą ir konkretų įnašą, Sąjunga palaiko su jomis atvirą, skaidrų nuolatinį dialogą.“

NEDISKRIMINAVIMAS IR PILIETYBĖ

- 31) Antrosios dalies pavadinimas pakeičiamas šiuo pavadinimu: „NEDISKRIMINAVIMAS IR SAJUNGOS PILIETYBĖ“.
- 32) Įrašomas 16d straipsnis su 12 straipsnio formuluote.
- 33) Įrašomas 16e straipsnis, kurio formuluotė yra 13 straipsnio formuluotė; 2 dalyje žodžiai „įimdamosi [...] skatinamųjų priemonių“ pakeičiamas žodžiais „Europos Parlamentas ir Taryba, sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, gali patvirtinti [...] skatinamųjų priemonių pagrindinius principus“, sakinį atitinkamai tikslinant gramatiškai, o pabaigoje esantys žodžiai „Taryba sprendžia 251 straipsnyje nustatyta tvarka“ išbraukiami.
- 34) 17 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
  - a) 1 dalyje darytinas pakeitimas netaikomas redakcijai lietuvių kalba;
  - b) 2 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„2. Sąjungos piliečiai turi Sutartyse numatytas teises ir pareigas. Jie, be kita ko, turi:

    - a) teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje;

- b) teisę balsuoti ir būti kandidatais Europos Parlamento ir vietos savivaldos rinkimuose valstybėje narėje, kurioje jie gyvena, tomis pačiomis sąlygomis kaip ir tos valstybės piliečiai;
- c) būdami trečiosios šalies, kurioje valstybė narė, kurios piliečiai jie yra, neturi atstovybės, teritorijoje, teisę į bet kurios kitos valstybės narės diplomatinę ir konsulinę įstaigų teikiamą apsaugą tomis pačiomis sąlygomis kaip ir tos valstybės piliečiai;
- d) teisę pateikti peticijas Europos Parlamentui, kreiptis į Europos ombudsmeną, taip pat kreiptis į Sąjungos institucijas ir patariamuosius organus bet kuria Sutarčių kalba bei ta pačia kalba gauti atsakymą.

Naudojimosi šiomis teisėmis sąlygas ir ribas nustato Sutartys ir joms įgyvendinti skirtos priemonės.“

35) 18 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 2 dalyje žodžiai „Taryba gali priimti“ pakeičiami žodžiais „Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, gali priimti“, o paskutinis sakinyss išbraukiamas;
- b) 3 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„3. Tiems patiems, kaip ir 1 dalyje nurodytiems tikslams, ir jei Sutartys numato reikalingus įgaliojimus veikti, Taryba, sprendama pagal specialią teisėkūros procedūrą, gali patvirtinti priemones, susijusias su socialiniu draudimu ar socialine apsauga. Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, sprendžia vieningai.“

36) 20 straipsnyje žodžiai „savitarpiškai nustato reikalingas taisykles ir“ pakeičiami žodžiais „priima būtinas nuostatas ir“. Papildoma šia nauja pastraipa:

„Taryba, sprendama pagal specialią teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, gali priimti direktyvas, kuriomis nustatomos koordinavimo ir bendradarbiavimo priemonės, būtinos siekiant geriau užtikrinti šią apsaugą.“

37) 21 straipsnyje įrašoma nauja pirmoji pastraipa:

„Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą, nustato piliečių iniciatyvos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos sutarties 8b straipsnyje, įgyvendinimo procedūrų nuostatas ir sąlygas, įskaitant minimalų valstybių narių, kurių gyventojai tie piliečiai turi būti, skaičių.“

38) 22 straipsnio antrojoje pastraipoje žodžiai „šioje dalyje nustatytų teisių [...], kurias ji rekomenduoja valstybėms narėms priimti pagal atitinkamas jų konstitucines nuostatas.“ pakeičiami žodžiais „17b straipsnio 2 dalyje išvardytų teisių [...]. Šios nuostatos įsigalioja po to, kai jas pagal savo atitinkamas konstitucines nuostatas patvirtina valstybės narės.“

39) Trečiosios dalies pavadinime po žodžių „POLITIKOS SRITYS“ įrašomi žodžiai „IR VIDAUS VEIKSMAI“.

VIDAUS RINKA

40) Trečiosios dalies pradžioje įrašoma I antraštinė dalis „VIDAUS RINKA“.

41) Įrašomas 22a straipsnis, kurio formuluotė yra 14 straipsnio formuluotė; 1 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„1. Sąjunga, siekdama sukurti vidaus rinką ar užtikrinti jos veikimą, imasi priemonių pagal atitinkamas Sutarčių nuostatas.“

42) Įrašomas 22b straipsnis, kurio formuluotė yra 15 straipsnio formuluotė. Pirmojoje pastraipoje žodžiai „rinkos kūrimo laikotarpiu“ pakeičiami žodžiais „rinkai sukurti“.

43) I antraštinė dalis dėl laisvo prekių judėjimo tampa Ia antraštine dalimi.

44) 23 straipsnio 1 dalyje žodžiai „grindžiama visą prekybą prekėmis apimančia muitų sąjunga“ pakeičiami žodžiais „apima visą prekybą prekėmis apimančią muitų sąjungą“.

45) Po 27 straipsnio įrašomas 1a skyrius „MUITINIŲ BENDRADARBIAVIMAS“, taip pat įrašomas 27a straipsnis, kurio formuluotė yra 135 straipsnio formuluotė, išbraukus paskutinį to 135 straipsnio sakinį.

ŽEMĖS ŪKIS IR ŽUVININKYSTĖ

46) II antraštinės dalies pavadinime įrašomi žodžiai „IR ŽUVININKYSTĖ“.

47) 32 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalyje įrašoma ši nauja pirmoji pastraipa: „1. Sąjunga nustato ir įgyvendina bendrą žemės ūkio ir žuvininkystės politiką.“, o dabartinis 1 dalies tekstas tampa antrąja pastraipa;

Antrosios pastraipos pirmame sakinyje po žodžių „žemės ūkį“ įrašomas žodis „ , žuvininkystę“, o pastraipos pabaigoje įrašomas šis paskutinis sakiny: „Nuorodos į bendrą žemės ūkio politiką arba žemės ūkį ir vartojamas terminas „žemės ūkis“ suprantami kaip apimantys ir žuvininkystę, pripažįstant šio sektoriaus specifinį pobūdį.“;

- b) 2 dalyje po žodžio „kūrimo“ įrašomi žodžiai „arba veikimo“;

- c) 3 dalyje žodžiai „šios Sutarties“ išbraukiami.

48) 36 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) pirmojoje pastraipoje prieš žodį „Taryba“ įrašomi žodžiai „Europos Parlamentas ir“, o nuoroda į 3 dalį išbraukiama, atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;
- b) antrosios pastraipos įvadinis sakiny pakeičiamas šiuo sakiniu: „Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali leisti teikti pagalbą.“.

49) 37 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalis išbraukiama;

- b) 2 dalis tampa 1 dalimi; sakinio dalis „Per dvejus metus po šios Sutarties įsigaliojimo Komisija, pasikonsultavusi su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu ir deramai atsižvelgusi į šio straipsnio 1 dalyje numatytos konferencijos darbo rezultatus, pateikia pasiūlymus“ pakeičiama žodžiais „Komisija pateikia pasiūlymus“, o trečioji pastraipa išbraukiama;

- c) įrašomos šios naujos 2 ir 3 dalys, po jų einančias dalis atitinkamai pernumeruojant:
- „2. Europos Parlamentas ir Taryba, sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavę su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, nustato 34 straipsnio 1 dalyje numatytą bendro žemės ūkio rinkų organizavimo formą ir kitas nuostatas, kurių reikia bendros žemės ūkio ir žuvininkystės politikos tikslams pasiekti.
3. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, patvirtina priemonės dėl kainų, rinkliavų, pagalbos ir kiekybinių apribojimų nustatymo bei žvejybos galimybių nustatymo ir skyrimo.“;
- d) 3 dalies, kuri tapo 4 dalimi, įžanginėje frazėje žodžiai „Taryba, kvalifikuota balsų dauguma,“ išbraukiami, sakinių atitinkamai tikslinant gramatiškai;
- e) 4 dalyje, kuri tapo 5 dalimi, darytinas pakeitimas netaikomas redakcijai lietuvių kalba.

LAISVAS DARBUOTOJŲ JUDEJIMAS

- 50) 39 straipsnio 3 dalies d punkte išbraukiamas žodis „įgyvendinimo“.
- 51) 42 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) pirmojoje pastraipoje žodžiai „migruojantiems darbuotojams ir jų išlaikytiniams:“ pakeičiami žodžiais „migruojantiems samdomiems ir savarankiškai dirbantiems darbuotojams ir jų išlaikytiniams:“;
- b) paskutinė pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:
- „Tais atvejais, kai Tarybos narė pareiškia, kad pirmojoje pastraipoje nurodytas įstatymo galią turinčio akto projektas paveiktų jos socialinės apsaugos sistemos svarbius aspektus, įskaitant jos taikymo apimtį, išlaidas ar finansinę struktūrą, ar paveiktų tos sistemos finansinę pusiausvyrą, ji gali prašyti, kad klausimas būtų perduotas svarstyti Europos Vadovų Tarybai. Tuo atveju įprasta teisėkūros procedūra yra sustabdoma. Po svarstymo Europos Vadovų Taryba per 4 mėnesius nuo šio sustabdymo:
- a) grąžina projektą Tarybai, kuri nutraukia įprastos teisėkūros procedūros sustabdymą, arba
- b) nesiima jokių veiksmų, arba prašo Komisijos pateikti naują pasiūlymą; šiuo atveju iš pradžių pasiūlytas aktas laikomas nepriimtu.“

ISISTEIGIMO TEISĖ

- 52) 44 straipsnio 2 dalies pirmosios pastraipos pradžioje įrašomi žodžiai „Europos Parlamentas,“.
- 53) 45 straipsnio antrojoje pastraipoje žodžiai „Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma gali“ pakeičiami žodžiais „Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, gali“.
- 54) 47 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 dalies pabaigoje įrašomas šis sakinys: „ir dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų dėl veiklos pradėjimo ir ja verstis kaip savarankiškai dirbantiems asmenims koordinavimo.“;
  - b) 2 dalis išbraukiama, o 3 dalis tampa 2 dalimi. Išbraukiamas žodis „bus“.
- 55) Įrašomas 48a straipsnis, kurio formuluotė yra 294 straipsnio formuluotė.

PASLAUGOS

- 56) 49 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) pirmojoje pastraipoje žodžiai „Bendrijos valstybėje“ pakeičiami žodžiais „valstybėje narėje“;
  - b) antrojoje pastraipoje žodžiai „Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir sprendama kvalifikuota balsų dauguma“ pakeičiami žodžiais „Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą“.
- 57) 50 straipsnio trečiojoje pastraipoje žodžiai „šalyje“ pakeičiami žodžiais „valstybėje narėje“, o žodžiai „toji šalis“ pakeičiami žodžiais „toji valstybė“.

- 58) 52 straipsnio 1 dalyje žodžiai „Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu bei Europos Parlamentu“ pakeičiami žodžiais „Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavę su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu“.
- 59) 53 straipsnyje žodžiai „pareiškia esančios pasirengusios paslaugas liberalizuoti“ pakeičiami žodžiais „stengiasi paslaugas liberalizuoti“.

KAPITALAS

- 60) 57 straipsnio 2 dalyje žodžiai „stengdamasi [...] Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali kvalifikuota balsų dauguma nustatyti priemones“ pakeičiami žodžiais „stengdamiesi [...] Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina priemones“, o paskutinis 2 dalies sakinyss tampa 3 dalimi ir yra toks:

„3. Nukrypstant nuo 2 dalies, tik Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu ir sprendama vieningai pagal specialią teisėkūros procedūrą, gali patvirtinti priemones, kurios reikštų atžangą Sąjungos teisėje liberalizuojant kapitalo judėjimą į trečiąsias šalis ar iš jų.“

- 61) 58 straipsnis papildomas šia nauja 4 dalimi:

„4. Jei nėra priimtos priemonės taikant 57 straipsnio 3 dalį, Komisija arba, jei atitinkamai valstybei narei pateikus prašymą Komisija per tris mėnesius nepriima sprendimo, Taryba gali priimti sprendimą, patvirtinantį, kad vienos ar keleto trečiųjų šalių atžvilgiu valstybės narės priimtos ribojančios priemonės mokesčių srityje turi būti laikomos atitinkančiomis Sutartis tiek, kiek jas pateisina vienas iš Sąjungos tikslų ir kiek jos neprieštarauja tinkamam vidaus rinkos veikimui. Taryba, valstybei narei pateikus prašymą, sprendžia vieningai.“

- 62) 60 straipsnis tampa 61h straipsniu. Jis iš dalies keičiamas, kaip toliau nurodyta 64 punkte.

LAISVĖS, SAUGUMO IR TEISINGUMO ERDVĖ

- 63) IV antraštinė dalis „LAISVĖS, SAUGUMO IR TEISINGUMO ERDVĖ“ pakeičia IV antraštinę dalį dėl vizų, prieglobsčio, imigracijos ir kitų su laisvu asmenų judėjimu susijusių politikos sričių. Šią antraštinę dalį sudaro šie skyriai:

- 1 skyrius: Bendrosios nuostatos
- 2 skyrius: Sienų kontrolės, prieglobsčio ir imigracijos politika
- 3 skyrius: Teisminis bendradarbiavimas civilinėse bylose
- 4 skyrius: Teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose
- 5 skyrius: Policijos bendradarbiavimas

BENDROSIOS NUOSTATOS

- 64) 61 straipsnis pakeičiamas šiuo 1 skyriumi ir toliau pateikiamais 61-61i straipsniais. 61 straipsnis taip pat pakeičia dabartinės Europos Sąjungos sutarties 29 straipsnį, 61d straipsnis pakeičia minėtos Sutarties 36 straipsnį, 61e straipsnis pakeičia Europos bendrijos steigimo sutarties 64 straipsnio 1 dalį ir dabartinės Europos Sąjungos sutarties 33 straipsnį, 61g pakeičia Europos bendrijos steigimo sutarties 66 straipsnį ir 61h straipsnis perima pastarosios Sutarties 60 straipsnio formuluotę, kaip pirmiau nurodyta 62 punkte:

„1 SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

61 STRAIPSNIS

1. Sąjunga sukuria laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, kurioje gerbiamos pagrindinės teisės bei skirtingos valstybių narių teisinės sistemos ir tradicijos.
2. Ji užtikrina, kad nebus asmenų kontrolės jiems kertant vidaus sienas, ir suformuluoja valstybių narių solidarumu paremtą bendrą prieglobsčio, imigracijos ir išorės sienų kontrolės politiką, kuri būtų teisinga trečiųjų šalių piliečiams. Šioje antraštinėje dalyje asmenys be pilietybės prilyginami trečiųjų šalių piliečiams.
3. Sąjunga stengiasi užtikrinti aukštą saugumo lygį prevencijos bei kovos su nusikalstamumu, rasizmu ir ksenofobija priemonėmis, taip pat policijos ir teisminių institucijų bei kitų kompetentingų valdžios institucijų veiklos koordinavimo ir bendradarbiavimo priemonėmis, taip pat tarpusavyje pripažįstant teismo sprendimus baudžiamosiose bylose, o prireikus derinant baudžiamuosius įstatymus.

4. Sąjunga sudaro palankias sąlygas pasinaudoti teisingumu, ypač taikydama teisminių ir neteisminių sprendimų civilinėse bylose tarpusavio pripažinimo principą.

61a STRAIPSNIS

Europos Vadovų Taryba apibrėžia laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės teisėkūros ir veiksmų planavimo strategines gaires.

61b STRAIPSNIS

Nacionaliniai parlamentai užtikrina, kad remiantis 4 ir 5 skyriais teikiami pasiūlymai ir teisėkūros iniciatyvos neprieštarautų subsidiarumo principui pagal Protokolą dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo.

61c STRAIPSNIS

Nepažeisdama 226, 227 ir 228 straipsnių, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali patvirtinti priemones, nustatančias sąlygas, kuriomis valstybės narės, bendradarbiaudamos su Komisija, objektyviai ir nešališkai vertina, kaip valstybių narių valdžios institucijos įgyvendina šioje antraštinėje dalyje nurodytą Sąjungos politiką, ypač siekiant sudaryti sąlygas nuodugniai taikyti tarpusavio pripažinimo principą. Europos Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai supažindinami su šio vertinimo turiniu ir rezultatais.

61d STRAIPSNIS

Siekiant užtikrinti, kad Sąjungoje būtų skatinamas ir stiprinamas operatyvus bendradarbiavimas vidaus saugumo veiklos srityje, Taryboje įkuriamas nuolatinis komitetas. Nepažeisdamas 207 straipsnio, jis palengvina valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų veiksmų koordinavimą. Atitinkamų Sąjungos įstaigų ir organų atstovai gali dalyvauti šio komiteto darbe. Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams nuolat pranešama apie šį darbą.

61e STRAIPSNIS

Ši antraštinė dalis neatleidžia valstybių narių nuo pareigos palaikyti viešąją tvarką ir užtikrinti vidaus saugumą.

61f STRAIPSNIS

Valstybės narės gali pačios ir savo atsakomybe nustatyti tokius savo kompetentingų administracijos padalinių, atsakingų už nacionalinio saugumo užtikrinimą, bendradarbiavimo ir koordinavimo būdus, kokius laiko esant tinkamus.

61g STRAIPSNIS

Taryba patvirtina priemones, kad būtų užtikrintas valstybių narių atitinkamų padalinių, taip pat šių padalinių ir Komisijos administracinis bendradarbiavimas šioje antraštinėje dalyje skyriuje numatytose srityse. Ji sprendžia remdamasi Komisijos pasiūlymu, atsižvelgdama į 61i straipsnį ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu.

61h straipsnis

Kai to reikia, kad būtų pasiekti 61 straipsnyje nurodyti tikslai užkertant kelią terorizmui ir susijusioms veikoms bei kovojant su jomis, Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą, apibrėžia administracinių priemonių sistemą, susijusią su kapitalo judėjimu ir mokėjimais, pavyzdžiui, lėšų, finansinio turto ar ekonominio pelno, priklausančio fiziniams arba juridiniams asmenims, grupėms ar nevalstybiniais subjektams arba jų valdomo, išaldymą.

Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, patvirtina priemones, įgyvendinančias pirmojoje pastraipoje minimą sistemą.

Šiame straipsnyje minėti aktai apima būtinas nuostatas dėl teisinių apsaugos priemonių.

61i STRAIPSNIS

4 ir 5 skyriuose nurodyti aktai kartu su 61g straipsnyje nurodytomis priemonėmis, užtikrinančiomis administracinį bendradarbiavimą šiuose skyriuose numatytoje srityse, priimami:

- a) remiantis Komisijos pasiūlymu arba
- b) ketvirtadalio valstybių narių iniciatyva.“

SIENŲ KONTROLĖ, PRIEGLOBSTIS IR IMIGRACIJA

- 65) 62– 64 straipsniai pakeičiami šiuo 2 skyriumi ir toliau pateikiamais 62–63b straipsniais. 62 straipsnis pakeičia 62 straipsnį, 63 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičia 63 straipsnio 1 ir 2 punktus, 63 straipsnio 3 dalis pakeičia 64 straipsnio 2 dalį ir 63a straipsnis pakeičia 63 straipsnio 3 ir 4 punktus:

„2 SKYRIUS SIENŲ KONTROLĖS, PRIEGLOBŠČIO IR IMIGRACIJOS POLITIKA

62 STRAIPSNIS

1. Sąjunga kuria politiką, siekdama:
  - a) užtikrinti, kad nebūtų jokios asmenų, neatsižvelgiant į jų pilietybę, kontrolės jiems kertant vidaus sienas;
  - b) užtikrinti asmenų kontrolę ir veiksmingą išorės sienų kirtimo priežiūrą;
  - c) laipsniškai įvesti integruotą išorės sienų valdymo sistemą.
2. Taikant 1 dalį, Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina priemones dėl:
  - a) vizų ir kitų leidimų trumpam apsigyventi šalyje bendros politikos;

- b) išorės sienas kertantiems asmenims taikomos kontrolės;
- c) sąlygų, kuriomis trečiųjų šalių piliečiai trumpą laiką gali laisvai keliauti Sąjungoje;
- d) bet kurios priemonės, būtinos laipsniškai sukurti integruotą išorės sienų valdymo sistemą;
- e) siekio užtikrinti, kad nebūtų jokios asmenų, neatsižvelgiant į jų pilietybę, kontrolės jiems kertant vidaus sienas.

3. Jei paaiškėja, kad Sąjunga turėtų imtis veiksmų, padedančių naudotis 17 straipsnio 2 dalies a punkte numatyta teise, ir jei Sutartys numato reikalingus įgaliojimus veikti, Taryba, sprendama pagal specialią teisėkūros procedūrą, gali priimti nuostatas, susijusias su pasais, asmens tapatybės kortelėmis, leidimais gyventi ar bet kokiais kitais panašiais dokumentais. Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, sprendžia vieningai.

4. Šis straipsnis neturi įtakos valstybių narių kompetencijai, susijusiai su jų sienų geografinė demarkacija pagal tarptautinę teisę.

63 STRAIPSNIS

1. Sąjunga kuria bendrą prieglobsčio, papildomos apsaugos ir laikinos apsaugos politiką trečiosios šalies piliečiams, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, siekdama siūlyti atitinkamą statusą ir užtikrinti, kad nebūtų pažeistas negražinimo principas. Ši politika privalo neprieštarauti 1951 m. liepos 28 d. Ženevos konvencijai ir 1967 m. sausio 31 d. Protokolui dėl pabėgėlių statuso bei kitoms atitinkamoms sutartims.

2. Taikant 1 dalį, Europos Parlamentas ir Taryba, sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina bendros Europos prieglobsčio sistemos priemonės, kurias sudaro:

- a) visoje Sąjungoje galiojantis vienodas prieglobsčio statusas trečiųjų šalių piliečiams;

- b) vienodas papildomos apsaugos statusas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems, negavus Europos prieglobsčio, reikia tarptautinės apsaugos;
- c) bendra laikinos apsaugos sistema perkeltiesiems asmenims masinio antplūdžio atveju;
- d) vienodo prieglobsčio statuso arba papildomos apsaugos statuso suteikimo ir atėmimo bendros procedūros;
- e) kriterijai ir mechanizmai, kuriais nustatoma, kuri valstybė narė yra atsakinga už prašymo suteikti prieglobstį arba papildomą apsaugą išnagrinėjimą;
- f) prieglobsčio arba papildomos apsaugos prašytojų priėmimo sąlygų reikalavimai;
- g) partnerystė ir bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis, siekiant valdyti prieglobsčio, papildomos arba laikinos apsaugos prašančių žmonių antplūdžius.

3. Vienoje arba keliuose valstybėse narėse dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio susidarius nepaprastajai padėčiai, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali patvirtinti laikinas priemones atitinkamos valstybės narės ar kelių valstybių narių labui. Ji sprendžia pasikonsultavusi su Europos Parlamentu.

63a STRAIPSNIS

1. Sąjunga kuria bendrą imigracijos politiką, kuria siekiama visais etapais užtikrinti veiksmingą migrantų srautų valdymą, palankų režimą teisėtai valstybėse narėse gyvenantiems trečiųjų šalių piliečiams bei neteisėtos imigracijos ir prekybos žmonėmis prevenciją ir sustiprintas kovos su jomis priemones.
2. Taikant 1 dalį, Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina priemones šiose srityse:
  - a) atvykimo ir apsigyvenimo sąlygų bei ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi, taip pat leidimų šeimoms susijungti išdavimo valstybėse narėse reikalavimų;

- b) teisėtai valstybėje narėje gyvenančių trečiųjų šalių piliečių teisių apibrėžimo, įskaitant sąlygas, reglamentuojančias judėjimo ir apsigyvenimo laisvę kitose valstybėse narėse;
- c) neteisėtos imigracijos ir gyvenimo be leidimo, įskaitant be leidimo gyvenančių asmenų išsiuntimą ir repatriaciją;
- d) kovos su prekyba žmonėmis, ypač moterimis ir vaikais.

3. Sąjunga gali sudaryti susitarimus su trečiosiomis šalimis dėl trečiųjų šalių piliečių, kurie netenkina arba nebetenkina atvykimo, buvimo arba gyvenimo vienos iš valstybių narių teritorijoje sąlygų, readmisijos į jų kilmės arba išvykimo valstybes.

4. Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, gali nustatyti paskatų ir paramos valstybių narių veiksams teikimo priemones, siekiant skatinti jų teritorijose teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių integraciją, išskyrus bet kokių valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimą.

5. Šis straipsnis neturi įtakos valstybių narių teisei nustatyti į jų teritoriją iš trečiųjų šalių ieškoti samdomo arba savarankiško darbo atvykstančių trečiųjų šalių piliečių priėmimo apimtis.

63b STRAIPSNIS

Šiame skyriuje išdėstyta Sąjungos politikai ir jos įgyvendinimui taikomas solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo tarp valstybių narių principas, įskaitant jo finansinius padarinius. Prireikus pagal šį skyrių priimti Sąjungos aktai numato atitinkamas šio principo įgyvendinimo priemones.“

TEISMINIS BENDRADARBIAVIMAS CIVILINĖSE BYLOSE

66) 65 straipsnis pakeičiamas šiuo 3 skyriumi ir 65 straipsniu:

„3 SKYRIUS TEISMINIS BENDRADARBIAVIMAS CIVILINĖSE BYLOSE

65 STRAIPSNIS

1. Sąjunga tarpvalstybinio pobūdžio bylose plėtoja teisminį bendradarbiavimą, kuris grindžiamas teisminių ir neteisminių sprendimų tarpusavio pripažinimo principu. Šis bendradarbiavimas gali apimti valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimo priemonių patvirtinimą.
2. Taikant 1 dalį, Europos Parlamentas ir Taryba, sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina priemones, ypač kai jos būtinos vidaus rinkos tinkamam veikimui, kuriomis siekiama užtikrinti:
  - a) teisminių ir neteisminių sprendimų tarpusavio pripažinimą ir vykdymą valstybėse narėse;
  - b) teisminių ir neteisminių dokumentų įteikimą kitoje valstybėje;
  - c) valstybėse narėse teisės ir jurisdikcijos kolizijai taikomų teisės normų suderinamumą;
  - d) bendradarbiavimą renkant įrodymus;
  - e) veiksmingą teisę į teisingumą;
  - f) civiliniam procesui tinkamai veikti trukdančių kliūčių šalinimą, jei reikia skatinant civilinio proceso normų suderinamumą valstybėse narėse;
  - g) alternatyvių ginčų sprendimo būdų kūrimą;
  - h) paramą teisėjų ir teisminių institucijų darbuotojų mokymui.

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, tarpvalstybinio pobūdžio šeimos teisės priemonės nustato Taryba sprendama pagal specialią teisėkūros procedūrą. Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, sprendžia vieningai.

Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali priimti sprendimą, apibrėžiantį tuos tarpvalstybinio pobūdžio šeimos teisės aspektus, kuriems galima taikyti pagal įprastą teisėkūros procedūrą priimtus aktus. Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, sprendžia vieningai.

Apie antrojoje pastraipoje nurodytą pasiūlymą pranešama nacionaliniams parlamentams. Jei per šešis mėnesius nuo tokio pranešimo dienos nacionalinis parlamentas pareiškia nepritarimą, sprendimas nėra priimamas. Jei nepritarimas nepareiškiamas, Taryba gali priimti minėtą sprendimą.“

TEISMINIS BENDRADARBIAVIMAS BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE

- 67) 66 straipsnis pakeičiamas 61 g straipsniu, kaip pirmiau nurodyta 64 punkte, ir 67–69 straipsniai panaikinami. Įrašomas toliau pateikiamas 4 skyrius ir 69a–69e straipsniai. 69a, 69b ir 69d straipsniai pakeičia dabartinės Europos Sąjungos sutarties 31 straipsnį, kaip pirmiau nurodyta šios Sutarties 1 straipsnio 51 punkte:

„4 SKYRIUS

TEISMINIS BENDRADARBIAVIMAS BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE

69a STRAIPSNIS

1. Teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose Sąjungoje grindžiamas nuosprendžių ir teismo sprendimų tarpusavio pripažinimo principu bei apima valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimą 2 dalyje ir 69b straipsnyje nurodytose srityse.

Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina priemones, kuriomis siekiama:

- a) nustatyti taisykles ir procedūras, kad visoje Sąjungoje būtų užtikrintas visų nuosprendžių ir teismo sprendimų formų pripažinimas;

- b) užkirsti kelią jurisdikcijų kolizijoms tarp valstybių narių ir jas spręsti;
- c) remti teisėjų ir teisminių institucijų darbuotojų mokymą;
- d) palengvinti su procesais baudžiamosiose bylose ir sprendimų vykdymu susijusį bendradarbiavimą tarp valstybių narių teisminių arba joms lygiaverčių institucijų.

2. Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami direktyvas pagal įprastą teisėkūros procedūrą, gali nustatyti tokias minimalias taisykles, kokių reikia nuosprendžių ir teismo sprendimų tarpusavio pripažinimui bei policijos ir teisminiam bendradarbiavimui peržengiančio sienas pobūdžio baudžiamosiose bylose palengvinti. Šiose minimaliose taisyklėse atsižvelgiama į skirtingas valstybių narių teises tradicijas ir sistemas.

Jos yra susijusios su:

- a) valstybių narių tarpusavio įrodymų leistinumą;
- b) asmenų teisėmis baudžiamajame procese;
- c) nusikaltimų aukų teisėmis;
- d) bet kuriais kitais konkrečiais baudžiamojo proceso aspektais, kuriuos sprendimu Taryba yra nustačiusi iš anksto; šį sprendimą, gavusi Europos Parlamento pritarimą, Taryba priima vieningai.

Šioje dalyje nurodytų minimalių taisyklių priėmimas neužkerta kelio valstybėms narėms išlaikyti arba įvesti aukštesnio lygio asmenų apsaugą.

3. Kai Tarybos narė mano, kad 2 dalyje nurodytos direktyvos projektas paveiktų pagrindinius jos baudžiamosios teisės sistemos aspektus, ji gali prašyti, kad direktyvos projektas būtų perduotas Europos Vadovų Tarybai. Tuo atveju įprasta teisėkūros procedūra yra sustabdoma. Po svarstymo, jeigu pavyksta pasiekti bendrą sutarimą, Europos Vadovų Taryba per keturis mėnesius nuo sustabdymo grąžina projektą Tarybai, kuri nutraukia įprastos teisėkūros procedūros sustabdymą.

Jeigu nepavyksta pasiekti susitarimo ir ne mažiau kaip devynios valstybės narės siekia tvirčiau bendradarbiauti, remdamosi atitinkamu direktyvos projektu, jos per tokį patį laikotarpį atitinkamai praneša apie tai Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai. Šiuo atveju leidimas pradėti Europos Sąjungos sutarties 10 straipsnio 2 dalyje ir šios Sutarties 280d straipsnio 1 dalyje nurodytą tvirtesnį bendradarbiavimą laikomas suteiktu bei taikomos nuostatos dėl tvirtesnio bendradarbiavimo.

69b STRAIPSNIS

1. Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami direktyvas pagal įprastą teisėkūros procedūrą, gali nustatyti minimalias taisykles dėl nusikalstamų veikų ir sankcijų apibrėžimo peržengiančio sienas pobūdžio ypač sunkių nusikaltimų srityse; tokį nusikaltimų pobūdį lemia tokių veikų pobūdis arba poveikis, arba ypatingas poreikis kovoti su jomis, remiantis bendru pagrindu.

Šios nusikaltimų sritys yra: terorizmas, prekyba žmonėmis bei seksualinis moterų ir vaikų išnaudojimas, neteisėta prekyba narkotikais, neteisėta prekyba ginklais, pinigų plovimas, korupcija, mokėjimo priemonių klastojimas, kompiuteriniai nusikaltimai ir organizuotas nusikalstamumas.

Atsižvelgiant į nusikalstamumo raidą, Taryba gali priimti sprendimą, nustatantį kitas nusikaltimų sritis, atitinkančias šioje dalyje nurodytus kriterijus. Ji, gavusi Europos Parlamento pritarimą, sprendžia vieningai.

2. Jei valstybių narių baudžiamųjų įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų suderinimas pasirodo būtinas užtikrinant Sąjungos politikos veiksmingą įgyvendinimą srityje, kurioje taikomos derinimo priemonės, direktyvose galima nustatyti būtiniausias taisykles dėl nusikalstamų veikų ir sankcijų apibrėžimo atitinkamoje srityje. Šios direktyvos priimamos pagal tą pačią įprastą arba specialią teisėkūros procedūrą, kaip ir patvirtinant atitinkamas derinimo priemones, nepažeidžiant 61i straipsnio.

3. Kai Tarybos narė mano, kad 1 ar 2 dalyse nurodytos direktyvos projektas paveiktų pagrindinius jos baudžiamosios teisės sistemos aspektus, ji gali prašyti, kad direktyvos projektas būtų perduotas Europos Vadovų Tarybai. Tuo atveju įprasta teisėkūros procedūra yra sustabdoma. Po svarstymo, jeigu pavyksta pasiekti bendrą sutarimą, Europos Vadovų Taryba per keturis mėnesius nuo sustabdymo grąžina projektą Tarybai, kuri nutraukia įprastos teisėkūros procedūros sustabdymą.

Jeigu nepavyksta pasiekti susitarimo ir ne mažiau kaip devynios valstybės narės siekia tvirčiau bendradarbiauti, remdamosi atitinkamu direktyvos projektu, jos per tokį patį laikotarpį atitinkamai praneša apie tai Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai. Šiuo atveju leidimas pradėti Europos Sąjungos sutarties 10 straipsnio 2 dalyje ir šios Sutarties 280d straipsnio 1 dalyje nurodytą tvirtesnį bendradarbiavimą laikomas suteiktu bei taikomos nuostatos dėl tvirtesnio bendradarbiavimo.

69c STRAIPSNIS

Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, gali nustatyti priemonės valstybių narių veiksams nusikaltimų prevencijos srityje skatinti ir remti, išskyrus valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų derinimą.

69d STRAIPSNIS

1. *Eurojust* misija yra remti ir stiprinti nacionalinių tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijų bendradarbiavimą dėl sunkių nusikaltimų, susijusių su dviem ar daugiau valstybių narių, arba kai reikalingas baudžiamasis persekiojimas bendraisiais pagrindais, remiantis valstybių narių valdžios institucijų ir Europolo atliktomis operacijomis ir pateikta informacija.

Šiuo atžvilgiu Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą, nustato *Eurojust* struktūrą, veiklą, veiksmų ir užduočių sritį. Tos užduotys gali apimti:

- a) kriminalinių nusikaltimų tyrimų pradėjimą ir siūlymą kompetentingoms nacionalinėms valdžios institucijoms pradėti baudžiamąjį persekiojimą, ypač kai tai susiję su veikomis, nukreiptomis prieš Sąjungos finansinius interesus;
- b) a punkte nurodytų tyrimų ir baudžiamojo persekiojimo koordinavimą;
- c) teismo bendradarbiavimo, taip pat sprendžiant jurisdikcijos kolizijas ir glaudžiai bendradarbiaujant su Europos teisiniu tinklu, stiprinimą.

Šiais reglamentais taip pat nustatoma tvarka dėl Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų dalyvavimo vertinant *Eurojust* veiklą.

2. Vykdant 1 dalyje nurodytą baudžiamąjį persekiojimą ir nepažeidžiant 69e straipsnio, teismo proceso formalius veiksmus atlieka kompetentingi nacionaliniai pareigūnai.

69e STRAIPSNIS

1. Siekiant kovoti su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiais nusikaltimais, Taryba, pagal specialią teisėkūros procedūrą priimdama reglamentus, *Eurojust* pagrindu gali įkurti Europos prokuratūrą. Taryba, gavusi Europos Parlamento pritarimą, sprendžia vieningai.

Jeigu nepavyksta pasiekti vieningo sprendimo, ne mažiau kaip devynių valstybių narių grupė gali prašyti, kad reglamento projektas būtų perduotas Europos Vadovų Tarybai. Tokiu atveju procedūra Taryboje yra sustabdoma. Po svarstymo, jeigu pavyksta pasiekti bendrą sutarimą, Europos Vadovų Taryba per keturis mėnesius nuo sustabdymo grąžina projektą Tarybai priimti.

Jeigu nepavyksta pasiekti susitarimo ir ne mažiau kaip devynios valstybės narės siekia tvirčiau bendradarbiauti, remdamosi atitinkamu reglamento projektu, jos per tokį patį laikotarpį atitinkamai praneša apie tai Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai. Šiuo atveju leidimas pradėti Europos Sąjungos sutarties 10 straipsnio 2 dalyje ir šios Sutarties 280d straipsnio 1 dalyje nurodytą tvirtesnę bendradarbiavimą laikomas suteiktu bei taikomos nuostatos dėl tvirtesnio bendradarbiavimo.

2. Europos prokuratūros kompetencijai, prireikus veikiant kartu su Europolu, priklauso Sąjungos finansinių interesų pažeidimų tyrimas, jų vykdytojų ir bendrininkų baudžiamasis persekiojimas bei kaltinimo palaikymas teisme, kaip nustatyta šio straipsnio 1 dalyje nurodytame reglamente. Tokių pažeidimų atžvilgiu valstybių narių kompetentinguose teismuose ji vykdo prokuroro funkcijas.

3. 1 dalyje nurodytuose reglamentuose apibrėžiamos Europos prokuratūrai taikytinos bendrosios taisyklės, jos funkcijų vykdymą reglamentuojančios sąlygos, jos veiklai taikytinos procesinės normos, taip pat įrodymų leistinumą reglamentuojančios taisyklės ir vykdant funkcijas naudojamų procesinių priemonių teisminei peržiūrai taikytinos normos.

4. Europos Vadovų Taryba tuo pačiu metu ar vėliau gali priimti sprendimą, iš dalies keičiantį 1 dalį, siekdama išplėsti Europos prokuratūros įgaliojimus, kad jie apimtų peržengiančio sienas pobūdžio sunkius nusikaltimus, ir atitinkamai iš dalies keičiantį 2 dalį, kiek tai susiję su ne vieną valstybę narę liečiančių sunkių nusikaltimų kaltininkais ir jų bendrininkais. Europos Vadovų Taryba sprendimą priima vieningai, gavusi Europos Parlamento pritarimą ir pasikonsultavusi su Komisija.“

POLICIJOS BENDRADARBIAVIMAS

- 68) Įrašomas toliau pateikiamas 5 skyrius ir 69f, 69g bei 69h straipsniai. 69f ir 69g straipsniai pakeičia dabartinės Europos Sąjungos sutarties 30 straipsnį ir 69h straipsnis pakeičia minėtos Sutarties 32 straipsnį, kaip pirmiau nurodyta šios Sutarties 1 straipsnio 51 punkte:

„5 SKYRIUS POLICIJOS BENDRADARBIAVIMAS

69f straipsnis

1. Sąjunga nustato policijos bendradarbiavimą užkardant, išaiškinant ir tiriant nusikalstamas veikas, kuriame dalyvauja visos valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos, įskaitant policijos, muitinės ir kitas specializuotas teisėsaugos tarnybas.
  2. Taikant 1 dalį, Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, gali patvirtinti priemonės dėl:
    - a) atitinkamos informacijos rinkimo, kaupimo, apdorojimo, analizavimo ir keitimosi ja;
    - b) paramos darbuotojų mokymui, taip pat bendradarbiavimo keičiantis darbuotojais, įranga ir tyrimais nusikaltimų išaiškinimo srityse;
    - c) bendrų tyrimo metodų, taikomų sunkioms organizuoto nusikalstamumo formoms nustatyti.
  3. Taryba, sprendama pagal specialią teisėkūros procedūrą, gali nustatyti šiame straipsnyje nurodytų valdžios institucijų operatyvaus bendradarbiavimo priemonės. Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, sprendžia vieningai.
- Jeigu nepavyksta pasiekti vieningo sprendimo, ne mažiau kaip devynių valstybių narių grupė gali prašyti, kad priemonių projektas būtų perduotas Europos Vadovų Tarybai. Tokiu atveju procedūra Taryboje yra sustabdoma. Po svarstymo, jeigu pavyksta pasiekti bendrą sutarimą, Europos Vadovų Taryba per keturis mėnesius nuo sustabdymo grąžina projektą Tarybai priimti.

Jeigu nepavyksta pasiekti susitarimo ir ne mažiau kaip devynios valstybės narės siekia tvirčiau bendradarbiauti, remdamosi atitinkamu priemonių projektu, jos per tokį patį laikotarpį atitinkamai praneša apie tai Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai. Šiuo atveju leidimas pradėti Europos Sąjungos sutarties 10 straipsnio 2 dalyje ir šios Sutarties 280d straipsnio 1 dalyje nurodytą tvirtesnę bendradarbiavimą laikomas suteiktu bei taikomos nuostatos dėl tvirtesnio bendradarbiavimo.

Antrojoje ir trečiojoje pastraipose nustatyta speciali procedūra netaikoma aktams, kuriais plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos.

69g STRAIPSNIS

1. Europolo misija yra remti ir stiprinti valstybių narių policijos ir kitų teisėsaugos tarnybų veiksmus bei jų tarpusavio bendradarbiavimą užkardant sunkius nusikaltimus, susijusius su dviem ar daugiau valstybių narių, terorizmu ir nusikalstamumo formomis, kurios kenkia Sąjungos politikoje numatytam bendram interesui, bei kovojant su jais.
2. Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą, nustato Europolo struktūrą, veiklą, veiksmų ir užduočių sritį. Tos užduotys gali apimti:
  - a) informacijos, ypač perduotos valstybių narių valdžios institucijų arba trečiųjų šalių institucijų ar organų, rinkimą, kaupimą, apdorojimą, analizavimą ir keitimąsi ja;
  - b) valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų arba jungtinių tyrimo grupių, prireikus kartu su *Eurojust*, bendrai atliekamų tyrimo ir operatyvinių veiksmų koordinavimą, organizavimą ir įgyvendinimą.

Šie reglamentai taip pat nustato Europos Parlamento kartu su nacionaliniais parlamentais atliekamos Europolo veiklos priežiūros procedūras.

3. Bet koki operatyvų veiksmą Europolas privalo atlikti kartu su valstybės narės ar valstybių narių, su kurių teritorija tai susiję, valdžios institucijomis ir su jų sutikimu. Prievartos priemonių taikymas išimtinai priklauso kompetentingoms nacionalinėms valdžios institucijoms.

69h STRAIPSNIS

Taryba, priimdama sprendimą pagal specialią teisėkūros procedūrą, nustato sąlygas ir apribojimus, kurių laikantis 69a ir 69f straipsniuose nurodytos kompetentingos valdžios institucijos gali veikti kitos valstybės narės teritorijoje kartu su tos valstybės valdžios institucijomis ir jų sutikimu. Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, sprendžia vieningai.“

TRANSPORTAS

- 69) 70 straipsnyje žodžiai „Šios Sutarties“ pakeičiami žodžiais „Šių Sutarčių“, o žodžiai „valstybės narės siekia vykdydamos“ pakeičiami žodžiais „siekiama vykdančios“.
- 70) 71 straipsnio 2 dalis pakeičiama šiuo tekstu:
- „2. Patvirtinant 1 dalyje nurodytas priemones, atsižvelgiama į atvejus, kai jų taikymas gali turėti didelės įtakos gyvenimo ir užimtumo lygiui tam tikruose regionuose bei transporto įrangos eksploatavimui.“
- 71) 72 straipsnyje žodžiai „be vieningo Tarybos pritarimo“ pakeičiami žodžiais „jei Taryba, nėra vieningai patvirtinusi priemonių, nustatančių išimtį“.
- 72) 75 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 dalyje žodžiai „Transporto srityje Bendrijoje panaikinama bet kokia diskriminacija“ pakeičiami žodžiais „Transporto srityje Sąjungoje draudžiama diskriminacija“;
  - b) 2 dalyje žodis „Tarybai“ pakeičiamas žodžiais „Europos Parlamentui ir Tarybai“;
  - c) 3 dalies pirmoje pastraipoje žodžiai „Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu“ pakeičiami žodžiais „Europos Parlamentu bei Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu“.
- 73) 78 straipsnyje įrašomas šis sakinyss:
- „Po penkerių metų nuo Lisabonos sutarties įsigaliojimo Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali priimti šį straipsnį panaikinantį sprendimą.“

74) 79 straipsnyje išbraukiami žodžiai „ , nepažeisdama Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto kompetencijos“.

75) 80 straipsnio 2 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„2. Europos Parlamentas ir Taryba, sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, gali priimti atitinkamas jūrų ir oro transporto nuostatas. Jie sprendžia pasikonsultavę su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu bei Regionų komitetu .“

KONKURENCIJOS TAISYKLĖS

76) 85 straipsnis papildomas šia nauja 3 dalimi:

„3. Komisija gali priimti reglamentus, susijusius su susitarimų rūšimis, dėl kurių Taryba priėmė reglamentą arba direktyvą pagal 83 straipsnio 2 dalies b punktą.“

77) 87 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalies c punkto pabaigoje įrašomas šis naujas sakinyss:

„Po penkerių metų nuo Lisabonos sutarties įsigaliojimo Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali priimti šį punktą panaikinantį sprendimą.“;

b) 3 dalies a punkte po žodžio „nedarbas“ įrašomi šie žodžiai: „taip pat ir 299 straipsnyje nurodytų regionų, atsižvelgiant į jų struktūrinę, ekonominę ir socialinę padėtį“.

78) 88 straipsnis papildomas šia nauja 4 dalimi:

„4. Komisija gali priimti reglamentus, susijusius su valstybės pagalbos rūšimis, dėl kurių Taryba pagal 89 straipsnį nustatė, kad 3 dalyje nustatyta procedūra gali būti netaikoma.“

MOKESČIŲ NUOSTATOS

- 79) 93 straipsnio pabaigoje žodžiai „per 14 straipsnyje nustatytą terminą“ išbraukiami o, o sakinio pabaigoje įrašoma „bei bus išvengta konkurencijos iškraipymo.“

TEISĖS AKTŲ SUDERINIMAS

- 80) 94 ir 95 straipsniai sukeičiami vietomis. 94 straipsnis tampa 95 straipsniu, o 95 straipsnis – 94 straipsniu.
- 81) 95 straipsnis, kuris tampa 94 straipsniu, iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 dalies pradžioje žodžiai „Nukrypstant nuo 94 straipsnio ir“ išbraukiami;
  - b) 4 dalies pradžioje žodžiai „Jei Tarybai arba Komisijai nustačius kurią nors suderinimo priemonę“ pakeičiami žodžiais „Jei Europos Parlamentui ir Tarybai, Tarybai arba Komisijai nustačius kurią nors suderinimo priemonę“;
  - c) 5 dalies pradžioje žodžiai „Be to, nepažeidžiant 4 dalies, jei Tarybai arba Komisijai nustačius kurią nors suderinimo priemonę“ pakeičiami žodžiais „Be to, nepažeidžiant 4 dalies, jei Europos Parlamentui ir Tarybai, Tarybai arba Komisijai nustačius kurią nors derinimo priemonę“;
  - d) 10 dalyje žodžiai „Bendrijos kontrolės tvarką“ pakeičiami žodžiais „Sąjungos kontrolės tvarką“.
- 82) 94 straipsnio, kuris tampa 95 straipsniu, pradžioje įrašomi žodžiai „Nepažeidžiant 94 straipsnio“.
- 83) 96 straipsnio antrosios pastraipos pirmame sakinyje žodžiai „Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma leidžia“ pakeičiami žodžiais „Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, priima“. Antras sakinyss pakeičiamas šiuos sakiniu „Gali būti priimtose bet kurios kitos Sutartyse numatytos atitinkamos priemonės.“

INTELEKTINĖ NUOSAVYBĖ

- 84) Paskutiniu VI antraštinės dalies straipsniu įrašomas šis naujas 97a straipsnis:

„97a STRAIPSNIS

Kuriant vidaus rinką ar jai veikiant, Europos Parlamentas ir Taryba, sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina priemones, kuriomis įdiegiami europiniai instrumentai, suteikiantys vienodą intelektinės nuosavybės teisių apsaugą visoje Sąjungoje, ir kuriomis nustatoma centralizuota leidimo suteikimo, koordinavimo ir priežiūros tvarka Sąjungos lygiu.

Taryba, pagal specialią teisėkūros procedūrą priimdama reglamentą, nustato, kokiomis kalbomis bus sudaryti europiniai instrumentai. Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, sprendžia vieningai.“

EKONOMINĖ IR PINIGŲ POLITIKA

- 85) Pirmu VII antraštinės dalies straipsniu įrašomas 97b straipsnis, kurio formuluotė yra 4 straipsnio formuluotė; ji iš dalies keičiama taip:

- a) 1 dalyje žodžiai „bei laikantis jose nustatytų terminų“ išbraukiami;
- b) 2 dalyje žodžiai „Be to, kas pirmiau paminėta, kaip numatyta šioje Sutartyje ir laikantis joje nustatytų terminų bei tvarkos, ši veikla apima neatšaukiamą valiutų kurso nustatymą, sudarantį sąlygas įvesti bendrą valiutą – ekiu,“ pakeičiami žodžiais „Be to, kas pirmiau paminėta, kaip numatyta Sutartyse ir laikantis jose nustatytų terminų bei tvarkos, ši veikla apima bendrą valiutą – eurą.“.

86) 99 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 4 dalies pirmosios pastraipos pirmas sakinyš pakeičiamas šiais dviem sakiniais:

„Kai laikantis 3 dalyje nurodytos tvarkos yra nustatyta, kad valstybės narės ekonominės politikos kryptys neatitinka 2 dalyje nurodytų bendrųjų gairių arba jos gali kelti grėsmę deramam Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimui, Komisija gali įspėti tą valstybę narę. Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, gali priimti tai valstybei narei reikalingas rekomendacijas.“;

b) 4 dalies antroji pastraipa tampa 5 dalimi, o dabartinė 5 dalis tampa 6 dalimi;

c) 4 dalyje įrašomos šios dvi naujos pastraipos:

„Šios dalies taikymo srityje Taryba sprendžia neatsižvelgdama į atitinkamai valstybei narei atstovaujančio Tarybos nario balsavimą.

Kitų Tarybos narių kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal 205 straipsnio 3 dalies a punktą.“;

d) 5 dalyje, kuri tampa 6 dalimi, žodžiai „Taryba, laikydamasi 252 straipsnyje nurodytos tvarkos, gali priimti [...] taisykles.“ pakeičiami žodžiais: „Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą, gali priimti [...] taisykles.“, o žodžiai „šio straipsnio“ išbraukiami.

SUNKUMAI DĖL TAM TIKRŲ PRODUKTŲ TIEKIMO (ENERGETIKA)

87) 100 straipsnio 1 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„1. Nepažeisdama kitų šioje Sutartyje nustatytų procedūrų, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali, vadovaudamasi valstybių narių solidarumu, priimti sprendimą dėl ekonominę padėtį atitinkančių priemonių, ypač jei didelių sunkumų kyla dėl tam tikrų produktų tiekimo, visų pirma energetikos srityje.“

KITOS NUOSTATOS – EKONOMINĖ IR PINIGŲ POLITIKA

88) 102 straipsnio 2 dalis išbraukiama, o 1 dalis lieka be numerio.

89) 103 straipsnio 2 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„2. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, prireikus gali tiksliau apibrėžti 101 ir 102 straipsniuose bei šiame straipsnyje nurodytų draudimų taikymą.“

PERVIRŠINIO DEFICITO PROCEDŪRA

90) 104 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 5 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„5. Jei Komisija mano, kad valstybėje narėje yra susidaręs arba gali susidaryti perviršinis deficitas, ji pateikia nuomonę tai valstybei narei ir apie tai informuoja Tarybą.“;

b) 6 dalyje žodis „rekomendacija“ pakeičiamas žodžiu „pasiūlymu“;

c) 7 dalies pirmas sakinyje pakeičiamas šiuo sakiniu „Tais atvejais, kai pagal 6 dalį nusprendžiama, kad perviršinis deficitas yra susidaręs, Taryba, nepagrįstai nedelsdama, pagal Komisijos rekomendaciją atitinkamai valstybei narei pateikia rekomendacijas, kaip per tam tikrą nurodytą laikotarpį tokią padėtį ištaisyti.“;

d) 11 dalies pirmosios pastraipos įvadiniam sakinyje darytinas pakeitimas netaikomas redakcijai lietuvių kalba;

e) 12 dalies pirmo sakinio pradžioje žodžiai „savo [...]sprendimus“ pakeičiami „savo [...]sprendimus ar rekomendacijas“;

- f) 13 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„13. Priimdama 8, 9, 11 ir 12 dalyse nurodytus sprendimus ar rekomendacijas, Taryba sprendžia remdamasi Komisijos rekomendacija.

Patvirtindama 6–9, 11 ir 12 dalyse nurodytas priemones Taryba sprendžia neatsižvelgdama į atitinkamai valstybei narei atstovaujančio Tarybos nario balsavimą.

Kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal 205 straipsnio 3 dalies a punktą.“;

- g) 14 dalies trečiojoje pastraipoje išbraukiami žodžiai „iki 1994 m. sausio 1 d.“

PINIGŲ POLITIKA

- 91) 105 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalies pirmame sakinyje santrumpa „ECBS“ pakeičiama žodžiais „Europos centrinių bankų sistemos (toliau – ECBS)“;
- b) 2 dalies antroje įtraukoje nuoroda į 111 straipsnį pakeičiama nuoroda į 188o straipsnį;
- c) 6 dalies tekstas pakeičiamas taip:

„6. Taryba, vieningai priimdama reglamentus pagal specialią teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu ir Europos centriniu banku, gali pavesti Europos centriniui bankui specialias užduotis, susijusias su rizikos ribojimu pagrįsta kredito ir kitų finansų įstaigų, išskyrus draudimo įmones, priežiūra.“

92) 106 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalies pirmame sakinyje prieš žodį „banknotus“ įrašomas žodis „eurų“;
- b) 2 dalies pirmame sakinyje prieš žodį „monetas“ įrašomas žodis „eurų“; antro sakinio pradžioje žodžiai „Taryba, laikydamosi 252 straipsnyje nurodytos tvarkos ir pasikonsultavusi su ECB,“ pakeičiami žodžiais „Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu bei Europos centriniu banku,“.

93) 107 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 ir 2 dalys išbraukiamos, o 3, 4, 5, ir 6 dalys atitinkamai tampa 1, 2, 3 ir 4 dalimis;
- b) 4 dalyje, kuri tampa 2 dalimi, žodžiai „ECBS statutas“ pakeičiami žodžiais: „Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statutas (toliau – ECBS ir ECB statutas)“;
- c) 5 dalis, kuri tampa 3 dalimi, pakeičiama šiuo tekstu:

„3. Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, gali iš dalies keisti ECBS ir ECB statuto 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6 straipsnius, 33.1 straipsnio a punktą ir 36 straipsnį. Jie sprendžia arba Europos centriniam bankui rekomendavus ir pasikonsultavus su Komisija, arba Komisijai rekomendavus ir pasikonsultavus su Europos centriniu banku.“

94) 109 straipsnyje išbraukiami žodžiai „ne vėliau kaip iki ECBS įsteigimo dienos“.

95) 110 straipsnio 2 dalyje išbraukiamos pirmos keturios pastraipos.

PRIEMONĖS, REGLAMENTUOJANČIOS EURO NAUDOJIMA

- 96) 111 straipsnio 1–3 ir 5 dalys atitinkamai tampa 188o straipsnio 1–4 dalimis; jos iš dalies keičiamos, kaip nurodyta toliau 174 punkte. 4 dalies tekstas tampa 115c straipsnio 1 dalimi; ji iš dalies keičiama, kaip toliau nurodyta 100 punkte.
- 97) Įrašomas 111a straipsnis:

„111a STRAIPSNIS

Nepažeidžiant Europos centrinio banko įgaliojimų, Europos Parlamentas ir Taryba, sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, nustato priemones, reikalingas naudoti eurą kaip bendrą valiutą. Šios priemonės priimamos pasikonsultavus su Europos centriniu banku.“.

INSTITUCIJŲ NUOSTATOS (EKONOMINĖ IR PINIGŲ SAJUNGA)

- 98) 112 straipsnio tekstas tampa 245b straipsniu ir jis iš dalies keičiamas, kaip nurodyta 228 punkte. 113 straipsnio tekstas tampa 245c straipsniu.
- 99) 114 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 dalies pirmojoje pastraipoje žodžiai „patariamąją funkciją atliekantis Pinigų komitetas“ pakeičiami žodžiais „Ekonomikos ir finansų komitetas“;
  - b) 1 dalies antroji ir trečioji pastraipos išbraukiamos;
  - c) 2 dalies pirmoji pastraipa išbraukiama; trečioje įtraukoje nuoroda į 99 straipsnio 2, 3, 4 ir 5 dalis pakeičiama nuoroda į 99 straipsnio 2, 3, 4 ir 6 dalis bei nuorodos į 122 straipsnio 2 dalį ir 123 straipsnio 4 ir 5 dalis pakeičiamos nuoroda į 117a straipsnio 2 ir 3 dalis;
  - d) 4 dalyje nuoroda į 122 ir 123 straipsnius pakeičiama nuoroda į 116a straipsnį.

SPECIALIOSIOS NUOSTATOS VALSTYBĖMS NARĖMS, KURIŲ VALIUTA YRA EURO

100) Įrašomas naujas 3a skyrius ir šie nauji 115a, 115b ir 115c straipsniai:

„3a SKYRIUS SPECIALIOSIOS NUOSTATOS VALSTYBĖMS NARĖMS, KURIŲ VALIUTA YRA EURO

115a STRAIPSNIS

1. Siekdama prisidėti prie tinkamo Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimo, ir pagal atitinkamas Sutarčių nuostatas Taryba, vadovaudamasi atitinkama 99 ir 104 straipsniuose nustatyta tvarka, išskyrus 104 straipsnio 14 dalyje nustatytą tvarką, patvirtina valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, skirtas priemones, kuriomis siekiama:

- a) sustiprinti jų biudžetinės drausmės koordinavimą ir priežiūrą;
- b) nustatyti joms taikomas ekonominės politikos gaires užtikrinant jų suderinamumą su visai Sąjungai priimtomis gairėmis ir užtikrinti jų priežiūrą.

2. Dėl 1 dalyje nurodytų priemonių balsuoja tik tie Tarybos nariai, kurie atstovauja valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro.

Kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal 205 straipsnio 3 dalies a punktą.

115b STRAIPSNIS

Valstybių narių, kurių valiuta yra euro, ministrų susitikimų tvarka nustatoma Protokole dėl euro grupės.

115c STRAIPSNIS

1. Siekdama užtikrinti euro vietą tarptautinėje pinigų sistemoje, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, priima sprendimą, nustatantį bendrąsias pozicijas dėl Ekonominės ir pinigų sąjungai ypač svarbių dalykų kompetentingose tarptautinėse finansų institucijose ir konferencijose. Taryba sprendžia pasikonsultavusi su Europos centriniu banku.
2. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali patvirtinti atitinkamas priemones siekdama užtikrinti vieningą atstovavimą tarptautinėse finansų institucijose ir konferencijose. Taryba sprendžia pasikonsultavusi su Europos centriniu banku.
3. Dėl 1 ir 2 dalyse nurodytų priemonių balsuoja tik tie Tarybos nariai, kurie atstovauja valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro.

Kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal 205 straipsnio 3 dalies a punktą.“

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS, TAIKOMOS VALSTYBĖMS NARĖMS, KURIOMS TAIKOMA IŠIMTIS

101) 116 straipsnis panaikinamas ir įrašomas 116a straipsnis:

„116a STRAIPSNIS

1. Valstybės narės, dėl kurių Taryba nėra priėmusi sprendimo, kad jos tenkina eurui įvesti reikalingas sąlygas, toliau vadinamos „valstybėmis narėmis, kurioms taikoma išimtis“.

2. Valstybėms narėms, kurioms taikoma išimtis, netaikomos šios Sutarčių nuostatos:

- a) ekonominės politikos bendrųjų gairių dalių, susijusių su euro zona apskritai, priėmimas (99 straipsnio 2 dalis);
- b) priverstinės perviršinio deficito ištaisymo priemonės (104 straipsnio 9 ir 11 dalys);
- c) ECBS tikslai ir uždaviniai (105 straipsnio 1, 2, 3 ir 5 dalys);
- d) euro emisija (106 straipsnis);
- e) Europos centrinio banko aktai (110 straipsnis);
- f) priemonės, reglamentuojančios euro naudojimą (111a straipsnis);
- g) susitarimai dėl pinigų ir kitos priemonės, susijusios su valiutos kurso politika (188o straipsnis);
- h) Europos centrinio banko Vykdomosios valdybos narių paskyrimas (245b straipsnio 2 dalis);
- i) sprendimai, nustatantys bendrąsias pozicijas dėl Ekonominės ir pinigų sąjungai ypač svarbių klausimų kompetentingose tarptautinėse finansų institucijose ir konferencijose (115c straipsnio 1 dalis);
- j) priemonės, užtikrinančios vieningą atstovavimą tarptautinėse finansų institucijose ir konferencijose (115c straipsnio 2 dalis).

Todėl a–j punktuose nurodytuose straipsniuose „valstybės narės“ yra tos valstybės narės, kurių valiuta yra euro.

3. ECBS ir ECB statuto IX skyriuje nustatyta, kad valstybės narės, kurioms taikoma išimtis, ir jų nacionaliniai centriniai bankai neturi teisių ir prievolių ECBS.

4. Tarybos narių, atstovaujančių valstybėms narėms, kurioms taikoma išimtis, balsavimo teisės sustabdomos Tarybai priimant 2 dalyje nurodytuose straipsniuose išvardytas priemonės ir šiais atvejais:

- a) priimant rekomendacijas valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, daugiašalės priežiūros sistemoje, įskaitant stabilumo programas ir įspėjimus (99 straipsnio 4 dalis);
- b) patvirtinant priemones dėl perviršinio deficito, susijusias su valstybėmis narėmis, kurių valiuta yra euro (104 straipsnio 6, 7, 8, 12 ir 13 dalys).

Kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal 205 straipsnio 3 dalies a punktą.“

102) 117 straipsnis panaikinamas, išskyrus 2 dalies penkias pirmas įtraukas, kurios tampa 118a straipsnio 2 dalies penkiomis pirmomis įtraukomis; jos iš dalies keičiamos, kaip toliau nurodyta 103 punkte. Įrašomas toks 117a straipsnis:

- a) jo 1 dalis pakeičiama 121 straipsnio 1 dalies tekstu, iš dalies keičiant taip:
  - i) visoje dalyje santrumpa „EPI“ pakeičiama žodžiais „Europos centrinis bankas“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;
  - ii) pirmosios pastraipos pradžioje įterpiami šie žodžiai: „Ne rečiau kaip kartą per dvejus metus arba valstybės narės, kuriai taikoma išimtis, prašymu,“;
  - iii) pirmosios pastraipos pirmame sakinyje žodžiai „pažangą padarytą valstybėms narėms vykdant savo įsipareigojimus“ pakeičiami žodžiais „pažangą padarytą valstybėms narėms, kurioms taikoma išimtis, vykdant savo įsipareigojimus“;
  - iv) pirmosios pastraipos antrame sakinyje žodžiai „kiekvienos valstybės narės“ pakeičiami žodžiais „kiekvienos iš šių valstybių narių“, o žodžiai „šios Sutarties“ išbraukiami;

- v) pirmosios pastraipos trečioje įtraukoje pirmasis pakeitimas netaikomas redakcijai lietuvių kalba, o žodžiai „bet kokios kitos valstybės narės valiutos atžvilgiu;“ pakeičiami žodžiais „euro atžvilgiu;“;
  - vi) pirmosios pastraipos ketvirtoje įtraukoje žodžiai „valstybės narės“ pakeičiami žodžiais „valstybės narės, kuriai taikoma išimtis,“, o žodžiai „Europos pinigų sistemos valiutos kurso mechanizme“ pakeičiami žodžiais „valiutos kurso mechanizme“;
  - vii) antrojoje pastraipoje išbraukiami žodžiai „ekiu raida,“, o žodis „apibūdinama“ keičiamas žodžiu „apibūdinami“;
- b) jo 2 dalis pakeičiama 122 straipsnio 2 dalies antro sakinio tekstu, iš dalies keičiant taip:
- i) teksto pabaigoje žodžiai „121 straipsnio 1 dalyje nustatytus“ pakeičiami žodžiais „1 dalyje nustatytus“;
  - ii) ir įrašomos šios naujos antroji ir trečioji pastraipos:

„Taryba sprendžia gavusi valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, atstovaujančių savo narių kvalifikuotos daugumos rekomendaciją. Tarybai gavus Komisijos pasiūlymą, šie nariai rekomendaciją pateikia per šešis mėnesius.

Antrojoje pastraipoje nurodyta kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal 205 straipsnio 3 dalies a punktą.“;
- c) jo 3 dalis pakeičiama 123 straipsnio 5 dalies tekstu, iš dalies keičiant taip:
- i) dalies pradžioje esantys žodžiai „Jei 122 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka nusprendžiama panaikinti nukrypimą,“ pakeičiami žodžiais „Jei 2 dalyje nustatyta tvarka nusprendžiama panaikinti nukrypimą,“;
  - ii) žodžiai „nustato kursą“ pakeičiami žodžiais „neatšaukiamai nustato kursą“.

103) 118 straipsnis panaikinamas. Įrašomas 118a straipsnis, kaip nurodyta toliau:

- a) jo 1 dalis pakeičiama 123 straipsnio 3 dalies tekstu; žodžiai „šios Sutarties“ išbraukiami;
- b) jo 2 dalis pakeičiama 117 straipsnio 2 dalies pirmų penkių įtraukų tekstu; šios penkios įtraukos iš dalies keičiamos, kaip toliau nurodyta, o prieš jas įrašomas šis įvadinis sakiny:

„Jei yra ir kol yra valstybių narių, kurioms taikoma išimtis, šių valstybių narių atžvilgiu Europos centrinis bankas: “

- i) trečioje įtraukoje žodžiai „Europos pinigų sistemos“ pakeičiami žodžiais „valiutos kurso mechanizmo“;
- ii) penkta įtrauka pakeičiama šiuo tekstu:

„– atlieka Europos bendradarbiavimo pinigų srityje fondo buvusius uždavinius, kuriuos vėliau perėmė Europos pinigų institutas.“

104) Įrašomas 118b straipsnis, kurio formuluotė yra 124 straipsnio 1 dalies formuluotė; jis iš dalies keičiamas taip:

- a) žodžiai „Iki trečiojo etapo pradžios kiekviena valstybė narė“ pakeičiami žodžiais „Kiekviena valstybė narė, kuriai taikoma išimtis,“;
- b) žodžiai „Europos pinigų sistemoje (EPS) bei plėtojant ekiu, ir gerbia šioje srityje nustatytus įgaliojimus.“ pakeičiami žodžiais „valiutos kurso mechanizme.“

105) 119 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalies pirmojoje ir antrojoje pastraipoje po žodžių „valstybės narės“ atitinkamai įrašomi žodžiai „, kuriai taikoma išimtis,“, o pirmojoje pastraipoje išbraukiamas žodis „laipsniškam“;
- b) 2 dalies a punkte po žodžių „valstybės narės“ įrašomi žodžiai „, kurioms taikoma išimtis,“, o b punkte žodžiai „sunkumus patirianti valstybė“ pakeičiami žodžiais „sunkumus patirianti valstybė narė, kuriai taikoma išimtis,“;
- c) 3 dalyje žodžiai „Komisija leidžia sunkumus patiriančiai valstybei“ pakeičiami žodžiais „Komisija leidžia sunkumus patiriančiai valstybei narei, kuriai taikoma išimtis,“;
- d) 4 dalis išbraukiama.

106) 120 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalyje žodžiai „suinteresuota valstybė narė gali imtis“ pakeičiami žodžiais „valstybė narė, kuriai taikoma išimtis, gali imtis“;
- b) 3 dalyje žodis „nuomone“ pakeičiamas žodžiu „rekomendaciją“, o po žodžio „valstybė“ įrašomas žodis „narė“;
- c) 4 dalis išbraukiama.

107) 121 straipsnio 1 dalis tampa 117a straipsnio 1 dalimi; ji iš dalies keičiama, kaip nurodyta pirmiau 102 punkte. Likusi 121 straipsnio dalis panaikinama.

108) 122 straipsnio 2 dalies antras sakinyys tampa 117a straipsnio 2 dalies pirmoji pastraipa; jis iš dalies keičiamas, kaip nurodyta pirmiau 102 punkte. Likusi 122 straipsnio dalis panaikinama.

- 109) 123 straipsnio 3 dalis tampa 118a straipsnio 1 dalimi, o 5 dalis tampa 117a straipsnio 3 dalimi; jos iš dalies keičiamos, kaip pirmiau nurodyta atitinkamai 103 ir 102 punktuose. Likusi 123 straipsnio dalis panaikinama.
- 110) 124 straipsnio 1 dalis tampa nauju 118b straipsniu; jis iš dalies keičiamas, kaip nurodyta pirmiau 104 punkte. Likusi 124 straipsnio dalis panaikinama.

UŽIMTUMAS

- 111) 125 straipsnyje žodžiai „ir šios Sutarties 2 straipsnyje“ išbraukiami.

PERKELTOS ANTRAŠTINĖS DALYS

- 112) IX antraštinė dalis „BENDRA PREKYBOS POLITIKA“ bei 131 ir 133 straipsniai atitinkamai tampa Penktosios dalies dėl Sąjungos išorės veiksmų II antraštine dalimi bei 188b ir 188c straipsniais. 131 straipsnis iš dalies keičiamas, kaip nurodyta toliau 157 punkte, o 133 straipsnis pakeičiamas 188c straipsniu.
- 132 ir 134 straipsniai panaikinami.
- 113) X antraštinė dalis „MUITINIŲ BENDRADARBIAVIMAS“ ir 135 straipsnis atitinkamai tampa Ia antraštinės dalies „Laisvas prekių judėjimas“ 1a skyriumi ir 27a straipsniu, kaip nurodyta pirmiau 45 punkte.

SOCIALINĖ POLITIKA

- 114) XI antraštinės dalies pavadinimas „SOCIALINĖ POLITIKA, ŠVIETIMAS, PROFESINIS MOKYMAS IR JAUNIMAS“ pakeičiamas taip: „SOCIALINĖ POLITIKA“, o jo numeris tampa IX; pavadinimas „1 Skyrius – Socialinės nuostatos“ išbraukiamas.
- 115) Įrašomas šis naujas 136a straipsnis:

„136a STRAIPSNIS

Sąjunga, atsižvelgdama į nacionalinių sistemų įvairovę, pripažįsta ir remia socialinių partnerių vaidmenį savo lygiu. Ji remia socialinių partnerių dialogą, kartu gerbdama jų savarankiškumą.

Prie socialinio dialogo prisideda trišalis socialinių reikalų aukšto lygio susitikimas ekonomikos augimo ir užimtumo klausimais.“

116) 137 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 2 dalies pirmosios pastraipos įvadiniam sakinyje žodis „Taryba:“ pakeičiamas žodžiais „Europos Parlamentas ir Taryba:“, atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį; antrosios pastraipos pirmas sakinys padalinamas į šias dvi pastraipas:

„Europos Parlamentas ir Taryba, pasikonsultavę su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu ir Regionų komitetu, sprendžia pagal įprastą teisėkūros procedūrą.

1 dalies c, d, f, ir g punktuose nurodytose srityse Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu ir minėtais komitetais, vieningai sprendžia pagal specialią teisėkūros procedūrą.“

Antrosios pastraipos antras sakinys tampa paskutine pastraipa, o pakeitimas, kuriuo išbraukiami žodžiai „šio straipsnio“, netaikomas redakcijai lietuvių kalba;

- b) 3 dalies pirmosios pastraipos pabaigoje įrašomi šie žodžiai „ , arba prireikus įgyvendinti pagal 139 straipsnį priimtą Tarybos sprendimą.“; antrojoje pastraipoje žodžiai „direktyva turi būti perkelta į nacionalinę teisę pagal 249 straipsnį“ pakeičiami žodžiais „direktyva arba sprendimas turi būti perkelti į nacionalinę teisę arba įgyvendinti“, o po žodžių „pagal tą direktyvą“ įrašomi žodžiai „arba minėtą sprendimą“.

117) 138 straipsnio 4 dalies pirmame sakinyje žodžiai „Pasinaudodami tokiu konsultavimusi,“ pakeičiami žodžiais „Pasinaudodami 2 ir 3 dalyse nurodytu konsultavimusi,“, o antrame sakinyje žodžiai „Ši procedūra negali trukti“ pakeičiami žodžiais „Šis procesas negali trukti“.

118) 139 straipsnio 2 dalis iš dalies keičiama taip:

- a) pirmosios pastraipos pabaigoje įrašomas šis sakiny: „Apie tai pranešama Europos Parlamentui.“;
- b) antrosios pastraipos pirmo sakinio pradžia „Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma, o tais atvejais, kai tame susitarime“ pakeičiama taip „Taryba sprendžia vieningai, kai tame susitarime“, o paskutinis sakinys išbraukiamas.

- 119) 140 straipsnio antrosios pastraipos pabaigoje įrašoma ši frazė: „ , ypač iniciatyvų, kuriomis siekiama nustatyti gaires ir rodiklius, organizuoti keitimąsi geriausia patirtimi ir rengti reikiamus elementus periodinei stebėsenai ir vertinimui. Apie tai išsamiai pranešama Europos Parlamentui.“
- 120) 143 straipsnio antroji pastraipa išbraukiama.

EUROPOS SOCIALINIS FONDAS

- 121) 2 skyrius tampa „X ANTRAŠTINĖ DALIS“.
- 122) 148 straipsnyje žodžiai „susijusius įgyvendinimo sprendimus“ pakeičiami žodžiais „susijusius įgyvendinimo reglamentus“.

ŠVIETIMAS, PROFESINIS MOKYMAS, JAUNIMAS IR SPORTAS

- 123) 3 skyrius tampa „XI ANTRAŠTINĖ DALIS“, o jo pavadinimo pabaigoje esantys žodžiai „IR JAUNIMAS“ pakeičiami žodžiais „ , JAUNIMAS IR SPORTAS“.
- 124) 149 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 dalyje įrašoma ši pastraipa:

„Sąjunga prisideda prie Europos sporto reikalų skatinimo, kartu atsižvelgdama į jo specifinį pobūdį, savanoriška veikla paremtas struktūras bei jo socialinę ir švietimo funkciją.“;
  - b) 2 dalies penktos įtraukos pabaigoje įrašomi žodžiai „ir skatinti jaunimą dalyvauti Europos demokratiname gyvenime;“; įrašoma tokia paskutinė įtrauka:

„– plėtoti europinę pakraipą sporto srityje, skatinant teisingumą bei atvirumą sporto varžybose ir už sportą atsakingų organizacijų bendradarbiavimą, taip pat saugant sportininkų, ypač pačių jauniausių, fizinį ir moralinį integralumą.“;

- c) 3 dalyje žodžiai „švietimo srityje“ pakeičiami žodžiais „švietimo ir sporto srityse“;
- d) 4 dalyje žodis „Taryba“ išbraukiamas, pirma įtrauka pradedama žodžiais „Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami“, atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį; antra įtrauka formuluojama taip: „Taryba, [...] pasiūlymu, priima“.

125) 150 straipsnio 4 dalies pabaigoje įrašoma ši frazė: „ir Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, priima rekomendacijas.“

KULTŪRA

126) 151 straipsnio 5 dalis iš dalies keičiama taip:

- a) įvardiniame sakinyje žodis „Taryba“ išbraukiamas;
- b) pirmos įtraukos pirmas sakinyje pradedamas žodžiais „Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami“, atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį, o antras sakinyje išbraukiamas;
- c) antroje įtraukoje žodžiais „vieningai sprendama“ išbraukiami ir įtrauka pradedama žodžiais „Taryba, remdamasi [...] pasiūlymu, priima“.

VISUOMENĖS SVEIKATA

127) 152 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalies antroje pastraipoje žodžiai „žmonių sveikatai“ pakeičiami žodžiais „fizinei ir psichinei sveikatai“, o pastraipos pabaigoje įrašomas ši frazė: „ , bei stebėseną, išankstinę įspėjimą dėl didelių peržengiančio sieną pobūdžio grėsmių sveikatai ir kovą su jomis.“;
- b) 2 dalies pirmosios pastraipos pabaigoje įrašomas šis sakinyje: „Ji ypač skatina valstybių narių bendradarbiavimą, kad jų pasienio regionų sveikatos paslaugos geriau papildytų viena kitą.“;

- c) 2 dalies antrosios pastraipos pabaigoje įrašomas šis tekstas: „, ypač iniciatyvų, kuriomis siekiama nustatyti gaires ir rodiklius, organizuoti keitimąsi geriausia patirtimi ir rengti reikiamus elementus periodinei stebėsenai ir vertinimui. Apie tai išsamiai pranešama Europos Parlamentui.“;
- d) 4 dalis iš dalies keičiama taip:
- i) pirmosios pastraipos įvadiniame sakinyje įrašoma ši frazė: „Nukrypstant nuo 2a straipsnio 5 dalies ir 2e straipsnio a punkto bei laikantis 2c straipsnio 2 dalies k punkto,“, o pabaigoje įrašomi šie žodžiai: „bendroms saugos problemoms spręsti.“;
  - ii) b punkto žodžiai „nukrypstant nuo 37 straipsnio –“ išbraukiami;
  - iii) įrašomas šis naujas c punktas:

„c) priemonių, nustatančių aukštus vaistų ir medicinos tikslams naudojamų prietaisų kokybės bei saugos standartus.“;
  - iv) dabartinis c punktas tampa 5 dalimi ir pakeičiamas šiuo tekstu:

„5. Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavę su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu bei Regionų komitetu, taip pat gali patvirtinti skatinamąsias priemones, skirtas saugoti ir gerinti žmonių sveikatą, pirmiausia kovoti su peržengiančio sieną pobūdžio labiausiai sveikatą pakertančiomis ligomis, priemonės, skirtas stebėsenai, išankstiniam įspėjimui dėl didelių peržengiančio sienas pobūdžio grėsmių sveikatai ir kovai su jomis, taip pat priemonės, kurių tiesioginis tikslas – apsaugoti visuomenės sveikatą, kai tai susiję su tabako vartojimu ir piktnaudžiavimu alkoholiu, išskyrus bet koki valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimą.“;
- e) dabartinės 4 dalies antroji pastraipa tampa 6 dalimi, o 5 dalis, kuri tampa 7 dalimi, pakeičiama šiuo tekstu:

„7. Sąjunga savo veikloje pripažįsta valstybių narių atsakomybę už jų sveikatos politikos apibrėžimą ir už sveikatos paslaugų ir sveikatos priežiūros organizavimą bei teikimą. Valstybių narių atsakomybė apima sveikatos paslaugų ir sveikatos priežiūros valdymą bei tam paskirtų išteklių paskirstymą. 4 dalies a punkte nurodytos priemonės neturi įtakos nacionalinėms nuostatomis dėl organų ir kraujo donorystės ar jų naudojimo medicinos tikslams.“

VARTOTOJŲ APSAUGA

128) 153 straipsnio 2 dalis tampa 6a straipsniu o 3, 4 ir 5 dalys tampa atitinkamai 2, 3 ir 4 dalimis.

PRAMONĖ

129) 157 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 2 dalies pabaigoje įrašomas šis tekstas: „ , ypač iniciatyvų, kuriomis siekiama nustatyti gaires ir rodiklius, organizuoti keitimąsi geriausia patirtimi ir rengti reikiamus elementus periodinei stebėsenai ir vertinimui. Apie tai išsamiai pranešama Europos Parlamentui.“
- b) 3 dalies pirmosios pastraipos antro sakinio pabaigoje įrašoma ši frazė: „ , išskyrus bet kokių valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimą.“

EKONOMINĖ, SOCIALINĖ IR TERITORINĖ SANGLAUDA

130) XVII antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas taip: „EKONOMINĖ, SOCIALINĖ IR TERITORINĖ SANGLAUDA“.

131) 158 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) pirmojoje pastraipoje žodžiai „ekonominę ir socialinę sanglaudą“ pakeičiami žodžiais „ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą“;
- b) antrojoje pastraipoje žodžiai „arba salų“ ir žodžiai „įskaitant kaimo vietoves“ išbraukiami;
- c) įrašoma ši nauja pastraipa: „Šiuo požiūriu ypatingas dėmesys skiriamas kaimo vietovėms, pramonės pereinamojo laikotarpio vietovėms bei didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų turinčioms vietovėms, pavyzdžiui, labai retai apgyvendintiems toliausiai į šiaurę esantiems regionams bei salų, pasienio ir kalnuotoms vietovėms.“

132) 159 straipsnio antrojoje pastraipoje žodžiai „ekonominės ir socialinės“ pakeičiami žodžiais „ekonominės, socialinės ir teritorinės“.

133) 161 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) pirmosios pastraipos pirmo sakinio pradžioje žodžiai „Nepažeisdama 162 straipsnio, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gavusi Europos Parlamento pritarimą ir pasikonsultavusi“ pakeičiami žodžiais „Nepažeisdami 162 straipsnio, Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavę“. Antrame sakinyje išbraukiami žodžiai „Taryba, sprendama“, sakinį atitinkamai tikslinant gramatiškai;
- b) antrojoje pastraipoje išbraukiamas žodis „Tarybos“, o sakinyje pradodamas taip: „Ta pačia“;
- c) trečioji pastraipa išbraukiama.

134) 162 straipsnio pirmojoje pastraipoje žodžiai „vykdomuosius sprendimus“ pakeičiami žodžiais „įgyvendinimo reglamentus“.

MOKSLINIAI TYRIMAI IR TECHNOLOGIJŲ PLĖTRA

135) XVIII antraštinės dalies pavadinime įrašomi žodžiai „BEI KOSMOSAS“.

136) 163 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„1. Sąjungos tikslas – stiprinti savo mokslinį bei technologinį pagrindą, sukuriant Europos mokslinių tyrimų erdvę, kurioje laisvai judėtų mokslo darbuotojai, mokslinės žinios ir technologijos, ir skatinti jos konkurencingumo augimą, taip pat pramonės srityje, kartu remiant visus mokslinius tyrimus, kurie, manoma, yra reikalingi pagal kitus Sutarčių skyrius.“;
- b) 2 dalies frazė „pirmiausia siekiant, kad įmonės galėtų visiškai išnaudoti vidaus rinkos potencialą, ypač padarant“ pakeičiama šiais žodžiais „pirmiausia siekiant, kad skirtingų valstybių mokslo darbuotojai galėtų laisvai bendradarbiauti, o įmonės galėtų visiškai išnaudoti vidaus rinkos potencialą, ypač padarant“.

- 137) 165 straipsnio 2 dalies pabaigoje įrašomas šis tekstas: „ , ypač iniciatyvų, kuriomis siekiama nustatyti gaires ir rodiklius, organizuoti keitimąsi geriausia patirtimi ir rengti reikiamus elementus periodinei stebėsenai ir vertinimui. Apie tai išsamiai pranešama Europos Parlamentui.“
- 138) 166 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 4 dalyje žodžiai „Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu [...] kvalifikuota balsų dauguma“ pakeičiami žodžiais „Taryba, sprendama pagal specialią teisėkūros procedūrą [...]“;
  - b) papildoma nauja 5 dalimi:

„5. Papildant daugiamečių pamatinėje programoje numatytas veiklos sritis, Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavę su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, patvirtina priemones, reikalingas Europos mokslinių tyrimų erdvės įgyvendinimui.“
- 139) 167 straipsnyje žodis „Taryba“ pakeičiamas žodžiu „Sąjunga“.
- 140) 168 straipsnio antrojoje pastraipoje žodis „Taryba“ pakeičiamas žodžiu „Sąjunga“.
- 141) 170 straipsnio antrojoje pastraipoje paskutinė frazė „dėl kurių vedamos derybos ir kurie sudaromi pagal 300 straipsnį“ išbraukiama.

KOSMOSAS

- 142) Įrašomas šis naujas 172a straipsnis:

„172a STRAIPSNIS

1. Siekdama skatinti mokslinę ir techninę pažangą, pramonės konkurencingumą ir įgyvendinti savo politiką, Sąjunga parengia Europos kosmoso politiką. Šiuo tikslu ji gali skatinti bendras iniciatyvas, remti mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą bei koordinuoti pastangas, reikalingas kosmosui tyrinėti ir panaudoti.

2. Siekiant prisidėti prie 1 dalyje nurodytų tikslų įgyvendinimo, Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina reikalingas priemones, kurios gali sudaryti Europos kosmoso programą, išskyrus bet kurių valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimą.
3. Sąjunga užmezga tinkamus santykius su Europos kosmoso agentūra.
4. Šis straipsnis nepažeidžia kitų šios antraštinės dalies nuostatų.“

APLINKA (KLIMATO KAITA)

143) 174 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalies ketvirta įtrauka pakeičiama šiuo tekstu:

„– remti tarptautinio lygio priemones, skirtas regioninėms ar pasaulinėms aplinkos problemoms spręsti, visų pirma kovai su klimato kaita.“;
- b) 2 dalies antrojoje pastraipoje žodžiai „Bendrijos tikrinimo tvarką“ pakeičiami žodžiais „Sąjungos kontrolės tvarką“;
- c) 4 dalies pirmosios pastraipos paskutinė frazė „dėl kurių vedamos derybos ir kurie sudaromi pagal 300 straipsnį“ išbraukiama.

144) 175 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 2 dalies antroji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu bei Regionų komitetu, gali vieningai nuspręsti leisti pirmojoje pastraipoje nurodytose srityse taikyti įprastą teisėkūros procedūrą.“;
- b) 3 dalies pirmojoje pastraipoje žodžiai „Kitose srityse“ išbraukiami, o antroji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„Šioms programoms įgyvendinti reikalingos priemonės priimamos laikantis, priklausomai nuo aplinkybių, 1 arba 2 dalyje numatytų sąlygų.“;

- c) 4 dalyje žodžiai „tam tikrų Bendrijos lygmens priemonių“ pakeičiami žodžiais „tam tikrų Sąjungos patvirtintų priemonių“;
- d) 5 dalyje žodžiai „Taryba tą priemonę nustatančiame akte numato atitinkamas nuostatas dėl“ pakeičiami žodžiais „šia priemone numatomos atitinkamos nuostatos dėl“.

PERKELTOS ANTRAŠTINĖS DALYS

- 145) XX antraštinė dalis „BENDRADARBIAVIMAS VYSTYMO SI LABUI“ ir 177, 179, 180 ir 181 straipsniai tampa atitinkamai Penktosios dalies dėl Sąjungos išorės veiksmų III antraštinės dalies 1 skyriumi ir 188d–188g straipsniais; jie iš dalies keičiami, kaip nurodyta toliau 161–164 punktuose. 178 straipsnis panaikinamas.
- 146) XXI antraštinė dalis „EKONOMINIS, FINANSINIS IR TECHNINIS BENDRADARBIAVIMAS SU TREČIOSIOMIS ŠALIMIS“ ir 181a straipsnis tampa atitinkamai Penktosios dalies dėl Sąjungos išorės veiksmų III antraštinės dalies 2 skyriumi ir nauju 188h straipsniu; šis straipsnis iš dalies keičiamas, kaip nurodyta toliau 166 punkte.

ENERGETIKA

- 147) XX antraštinė dalis pakeičiama šia nauja antraštine dalimi ir nauju 176a straipsniu:

„XX ANTRAŠTINĖ DALIS ENERGETIKA

176a STRAIPSNIS

1. Kuriant vidaus rinką ar jai veikiant ir atsižvelgiant į poreikį išsaugoti ir gerinti aplinką, Sąjungos energetikos politika, vadovaujantis valstybių narių solidarumu, siekiama:

- a) užtikrinti energijos rinkos veikimą;

- b) užtikrinti energijos tiekimo saugumą Sąjungoje;
- c) skatinti energijos vartojimo efektyvumą bei taupymą ir naujų bei atsinaujinančių energijos formų plėtojimą; ir
- d) skatinti energetikos tinklų sujungimą.

2. Nepažeidžiant kitų Sutarčių nuostatų taikymo, Europos Parlamentas ir Taryba, sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, nustato priemones, būtinas 1 dalyje nurodytiems tikslams pasiekti. Šios priemonės patvirtinamos pasikonsultavus su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu bei Regionų komitetu.

Nepažeidžiant 175 straipsnio 2 dalies c punkto, jos neturi poveikio valstybės narės teisei apibrėžti savo energijos išteklių naudojimo sąlygas, pasirinkti tarp skirtingų energijos šaltinių ir nustatyti bendrą energijos tiekimo struktūrą.

3. Nukrypdamą nuo 2 dalies, Taryba, sprendama vieningai pagal specialią teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, patvirtina čia nurodytas priemones, kai jos pirmiausia yra fiskalinio pobūdžio.“

TURIZMAS

148) XXI antraštinė dalis pakeičiama šia nauja antraštine dalimi ir nauju 176b straipsniu:

„XXI ANTRAŠTINĖ DALIS TURIZMAS

176b STRAIPSNIS

1. Sąjunga papildo valstybių narių veiksmus turizmo sektoriuje, ypač skatindama Sąjungos įmonių konkurencingumą šiame sektoriuje.

Šiuo tikslu Sąjunga savo veiksmais siekia:

- a) skatinti įmonių plėtrai palankios aplinkos šiame sektoriuje sukūrimą;

b) remti valstybių narių bendradarbiavimą, ypač keičiantis gera praktika.

2. Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina konkrečias priemones veiksams valstybėse narėse papildyti, kad būtų pasiekti šiame straipsnyje nurodyti tikslai, išskyrus bet koki valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimą.“

CIVILINĖ SAUGA

149) Įrašoma ši nauja XXII antraštinė dalis ir naujas 176c straipsnis:

„XXII ANTRAŠTINĖ DALIS CIVILINĖ SAUGA

176c STRAIPSNIS

1. Sąjunga skatina valstybių narių bendradarbiavimą, siekdama didinti gaivalinių nelaimių arba žmogaus sukeltų katastrofų prevencijos ir apsaugos nuo jų sistemų veiksmingumą.

Sąjunga savo veiksmais siekia:

- a) remti ir papildyti valstybių narių veiksmus nacionaliniu, regioniniu ir vietiniu lygiu užkertant kelią pavojams, rengiant civilinės saugos darbuotojus valstybėse narėse bei reaguojant į gaivalines nelaimes ir žmogaus sukeltas katastrofas Sąjungoje;
- b) skatinti greitą, veiksmingą nacionalinių civilinės saugos tarnybų operatyvinį bendradarbiavimą Sąjungoje;
- c) skatinti tarptautinio civilinės saugos darbo nuoseklumą.

2. Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina 1 dalyje nurodytiems tikslams pasiekti padedančias reikalingas priemones, išskyrus bet koki valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimą.“

ADMINISTRACINIS BENDRADARBIAVIMAS

150) Įrašoma ši nauja XXIII antraštinė dalis ir naujas 176d straipsnis:

„XXIII ANTRAŠTINĖ DALIS ADMINISTRACINIS BENDRADARBIAVIMAS

176d STRAIPSNIS

1. Veiksmingas Sąjungos teisės įgyvendinimas, būtinas tinkamam Sąjungos veikimui, valstybėse narėse laikomas bendro intereso reikalu.
2. Sąjunga gali remti valstybių narių pastangas gerinti savo administracinius gebėjimus įgyvendinant Sąjungos teisę. Tokiais veiksmais gali būtų keitimosi informacija ir valstybės tarnautojų mainų palengvinimas bei mokymo programų rėmimas. Nė viena valstybė narė neprivalo pasinaudoti šia parama. Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina šiam tikslui reikalingas priemones, išskyrus bet kokių valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimą.
3. Šis straipsnis nepažeidžia valstybių narių įsipareigojimų įgyvendinti Sąjungos teisę arba Komisijos prerogatyvų ir pareigų. Jis nepažeidžia ir kitų Sutarčių nuostatų, numatančių valstybių narių administracinį bendradarbiavimą tarpusavyje ir su Sąjunga.“

ASOCIACIJA SU UŽJŪRIO ŠALIMIS IR TERITORIJOMIS

- 151) 182 straipsnio pirmosios pastraipos pabaigoje išbraukiami žodžiai „šios Sutarties“.
- 152) 186 straipsnio pabaigoje frazė „reglamentuojama vėliau sudaromais ir valstybių narių vieningai patvirtinamais susitarimais.“ pakeičiama fraze „reglamentuojama pagal 187 straipsnį priimtais aktais.“
- 153) 187 straipsnyje žodis „vieningai“ pakeičiamas žodžiais „priimdama sprendimą vieningai remdamasi Komisijos pasiūlymu“, o straipsnio pabaigoje įrašomas šis sakinyss: „Jei atitinkamas nuostatas priima Taryba pagal specialią teisėkūros procedūrą, ji sprendžia vieningai, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu.“

SAJUNGOS IŠORĖS VEIKSMAI

- 154) Įrašoma nauja Penktoji dalis. Jos pavadinimas – „SAJUNGOS IŠORĖS VEIKSMAI“ ir ją sudaro šios antraštinės dalys ir skyriai:

I antraštinė dalis:	Bendrosios nuostatos dėl Sąjungos išorės veiksmų
II antraštinė dalis:	Bendra prekybos politika
III antraštinė dalis:	Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis ir humanitarinė pagalba
1 skyrius:	Bendradarbiavimas vystymosi labui
2 skyrius:	Ekonominis, finansinis ir techninis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis
3 skyrius:	Humanitarinė pagalba
IV antraštinė dalis:	Ribojančios priemonės
V antraštinė dalis:	Tarptautiniai susitarimai
VI antraštinė dalis:	Sąjungos santykiai su tarptautinėmis organizacijomis ir trečiosiomis šalimis bei Sąjungos delegacijos
VII antraštinė dalis:	Solidarumo sąlyga

BENDROSIOS NUOSTATOS

- 155) Įrašoma ši nauja I antraštinė dalis ir naujas 188a straipsnis:

„I ANTRAŠTINĖ DALIS BENDROSIOS NUOSTATOS DĖL SAJUNGOS IŠORĖS VEIKSMŲ

188a STRAIPSNIS

Sąjunga pagal šią dalį vykdomuose savo veiksmuose tarptautinėje arenoje vadovaujasi principais, siekia tikslų ir veiksmus vykdo remdamasi bendrosiomis nuostatomis, kurie nurodyti Europos Sąjungos sutarties V antraštinės dalies 1 skyriuje.“

BENDRA PREKYBOS POLITIKA

- 156) Įrašoma II antraštinė dalis „BENDRA PREKYBOS POLITIKA“, perimanti trečiosios dalies IX antraštinės dalies pavadinimą.

157) Įrašomas 188b straipsnis, kurio formuluotė yra 131 straipsnio formuluotė; ji iš dalies keičiama taip:

a) pirmoji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„Pagal 23–27 straipsnius sukurdamą muitų sąjungą, Sąjunga bendram labai prisideda prie darnaus pasaulio prekybos plėtojimo, laipsniško tarptautinės prekybos ir tiesioginių užsienio investicijų apribojimų panaikinimo bei muitų ir kitų kliūčių mažinimo.“;

b) antroji pastraipa išbraukiama.

158) Įrašomas 188c straipsnis, pakeičiantis 133 straipsnį:

„188c STRAIPSNIS

1. Bendra prekybos politika grindžiama vienodais principais, ypač keičiant muitų normas, sudarant susitarimus dėl muitų tarifų ir prekybos, susijusius su prekyba prekėmis ir paslaugomis bei intelektinės nuosavybės komerciniais aspektais, tiesioginėmis užsienio investicijomis, liberalizavimo priemonių suvienodinimu, eksporto politika ir prekybos apsaugos priemonėmis, pavyzdžiui, taikytinomis dempingo ar subsidijų atveju. Bendra prekybos politika vykdoma vadovaujantis Sąjungos išorės veiksmų principais ir tikslais.

2. Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina priemones, apibrėžiančias bendros prekybos politikos įgyvendinimo sistemą.

3. Kai reikia derėtis dėl susitarimų su viena arba keliomis trečiosiomis šalimis ar tarptautinėmis organizacijomis ir juos sudaryti, taikomas 188n straipsnis, atsižvelgiant į šio straipsnio specialiąsias nuostatas.

Komisija teikia rekomendacijas Tarybai, kuri įgalioja Komisiją pradėti reikalingas derybas. Taryba ir Komisija yra atsakingos už tai, kad derybose pasiekti susitarimai atitiktų Sąjungos vidaus politikos kryptis bei taisykles.

Šias derybas Komisija veda konsultuodamasi su specialiu komitetu, Tarybos paskirtu padėti Komisijai atlikti šią užduotį, ir laikydamasi tokių nurodymų, kuriuos Taryba gali jai teikti. Komisija teikia reguliarias ataskaitas apie derybų eigą a specialiajam komitetui ir Europos Parlamentui.

4. Sprendimus dėl derybų ir 3 dalyje nurodytų susitarimų sudarymo Taryba priima kvalifikuota balsų dauguma.

Taryba sprendžia vieningai dėl derybų ir susitarimų dėl prekybos paslaugomis ir intelektinės nuosavybės komercinių aspektų, taip pat tiesioginių užsienio investicijų srityse sudarymo, kai tokiuose susitarimuose įtvirtinamos nuostatos, pagal kurias vidaus taisyklių priėmimui yra reikalingas balsų vieningumas.

Taryba taip pat sprendžia vieningai dėl derybų ir susitarimų sudarymo:

- a) prekybos kultūros ir audiovizualinėmis paslaugomis srityje, kai yra pavojus, kad šie susitarimai gali pakenkti Sąjungos kultūrų ir kalbų įvairovei;
- b) prekybos socialinėmis, švietimo ir sveikatos paslaugomis srityje, kai yra pavojus, kad šie susitarimai gali labai sutrikdyti nacionalinį šių paslaugų organizavimą ir pakenkti valstybių narių atsakomybei jas teikti.

5. Deryboms ir tarptautinių susitarimų sudarymui transporto srityje taikomos Trečiosios dalies V antraštinės dalies ir 188n straipsnio nuostatos.

6. Naudojimasis šiuo straipsniu suteiktais įgaliojimais bendros prekybos politikos srityje neturi poveikio Sąjungos ir valstybių narių kompetencijos atskyrimui ir nesudaro prielaidų valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų suderinimui, kai tokio suderinimo nereikalaujama Sutartyse.“

BENDRADARBIAVIMAS VYSTYMOSI LABUI

159) Įrašoma III antraštinė dalis – „BENDRADARBIAVIMAS SU TREČIOSIOMIS ŠALIMIS IR HUMANITARINĖ PAGALBA“.

160) Įrašomas 1 skyrius „BENDRADARBIAVIMAS VYSTYMOSI LABUI“, perimantis Trečiosios dalies XX antraštinės dalies pavadinimą.

161) Įrašomas 188d straipsnis, kurio formuluotė yra 177 straipsnio formuluotė; ji iš dalies keičiama taip:

a) 1 ir 2 dalys pakeičiamos šiuo tekstu:

„1. Sąjungos politika bendradarbiavimo vystymosi labui srityje vykdoma vadovaujantis Sąjungos išorės veiksmų principais ir tikslais. Sąjungos ir valstybių narių bendradarbiavimo vystymosi labui politika papildo ir stiprina viena kitą.

Sąjungos bendradarbiavimo vystymosi labui politikos pagrindinis tikslas yra sumažinti, o ilgainiui ir panaikinti skurdą. Sąjunga atsižvelgia į bendradarbiavimo vystymosi labui tikslus savo įgyvendinamos politikos srityse, kurios gali turėti įtakos besivystančioms šalims.“

b) 3 dalis tampa 2 dalimi.

162) Įrašomas 188e straipsnis, kurio formuluotė yra 179 straipsnio formuluotė; ji iš dalies keičiama taip:

a) 1 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„1. Europos Parlamentas ir Taryba, sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina priemones, būtinas bendradarbiavimo vystymosi labui politikai įgyvendinti, kurios gali būti siejamos su daugiametėmis bendradarbiavimo su besivystančiomis šalimis programomis arba teminio pobūdžio programomis.“;

b) Įrašoma ši nauja 2 dalis:

„2. Sąjunga gali sudaryti bet kokius susitarimus su trečiosiomis šalimis ir kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis, padedančius siekti Europos Sąjungos sutarties 10a straipsnyje ir šios Sutarties 188d straipsnyje nurodytų tikslų.

Pirmoji pastraipa nepažeidžia valstybių narių kompetencijos vesti derybas tarptautinėse institucijose ir sudaryti susitarimus.“;

c) Dabartinė 2 dalis tampa 3 dalimi, o dabartinė 3 dalis išbraukiama.

- 163) Įrašomas 188f straipsnis, kurio formuluotė yra 180 straipsnio formuluotė; ji iš dalies keičiama taip:

1 dalies pradžioje įterpiama ši frazė: „Siekdamos skatinti, kad jų veiksmai papildytų vienas kitą ir būtų veiksmingi“,.

- 164) Įrašomas 188g straipsnis, kurio formuluotė yra 181 straipsnio formuluotė; pirmosios pastraipos antras sakinyss ir antroji pastraipa išbraukiami.

EKONOMINIS, FINANSINIS IR TECHNINIS BENDRADARBIAVIMAS SU TREČIOSIOMIS ŠALIMIS

- 165) Įrašomas 2 skyrius „EKONOMINIS, FINANSINIS IR TECHNINIS BENDRADARBIAVIMAS SU TREČIOSIOMIS ŠALIMIS“, perimantis Trečiosios dalies XXI antraštinės dalies pavadinimą.

- 166) Įrašomas 188h straipsnis, kurio formuluotė yra 181a straipsnio formuluotė; ji iš dalies keičiama taip:

a) 1 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„1. Nepažeisdama kitų Sutarčių nuostatų ir ypač 188d–188g straipsnių nuostatų Sąjunga įgyvendina ekonominio, finansinio ir techninio bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis, išskyrus besivystančias šalis, ypač finansinės pagalbos, veiksmus. Tokie veiksmai atitinka Sąjungos bendradarbiavimo vystymosi labui politiką ir yra vykdomi vadovaujantis jos išorės veiksmų principais ir tikslais. Sąjungos ir valstybių narių veiksmai vienas kitą papildo ir sustiprina.“;

b) 2 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„2. Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina 1 dalies įgyvendinimui būtinas priemones.“;

c) 3 dalies pirmosios pastraipos antrame sakinyje išbraukiami žodžiai „pagal 300 straipsnį derybomis siekiamų ir sudaromų“.

167) Įrašomas šis naujas 188i straipsnis:

„188i STRAIPSNIS

Kai dėl situacijos trečiojoje šalyje Sąjungai reikia teikti skubią finansinę pagalbą, reikalingus sprendimus, remdamasi Komisijos pasiūlymu, priima Taryba.“

HUMANITARINĖ PAGALBA

168) Įrašomas šis naujas 3 skyrius ir naujas 188j straipsnis:

„3 SKYRIUS HUMANITARINĖ PAGALBA

188j STRAIPSNIS

1. Sąjungos veiksmai humanitarinės pagalbos srityje vykdomi vadovaujantis Sąjungos išorės veiksmų principais ir tikslais. Tokių veiksmų paskirtis – suteikti laikiną pagalbą ir paramą žmonėms trečiosiose šalyse, nukentėjusiems nuo gaivalinių nelaimių ar žmogaus sukeltų katastrofų, ir juos apsaugoti, siekiant patenkinti dėl šių įvairių situacijų atsiradusius humanitarinius poreikius. Sąjungos ir valstybių narių veiksmai vieni kitus papildo ir sustiprina.
2. Humanitarinės pagalbos veiksmai vykdomi laikantis tarptautinės teisės principų ir nešališkumo, neutralumo bei nediskriminavimo principų.
3. Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina priemones, apibrėžiančias Sąjungos humanitarinės pagalbos veiksmų įgyvendinimo sistemą.
4. Sąjunga gali sudaryti bet kokius susitarimus su trečiosiomis šalimis ir kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis, padedančius siekti šio straipsnio 1 dalyje ir Europos Sąjungos sutarties 10a straipsnyje nurodytų tikslų.

Pirmoji pastraipa nepažeidžia valstybių narių kompetencijos vesti derybas tarptautinėse institucijose ir sudaryti susitarimus.

5. Siekiant sukurti struktūrą jauniems europiečiams bendrai prisidėti prie Sąjungos humanitarinės pagalbos veiksmų, įsteigiamas Europos savanoriškos humanitarinės pagalbos korpusas. Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą, apibrėžia šio korpuso veiklos taisykles ir tvarką.
6. Komisija gali imtis bet kokios naudingos iniciatyvos Sąjungos ir valstybių narių veiksmų koordinavimui remti, kad Sąjungos ir šalių humanitarinės pagalbos priemonės būtų veiksmingesnės ir geriau papildytų viena kitą.
7. Sąjunga užtikrina, kad jos ir tarptautinių organizacijų bei institucijų, ypač įeinančių į Jungtinių Tautų sistemą, humanitarinės pagalbos veiksmai būtų koordinuojami ir suderinti.“

RIBOJANČIOS PRIEMONĖS

169) Vietoj 301 straipsnio įrašoma ši IV antraštinė dalis ir 188k straipsnis:

„IV ANTRAŠTINĖ DALIS RIBOJANČIOS PRIEMONĖS

188k STRAIPSNIS

1. Kai sprendimas, priimtas pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinės dalies 2 skyrių, numato ekonominių ir finansinių santykių su viena ar keletu trečiųjų šalių visišką nutraukimą ar dalinį apribojimą, Taryba kvalifikuota balsų dauguma, remdamasi bendru Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pasiūlymu, patvirtina reikiamas priemones. Apie tai ji praneša Europos Parlamentui.
2. Kai pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinės dalies 2 skyrių priimtas sprendimas taip numato, Taryba pagal 1 dalyje nurodytą procedūrą gali patvirtinti ribojančias priemones, nukreiptas prieš fizinius ar juridinius asmenis, grupes ar nevalstybinius subjektus.
3. Šiame straipsnyje nurodyti aktai apima reikalingas nuostatas dėl teisinių apsaugos priemonių.“

TARPTAUTINIAI SUSITARIMAI

170) Po 188k straipsnio įrašoma V antraštinė dalis „TARPTAUTINIAI SUSITARIMAI“.

171) Įrašomas 188l straipsnis:

„188l STRAIPSNIS

1. Sąjunga gali sudaryti susitarimą su viena arba keliomis trečiosiomis šalimis arba tarptautinėmis organizacijomis, kai tai yra numatyta Sutartyse arba kai susitarimo sudarymas yra būtinas norint Sąjungos politikos sričių ribose pasiekti vieną iš Sutartyse nurodytų tikslų, arba kai jį numato Sąjungos teisiškai privalomas aktas, arba kai jis gali turėti poveikį bendroms taisyklėms ar keisti jų apimtį.

2. Sąjungos sudaryti susitarimai yra privalomi Sąjungos institucijoms ir valstybėms narėms.“

172) Įrašomas 188m straipsnis, kurio formuluotė yra 310 straipsnio formuluotė. Žodis „valstybių“ pakeičiamas žodžiais „trečiųjų šalių“.

173) Įrašomas 188n straipsnis, pakeičiantis 300 straipsnį:

„188n STRAIPSNIS

1. Nepažeidžiant 188c straipsnyje nustatytų konkrečių nuostatų, derybos dėl susitarimų tarp Sąjungos ir trečiųjų šalių arba tarptautinių organizacijų vedamos ir jie sudaromi toliau išdėstyta tvarka.

2. Taryba leidžia pradėti derybas, priima derybinius nurodymus, leidžia pasirašyti ir sudaryti susitarimus.

3. Kai numatytas sudaryti susitarimas išimtinai ar daugiausiai yra susijęs su bendra užsienio ir saugumo politika, Komisija arba Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai teikia rekomendacijas Tarybai, o ši priima sprendimą, kuriuo įgalioja pradėti derybas ir kuriuo, atsižvelgiant į numatyto sudaryti susitarimo dalyką, skiriamas Sąjungos derybų grupės derybininkas arba vadovas.

4. Taryba gali duoti nurodymus derybininkui ir paskirti specialų komitetą, su kuriuo privaloma konsultuotis vedant derybas.

5. Taryba, remdamasi derybininko pasiūlymu, priima sprendimą, kuriuo įgaliojama pasirašyti susitarimą ir prireikus laikinai jį taikyti jam dar neįsigaliojus.

6. Taryba, remdamasi derybininko pasiūlymu, priima sprendimą dėl susitarimo sudarymo.

Išskyrus tuos atvejus, kai susitarimas išimtinai susijęs su bendra užsienio ir saugumo politika, Taryba priima sprendimą dėl susitarimo sudarymo:

a) gavusi Europos Parlamento pritarimą šiais atvejais:

- i) asociacijos sutartims;
- ii) susitarimui dėl Sąjungos prisijungimo prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos;
- iii) susitarimams, nustatantiems konkrečią institucinę struktūrą organizuojant bendradarbiavimo procedūras;
- iv) susitarimams, turintiems svarbių padarinių Sąjungos biudžetui;
- v) susitarimams, apimantiems sritis, kurioms taikoma įprasta teisėkūros procedūra arba speciali teisėkūros procedūra, kai reikia Europos Parlamento pritarimo.

Skubiais atvejais Europos Parlamentas ir Taryba gali susitarti dėl pritarimo termino;

b) pasikonsultavusi su Europos Parlamentu kitais atvejais. Europos Parlamentas savo nuomonę pateikia per tokį laiką, kurį Taryba gali nustatyti atsižvelgdama į reikalo skubumą. Nepateikus nuomonės per tą laiką, Taryba gali spręsti.

7. Sudarydama susitarimą, Taryba gali, nukrypdama nuo 5, 6 ir 9 dalių nuostatų, įgalioti derybininką Sąjungos vardu patvirtinti susitarimo pakeitimus, kai susitarimas numato, kad jie turi būti priimami pagal supaprastintą procedūrą arba kai juos priima pagal tą susitarimą įsteigtas organas. Taryba gali tokiam įgaliojimui nustatyti konkrečias sąlygas.

8. Laikydamosi tos tvarkos Taryba visais atvejais sprendžia kvalifikuota balsų dauguma.

Tačiau ji sprendžia vieningai, kai susitarimas priklauso sričiai, kurioje Sąjungos aktams priimti reikia balsų vieningumo, taip pat ir sudarant asociacijos susitarimus ir 188h straipsnyje nurodytus susitarimus su valstybėmis kandidatėmis. Taryba taip pat sprendžia vieningai dėl susitarimo dėl Sąjungos prisijungimo prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos; sprendimas dėl šio susitarimo sudarymo įsigalioja tik po to, kai ji pagal savo atitinkamas konstitucines nuostatas patvirtina valstybės narės.

9. Taryba, remdamasi Komisijos ar Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymu, priima sprendimą, kuriuo sustabdomas susitarimo taikymas ir nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimanamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą.

10. Europos Parlamentas nedelsiant ir išsamiai informuojamas visais šios procedūros etapais.

11. Valstybė narė, Europos Parlamentas, Taryba ar Komisija gali gauti Teisingumo Teismo nuomonę dėl to, ar numatytas sudaryti susitarimas yra suderinamas su Sutarčių nuostatomis. Jei Teismo nuomonė yra neigiama, numatytas sudaryti susitarimas negali įsigalioti, jei jis nėra iš dalies keistas arba Sutarys nėra peržiūrėtas.“

174) Įrašomas 188o straipsnis, kurio formuluotė yra 111 straipsnio 1–3 ir 5 dalių formuluotė; 1 dalies du paskutiniai sakiniai tampa minėtos dalies antroji pastraipa; ji iš dalies keičiama taip:

a) 1 dalies pirmoji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„1. Nukrypdoma nuo 188n straipsnio Taryba, remdamasi Europos centrinio banko rekomendacija arba Komisijos rekomendacija ir pasikonsultavusi su Europos centriniu banku, stengdamasi, kad būtų pasiektas bendras sutarimas, atitinkantis kainų stabilumo palaikymo tikslą, gali sudaryti oficialius susitarimus dėl euro valiutos kurso sistemos trečiųjų valstybių valiutų atžvilgiu. Pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, Taryba sprendžia vieningai ir pagal 3 dalyje numatytą tvarką.“

Antrojoje pastraipoje frazė „remdamasi ECB arba Komisijos rekomendacija bei pasikonsultavusi su ECB, stengdamasi“ pakeičiama fraze „remdamasi Europos centrinio banko rekomendacija arba Komisijos rekomendacija ir pasikonsultavusi su Europos centriniu banku, stengdamasi“;

- b) 2 dalyje žodžiai „ne Bendrijos valiutų“ pakeičiami žodžiais „trečiųjų valstybių valiutų“;
- c) 3 dalies pirmosios pastraipos pirmame sakinyje nuoroda į 300 straipsnį pakeičiama nuoroda į 188n straipsnį ir žodis „valstybėmis“ pakeičiamas žodžiais „trečiosiomis valstybėmis“, o antroji pastraipa išbraukiama;
- d) 5 dalis tampa 4 dalimi.

SAJUNGOS SANTYKIAI SU TARPTAUTINĖMIS ORGANIZACIJOMIS IR TREČIOSIOMIS ŠALIMIS BEI SAJUNGOS DELEGACIJOS

- 175) Įrašoma ši VI antraštinė dalis ir 188p bei 188q straipsniai, o 188p straipsnis pakeičia 302–304 straipsnius:

„VI ANTRAŠTINĖ DALIS SAJUNGOS SANTYKIAI SU TARPTAUTINĖMIS ORGANIZACIJOMIS IR TREČIOSIOMIS ŠALIMIS BEI SAJUNGOS DELEGACIJOS

188p STRAIPSNIS

1. Sąjunga visais tinkamais būdais bendradarbiauja su Jungtinių Tautų organais ir jos specializuotomis agentūromis, Europos Taryba, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija.

Sąjunga taip pat palaiko tinkamus ryšius su kitomis tarptautinėmis organizacijomis.

2. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisija atsako už šio straipsnio įgyvendinimą.

188q STRAIPSNIS

1. Sąjungos delegacijos trečiosiose šalyse ir tarptautinėse organizacijose atstovauja Sąjungai.
2. Sąjungos delegacijos yra Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai priežiūroje. Jos veikia glaudžiai bendradarbiaudamos su valstybių narių diplomatinėmis ir konsulinėmis atstovybėmis.“

SOLIDARUMO SĄLYGA

176) Įrašoma ši nauja VII antraštinė dalis ir naujas 188r straipsnis:

„VII ANTRAŠTINĖ DALIS SOLIDARUMO SĄLYGA

188r STRAIPSNIS

1. Sąjunga ir valstybės narės veikia bendrai ir solidariai, jei kuri nors valstybė narė patirtų teroro aktą, gaivalinę nelaimę ar žmogaus sukeltą katastrofą. Sąjunga sutelkia visas savo turimas priemones, įskaitant valstybių narių jos dispozicijon perduotus karinius išteklius, siekdama:
    - a) – užkirsti kelią terorizmo grėsmei valstybių narių teritorijose;
    - apsaugoti demokratines institucijas ir civilius gyventojus nuo galimo teroro akto;
    - teroro aktą patyrusiai valstybei narei teikti pagalbą jos teritorijoje jos politinės valdžios institucijų prašymu;
  - b) gaivalinę nelaimę ar žmogaus sukeltą katastrofą patyrusiai valstybei narei teikti pagalbą jos teritorijoje jos politinės valdžios institucijų prašymu.
2. Valstybei narei patyrus teroro aktą, gaivalinę nelaimę arba žmogaus sukeltą katastrofą, jos politinės valdžios institucijų prašymu kitos valstybės narės teikia jai pagalbą. Šiuo tikslu Taryboje valstybės narės tarpusavyje suderina savo veiksmus.
3. Remiantis bendru Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymu, Tarybos priimtame sprendime patvirtinamos priemonės, skirtos Sąjungai įgyvendinti šią solidarumo sąlygą. Taryba sprendžia pagal Europos Sąjungos sutarties 15b straipsnio 1 dalį, kai šis sprendimas yra gynybinio pobūdžio. Apie tai pranešama Europos Parlamentui.

Šios dalies taikymo tikslais ir nepažeidžiant 207 straipsnio, Tarybai padeda Politikos ir saugumo komitetas remdamasis bendros saugumo ir gynybos politikos kontekste išplėtotomis struktūromis ir 61d straipsnyje nurodytas komitetas, kurie prireikus pateikia bendras nuomones.

4. Siekdama sudaryti sąlygas Sąjungai ir jos valstybėms narėms imtis efektyvių veiksmų, Europos Vadovų Taryba reguliariai vertina grėsmes, su kuriomis susiduria Sąjunga.“

INSTITUCINĖS IR FINANSINĖS NUOSTATOS

177) Penktoji dalis tampa „ŠEŠTAJĄ DALIMI“, o jos pavadinimas pakeičiamas taip – „INSTITUCINĖS IR FINANSINĖS NUOSTATOS“.

EUROPOS PARLAMENTAS

178) 189 straipsnis panaikinamas.

179) 190 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1, 2 ir 3 dalys išbraukiamos, o 4 ir 5 dalys atitinkamai tampa 1 ir 2 dalimis;
- b) 4 dalis, kuri tampa 1 dalimi, iš dalies keičiama taip:
  - i) pirmojoje pastraipoje žodžiai „dėl rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise“ pakeičiami žodžiais „dėl būtinų nuostatų, kad jo narius būtų galima išrinkti remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise, priėmimo“;
  - ii) antroji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„Taryba, sprendama vieningai pagal specialią teisėkūros procedūrą ir gavusi Europos Parlamento jį sudarančių narių balsų dauguma pareikštą pritarimą, nustato būtinąs nuostatas. Šios nuostatos įsigalioja po to, kai jas pagal savo atitinkamas konstitucines nuostatas patvirtina valstybės narės.“;
- c) 5 dalyje, kuri tampa 2 dalimi, prieš žodžius „Europos Parlamentas“ įrašomi žodžiai „Savo iniciatyva priimdamas reglamentus pagal specialią teisėkūros procedūrą“.

- 180) 191 straipsnio pirmoji pastraipa išbraukiama. Antrojoje pastraipoje žodžiai „priimdami reglamentus“ įrašomi prieš žodį „priima“, ir po žodžių „politines partijas“ įrašomi žodžiai „nurodytas Europos Sąjungos sutarties 8a straipsnio 4 dalyje“, o sakinytis atitinkamai gramatiškai tikslinamas.
- 181) 192 straipsnio pirmoji pastraipa išbraukiama; antrojoje pastraipoje žodžiai „savo narių“ pakeičiami žodžiais „jį sudarančių narių“, o pastraipos pabaigoje įrašomas šis sakinytis: „Jeigu Komisija nepateikia pasiūlymo, apie priežastis ji praneša Europos Parlamentui.“
- 182) 193 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) pirmojoje pastraipoje žodžiai „savo narių“ pakeičiami žodžiais „jį sudarančių narių“;
  - b) trečioji pastraipa pakeičiama taip:

„Išsamias naudojimąsi tyrimo teise reglamentuojančias nuostatas nustato Europos Parlamentas, priimdamas reglamentą savo iniciatyva pagal specialią teisėkūros procedūrą, gavęs Tarybos ir Komisijos pritarimą.“
- 183) 195 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 dalies pirmosios pastraipos pradžioje žodžiai „Europos Parlamentas skiria ombudsmeną, turintį įgaliojimus priimti [...] skundus“ pakeičiami žodžiais „Europos Parlamento išrinktas Europos ombudsmenas turi įgaliojimus priimti [...] skundus“, sakinio pabaigoje žodžiai „ir Pirmosios instancijos teismą, kai šie vykdo“ pakeičiami žodžiais „ , kai šis vykdo“ ir įrašomas šis paskutinis sakinytis: „Jis tokius skundus nagrinėja ir dėl jų parengia pranešimą.“;
  - b) 2 dalies pirmojoje pastraipoje žodis „skiriamas“ pakeičiamas žodžiu „renkamas“;
  - c) 3 dalies žodis „niekieno“ pakeičiamas žodžiais „jokios vyriausybės, institucijos, įstaigos ar organo“;
  - d) 4 dalyje prieš žodžius „Europos Parlamentas“ įrašomi žodžiai „Savo iniciatyva priimdamas reglamentus pagal specialią teisėkūros procedūrą“.

- 184) 196 straipsnio antrojoje pastraipoje žodžiai „į neeilines sesijas“ pakeičiami žodžiais „neeilinių sesijų laikotarpiams“, o žodžiai „savo narių“ pakeičiami žodžiais „jį sudarančių narių“.
- 185) 197 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) pirmoji pastraipa išbraukiama;
  - b) antroji pastraipa pakeičiama taip:
„Komisija gali dalyvauti visuose posėdžiuose ir jai paprašius yra išklausoma.“;
  - c) ketvirtoji pastraipa pakeičiama taip:
„Europos Vadovų Tarybos darbo tvarkos taisyklėse ir Tarybos darbo tvarkos taisyklėse nustatytais sąlygomis Europos Parlamentas išklauso Europos Vadovų Tarybą bei Tarybą.“
- 186) 198 straipsnio pirmojoje pastraipoje išbraukiamas žodis „absoliučia“.
- 187) 199 straipsnio antrojoje pastraipoje žodžiai „jo Darbo tvarkos taisyklėse nustatyta tvarka.“ pakeičiami žodžiais „Sutartyse ir šiame reglamente numatyta tvarka.“
- 188) 201 straipsnio antroji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:
- „Jei pasiūlymas pareikšti nepasitikėjimą priimamas dviem trečdaliais atiduotų balsų, sudarančių visų Europos Parlamento narių daugumą, Komisijos nariai turi atsistatydinti kolektyviai, o Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai atsistatydina iš pareigų Komisijoje. Jie lieka eiti pareigas ir toliau tvarko einamuosius reikalus tol, kol yra pakeičiami pagal Europos Sąjungos sutarties 9d straipsnio nuostatas. Šiuo atveju Komisijos narių, paskirtų juos pakeisti, kadencija baigiasi tą dieną, kurią būtų pasibaigusi įpareigotų kolektyviai atsistatydinti Komisijos narių kadencija.“

EUROPOS VADOVŲ TARYBA

189) Įrašomas šis naujas 1a skirsnis ir nauji 201a bei 201b straipsniai:

„1a SKIRSNIS EUROPOS VADOVŲ TARYBA

201a STRAIPSNIS

1. Balsuojant kiekvienas Europos Vadovų Tarybos narys gali taip pat atstovauti kitam Tarybos nariui, bet ne daugiau kaip vienam.

Tais atvejais, kai Europos Vadovų Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma, taikomos Europos Sąjungos sutarties 9c straipsnio 4 dalis ir šios Sutarties 205 straipsnio 2 dalis. Europos Vadovų Taryboje jos pirmininkas ir Komisijos pirmininkas nebalsuoja.

Dalyvaujančių narių arba jų atstovų susilaikymas balsuojant neužkerta kelio Europos Vadovų Tarybai priimti sprendimus, kurie turi būti priimti vieningai.

2. Europos Vadovų Taryba gali kviešti Europos Parlamento pirmininką, kad jį išklaustų.

3. Sprendimus procedūriniais klausimais ir dėl savo Darbo tvarkos taisyklių priėmimo Europos Vadovų Taryba priima paprasta balsų dauguma.

4. Europos Vadovų Tarybai padeda Tarybos generalinis sekretoriatas.

201b STRAIPSNIS

Europos Vadovų Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma:

- a) priimdama sprendimą, nustatantį Tarybos sudėčių sąrašą, išskyrus Bendrųjų reikalų tarybos ir Užsienio reikalų tarybos sudėtis, pagal Europos Sąjungos sutarties 9c straipsnio 6 dalį;
- b) priimdama sprendimą dėl įvairios sudėties Tarybos, išskyrus Užsienio reikalų tarybos sudėtį, pagal Europos Sąjungos sutarties 9 C straipsnio 9 dalį, pirmininkavimo.“

TARYBA

190) 202 ir 203 straipsniai panaikinami.

191) 205 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Tais atvejais, kai Taryba sprendimus privalo priimti paprasta balsų dauguma, ji sprendimus priima ją sudarančių narių balsų dauguma.

2. Nukrypstant nuo Europos Sąjungos sutarties 9c straipsnio 4 dalies, nuo 2014 m. lapkričio 1 d. ir laikantis nuostatų, nustatytų Protokole dėl pereinamojo laikotarpio nuostatų, kai Taryba sprendžia nesiremdama Komisijos arba Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama kaip lygi ne mažiau kaip 72 % Tarybos narių, atstovaujančių valstybėms narėms, kurių gyventojai sudaro ne mažiau kaip 65 % Sąjungos gyventojų.

3. Nuo 2014 m. lapkričio 1 d. ir laikantis nuostatų, nustatytų Protokole dėl pereinamojo laikotarpio nuostatų, tuomet, kai taikant Sutartis, balsavime dalyvauja ne visi Tarybos nariai, kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama taip:

a) Kvalifikuotą balsų daugumą sudaro ne mažiau kaip 55 % Tarybos narių, atstovaujančių dalyvaujančioms valstybėms narėms, kurių gyventojai sudaro ne mažiau kaip 65 % šių valstybių gyventojų.

Sprendimą blokuojančią mažumą turi sudaryti bent minimalus Tarybos narių, atstovaujančių daugiau kaip 35 % dalyvaujančių valstybių narių gyventojų, skaičius pridėjus vieną narį, o jos nesudarius, laikoma, kad pasiekta kvalifikuota balsų dauguma.

b) Nukrypstant nuo a punkto, kai Taryba sprendžia nesiremdama Komisijos ar Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama kaip lygi ne mažiau kaip 72 % Tarybos narių, atstovaujančių dalyvaujančioms valstybėms narėms, kurių gyventojai sudaro ne mažiau kaip 65 % šių valstybių gyventojų.“

b) 4 dalis išbraukiama, o 3 dalis tampa 4 dalimi.

192) 207 straipsnis pakeičiamas taip:

„207 STRAIPSNIS

1. Iš valstybių narių vyriausybių nuolatinių atstovų sudarytas komitetas yra atsakingas už Tarybos darbo rengimą ir Tarybos jam pavestų užduočių atlikimą. Tarybos darbo tvarkos taisyklėse numatytais atvejais komitetas gali priimti procedūrinius sprendimus.

2. Tarybai padeda generalinis sekretoriatas, už kurio veiklą yra atsakingas Tarybos paskirtas generalinis sekretorius.

Taryba paprasta balsų dauguma sprendžia dėl generalinio sekretoriato organizavimo.

3. Taryba sprendžia paprasta balsų dauguma dėl procedūrinių klausimų ir patvirtindama savo Darbo tvarkos taisykles.“

193) 208 straipsnio pabaigoje įrašomas šis sakinyss „Jeigu Komisija nepateikia pasiūlymo, apie priežastis ji praneša Tarybai.“

194) 209 straipsnyje žodžiai „susipažinusi su Komisijos nuomone“ pakeičiami žodžiais „pasikonsultavusi su Komisija“.

195) 210 straipsnis pakeičiamas taip:

„210 STRAIPSNIS

Taryba nustato Europos Vadovų Tarybos pirmininko, Komisijos pirmininko, Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai, Komisijos narių, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo pirmininkų, narių bei sekretorių ir Tarybos generalinio sekretoriaus algas, išmokas ir pensijas. Ji taip pat nustato bet kokias vietoj darbo užmokesčio mokamas išmokas.“

KOMISIJA

196) 211 straipsnis panaikinamas. Įrašomas 211a straipsnis:

„211a STRAIPSNIS

Pagal Europos Sąjungos sutarties 9d straipsnio 5 dalį Komisijos nariai parenkami pagal Europos Vadovų Tarybos vieningu sprendimu nustatytą rotacijos sistemą, grindžiamą šiais principais:

- a) valstybės narės laikomos visiškai lygiomis nustatant jų piliečių kadencijos Komisijoje eilės tvarką ir laiką; todėl vienos valstybės narės piliečių bendras kadencijų skaičius nuo kitos valstybės narės piliečių bendro kadencijų skaičiaus niekada negali skirtis daugiau kaip viena kadencija;
- b) laikantis a punkto, kiekviena paskesnė Komisija sudaroma taip, kad deramai atspindėtų visų valstybių narių demografinį ir geografinį diapazoną.“

197) 212 straipsnis tampa 218 straipsnio nauja 2 dalimi.

198) 213 straipsnio 1 dalis išbraukiama, o 2 dalis lieka be numerio; pirmos dvi jos pastraipos sujungiamos taip:

„Komisijos nariai susilaiko nuo bet kokios su savo pareigų pobūdžiu nesuderinamos veiklos. Valstybės narės gerbia jų nepriklausomumą ir nesiekia paveikti jų, kai jie atlieka savo užduotis.“

199) 214 straipsnis panaikinamas.

200) 215 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) antroji pastraipa pakeičiama šiomis dviem pastraipomis:

„I dėl atsistatydinimo, atstataididimo ar mirties atsiradusių laisvą vietą likusiam to nario kadencijos laikui Taryba bendru sutarimu su Komisijos pirmininku, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu ir pagal Europos Sąjungos sutarties 9d straipsnio 3 dalies antrojoje pastraipoje nurodytus kriterijus, paskiria naują tos pačios pilietybės narį.

Taryba, remdamasi Komisijos pirmininko pasiūlymu, gali vieningai nuspręsti į tokia laisvą vietą nieko nebeskirti, ypač tada, kai iki nario kadencijos pabaigos yra likę mažai laiko.“;

b) įrašoma ši nauja penktoji pastraipa:

„Atsistatydinimo, atstatydinimo ar mirties atveju Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai pakeičiamas likusiam kadencijos laikui pagal Europos Sąjungos sutarties 9e straipsnio 1 dalį.“;

c) paskutinė pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„Visų Komisijos narių atsistatydinimo atveju jie lieka eiti savo pareigas ir toliau tvarko einamuosius reikalus tol, kol yra pakeičiami likusiam kadencijos laikui pagal Europos Sąjungos sutarties 9d straipsnį.“

- 201) 217 straipsnio 1, 3 ir 4 dalys išbraukiamos, o 2 dalis lieka be numerio. Pirmas jos sakinyš pakeičiamas šiuo sakiniu: „Nepažeidžiant Europos Sąjungos sutarties 9e straipsnio 4 dalies, Komisijai priklausančias atlikti pareigas struktūriškai padalija ir jos nariams paskirsto jos pirmininkas pagal minėtos sutarties 9d straipsnio 6 dalį.“
- 202) 218 straipsnio 1 dalis išbraukiama; 2 dalis tampa 1 dalimi, o žodžiai „pagal šios Sutarties nuostatas“ išbraukiami. Įrašoma 2 dalis, kurios formuluotė yra 212 straipsnio formuluotė.
- 203) 219 straipsnio pirmojoje pastraipoje žodžiai „213 straipsnyje nustatyto narių skaičiaus“ pakeičiami žodžiais „savo narių“, o antroji pastraipa pakeičiama žodžiais „Kvorumo dydis nustatomas Darbo tvarkos taisyklėse.“

TEISINGUMO TEISMAS

- 204) 4 skirsnio pavadinime įrašomi žodžiai „EUROPOS SĄJUNGOS“.
- 205) 220 straipsnis panaikinamas.
- 206) 221 straipsnio pirmoji pastraipa išbraukiama.

- 207) 223 straipsnio pirmosios pastraipos pabaigoje įrašomi žodžiai „pasikonsultavus su 224a straipsnyje numatytu komitetu.“
- 208) 224 straipsnio pirmosios pastraipos pirmas sakinytis išbraukiamas, o prieš žodžius „teisėjų skaičius“ įrašomi žodžiai „Bendrojo Teismo“. Antrosios pastraipos antro sakinio pabaigoje įrašomi žodžiai „pasikonsultavus su 224a straipsnyje numatytu komitetu.“
- 209) Įrašomas šis naujas 224a straipsnis:

„224a STRAIPSNIS

Steigiamas komitetas, kuris, prieš valstybių narių vyriausybėms skiriant, kaip nurodyta 223 ir 224 straipsniuose, Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo teisėją ir generalinį advokatą, pateikia nuomonę dėl kandidatų tinkamumo eiti tas pareigas.

Komitetą sudaro septyni asmenys, kurie yra parenkami iš buvusių Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo narių, nacionalinių aukščiausiųjų teismų narių, pripažintos kompetencijos teisininkų, iš kurių vieną siūlo Europos Parlamentas. Taryba priima sprendimą, kuriuo nustatomos komiteto darbo tvarkos taisyklės, ir sprendimą, kuriuo skiriami jo nariai. Taryba sprendžia Teisingumo Teismo pirmininko iniciatyva.“

- 210) 225 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos pirmame sakinyje žodžiai „kurie yra skirti teisėjų kolegijai, ir tuos“ pakeičiami žodžiais „kurie yra skirti specializuotam teismui, įsteigtam pagal 225a straipsnį, ir tuos“, o 2 dalies pirmojoje pastraipoje išbraukiami žodžiai „ , įsteigtą pagal 225a straipsnį“.
- 211) 225a straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) pirmoji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„Europos Parlamentas ir Taryba, sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, gali įsteigti specializuotus teismus prie Bendrojo Teismo, kurie, kaip pirmoji instancija, nagrinėtų ir spręstų konkrečiose srityse iškeltas tam tikrų kategorijų bylas. Tokius sprendimus Europos Parlamentas ir Taryba priima reglamentais, remdamiesi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavę su Teisingumo Teismu, arba, prašant Teisingumo Teismui, pasikonsultavę su Komisija.“;

- b) antrojoje pastraipoje žodis „sprendimas“ pakeičiamas žodžiu „reglamentas“, o žodžiai „tos kolegijos“ pakeičiami žodžiais „to teismo“;
- c) trečiojoje pastraipoje žodžiai „sprendime dėl kolegijos steigimo“ pakeičiami žodžiais „reglamente dėl specializuoto teismo steigimo“;
- d) šeštojoje pastraipoje žodis „sprendime“ pakeičiamas žodžiu „reglamente“, o pabaigoje įrašomas šis sakinys: „Statuto I antraštinė dalis ir jo 64 straipsnis visais atvejais taikomi specializuotiems teismams.“

212) 228 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 2 dalies pirmoji ir antroji pastraipos pakeičiamos šiuo tekstu, kuris tampa pirmąja pastraipa:

„2. Jei Komisija mano, kad atitinkama valstybė narė nesiėmė būtinų priemonių Teismo sprendimui įvykdyti, tai ji, suteikusi tai valstybei galimybę pateikti savo pastabas, gali kreiptis į Teismą. Tai darydama, ji nurodo iš tos valstybės narės pagal aplinkybes atitinkamai reikalaujamų sumokėti vienkartinės sumos arba periodinės baudos dydį.“

Trečiojoje pastraipoje, tapusioje antrąja pastraipa, prieš žodį „Teismas“ esantis žodis „Teisingumo“ išbraukiamas;

- b) įrašoma ši nauja 3 dalis:

„3. Jeigu pagal 226 straipsnį Komisija kreipiasi į Teismą, remdamasi tuo, kad atitinkama valstybė narė neįvykdė savo pareigos pranešti apie pagal teisėkūros procedūrą priimtos direktyvos į nacionalinę teisę perkeliančias nuostatas, ji gali, jei mano esant tai reikalinga, nurodyti vienkartinės sumos arba periodinės baudos mokėjimo, mokėtino atitinkamos valstybės narės, dydį, kurį ji pagal aplinkybes laiko tinkamu.“

Jei Teismas nustato pažeidimą, jis gali paskirti atitinkamai valstybei narei sumokėti vienkartinę sumą arba periodinę baudą, neviršijančią Komisijos nurodyto dydžio. Mokėjimo pareiga įsigalioja Teismo sprendime nustatytą dieną.“

213) 229a straipsnyje žodžiai „Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, gali vieningai priimti“ pakeičiami žodžiais „Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu ir veikdama pagal specialią teisėkūros procedūrą, gali vieningai priimti“, o žodžiai „Bendrijos pramoninės nuosavybės teisės“ pakeičiami žodžiais „Europos pramoninės nuosavybės teisės“. Paskutinis sakinyss pakeičiamas šiuo tekstu: „Šios nuostatos įsigalioja po to, kai jas pagal savo atitinkamas konstitucines nuostatas patvirtina valstybės narės.“

214) 230 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) pirmojoje pastraipoje žodžiai „Europos Parlamento ir Tarybos bendrai priimtų [...],“ pakeičiami žodžiais „įstatymo galią turinčių teisės aktų“, po žodžių „Europos Parlamento“ įrašomi žodžiai „bei Europos Vadovų Tarybos“, o pabaigoje įrašomas šis sakinyss: „Jis taip pat prižiūri Sąjungos įstaigų ar organų aktų, galinčių turėti teisinių padarinių trečiosioms šalims, teisėtumą.“;
- b) trečiojoje pastraipoje žodžiai „Audito Rūmų ir ECB dėl savo prerogatyvų gynimo“ pakeičiami žodžiais „Audito Rūmų, Europos centrinio banko ir Regionų komiteto dėl savo prerogatyvų gynimo“;

- c) ketvirtąją pastraipą pakeičiama taip:

„Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo gali pirmoje ir antrojoje pastraipose numatytomis sąlygomis pateikti ieškinį dėl jam skirtų aktų, kurie yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susiję, ir dėl teisės aktų, tiesiogiai su juo susijusių ir dėl kurių nereikia patvirtinti įgyvendinančių priemonių.“;

- d) įrašoma ši penktoji pastraipa, o dabartinė penktoji pastraipa tampa šeštąją pastraipa:

„Sąjungos įstaigas ar organus steigiantys aktai gali nustatyti konkrečias sąlygas ir tvarką, reguliuojančias fizinių ar juridinių asmenų ieškinių dėl šių įstaigų ar organų aktų, galinčių jiems turėti teisinių padarinių, pateikimą.“

- 215) 231 straipsnio antroji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu: „Tačiau jei Teisingumo Teismas mano, kad tai reikalinga, jis nurodo, kurie paskelbto negaliojančiu akto padariniai lieka galutiniai.“
- 216) 232 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) pirmojoje pastraipoje po žodžių „Europos Parlamentas“ įrašomi žodžiai „Europos Vadovų Taryba“, po žodžio „Komisija“ įrašomi žodžiai „arba Europos centrinis bankas“, prieš žodį „Komisija“ žodis „ar“ pakeičiamas kableliu, o pastraipos pabaigoje įrašomas šis sakinyss: „Šis straipsnis tokiomis pačiomis sąlygomis taikomas Sąjungos įstaigoms ir organams, nesiimantiems veiksmų.“;
  - b) trečiojoje pastraipoje po žodžio „institucija“ įrašomi žodžiai „arba įstaiga ar organas“;
  - c) ketvirtoji pastraipa išbraukiama.
- 217) 233 straipsnio pirmojoje pastraipoje išbraukiami žodžiai „ar institucijos“ ir žodžiai „ar kurių“; trečioji pastraipa išbraukiama.
- 218) 234 straipsnio pirmojoje pastraipoje išbraukiami b punkte esantys žodžiai „ir ECB“ ir c punktas. Straipsnio pabaigoje įrašoma ši pastraipa: „Tokiam klausimui iškilus valstybės narės teisme nagrinėjant bylą, susijusią su sulaikytu asmeniu, Teismas sprendimą priima kiek galima greičiau.“
- 219) 235 straipsnyje esanti nuoroda į 288 straipsnio antrąją pastraipą pakeičiama nuoroda į 288 straipsnio antrąją ir trečiąją pastraipas.
- 220) Įrašomas šis naujas 235a straipsnis:

„235a STRAIPSNIS

Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso spręsti dėl Europos Vadovų Tarybos ar Tarybos pagal Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnį priimtų aktų teisėtumo tik valstybės narės, kurios atžvilgiu Europos Vadovų Taryba ar Taryba priėmė nutarimą, prašymu ir tik dėl procedūrinių reikalavimų, nustatytų minėtame straipsnyje.

Toks prašymas privalo būti pateiktas per vieną mėnesį nuo tokio nutarimo priėmimo dienos. Teismas sprendžia per mėnesį nuo prašymo pateikimo.“

- 221) 236 straipsnyje žodžiai „tarnybos nuostatuose arba įdarbinimo sąlygose“ pakeičiami žodžiais „Sajungos pareigūnų tarnybos nuostatuose ir kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygose“.
- 222) 237 straipsnio d punkto antro sakinio pradžioje prieš žodį „tarybos“ įrašomas žodis „Valdančiosios“.
- 223) Įrašomi du nauji 240a ir 240b straipsniai:

„240a STRAIPSNIS

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisdikcijai nepriklauso nuostatos dėl bendros užsienio ir saugumo politikos bei jų pagrindu priimti aktai.

Tačiau Teismo jurisdikcijai priklauso prižiūrėti, kaip laikomasi Europos Sąjungos sutarties 25b straipsnio, ir priimti sprendimus dėl pagal šios Sutarties 230 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje numatytas sąlygas pateiktų ieškinių, peržiūrint Europos Sąjungos sutarties V antraštinės dalies 2 skyriaus pagrindu Tarybos priimtų sprendimų, patvirtinančių ribojančias priemones, nukreiptas prieš fizinius ar juridinius asmenis, teisėtumą.

240b STRAIPSNIS

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisdikcijai, vykdamas savo įgaliojimus, susijusius su trečiosios dalies IV antraštinės dalies 4 ir 5 skyrių nuostatomis dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės, nepriklauso prižiūrėti, ar valstybės narės policijos ar kitų teisėsaugos tarnybų atliktos operacijos yra teisėtos ar proporcingos arba kaip valstybės narės vykdo joms priklausančias pareigas palaikyti viešąją tvarką bei užtikrinti vidaus saugumą.“

- 224) 241 straipsnis pakeičiamas taip:

„241 STRAIPSNIS

Nepaisant to, kad 230 straipsnio penktojoje pastraipoje nustatytas terminas yra pasibaigęs, bet kuri teismo proceso, kuriame ginčijama Sąjungos institucijos, įstaigos ar organo priimta bendro pobūdžio priemonė, šalis gali remtis 230 straipsnio antrojoje pastraipoje nurodytais pagrindais, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas tą aktą pripažintų netaikytinu.“

225) 242 straipsnio antrame sakinyje prieš žodį „Teismas“ esantis žodis „Teisingumo“ išbraukiamas.

226) 245 straipsnio antroji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„Europos Parlamentas ir Taryba, sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, gali iš dalies keisti Statuto nuostatas, išskyrus I antraštinę dalį ir 64 straipsnį. Europos Parlamentas ir Taryba sprendimą priima Teisingumo Teismo prašymu, pasikonsultavus su Komisija, arba Komisijos pasiūlymu, pasikonsultavus su Teisingumo Teismu.“

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

227) Įrašomas šis 4a skirsnis ir 245a straipsnis:

„4a SKIRSNIS EUROPOS CENTRINIS BANKAS

245a STRAIPSNIS

1. Europos centrinis bankas kartu su nacionaliniais centriniais bankais sudaro Europos centrinių bankų sistemą (ECBS). Europos centrinis bankas kartu su valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionaliniais centriniais bankais, kurie sudaro Eurosistemą, vykdo Sąjungos pinigų politiką.
2. ECBS vadovauja Europos centrinio banko sprendžiamieji organai. Pagrindinis ECBS tikslas – palaikyti kainų stabilumą. Nepažeisdama šio tikslo ji remia bendrą ekonominę politiką Sąjungoje, kad padėtų pasiekti jos tikslus.
3. Europos centrinis bankas yra juridinis asmuo. Tik jis turi išimtinę teisę leisti euro emisiją. Jis yra nepriklausomas naudodamasis savo įgaliojimais ir valdydamas savo finansus. Sąjungos institucijos, įstaigos ir organai bei valstybių narių vyriausybės pripažįsta šią nepriklausomybę.
4. Europos centrinis bankas imasi visų priemonių, būtinų jo uždaviniams vykdyti pagal 105–111a straipsnius ir 115c straipsnį bei ECBS ir ECB statute numatytas sąlygas. Pagal minėtus straipsnius tos valstybės narės, kurių valiuta nėra euro, ir jų centriniai bankai išlaiko savo įgaliojimus pinigų srityje.

5. Su Europos centriniu banku jo įgaliojimams priklausančiose srityse konsultuojamasi dėl visų Sąjungos aktų projektų ir dėl visų projektų, susijusių su reglamentavimu nacionaliniu lygiu, ir jis gali pateikti nuomonę.“

228) Įrašomas 245b straipsnis, kurio formuluotė yra 112 straipsnio formuluotė; ji iš dalies keičiama taip:

- a) 1 dalyje prieš žodžius „nacionalinių centrinių bankų“ įterpiami žodžiai „valstybių narių, kurių valiuta yra euro,“;
- b) 2 dalyje a ir b punktų numeracija išbraukiama, dabartinis a punktas tampa pirmąja pastraipa, o dabartinio b punkto visos trys pastraipos tampa atitinkamai antrąja, trečiąja ir ketvirtąja tos dalies pastraipomis; antroje pastraipoje žodžiai „skiriami [...] valstybių narių vyriausybės bendru sutarimu valstybės ar vyriausybės vadovų lygyje“ pakeičiami žodžiais „skiriami [...] Europos Vadovų Tarybos kvalifikuota balsų dauguma“.

229) Įrašomas 245c straipsnis, kurio formuluotė yra 113 straipsnio formuluotė.

AUDITO RŪMAI

230) 246 straipsnyje prieš žodį „auditą“ įrašomas žodis „Sąjungos“, ir įrašoma ši nauja antroji pastraipa:

„Audito Rūmus sudaro po vieną pilietį iš kiekvienos valstybės narės. Eidami savo pareigas, jų nariai yra visiškai nepriklausomi ir veikia Sąjungos bendrojo intereso labui.“

231) 247 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalis ir 4 dalies pirmoji pastraipa išbraukiamos. 2–9 dalys atitinkamai tampa 1–8 dalimis;
- b) 2 dalyje, kuri tampa 1 dalimi, žodis „šalyse“ pakeičiamas žodžiu „valstybėse“;
- c) 4 dalyje, kuri tampa 3 dalimi, žodis „jie“ pakeičiamas žodžiais „Audito Rūmų nariai“.

232) 248 straipsnyje žodis „organų“ pakeičiamas žodžiais „įstaigų ar organų“, o žodžiai „įstaigos patalpose“ pakeičiamas žodžiu „įstaigos ar organo patalpose“, o žodžiai „tvarkančios įstaigos“ pakeičiami žodžiais „tvarkančios įstaigos ar organai“.

SAJUNGOS TEISĖS AKTAI

233) 2 skyriaus pavadinimas pakeičiamas taip „SAJUNGOS TEISĖS AKTAI, PRIĖMIMO PROCEDŪROS IR KITOS NUOSTATOS“.

234) Prieš 249 straipsnį įrašomas 1 skirsnis:

„1 SKIRSNIS SAJUNGOS TEISĖS AKTAI“

235) 249 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) pirmoji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„Vykdamos Sąjungos kompetenciją, institucijos priima reglamentus, direktyvas, sprendimus, rekomendacijas ir nuomones.“;

b) ketvirtoji pastraipa pakeičiama taip:

„Sprendimas yra privalomas visas. Sprendimas, kuriame nurodomi jo adresatai, yra privalomas tik tiems adresatams.“

236) Įrašomi šie nauji 249a–24d straipsniai:

„249a STRAIPSNIS

1. Įprasta teisėkūros procedūra – procedūra, kai reglamentą, direktyvą ar sprendimą bendrai priima Europos Parlamentas ir Taryba, remdamiesi Komisijos pasiūlymu. Ši procedūra apibrėžta 251 straipsnyje.

2. Konkrečiais Sutartyse numatytais atvejais procedūra, kai reglamentą, direktyvą ar sprendimą priima Europos Parlamentas, dalyvaujant Tarybai, arba Taryba, dalyvaujant Europos Parlamentui, yra speciali teisėkūros procedūra.

3. Pagal teisėkūros procedūrą priimti teisės aktai yra įstatymo galią turintys teisės aktai.

4. Konkrečiais Sutartyse numatytais atvejais įstatymo galią turintys aktai gali būti priimami valstybių narių grupės ar Europos Parlamento iniciatyva, remiantis Europos centrinio banko rekomendacija arba Teisingumo Teismo ar Europos investicijų banko prašymu.

249b STRAIPSNIS

1. Įstatymo galią turintis teisės aktas gali deleguoti Komisijai įgaliojimus priimti bendro pobūdžio įstatymo galios neturinčius teisės aktus, papildančius ar iš dalies keičiančius neesmines įstatymo galią turinčio teisės akto nuostatas.

Įgaliojimų delegavimo tikslai, turinys, taikymo sritis ir trukmė aiškiai apibrėžiami įstatymo galią turinčiuose teisės aktuose. Esminės atitinkamos srities nuostatos nustatomos tik įstatymo galią turinčiu teisės aktu, todėl negali būti įgaliojimų delegavimo objektu.

2. Įstatymo galią turinčiuose teisės aktuose aiškiai nustatomos delegavimo sąlygos, kurios gali būti tokios:

- a) Europos Parlamentas arba Taryba gali nuspręsti atšaukti delegavimą;
- b) deleguotasis teisės aktas gali įsigalioti tik tada, jei per įstatymo galią turinčio teisės akto nustatytą laikotarpį Europos Parlamentas arba Taryba nepareiškia prieštaravimo.

Taikant a ir b punktus, Europos Parlamentas sprendimą priima jį sudarančių narių balsų dauguma, o Taryba – kvalifikuota balsų dauguma.

3. Deleguotų teisės aktų pavadinime įrašomas būdvardis „deleguotas“ ar „deleguota“.

249c STRAIPSNIS

1. Valstybės narės imasi visų nacionalinės teisės priemonių, būtinų įgyvendinti teisiškai privalomus Sąjungos aktus.

2. Kai teisiškai privalomi Sąjungos aktai turi būti įgyvendinti vienodomis sąlygomis, tie aktai suteikia įgyvendinimo įgaliojimus Komisijai arba tinkamai pagrįstais konkrečiais atvejais ir Europos Sąjungos sutarties 11 bei 13 straipsniuose numatytais atvejais – Tarybai.

3. 2 dalyje numatytiems tikslams pasiekti Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą, iš anksto nustato valstybių narių vykdomos kontrolės, kai Komisija vykdo įgyvendinimo įgaliojimus, mechanizmų taisykles ir bendruosius principus.

4. Įgyvendinimo aktų pavadinimuose įrašomas žodis „įgyvendinimo“.

249d STRAIPSNIS

Rekomendacijas priima Taryba. Visais atvejais, kai Sutartyse numatyta, kad ji priima aktus remdamasi Komisijos pasiūlymu, ji sprendžia remdamasi Komisijos pasiūlymu. Tose srityse, kuriose Sąjungos aktui priimti reikalingas vieningumas, ji sprendžia vieningai. Rekomendacijas priima Komisija, o konkrečiais Sutartyse numatytais atvejais ir Europos centrinis bankas.“

AKTŲ PRIĖMIMO PROCEDŪROS IR KITOS NUOSTATOS

237) Prieš 250 straipsnį įrašomas 2 skirsnis – „AKTŲ PRIĖMIMO PROCEDŪROS IR KITOS NUOSTATOS“.

238) 250 straipsnio 1 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„1. Tais atvejais, kai pagal Sutartį Taryba sprendžia remdamasi Komisijos pasiūlymu, ji gali iš dalies keisti šį pasiūlymą tik sprendama vieningai, išskyrus 251 straipsnio 10 ir 13 dalyse, 268, 270a, 272 straipsniuose ir 273 straipsnio antroje pastraipoje nurodytus atvejus.“

239) 251 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalyje žodžiai „į šį straipsnį“ pakeičiami žodžiais „į įprastą teisėkūros procedūrą“;
- b) 2 dalies antroji ir trečioji pastraipos ir 3–7 dalys pakeičiamos šiuo tekstu:

„Pirmasis svarstymas

3. Europos Parlamentas priima savo poziciją pirmuoju svarstymu ir ją perduoda Tarybai.

4. Jei Taryba pritaria Europos Parlamento pozicijai, atitinkamas aktas priimamas ta redakcija, kuri atitinka Europos Parlamento poziciją.
5. Jei Taryba nepritaria Europos Parlamento pozicijai, ji priima savo poziciją pirmuoju svarstymu ir ją perduoda Europos Parlamentui.
6. Taryba išsamiai informuoja Europos Parlamentą apie motyvus, paskatinusius ją priimti savo poziciją pirmuoju svarstymu. Komisija išsamiai informuoja Europos Parlamentą apie savo poziciją.

Antrasis svarstymas

7. Jei per tris mėnesius nuo tokio pranešimo gavimo Europos Parlamentas:
  - a) patvirtina Tarybos poziciją, pateiktą pirmuoju svarstymu, arba nepriima jokio sprendimo, atitinkamas aktas laikomas priimtu ta redakcija, kuri atitinka Tarybos poziciją;
  - b) savo narių balsų dauguma atmeta Tarybos poziciją, priimtą pirmuoju svarstymu, siūlomas aktas laikomas nepriimtu;
  - c) savo narių balsų dauguma pasiūlo Tarybos pozicijos, priimtą pirmuoju svarstymu, pakeitimus, tai pakeistas tekstas siunčiamas Tarybai ir Komisijai, kurie pateikia savo nuomonę dėl tų pakeitimų.
8. Jei per tris mėnesius nuo Europos Parlamento pakeitimų gavimo Taryba kvalifikuota balsų dauguma:
  - a) patvirtina visus tuos pakeitimus, tas teisės aktas laikomas priimtu;
  - b) nepatvirtina visų pakeitimų, Tarybos pirmininkas, susitaręs su Europos Parlamento pirmininku, per šešias savaites sušaukia Taikinimo komiteto posėdį.
9. Taryba sprendžia vieningai dėl pakeitimų, dėl kurių Komisija pateikia neigiamą nuomonę.

Taikinimas

10. Taikinimo komitetui, sudarytam iš Tarybos narių arba jų atstovų ir tiek pat narių, atstovaujančių Europos Parlamentui, keliama užduotis per šešias savaites nuo jo sušaukimo pasiekti, remiantis Parlamento ir Tarybos antruoju svarstymu priimtomis pozicijomis, susitarimą dėl bendro projekto kvalifikuota Tarybos narių arba jų atstovų balsų dauguma ir narių, atstovaujančių Europos Parlamentui, balsų dauguma.

11. Komisija dalyvauja Taikinimo komiteto posėdžiuose ir imasi visokios reikiamos iniciatyvos siekdama suderinti Europos Parlamento ir Tarybos pozicijas.

12. Jei per šešias savaites nuo posėdžio sušaukimo Taikinimo komitetas nepatvirtina bendro projekto, siūlomas teisės aktas laikomas nepriimtu.

Trečiasis svarstymas

13. Jei per tą laiką Taikinimo komitetas patvirtina bendrą projektą, Europos Parlamentas, sprendamas atiduotų balsų dauguma, ir Taryba, sprendama kvalifikuota balsų dauguma, per šešias savaites nuo to pritarimo turi atskirai priimti tą aktą pagal šį projektą. Jei jos to nepadaro, siūlomas aktas laikomas nepriimtu.

14. Šiame straipsnyje nurodyti trijų mėnesių ir šešių savaičių terminai Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva pratęsimi atitinkamai ne daugiau kaip vienu mėnesiu ir dviem savaitėmis.

Specialiosios nuostatos

15. Kai Sutartyse numatytais atvejais įstatymo galią turintis teisės aktas valstybių narių grupės iniciatyva, Europos centrinio banko rekomendacija arba Teisingumo Teismo prašymu pateikiamas priimti pagal įprastą teisėkūros procedūrą, netaikoma 2 dalis, 6 dalies antrasis sakiny ir 9 dalis.

Tokiais atvejais Europos Parlamentas ir Taryba Komisijai perduoda akto projektą ir savo pozicijas, priimtas pirmuoju ir antruoju svarstymu. Europos Parlamentas ar Taryba procedūros eigoje gali prašyti Komisijos nuomonės, kurią Komisija taip pat gali pateikti savo iniciatyva. Ji taip pat gali, jei mano esant tai reikalinga, dalyvauti Taikinimo komiteto posėdžiuose pagal 11 dalį.“

240) 252 straipsnis panaikinamas. Įrašomas naujas 252a straipsnis:

„252a STRAIPSNIS

Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija konsultuojasi tarpusavyje ir bendru susitarimu numato savo bendradarbiavimo būdus. Tuo tikslu jos gali, vadovaudamosi Sutartimis, sudaryti tarpinstitucinius susitarimus, kurie gali būti privalomojo pobūdžio.“

241) 253 straipsnis pakeičiamas taip:

„253 STRAIPSNIS

Jei Sutartyse nenurodomas priimamo akto tipas, institucijos, laikydamosi taikomų procedūrų ir proporcingumo principo jį pasirenka kiekvienu atveju.

Teisės aktuose nurodomi juos priimti paskatinę motyvai ir pasiūlymai, iniciatyvos, rekomendacijos, prašymai ar nuomonės, kurių reikalaujama pagal Sutartis.

Svarstydami įstatymo galią turinčio teisės akto projektą, Europos Parlamentas ir Taryba atitinkamose srityse nepriima pagal atitinkamą procedūrą nenumatytų aktų.“

242) 254 straipsnis pakeičiamas taip:

„254 STRAIPSNIS

1. Įstatymo galią turinčius teisės aktus, priimtus pagal įprastą teisėkūros procedūrą, pasirašo Europos Parlamento pirmininkas ir Tarybos pirmininkas.

Įstatymo galią turinčius teisės aktus, priimtus pagal specialią teisėkūros procedūrą, pasirašo juos priėmusios institucijos pirmininkas.

Įstatymo galią turintys teisės aktai skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Jie įsigalioja juose nurodytą dieną arba, jei ji nenurodoma, dvidešimtą dieną nuo jų paskelbimo.

2. Įstatymo galios neturinčius aktus, priimtus reglamentų, direktyvų ir sprendimų, kai juose nenurodoma, kam jie skirti, forma, pasirašo juos priėmusios institucijos pirmininkas.

Reglamentai ir visoms valstybėms narėms skirtos direktyvos bei sprendimai, kai juose nenurodyta, kam jie skirti, skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Jie įsigalioja juose nurodytą dieną arba, jei ji nenurodoma, dvidešimtą dieną nuo jų paskelbimo.

Apie kitas direktyvas bei sprendimus, kuriuose nurodomi jų adresatai, pranešama tiems adresatams ir jie įsigalioja nuo tokio pranešimo momento.“

243) Įrašomas šis naujas 254a straipsnis:

„254a STRAIPSNIS

1. Sąjungos institucijos, įstaigos ir organai, vykdydami savo užduotis, remiasi atvira, veiksminga ir nepriklausoma Europos administracija.

2. Vadovaudamiesi pagal 283 straipsnį priimtais Tarybos nuostatais ir Įdarbinimo sąlygomis, Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą, tuo tikslu įtvirtina nuostatas.“

244) 255 straipsnis tampa 16a straipsniu; jis iš dalies keičiamas, kaip pirmiau nurodyta 28 punkte.

245) 256 straipsnio pirmojoje pastraipoje žodžiai „Tarybos ar Komisijos sprendimai, kuriais“ pakeičiami žodžiais „Tarybos, Komisijos ar Europos centrinio banko aktai, kuriais“.

PATARIAMIEJI ORGANAI

- 246) Įrašomi toliau pateikiami 3 skyrius ir 256a straipsnis, 3 ir 4 skyriai atitinkamai tampa 1 ir 2 skirsniu, o 5 skyrius tampa 4 skyriumi:

„3 SKYRIUS SĄJUNGOS PATARIAMIEJI ORGANAI

256a STRAIPSNIS

1. Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai padeda Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas bei Regionų komitetas, atliekantys patariamąsias funkcijas.
2. Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetą sudaro darbdavių, darbuotojų ir kitų pilietinei visuomenei atstovaujančių organizacijų atstovai, pirmiausia socialinėje ekonominėje, pilietinėje, profesinėje bei kultūros srityse.
3. Regionų komitetas susideda iš regionų ir vietos valdžios struktūrų atstovų, kurie turi regiono arba vietos valdžios rinkėjų mandatą arba yra politiškai atskaitingi išrinktai asamblėjai.
4. Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto bei Regionų komiteto narių nevaržo jokie privalomi nurodymai. Eidami savo pareigas, jie yra visiškai nepriklausomi ir veikia Sąjungos bendro intereso labui.
5. 2 ir 3 dalyse nurodytas taisyklės dėl šių komitetų sudėties Taryba reguliariai peržiūri atsižvelgdama į ekonominius, socialinius ir demografinius pokyčius Sąjungoje. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, šiuo tikslu priima sprendimus.“

EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETAS

- 247) 257 ir 261 straipsniai panaikinami.

- 248) 258 straipsnio antroji ir trečioji pastraipos pakeičiamos šia pastraipa:

„Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, vieningai priima sprendimą, nustatantį komiteto sudėtį.“

249) 259 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalies pirmas sakinyss pakeičiamas šiuo sakiniu: „Komiteto nariai skiriami penkeriems metams.“;
- b) 2 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„2. Taryba sprendžia pasikonsultavusi su Komisija. Ji gali prašyti Europos organizacijų, kurios atstovauja įvairioms ekonominio ir socialinio gyvenimo sritims ir pilietinei visuomenei, ir kurioms daro poveikį Sąjungos veikla, nuomonės.“

250) 260 straipsnio pirmojoje pastraipoje žodžiai „dvejų metų“ pakeičiami žodžiais „dvejų su puse metų“, o trečiojoje pastraipoje prieš žodį „Tarybos“ įrašomi žodžiai „Europos Parlamento“.

251) 262 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) pirmoje, antroje ir trečiojoje pastraipose prieš nuorodą į Tarybą įrašoma nuoroda į Europos Parlamentą;
- b) pirmojoje pastraipoje žodžiai „privalo konsultuotis“ pakeičiami žodžiu „konsultuojasi“;
- c) trečiojoje pastraipoje išbraukiami žodžiai „ir specializuoto skyriaus“;
- d) ketvirtoji pastraipa išbraukiama.

REGIONŲ KOMITETAS

252) 263 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) pirmoji pastraipa išbraukiama;
- b) trečioji pastraipa, kuri tampa antrąja pastraipa, pakeičiama šiuo tekstu:

„Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, vieningai priima sprendimą, nustatantį komiteto sudėtį.“;

- c) ketvirtosios pastraipos, kuri tampa trečiąja pastraipa, pirmame sakinyje išbraukiami žodžiai „remiantis atitinkamų valstybių narių pasiūlymais“, o žodis „ketveriems“ pakeičiamas žodžiu „penkeriems“; ketvirtame sakinyje žodžiai „pirmojoje pastraipoje“ pakeičiami žodžiais „256a straipsnio 3 dalyje“;

- d) paskutinė pastraipa išbraukiama.

253) 264 straipsnio pirmojoje pastraipoje žodžiai „dvejų metų“ pakeičiami žodžiais „dvejų su puse metų“, o trečiojoje pastraipoje prieš žodį „Tarybos“ įrašomi žodžiai „Europos Parlamento“.

254) 265 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) pirmojoje, antrojoje, trečiojoje ir paskutinėje pastraipose prieš nuorodą į Tarybą įrašoma nuoroda į Europos Parlamentą;
- b) pirmojoje pastraipoje darytinas pakeitimas netaikomas redakcijai lietuvių kalba;
- c) ketvirtoji pastraipa išbraukiama.

EUROPOS INVESTICIJŲ BANKAS

255) 266 straipsnio trečiojoje pastraipoje žodžiai „Komisijos prašymu“ pakeičiami žodžiais „remiantis Komisijos pasiūlymu“, po žodžių „vieningai sprendama“ įrašomi žodžiai „pagal specialią teisėkūros procedūrą“, o žodžiai „4, 11 ir 12 straipsnius ir 18 straipsnio 5 dalį“ išbraukiami.

256) 267 straipsnio b punkte žodžiai „laipsniškai kuriant bendrąją rinką“ pakeičiami žodžiais „vidaus rinkos kūrimui ar veikimui“.

FINANSINĖS NUOSTATOS

257) 268 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) pirmojoje pastraipoje žodžiai „ , taip pat ir susijusieji su Europos socialiniu fondu,“ išbraukiami, o trys pastraipos tampa 1 dalimi;
- b) antroji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„Sajungos metinį biudžetą nustato Europos Parlamentas ir Taryba pagal 272 straipsnį.“;

c) įrašomos šios naujos 2–6 dalys:

„2. Biudžete numatytas išlaidas leidžiama daryti vienus finansinius metus pagal 279 straipsnyje nurodytą reglamentą.

3. Kad būtų galima daryti biudžete numatytas išlaidas, būtina iš anksto priimti teisiškai privalomą Sąjungos teisės aktą, suteikiantį teisinį pagrindą jos veiksmams ir atitinkamoms išlaidoms pagal 279 straipsnyje nurodytą reglamentą, išskyrus tame reglamente numatytus atvejus.

4. Kad būtų užtikrinta biudžetinė drausmė, Sąjunga nepriima jokio akto, galinčio turėti apčiuopiamą poveikį biudžetui, neužtikrindama, kad dėl šių aktų atsiradusios išlaidos gali būti finansuojamos neviršijant nuosavų Sąjungos išteklių ir vadovaujantis 270a straipsnyje nurodyta daugiamete finansine programa.

5. Biudžetas vykdomas laikantis patikimo finansų valdymo principo. Siekdamas užtikrinti, kad biudžeto asignavimai būtų naudojami pagal šį principą, valstybės narės bendradarbiauja su Sąjunga.

6. Sąjunga ir valstybės narės Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiam sukčiavimui ir kitoms neteisėtoms veikoms priešinasį pagal 280 straipsnį.“

SAJUNGOS NUOSAVI IŠTEKLIAI

258) Prieš 269 straipsnį įrašomas 1 skyrius – „SAJUNGOS NUOSAVI IŠTEKLIAI“.

259) 269 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įrašoma ši nauja pirmoji pastraipa:

„Sąjunga pasirūpina savo tikslams pasiekti ir savo politikai įgyvendinti reikalingomis priemonėmis.“;

b) paskutinė pastraipa pakeičiama šiomis dviem pastraipomis:

„Taryba, sprendama vieningai pagal specialią teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, priima sprendimą, nustatantį nuostatas, susijusias su Sąjungos nuosavų išteklių sistema. Tokiu būdu galima nustatyti naujas nuosavų išteklių kategorijas arba panaikinti esamą kategoriją. Šis sprendimas įsigalioja tik po to, kai jį pagal savo atitinkamas konstitucines nuostatas patvirtina valstybės narės.

Taryba, priimdama reglamentą pagal specialią teisėkūros procedūrą, patvirtina Sąjungos nuosavų išteklių sistemos įgyvendinimo priemones, jeigu tai numato pagal trečiąją pastraipą priimtas sprendimas. Taryba sprendimą priima gavusi Europos Parlamento pritarimą.“

260) 270 straipsnis panaikinamas.

DAUGIAMETĖ FINANSINĖ PROGRAMA

261) Įrašomas šis naujas 2 skyrius ir naujas 270a straipsnis:

„2 SKYRIUS DAUGIAMETĖ FINANSINĖ PROGRAMA

270a straipsnis

1. Daugiametė finansinė programa užtikrinama, kad Sąjungos išlaidos būtų planingai plėtojamos neviršijant jos nuosavų išteklių.

Ji nustatoma mažiausiai penkerių metų laikotarpiui.

Sąjungos metinis biudžetas atitinka daugiametę finansinę programą.

2. Taryba, sprendama pagal specialią teisėkūros procedūrą, priima reglamentą, nustatantį daugiametę finansinę programą. Taryba, gavusi Europos Parlamento pritarimą, patvirtintą jį sudarančių narių dauguma, sprendžia vieningai.

Europos Vadovų Taryba gali vieningai priimti sprendimą, leidžiantį Tarybai kvalifikuota balsų dauguma priimti pirmojoje pastraipoje nurodytą reglamentą.

3. Finansinė programa nustato didžiausią metinę lėšų sumą, skirtą finansiniams įsipareigojimams pagal išlaidų kategoriją vykdyti ir didžiausią metinę išlaidų sumą mokėjimų asignavimams vykdyti. Išlaidų kategorijos, kurių skaičius nėra didelis, atitinka pagrindines Sąjungos veiklos kryptis.

Finansinė programa nustato visas kitas sklandžiai metinės biudžeto procedūros eigai reikalingas nuostatas.

4. Jeigu iki pasibaigiant ankstesnei finansinei programai Taryba nepriėmė reglamento, nustatančio naują finansinę programą, iki to akto priėmimo yra pratęsiamos ankstesnės programos paskutiniams metams nustatytos viršutinės ribos ir kitos nuostatos.

5. Finansinei programai skirtos priimti procedūros metu Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija imasi visų reikalingų priemonių, sudarančių sąlygas sėkmingai užbaigti šią priėmimo procedūrą.“

SAJUNGOS METINIS BIUDŽETAS

262) Po 270a straipsnio įrašomas 3 skyrius – „SAJUNGOS METINIS BIUDŽETAS“.

263) Įrašomas 270b straipsnis, kurio formuluotė yra 272 straipsnio 1 dalies formuluotė.

264) 271 straipsnis tampa nauju 273a straipsniu; jis iš dalies keičiamas, kaip nurodyta toliau 267 punkte.

265) 272 straipsnio 1 dalis tampa 270b straipsniu, o 272 straipsnio 2–10 dalys pakeičiamos šiuo tekstu:

„272 STRAIPSNIS

Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami sprendimą pagal specialią teisėkūros procedūrą, nustato Sąjungos metinį biudžetą pagal toliau pateikiamas nuostatas.

1. Kiekviena institucija, išskyrus Europos centrinę banką, iki liepos 1 d. sudaro savo išlaidų ateinantiems metams sąmatą. Komisija konsoliduoja šias sąmatas parengdama biudžeto projektą, kuriame gali būti skirtingos sąmatos.

Šis projektas susideda iš pajamų sąmatos ir išlaidų sąmatos.

2. Komisija pasiūlymą dėl biudžeto projekto Europos Parlamentui ir Tarybai teikia ne vėliau kaip iki tų metų, po kurių tas biudžetas bus vykdomas, rugsėjo 1 d.

Procedūros metu Komisija gali pakeisti biudžeto projektą, kol dar nėra sušauktas 5 dalyje nurodytas Taikinimo komitetas.

3. Taryba priima savo poziciją dėl biudžeto projekto ir ją perduoda Europos Parlamentui ne vėliau kaip iki tų metų, po kurių tas biudžetas bus vykdomas, spalio 1 d. Taryba išsamiai informuoja Europos Parlamentą apie motyvus, paskatinusius ją priimti savo poziciją.

4. Jei per keturiasdešimt dvi dienas nuo tokio pranešimo gavimo Europos Parlamentas:

- a) patvirtina Tarybos poziciją, biudžetas priimamas;
- b) nepriima sprendimo, biudžetas laikomas priimtu;
- c) savo narių balsų dauguma priima pakeitimų, iš dalies keistas projektas perduodamas Tarybai ir Komisijai. Europos Parlamento pirmininkas, sutikęs Tarybos pirmininkui, nedelsdamas sušaukia Taikinimo komiteto posėdį. Tačiau, jei per dešimt dienų nuo projekto perdavimo Taryba informuoja Europos Parlamentą, kad ji patvirtino visus jo siūlomus pakeitimus, Taikinimo komitetas nesirenka.

5. Taikinimo komitetui, sudarytam iš Tarybos narių arba jų atstovų ir tiek pat narių, atstovaujančių Europos Parlamentui, keliama užduotis per dvidešimt vieną dieną nuo jo sušaukimo, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos pozicijomis, kvalifikuota Tarybos narių arba jų atstovų balsų dauguma ir Europos Parlamentui atstovaujančių narių balsų dauguma pasiekti susitarimą dėl bendro projekto.

Komisija dalyvauja Taikinimo komiteto posėdžiuose ir imasi bet kokios reikiamos iniciatyvos, siekdama suderinti Europos Parlamento ir Tarybos pozicijas.

6. Jei per 5 dalyje nurodytą dvidešimt vienos dienos laikotarpį Taikinimo komitetas susitaria dėl bendro projekto, Europos Parlamentas ir Taryba per keturiolika dienų nuo to susitarimo dienos turi kiekvienas atskirai patvirtinti bendrą projektą.

7. Jei per 6 dalyje nurodytą keturiolikos dienų laikotarpį:
- a) Europos Parlamentas ir Taryba patvirtina bendrą projektą arba nepriima sprendimo, arba jei viena iš šių institucijų patvirtina bendrą projektą, o kita nepriima sprendimo, biudžetas laikomas galutinai priimtu pagal bendrą projektą, arba
  - b) Europos Parlamentas jį sudarančių narių balsų dauguma ir Taryba atmeta bendrą projektą arba jei viena iš šių institucijų atmeta bendrą projektą, o kita nepriima sprendimo, Komisija pateikia naują biudžeto projektą, arba
  - c) Europos Parlamentas jį sudarančių narių balsų dauguma atmeta bendrą projektą, o Taryba jį patvirtina, Komisija pateikia naują biudžeto projektą, arba
  - d) Europos Parlamentas patvirtina bendrą projektą, o Taryba jį atmeta, Europos Parlamentas per keturiolika dienų nuo Tarybos atmetimo dienos jį sudarančių narių balsų dauguma ir trijų penktadalių atiduotų balsų dauguma gali nuspręsti patvirtinti visus ar kai kuriuos 4 dalies c punkte nurodytus pakeitimus. Kai Europos Parlamento pakeitimas nepatvirtinamas, išlaikoma Taikinimo komitete sutarta pozicija dėl biudžeto eilutės, kuriai taikytas pakeitimas. Tuo remiantis, biudžetas laikomas galutinai priimtu.
8. Jei per 5 dalyje nurodytą dvidešimt vienos dienos laikotarpį Taikinimo komitetas nesusitaria dėl bendro projekto, Komisija pateikia naują biudžeto projektą.
9. Užbaigus šiame straipsnyje nustatytą procedūrą, Europos Parlamento pirmininkas paskelbia, kad biudžetas galutinai priimtas.
10. Kiekviena institucija naudojasi šiuo straipsniu jai suteiktais įgaliojimais, vadovaudamasi Sutartimis ir jomis remiantis priimtais aktais, ypač atsižvelgdama į Sąjungos nuosavus išteklius ir pajamų bei išlaidų pusiausvyrą.“

266) 273 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) pirmojoje pastraipoje žodžiai „dėl biudžeto dar nėra balsuota“ pakeičiami žodžiais „biudžetas dar nėra galutinai priimtas“, žodžiai „ar poskyrį“ išbraukiami, o pabaigoje frazė „suma, lygi ne daugiau kaip vienai dvyliktajai praėjusių finansinių metų biudžeto asignavimų daliai, [...] tačiau ši tvarka nesuteikia Komisijai teisės disponuoti asignavimais, viršijančiais vieną dvyliktąją asignavimų, numatytų rengiamame biudžeto projekte.“ pakeičiama fraze „suma, lygi ne daugiau kaip vienai dvyliktajai praėjusių finansinių metų biudžeto atitinkamo skyriaus asignavimų daliai [...] tačiau ta suma negali viršyti biudžeto projekto tame pačiame skyriuje numatytų asignavimų vienos dvyliktosios dalies.“;
- b) antrojoje pastraipoje po žodžio „Taryba“ įrašomi žodžiai „remdamasi Komisijos pasiūlymu“, o pabaigoje įrašoma ši frazė ir sakiny: „laikantis pagal 279 straipsnį priimto reglamento. Taryba nedelsdama perduoda sprendimą Europos Parlamentui.“;
- c) trečioji pastraipa išbraukiama;
- d) paskutinė pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„Laikantis 269 straipsnyje nurodytų aktų, antrojoje pastraipoje nurodytame sprendime nustatomos būtinos priemonės dėl lėšų, reikalingų šiam straipsniui įgyvendinti.

Jis įsigalioja praėjus trisdešimčiai dienų nuo jo priėmimo, jei per šį laikotarpį Europos Parlamentas jį sudarančių narių balsų dauguma nenusprendžia šių išlaidų sumažinti.“

267) Įrašomas 273a straipsnis, kurio formuluotė yra 271 straipsnio formuluotė; ji iš dalies keičiama taip:

- a) pirmoji pastraipa išbraukiama;
- b) trečiojoje pastraipoje, kuri tampa antrąja pastraipa, žodžiai „jei reikia“ išbraukiami;
- c) paskutinėje pastraipoje žodžiai „Tarybos, Komisijos ir Teisingumo Teismo“ pakeičiami žodžiais „Europos Vadovų Tarybos ir Tarybos, Komisijos bei Europos Sąjungos Teisingumo Teismo“.

BIUDŽETO VYKDYMAS IR ĮVYKDYMO PATVIRTINIMAS

268) Įrašomas 4 skyrius – „BIUDŽETO VYKDYMAS IR ĮVYKDYMO PATVIRTINIMAS“, jis įrašomas prieš 274 straipsnį, kuris iš dalies keičiamas taip:

a) pirmojoje pastraipoje frazė „Biudžetą vykdo Komisija“ pakeičiama fraze „Biudžetą vykdo Komisija bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis“;

b) antroji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„Reglamente valstybėms narėms nustatomi biudžeto vykdymo kontrolės ir audito įsipareigojimai ir su tuo susijusios pareigos. Juo taip pat nustatomos kiekvienos institucijos pareigos ir išsamios taisyklės, kuriomis vadovaudamasi kiekviena institucija daro savo išlaidas.“

269) 275 straipsnyje atitinkamos nuorodos į Tarybą ir Europos Parlamentą sukeičiamos vietomis. Papildoma šia nauja antrąja pastraipa:

„Komisija taip pat teikia Europos Parlamentui ir Tarybai Sąjungos finansų įvertinimo pranešimą, pagrįstą pasiektais rezultatais, ypač atsižvelgdama į pagal 276 straipsnį Europos Parlamento ir Tarybos pateiktas pastabas.“

270) 276 straipsnio 1 dalyje žodžiai „275 straipsnyje minimas ataskaitas ir finansinę ataskaitą“ pakeičiami žodžiais „275 straipsnyje minimas ataskaitas, finansinę ataskaitą ir įvertinimo pranešimą“.

BENDROSIOS FINANSINĖS NUOSTATOS

271) Prieš 277 straipsnį įrašomas 5 skyrius „BENDROSIOS NUOSTATOS“.

272) 277 straipsnis pakeičiamas taip:

„277 STRAIPSNIS

Daugiametė finansinė programa ir metinis biudžetas sudaromas eurais.“

273) 279 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„1. Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavę su Audito Rūmais, nustato:

- a) finansinio pobūdžio taisyklės, pirmiausiai nurodančias biudžeto sudarymo ir vykdymo bei sąskaitų pateikimo ir audito tvarką;
- b) taisyklės, numatančias susijusių su finansais asmenų, ypač įgaliojimus suteikiančių pareigūnų ir apskaitos pareigūnų, atsakomybės kontrolę.“

b) 2 dalyje žodis „vieningai“ išbraukiamas, o žodžiai „ir gavusi Audito Rūmų nuomonę“ pakeičiami žodžiais „ir Audito Rūmais“.

274) Įrašomi šie nauji 279a ir 279b straipsniai:

„279a STRAIPSNIS

Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija užtikrina, kad būtų prieinamos finansinės priemonės, kurių reikia, kad Sąjunga galėtų vykdyti savo teisinius įsipareigojimus trečiosioms šalims.

279b STRAIPSNIS

Vykdam šį skyrių nurodytas biudžetines procedūras, Komisijos iniciatyva rengiami nuolatiniai Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pirmininkų susitikimai. Siekdami sudaryti sąlygas šios antraštinės dalies įgyvendinimui, pirmininkai imasi visų reikalingų priemonių, skatinančių konsultavimąsi ir institucijų, kurioms jie pirmininkauja, pozicijų suderinimą.“

KOVA SU SUKČIAVIMU

275) Prieš 280 straipsnį įrašomas 6 skyrius „KOVA SU SUKČIAVIMU“.

276) 280 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalies pabaigoje įrašoma ši frazė: „ir Sąjungos institucijose, įstaigose ir organuose.“;
- b) 4 dalyje po žodžių „valstybėse narėse“ įterpiami žodžiai „ , taip pat Sąjungos institucijose, įstaigose ir organuose“, o paskutinis sakinyss išbraukiamas.

TVIRTESNIS BENDRADARBIAVIMAS

277) Po 280 straipsnio įrašoma III antraštinė dalis „TVIRTESNIS BENDRADARBIAVIMAS“.

278) Įrašomi šie 280a–280i straipsniai, kurie su Europos Sąjungos sutarties 10 straipsniu pakeičia dabartinės Europos Sąjungos sutarties 27a–27e, 40–40b ir 43–45 straipsnius ir Europos bendrijos steigimo sutarties 11 ir 11a straipsnius:

„280a STRAIPSNIS

Bet koks tvirtesnis bendradarbiavimas turi atitikti Sutartis ir Sąjungos teisę.

Toks bendradarbiavimas neturi susilpninti vidaus rinkos ar ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos. Jis neturi būti kliūtis prekybai tarp valstybių narių ar jos diskriminavimas ir neturi iškreipti konkurencijos tarp jų.

280b STRAIPSNIS

Bet koks tvirtesnis bendradarbiavimas neturi pažeisti į jį neįsitraukusių valstybių narių kompetencijos, teisių ir įsipareigojimų. Tos valstybės narės netrukdo į jį įsitraukusioms valstybėms jį vykdyti.

280c STRAIPSNIS

1. Prasidėtas tvirtesnis bendradarbiavimas yra atviras visoms valstybėms narėms, jei laikomasi visų dalyvavimo sąlygų, nustatytų sprendime, kuriuo suteiktas leidimas bendradarbiauti. Jis taip pat atviras joms bet kuriuo kitu metu, jei, be minėtų sąlygų, laikomasi toje struktūroje jau priimtų aktų.

Komisija ir tvirtesniame bendradarbiavime dalyvaujančios valstybės narės skatina jame dalyvauti kuo didesnę valstybių narių skaičių.

2. Komisija ir prireikus Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai reguliariai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie tvirtesnio bendradarbiavimo raidą.

280d STRAIPSNIS

1. Valstybės narės, kurios nori pradėti tvirčiau bendradarbiauti vienoje iš Sutartyse nurodytų sričių, išskyrus išimtinės kompetencijos ir bendros užsienio ir saugumo politikos sritis, pateikia prašymą Komisijai, nurodydamos siūlomo tvirtesnio bendradarbiavimo apimtį ir tikslus. Dėl jo Komisija gali pateikti pasiūlymą Tarybai. Jeigu Komisija nepateikia pasiūlymo, apie priežastis ji praneša atitinkamoms valstybėms narėms.

Leidimą pradėti pirmojoje pastraipoje nurodytą tvirtesnę bendradarbiavimą suteikia Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir gavusi Europos Parlamento pritarimą.

2. Valstybių narių, siekiančių tvirtesnio tarpusavio bendradarbiavimo bendros užsienio ir saugumo politikos srityje, prašymas pateikiamas Tarybai. Jis perduodamas Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, kuris pateikia nuomonę dėl numatomo tvirtesnio bendradarbiavimo suderinamumo su Sąjungos bendra užsienio ir saugumo politika, ir Komisijai, kuri pateikia savo nuomonę visų pirma dėl to, ar numatomas tvirtesnis bendradarbiavimas suderinamas su kitomis Sąjungos politikos sritimis. Jis taip pat siunčiamas Europos Parlamentui susipažinti.

Leidimas vykdyti tvirtesnę bendradarbiavimą suteikiamas Tarybos vieningai priimtu sprendimu.

280e STRAIPSNIS

Visi Tarybos nariai gali dalyvauti svarstymuose, tačiau balsuoja tik Tarybos nariai, atstovaujantys tvirtesniame bendradarbiavime dalyvaujančioms valstybėms narėms.

Priimant sprendimus vieningai, tvirtesnio bendradarbiavimo atveju atsižvelgiama tik į dalyvaujančių jame valstybių narių atstovų balsus.

Kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal 205 straipsnio 3 dalį.

280f STRAIPSNIS

1. Kiekviena valstybė narė, norinti įsitraukti į jau vykstantį tvirtesnę bendradarbiavimą vienoje iš 280d straipsnio 1 dalyje nurodytų sričių, apie savo ketinimą praneša Tarybai ir Komisijai.

Komisija per keturis mėnesius nuo pranešimo gavimo dienos patvirtina atitinkamos valstybės narės dalyvavimą. Prireikus ji įvertina, ar dalyvavimo sąlygos įvykdytos, ir patvirtina pereinamojo laikotarpio priemones, reikalingas tvirtesnio bendradarbiavimo sistemoje jau priimtiems aktams taikyti.

Tačiau, jei Komisija mano, kad dalyvavimo sąlygos neįvykdytos, ji nurodo priemones, kurių reikia imtis siekiant įvykdyti šias sąlygas, ir nustato dalyvavimo prašymo persvarstymo terminą. Pasibaigus šiam terminui, ji persvarsto prašymą antrojoje pastraipoje nustatyta tvarka. Jei Komisija mano, kad dalyvavimo sąlygos vis dar neįvykdytos, atitinkama valstybė narė gali perduoti tą klausimą svarstyti Tarybai, kuri priima sprendimą dėl prašymo. Taryba sprendžia laikydamasi 280e straipsnio. Remdamasi Komisijos pasiūlymu, ji taip pat gali patvirtinti antrojoje pastraipoje nurodytas pereinamojo laikotarpio priemones.

2. Bet kuri valstybė narė, norinti įsitraukti į jau vykstantį tvirtesnį bendradarbiavimą bendros užsienio ir saugumo politikos srityje, praneša apie savo ketinimą Tarybai, Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijai.

Pasikonsultavusi su Sąjungos vyriausioju įgaliotiniu užsienio reikalams ir saugumo politikai ir prireikus įvertinusi, ar dalyvavimo sąlygos įvykdytos, Taryba patvirtina atitinkamos valstybės narės dalyvavimą. Taryba, remdamasi vyriausiojo įgaliotinio pasiūlymu, taip pat gali patvirtinti bet kokias pereinamojo laikotarpio priemones, kurios reikalingos tvirtesnio bendradarbiavimo sistemoje jau priimtų aktų taikymui. Tačiau, jei Taryba mano, kad kurios nors dalyvavimo sąlygos neįvykdytos, ji nurodo priemones, kurias reikia priimti siekiant įvykdyti šias sąlygas, ir nustato dalyvavimo prašymo persvarstymo terminą.

Taikant šią dalį Taryba sprendžia vieningai ir laikydamasi 280e straipsnio.

280g STRAIPSNIS

Išlaidas, atsirandančius įgyvendinant tvirtesnį bendradarbiavimą, išskyrus institucijoms reikalingas administracines išlaidas, apmoka dalyvaujančios valstybės narės, jeigu visi Tarybos nariai, sprenddami vieningai ir pasikonsultavę su Europos Parlamentu, nenusprendžia kitaip.

280h STRAIPSNIS

1. Kai Sutarčių nuostata, kuri gali būti taikoma tvirtesniai bendradarbiavimui, nustatoma, kad Taryba sprendžia vieningai, Taryba, sprendama vieningai pagal 280e straipsnyje nustatytą tvarką, gali priimti sprendimą, kuriame numatoma, kad ji spęs kvalifikuota balsų dauguma.
2. Kai Sutarčių nuostata, kuri gali būti taikoma tvirtesniai bendradarbiavimui, nustatoma, kad Taryba priima aktus pagal specialią teisėkūros procedūrą, Taryba, sprendama vieningai pagal 280e straipsnyje nustatytą tvarką, gali priimti sprendimą, kuriame numatoma, kad ji veiks pagal įprastą teisėkūros procedūrą. Taryba sprendžia pasikonsultavusi su Europos Parlamentu.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos karinio arba gynybinio pobūdžio sprendimams.

280i STRAIPSNIS

Taryba ir Komisija užtikrina veiklos, kurios imamasi tvirtesnio bendradarbiavimo sistemoje, nuoseklumą ir tokios veiklos suderinamumą su Sąjungos politikos kryptimis bei tuo tikslu bendradarbiauja.“

BENDROSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 279) Šeštoji dalis tampa „SEPTINTĄJA DALIMI“.
- 280) 281, 293, 305 ir 314 straipsniai panaikinami. 286 straipsnis pakeičiamas 16b straipsniu.
- 281) 282 straipsnio pabaigoje įrašomas šis sakiny: „Tačiau Sąjungai atstovauja institucijos, remdamosi savo administracine autonomija, tokiais klausimais, kurie susiję su jų atitinkama veikla.“
- 282) 283 straipsnio pirmi žodžiai „Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi [...] kvalifikuota balsų dauguma patvirtina“ pakeičiami žodžiais „Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą, ir pasikonsultavę [...] patvirtina“, o žodžiai „tų Bendrijų kitų tarnautojų“ pakeičiami žodžiais „Sąjungos kitų tarnautojų“.

283) 288 straipsnio trečioji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„Nukrypdamas nuo antrosios pastraipos, Europos centrinis bankas pagal bendrus valstybių narių įstatymams būdingus principus atlygina bet kokią žalą, kurią padaro pats bankas ar jo tarnautojai, atlikdami savo pareigas.“

284) 290 straipsnyje prieš žodį „vieningai“ įrašomas žodis „priimdama reglamentus“.

285) 291 straipsnyje žodžiai „ , Europos pinigų institutui“ išbraukiami.

286) 294 straipsnis tampa 48a straipsniu.

287) 299 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalis išbraukiama. 2 dalies pirmoji pastraipa ir 3–6 dalys tampa 311a straipsniu; jos iš dalies keičiamos, kaip nurodyta toliau 293 punkte.

2 dalis lieka be numerio;

- b) pirmosios pastraipos pradžioje žodis „Tačiau“ išbraukiamas, o žodžiai „Prancūzijos užjūrio departamentų“ pakeičiami žodžiais „Gvadelupos, Prancūzijos Gvianos, Martinikos, Reuniono, Sen Bartelemi, Sen Marteno“; pastraipos pabaigoje įrašomas šis sakiny: „Jei atitinkamas konkrečias priemones priima Taryba pagal specialią teisėkūros procedūrą, ji taip pat sprendžia remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu.“;
- c) antrosios pastraipos pradžioje žodžiai „Nustatydamas atitinkamas antrojoje pastraipoje nurodytas priemones, Taryba atsižvelgia į tokias sritis kaip“ pakeičiami žodžiais „Pirmojoje pastraipoje nurodytos priemonės pirmiausia skirtos“, o likusi sakinio dalis atitinkamai gramatiškai tikslinama;
- d) trečiojoje pastraipoje nuoroda į antrąją pastraipą pakeičiama nuoroda į pirmąją pastraipą.

288) 300 ir 301 straipsniai pakeičiami atitinkamai 188n ir 188k straipsniais, o 302–304 straipsniai pakeičiami 188p straipsniu.

289) 308 straipsnis pakeičiamas taip:

„308 STRAIPSNIS

1. Jei paaiškėtų, kad Sąjungai reikia imtis veiksmų vienam iš Sutartyse nurodytų tikslų pasiekti Sutartyse apibrėžtose srityse, o jos nesuteikia tam būtinų įgaliojimų, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir gavusi Europos Parlamento pritarimą, vieningai priima reikiamas nuostatas. Jei atitinkamas nuostatas priima Taryba pagal specialią teisėkūros procedūrą, ji taip pat sprendžia vieningai, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir gavusi Europos Parlamento pritarimą.
2. Naudodamasi Europos Sąjungos sutarties 3b straipsnio 3 dalyje nurodyto subsidarumo principo kontrolės tvarka, Komisija atkreipia nacionalinių parlamentų dėmesį į pasiūlymus, grindžiamus šiuo straipsniu.
3. Šiuo straipsniu grindžiamos priemonės negali apimti valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimo tais atvejais, kai tokio suderinimo nenumato Sutartys.
4. Šis straipsnis negali būti pagrindu siekiant su bendra užsienio ir saugumo politika susijusių tikslų ir priimant kiekvieną aktą pagal šį straipsnį laikomasi apribojimų, nustatytų Europos Sąjungos sutarties 25b straipsnio antrojoje pastraipoje.“

290) Įrašomas šis naujas 308a straipsnis:

„308a STRAIPSNIS

Europos Sąjungos sutarties 48 straipsnio 7 dalis netaikoma šiems straipsniams:

- 269 straipsnio trečiajai ir ketvirtajai pastraipoms,
- 270a straipsnio 2 dalies pirmajai pastraipai,
- 308 straipsniui ir
- 309 straipsniui.“

291) 309 straipsnis pakeičiamas taip:

„309 STRAIPSNIS

Taikant Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnį dėl iš narystės Sąjungoje kylančių tam tikrų teisių sustabdymo, atitinkamai valstybei narei atstovaujantis Europos Vadovų Tarybos ar Tarybos narys nedalyvauja balsavime ir skaičiuojant 1 ir 2 dalyse nurodytą vieną trečdalį ar keturis penktadalius valstybių narių atitinkama valstybė neįskaičiuojama. Dalyvaujančių ar atstovaujančių narių susilaikymas balsuojant netrukdo priimti minėto straipsnio 2 dalyje nurodytus sprendimus.

Priimant Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytus sprendimus kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal šios Sutarties 205 straipsnio 3 dalies b punktą.

Tais atvejais, kai, pagal Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnio 3 dalį priėmus sprendimą sustabdyti balsavimo teises, Taryba, remdamasi viena iš Sutarčių nuostatų, sprendžia kvalifikuota balsų dauguma, ta kvalifikuota dauguma apibrėžiama pagal šios Sutarties 205 straipsnio 3 dalies b punktą, arba tais atvejais, kai Taryba sprendžia remdamasi Komisijos arba Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymu, – pagal šios Sutarties 205 straipsnio 3 dalies a punktą.

Taikant Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnį, Europos Parlamentas sprendžia dviejų trečdalių atiduotų ir jį sudarančių narių daugumai atstovaujančių balsų daugumą.“

292) 310 straipsnis tampa 188m straipsniu.

293) 311 straipsnis panaikinamas. Įrašomas 311a straipsnis, kurio formuluotė yra 299 straipsnio 2 dalies pirmosios pastraipos ir 3–6 dalių formuluotė; šis tekstas iš dalies keičiamas taip:

- a) 2 dalies pirmoji pastraipa ir 3–6 dalys tampa 1–5 dalimis, o straipsnio pradžioje įrašomas šis naujas įvadinis sakiny:

„Be Europos Sąjungos sutarties 49c straipsnio nuostatų dėl Sutarčių teritorinės taikymo srities, taikomos šios nuostatos:“;

- b) 2 dalies pirmojoje pastraipoje, kuri tampa 1 dalimi, žodžiai „Prancūzijos užjūrio departamentams“ pakeičiami žodžiais „Gvadelupai, Prancūzijos Gvianai, Martinikai, Reunionui, Sen Bartelemi, Sen Martenui“, o pabaigoje įrašomi žodžiai „pagal 299 straipsnį“;
- c) 3 dalyje, kuri tampa 2 dalimi, žodžiai „šios Sutarties“ išbraukiami ir pabaigoje išbraukiamas žodis „Sutarties“;
- d) 6 dalies, kuri tampa 5 dalimi, įvadinis sakinyss „Nepaisant to, kas išdėstyta pirmesnėse šio straipsnio dalyse:“ pakeičiamas žodžiais „Nukrypstant nuo Europos Sąjungos sutarties 49c straipsnio ir šio straipsnio 1–4 dalių:“;
- e) straipsnio pabaiga papildoma šia nauja dalimi:

„6. Atitinkamos valstybės narės iniciatyva Europos Vadovų Taryba gali priimti sprendimą, iš dalies keičiantį 1 ir 2 dalyse nurodytos Danijos, Prancūzijos ar Nyderlandų šalies ar teritorijos statusą Sąjungos atžvilgiu. Europos Vadovų Taryba sprendimą priima vieningai, pasikonsultavusi su Komisija.“

294) Prieš 313 straipsnį esantis pavadinimas „BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS“ panaikinamas.

295) Įrašomas 313a straipsnis:

„313a STRAIPSNIS

Europos Sąjungos sutarties 53 straipsnio nuostatos taikomos šiai Sutarčiai.“

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

3 STRAIPSNIS

Ši Sutartis sudaroma neribotam laikui.

4 STRAIPSNIS

1. Prie šios Sutarties pridėtame Protokole Nr. 1 pateikiami prie Europos Sąjungos sutarties, Europos bendrijos steigimo sutarties ir (arba) Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pridėtų protokolų pakeitimai.
2. Prie šios Sutarties pridėtame Protokole Nr. 2 pateikiami Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pakeitimai.

5 STRAIPSNIS

1. Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties dalys, antraštinės dalys, skyriai, skirsniai ir straipsniai su šia Sutartimi padarytais pakeitimais, iš pernumeruojami pagal šios Sutarties priede pateikiamas atitikties lenteles, kurios yra jos sudėtinė dalis.
2. Pagal 1 dalį ir šios Sutarties tam tikromis nuostatomis pernumeruotų ar iš naujo išdėliotų minėtų straipsnių dalims ir pastraipoms pritaikomos kryžminės nuorodos į Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, tai pat ir tarp jų pačių, dalis, antraštinės dalis, skyrius, skirsnius ir straipsnius.

Nuorodos į Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties dalis, antraštinės dalis, skyrius, skirsnius ir straipsnius pateikiamos kitose sutartyse ir pirminės teisės aktuose, kuriais grindžiama Sąjunga, pritaikomos pagal 1 dalį. Nuorodos į Europos Sąjungos sutarties konstatuojamąsias dalis ar į Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties šia Sutartimi iš naujo sunumeruotas ar išdėliotas dalis ar pastraipas pritaikomos pagal pastarąją Sutartį.

Šios adaptacijos prireikus taip pat taikomos ir tiems atvejams, kai atitinkama nuostata yra panaikinama.

3. Nuorodos į Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, iš dalies pakeistų šia Sutartimi, dalis, antraštinės dalis, skyrius, skirsnius, straipsnius, konstatuojamas dalis kituose dokumentuose ar aktuose laikomos nuorodomis į minėtų Sutarčių dalis, antraštinės dalis, skyrius, skirsnius, straipsnius, konstatuojamas dalis iš naujo sunumeruotus pagal 1 dalį, ir atitinkamai į minėtų straipsnių dalis ar pastraipas, iš naujo sunumeruotas ar išdėliotas tam tikromis šios Sutarties nuostatomis.

6 STRAIPSNIS

1. Aukštosios Susitariančios Šalys šią Sutartį ratifikuoja pagal savo atitinkamas konstitucines nuostatas. Ratifikavimo dokumentai deponuojami Italijos Respublikos Vyriausybei.

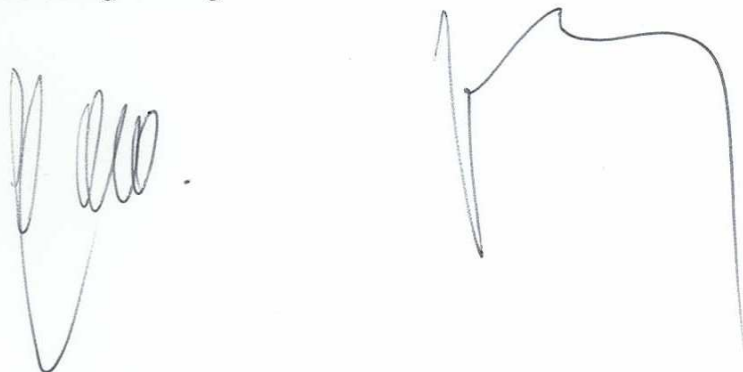
2. Ši Sutartis įsigalioja 2009 m. sausio 1 d., jeigu visi ratifikavimo dokumentai jau bus deponuoti, arba, jei taip nepadaroma, pirmą kito mėnesio dieną po to, kai ratifikavimo dokumentus deponuoja paskutinė valstybė signatarė.

7 STRAIPSNIS

Ši vienu originaliu egzemplioriumi sudaryta Sutartis, vadinama Lisabonos sutartimi, kurios tekstai airių, anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, olandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovaku, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis turi vienodą teisinę galią, deponuojama Italijos Respublikos Vyriausybės archyvuose, kuri po vieną patvirtintą kopiją persiunčia kiekvienai valstybės signatarės vyriausybei.

TAI PALIUDYDAMI šią Sutartį pasirašė toliau nurodyti įgaliotieji atstovai.

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen
Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Für Seine Majestät den König der Belgier

"Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest."

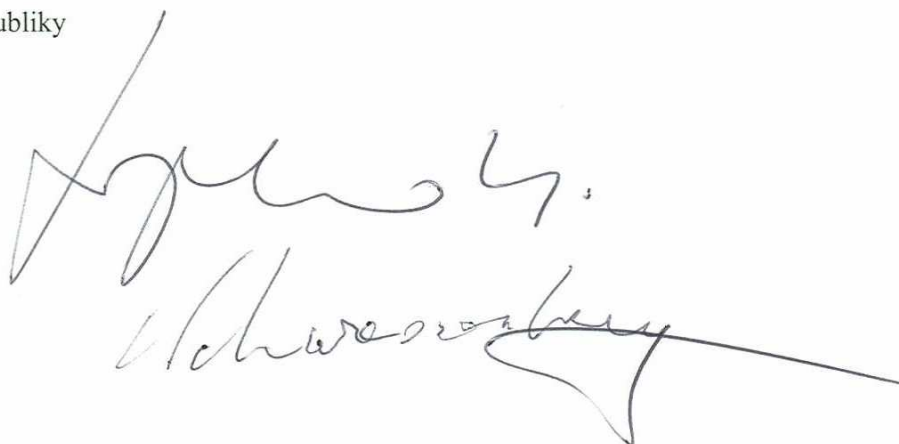
"Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale."

"Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt."

За Правителството на Република България

Za prezidenta České republiky

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Anders Fogh
Rasmussen

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Frank-Walter
Steinmeier

Eesti Vabariigi Presidendi nimel

Andrus Ansip
Kersti Kaljulaid

Thar ceann Uachtarán na hÉireann
For the President of Ireland

Bertie
Ahern
Michael D. Higgins

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Karamanlis
Vassilios

Por Su Majestad el Rey de España

Iapetus 727/

Pour le Président de la République française

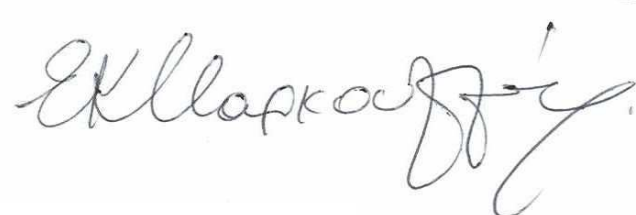
Alain
A. Karamanlis

Per il Presidente della Repubblica italiana

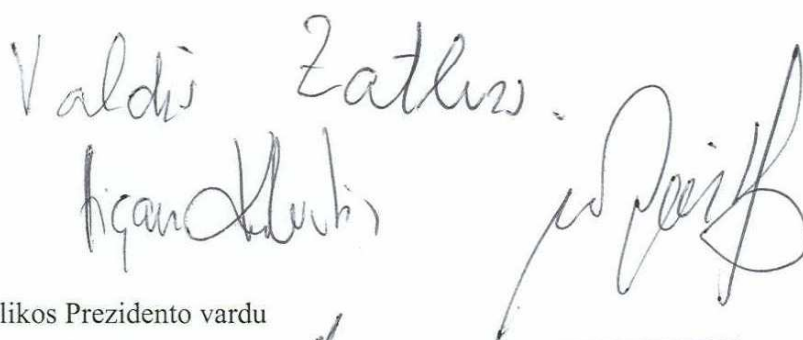
Carlo Azeglio

Domino/Alain

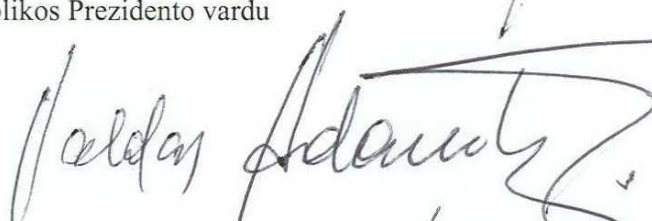
Για τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας

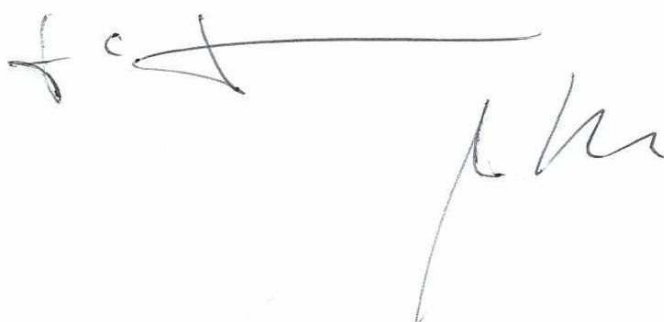
Latvijas Republikas Valsts prezidenta vārdā

Lietuvos Respublikos Prezidento vardu

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

A Magyar Köztársaság Elnöke részéről

Áron Gy.

Għall-President ta' Malta

Michael Frendo

Voor Hare Majesteit/de Koningin der Nederlanden

Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich

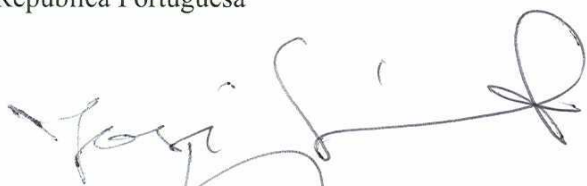

Alexander Van der Sann

Za Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Andrzej Duda

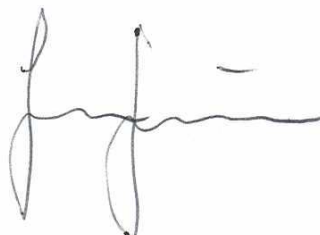
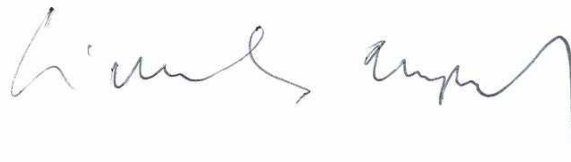
Pelo Presidente da República Portuguesa

Pentru Președintele României

Klaus Iohannis

Za predsednika Republike Slovenije

Borut Pahor

Za prezidenta Slovenskej republiky

Zsolt János

János Kulcsár

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta
För Republiken Finlands President

Matti Vanhanen

Stefan Löfven

För Konungariket Sveriges regering

Cecilia Malmström

Cecilia Malmström

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Cecilia Malmström

PROTOKOLAI

A. PROTOKOLAI, PRIDEDAMI PRIE EUROPOS SAJUNGOS SUTARTIES, SUTARTIES
DĖL EUROPOS SAJUNGOS VEIKIMO IR TAM TIKRAIS ATVEJ AIS EUROPOS
ATOMINĖS ENERGIJOS BENDRIJOS STEIGIMO SUTARTIES

PROTOKOLAS
DĖL NACIONALINIŲ PARLAMENTŲ VAIDMENS
EUROPOS SAJUNGOJE

AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS,

PRISIMINDAMOS, kad nacionalinių parlamentų vykdomas nuodugnus savo vyriausybių veiklos, susijusios su Europos Sąjungos veikla, tikrinimas yra kiekvienos valstybės narės konkrečios konstitucinės struktūros bei praktikos dalykas,

NORĖDAMOS skatinti nacionalinius parlamentus aktyviau dalyvauti Europos Sąjungos veikloje ir plėsti jų galimybes reikšti savo nuomonę dėl Europos Sąjungos įstatymo galią turinčių aktų projektų ir dėl kitų juos ypač dominančių dalykų,

SUSITARĖ dėl šių nuostatų, kurios pridedamos prie Europos Sąjungos sutarties, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties:

I ANTRAŠTINĖ DALIS
INFORMACIJA NACIONALINIAMS PARLAMENTAMS

1 STRAIPSNIS

Savo konsultacinio pobūdžio dokumentus (žaliąją knygą, baltąją knygą ir komunikatus), kai jie paskelbiami, Komisija tiesiogiai perduoda nacionaliniams parlamentams. Metinės teisėkūros programos ir visus kitus teisėkūros planavimo ar politikos strateginius dokumentus ji taip pat perduoda nacionaliniams parlamentams tuo pačiu metu kaip ir Europos Parlamentui ir Tarybai.

2 STRAIPSNIS

Europos Parlamentui ir Tarybai pateikiami įstatymo galią turinčių aktų projektai perduodami nacionaliniams parlamentams.

Šiame protokole „įstatymo galią turinčio akto projektas“ – tai Komisijos pasiūlymai, valstybių narių grupės iniciatyvos, Europos Parlamento iniciatyvos, Teisingumo Teismo prašymai, Europos centrinio banko rekomendacijos ir Europos investicijų banko prašymai dėl įstatymo galią turinčio akto priėmimo.

Komisija savo pasiūlytus įstatymo galią turinčių aktų projektus tiesiogiai perduoda nacionaliniams parlamentams tuo pačiu metu kaip ir Europos Parlamentui ir Tarybai.

Europos Parlamentas savo pasiūlytus įstatymo galią turinčių aktų projektus tiesiogiai perduoda nacionaliniams parlamentams.

Valstybių narių grupės, Teisingumo Teismo, Europos centrinio banko ar Europos investicijų banko pasiūlytus įstatymo galią turinčių aktų projektus Taryba perduoda nacionaliniams parlamentams.

3 STRAIPSNIS

Protokole dėl subsidarumo ir proporcingumo principų taikymo nustatyta tvarka nacionaliniai parlamentai gali pateikti Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pirmininkams pagrįstą nuomonę dėl įstatymo galią turinčio akto projekto atitikimo subsidarumo principui.

Jei įstatymo galią turinčio akto projektą siūlo valstybių narių grupė, Tarybos pirmininkas pagrįstą nuomonę (nuomones) perduoda tų valstybių narių vyriausybėms.

Jei įstatymo galią turinčio akto projektą siūlo Teisingumo Teismas, Europos centrinis bankas ar Europos investicijų bankas, Tarybos pirmininkas pagrįstą nuomonę (nuomones) perduoda atitinkamai institucijai ar organui.

4 STRAIPSNIS

Nuo momento, kai visomis oficialiomis Sąjungos kalbomis nacionaliniams parlamentams pateikiamas įstatymo galią turinčio akto projektas, iki jo įtraukimo į preliminarą Tarybos posėdžių darbotvarkę jam priimti arba pozicijai priimti pagal teisėkūros procedūrą, turi praeiti aštuonios savaitės. Išimtys įmanomos skubos atvejais, kurių motyvai nurodomi Tarybos akte arba pozicijoje. Per tas aštuonias savaites susitarimas dėl įstatymo galią turinčio akto projekto gali būti priimamas tik deramai pagrįstais skubos atvejais. Išskyrus deramai pagrįstus skubos atvejus, nuo įstatymo galią turinčio akto projekto įtraukimo į preliminarą Tarybos posėdžių darbotvarkę iki pozicijos priėmimo turi praeiti dešimt dienų.

5 STRAIPSNIS

Tarybos posėdžių darbotvarkės ir rezultatai, įskaitant posėdžių, kuriuose Taryba svarsto įstatymo galią turinčių aktų projektus, protokolus, tiesiogiai perduodami nacionaliniams parlamentams tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių vyriausybėms.

6 STRAIPSNIS

Kai Europos Vadovų Taryba ketina pasiremti Europos Sąjungos sutarties 48 straipsnio 7 dalies pirmąja ar antrąja pastraipa, nacionaliniams parlamentams turi būti pranešama apie Europos Vadovų Tarybos iniciatyvą ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki bet kokio sprendimo priėmimo.

7 STRAIPSNIS

Audito Rūmai savo metinę ataskaitą perduoda susipažinti nacionaliniams parlamentams tuo pačiu metu kaip ir Europos Parlamentui ir Tarybai.

8 STRAIPSNIS

Kai nacionalinę parlamentinę sistemą sudaro ne vieneri rūmai, 1–7 straipsniai taikomi kiekvieniems rūmams.

II ANTRAŠTINĖ DALIS TARPPARLAMENTINIS BENDRADARBIAVIMAS

9 STRAIPSNIS

Europos Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai kartu nustato, kaip Sąjungoje veiksmingai ir reguliariai organizuoti bei skatinti tarpparlamentinį bendradarbiavimą.

10 STRAIPSNIS

Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencija gali pateikti bet kokią, jos nuomone, tinkamą pasiūlymą Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai. Ši konferencija taip pat skatina nacionalinius parlamentus ir Europos Parlamentą, įskaitant jų specialiuosius komitetus, keistis informacija ir geriausia praktika. Ji taip pat gali organizuoti tarpparlamentines konferencijas konkrečiais klausimais, ypač skirtas bendrai užsienio ir saugumo politikai, įskaitant bendrą saugumo ir gynybos politiką, svarstyti. Konferencijos pasiūlymai nevaržo nacionalinių parlamentų ir iš anksto nenulemia jų pozicijų.

PROTOKOLAS
DĖL SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO
PRINCIPŲ TAIKYMO

AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS,

NORĖDAMOS užtikrinti, kad sprendimai būtų priimami kiek įmanoma arčiau Sąjungos piliečių,

NUSPRENDUSIOS nustatyti Europos Sąjungos sutarties 3b straipsnyje numatytą subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo sąlygas bei sukurti šių principų taikymo stebėsenos sistemą,

SUSITARĖ dėl šių nuostatų, kurios pridedamos prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo:

1 STRAIPSNIS

Kiekviena institucija užtikrina, kad nuolat būtų laikomasi Europos Sąjungos sutarties 3b straipsnyje nustatytą subsidiarumo ir proporcingumo principų.

2 STRAIPSNIS

Prieš siūlydama įstatymo galią turintį aktą, Komisija plačiai konsultuojasi. Konsultuojantis prireikus atsižvelgiama į regioninius ir vietinius numatomų veiksmų mastus. Ypatingos skubos atvejais Komisija tokių konsultacijų nerengia. Savo pasiūlyme ji nurodo tokio sprendimo motyvus.

3 STRAIPSNIS

Šiame protokole „įstatymo galią turinčio akto projektas“ – tai Komisijos pasiūlymai, valstybių narių grupės iniciatyvos, Europos Parlamento iniciatyvos, Teisingumo Teismo prašymai, Europos centrinio banko rekomendacijos ir Europos investicijų banko prašymai dėl įstatymo galią turinčio akto priėmimo.

4 STRAIPSNIS

Komisija savo įstatymo galią turinčių aktų projektus ir iš dalies pakeistus projektus perduoda valstybių narių nacionaliniams parlamentams tuo pačiu metu kaip ir Sąjungos teisės aktų leidėjui.

Europos Parlamentas savo įstatymo galią turinčių aktų projektus ir iš dalies pakeistus projektus perduoda nacionaliniams parlamentams.

Valstybių narių grupės, Teisingumo Teismo, Europos centrinio banko ar Europos investicijų banko pasiūlytus įstatymo galią turinčių aktų projektus ir iš dalies pakeistus projektus Taryba perduoda valstybių narių nacionaliniams parlamentams.

Priimtas Europos Parlamento teisėkūros rezoliucijas ir Tarybos pozicijas pastarieji nedelsiant perduoda nacionaliniams parlamentams.

5 STRAIPSNIS

Įstatymo galią turinčių aktų projektai yra pagrindžiami atsižvelgiant į subsidiarumo ir proporcingumo principus. Bet kuriame įstatymo galią turinčio akto projekte turėtų būti išsamus paaiškinimas, leidžiantis įvertinti, ar laikomasi subsidiarumo ir proporcingumo principų. Šiame paaiškinyje turėtų būti pateikta informacija, sudaranti galimybę įvertinti jo finansinio poveikį, o jei teikiama direktyva – jos poveikio reglamentavimui, kuris turi būti įgyvendintas valstybėje narėje, prireikus, įskaitant regionų teisės aktus, įvertinimą. Priežastys, dėl kurių buvo padaryta išvada, kad Sąjungos tikslas gali būti geriau pasiektas Sąjungos lygiu, grindžiamos kokybiniais ir, kai tik įmanoma, kiekybiniais rodikliais. Įstatymo galią turinčių aktų projektuose atsižvelgiama į būtinybę padaryti finansinę arba administracinę naštą, tenkančią Sąjungai, nacionalinėms vyriausybėms, regionų valdžios arba vietos savivaldos institucijoms, ūkio subjektams ir piliečiams, minimalią ir proporcingą tikslui, kurį reikia pasiekti.

6 STRAIPSNIS

Bet kuris nacionalinis parlamentas ar bet kurie nacionalinio parlamento rūmai per aštuonias savaites nuo įstatymo galią turinčio akto projekto Sąjungos oficialiomis kalbomis pateikimo gali pareikšti Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pirmininkams pagrįstą nuomonę, nurodydami priežastis, dėl kurių, jų manymu, tas projektas neatitinka subsidiarumo principo. Kai reikia konsultuotis su teisėkūros galią turinčiais regionų parlamentais, konsultuojasi kiekvienas nacionalinis parlamentas arba nacionalinio parlamento rūmai.

Jei įstatymo galią turinčio akto projektą siūlo valstybių narių grupė, Tarybos pirmininkas nuomonę perduoda tų valstybių narių vyriausybėms.

Jei įstatymo galią turinčio akto projektą siūlo Teisingumo Teismas, Europos centrinis bankas ar Europos investicijų bankas, Tarybos pirmininkas pagrįstą nuomonę perduoda atitinkamai institucijai ar organui.

7 STRAIPSNIS

1. Jei įstatymo galią turinčio akto projektą siūlo Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija bei tam tikrais atvejais valstybių narių grupė, Teisingumo Teismas, Europos centrinis bankas ar Europos investicijų bankas, jie atsižvelgia į pagrįstas nacionalinių parlamentų arba nacionalinių parlamentų rūmų nuomones.

Kiekvienas nacionalinis parlamentas turi du balsus, kuriuos pasiskirsto, remdamasis nacionaline parlamentine sistema. Kai parlamentinę sistemą sudaro dveji rūmai, kiekvieni rūmai turi po vieną balsą.

2. Kai už pagrįstas nuomones, kad įstatymo galią turinčio akto projektas neatitinka subsidiarumo principo, atiduota ne mažiau kaip vienas trečdalis visų nacionaliniams parlamentams pagal 1 dalies antrąją pastraipą skirtų balsų, projektas turi būti persvarstomas. Tuo atveju, kai įstatymo galią turinčio akto projektas, susijęs su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, pateikiamas remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 61-i straipsniu, mažiausias atiduotų balsų skaičius turi sudaryti vieną ketvirtadalį.

Persvarsčiusi projektą, Komisija arba tam tikrais atvejais valstybių narių grupė, Europos Parlamentas, Teisingumo Teismas, Europos centrinis bankas ar Europos investicijų bankas, jei jie siūlo įstatymo galią turinčio akto projektą, gali nuspręsti jo nekeisti, iš dalies pakeisti arba jį atsiimti. Turi būti nurodytos tokio sprendimo motyvai.

3. Be to, pagal įprastą teisėkūros procedūrą, kai už pagrįstas nuomones, kad pasiūlymas dėl įstatymo galią turinčio akto neatitinka subsidiarumo principo, atiduota ne mažiau kaip paprasta nacionaliniams parlamentams pagal 1 dalies antrąją pastraipą skirtų balsų dauguma, pasiūlymas turi būti persvarstomas. Persvarsčiusi pasiūlymą, Komisija gali nuspręsti jo nekeisti, iš dalies pakeisti arba jį atsiimti.

Pasirinkdama nekeisti pasiūlymo, Komisija pagrįstoje nuomonėje turės pagrįsti, kodėl, jos nuomone, pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą. Ši pagrįsta nuomonė ir pagrįstos nacionalinių parlamentų nuomonės turės būti pateiktos ES teisės aktų leidėjui, kad į jas būtų atsižvelgta vykdant procedūrą:

- a) prieš užbaigiant pirmąjį svarstymą teisės aktų leidėjas (Europos Parlamentas ir Taryba) išnagrinėja, ar pasiūlymas dėl teisės akto atitinka subsidiarumo principą, ypač atsižvelgdami į priežastis, kurias nurodė ir kurioms pritaria dauguma nacionalinių parlamentų, bei į pagrįstą Komisijos nuomonę;
- b) jeigu 55 % Tarybos narių dauguma arba Europos Parlamente atiduotų balsų dauguma teisės aktų leidėjas mano, kad pasiūlymas neatitinka subsidiarumo principo, pasiūlymas dėl įstatymo galią turinčio akto nesvarstomas.

8 STRAIPSNIS

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso nagrinėti ieškinius dėl subsidiarumo principą pažeidžiančio įstatymo galią turinčio akto, pateiktus valstybės narės Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 230 straipsnyje nustatyta tvarka, arba kuriuos ji perdavė laikydamasi savo teisinės tvarkos savo nacionalinio parlamento arba jo rūmų vardu.

Pagal minėtame straipsnyje nustatytas taisykles Regionų komitetas taip pat gali pateikti tokius ieškinius dėl įstatymo galią turinčių aktų, kuriuos priimant remiantis Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo su juo turi būti konsultuojamasi.

9 STRAIPSNIS

Kiekvienais metais Komisija pateikia Europos Vadovų Tarybai, Europos Parlamentui, Tarybai ir nacionaliniams parlamentams ataskaitą dėl Europos Sąjungos sutarties 3b straipsnio taikymo. Ši metinė ataskaita taip pat perduodama Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

PROTOKOLAS DĖL EURO GRUPĖS

AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS,

NORĖDAMOS sudaryti sąlygas intensyvesniam ekonomikos augimui Europos Sąjungoje ir tuo tikslu plėtoti vis glaudesnę ekonominę politiką koordinavimą euro zonoje,

SUVOKDAMOS poreikį nustatyti ypatingas sąlygas tvirtesniai dialogui tarp valstybių narių, kurių valiuta yra euro, kol euro taps visų Sąjungos valstybių narių valiuta,

SUSITARĖ dėl šių nuostatų, kurios pridedamos prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo:

1 STRAIPSNIS

Valstybių narių, kurių valiuta yra euro, ministrai susitinka neformaliai. Tokie susitikimai rengiami prireikus aptarti klausimus, susijusius su konkrečiais išipareigojimais, kuriuos jie kartu prisiima bendros valiutos atžvilgiu. Susitikimuose dalyvauja Komisija. Tokiuose susitikimuose, kuriuos rengia ministrų, atsakingų už valstybių narių, kurių valiuta yra euro, finansų sritį, atstovai ir Komisijos atstovai, kviečiamas dalyvauti Europos centrinis bankas.

2 STRAIPSNIS

Valstybių narių, kurių valiuta yra euro, ministrai balsų dauguma renka pirmininką dvejų su puse metų kadencijai.

PROTOKOLAS
DĖL NUOLATINIO STRUKTŪRIZUOTO BENDRADARBIAVIMO, NUSTATYTO EUROPOS
SĄJUNGOS SUTARTIES 28a STRAIPSNYJE

AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS,

ATSIŽVELGDAMOS į Europos Sąjungos sutarties 28a straipsnio 6 dalį ir 28e straipsnį,

PRIMINDAMOS, kad Sąjunga vykdo bendrą užsienio ir saugumo politiką, grindžiamą nuolat didėjančiu valstybių narių veiksmų suartėjimu;

PRIMINDAMOS, kad bendra saugumo ir gynybos politika yra bendros užsienio ir saugumo politikos neatskiriama dalis; kad ji užtikrina Sąjungos operaciniam veiksnui reikalingus civilinius ir karinius pajėgumus; kad Sąjunga gali šiais ištekliais naudotis vykdydama Europos Sąjungos sutarties 28b straipsnyje nurodytas misijas už Sąjungos ribų, skirtas taikos palaikymui, konfliktų prevencijai ir tarptautinio saugumo stiprinimui pagal Jungtinių Tautų Chartijos principus; kad šių uždavinių vykdymas remiasi kariniais pajėgumais, teikiamais pagal principą „vieningas pajėgų rezervas“;

PRIMINDAMOS, kad Sąjungos bendra saugumo ir gynybos politika nepažeidžia tam tikrų valstybių narių saugumo ir gynybos politikos specifikos;

PRIMINDAMOS, kad Sąjungos bendra saugumo ir gynybos politika pripažįsta valstybių narių, kurios mano, kad jų bendra gynyba yra įgyvendinama Šiaurės Atlanto sutarties organizacijoje, išliekančioje jos narių kolektyvinės gynybos pagrindu, įsipareigojimus pagal Šiaurės Atlanto sutartį ir atitinka toje struktūroje nustatytą bendrą saugumo ir gynybos politiką;

ĮSITIKINUSIOS, kad ryžtingesnis Sąjungos vaidmuo saugumo ir gynybos reikaluose prisidėtų prie atnaujinto Atlanto aljanso gyvybingumo, laikantis „Berlin Plus“ susitarimų;

BŪDAMOS PASIRYŽUSIOS užtikrinti, kad Sąjunga galėtų visiškai prisiimti savo įsipareigojimus tarptautinėje bendruomenėje;

PRIPAŽINDAMOS, kad Jungtinių Tautų organizacija gali prašyti Sąjungos pagalbos skubiai įgyvendinant misijas, kurios vykdomos pagal Jungtinių Tautų Chartijos VI ir VII skyrius;

PRIPAŽINDAMOS, kad saugumo ir gynybos politikos stiprinimas pareikalaus valstybių narių pastangų pajėgumų srityje;

SUVOKDAMOS, kad naujo etapo Europos saugumo ir gynybos politikos raidoje pradžia reiškia ryžtingas atitinkamų valstybių narių pastangas;

PRIMINDAMOS, kad yra svarbu, jog Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai visiškai išitrauktų į veiklą, susijusią su nuolatiniu struktūrizuotu bendradarbiavimu;

SUSITARĖ dėl šių nuostatų, kurios pridedamos prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo:

1 STRAIPSNIS

Europos Sąjungos sutarties 28a straipsnio 6 dalyje numatytas nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas yra atviras visoms valstybėms narėms, kurios nuo Lisabonos sutarties įsigaliojimo dienos įsipareigoja:

- a) intensyviau vystyti savo gynybos pajėgumus, plėtodamos savo nacionalinius indėlius ir tam tikrais atvejais dalyvaudamos daugiašalėse pajėgose, pagrindinėse Europos apginklavimo programose ir Gynybos pajėgumų plėtojimo, mokslinių tyrimų, išsigijimų ir ginkluotės srityje agentūros (toliau – Europos gynybos agentūra) veikloje, ir
- b) ne vėliau kaip iki 2010 m. būti pajėgios nacionaliniu lygiu arba kaip daugiašalių pajėgų grupių sudėtinė dalis teikti specializuotus kovinius vienetus, skirtus suplanuotoms misijoms, taktiniu lygiu suformuotus kaip taktinė grupė su paramos elementais, įskaitant transportą ir logistiką, bei galinčius įvykdyti Europos Sąjungos sutarties 28b straipsnyje nurodytas užduotis per 5–30 dienų, ypač reaguojant į Jungtinių Tautų Organizacijos prašymus, ir kurie išsilaikytų iš pradžių iki 30 dienų, su galimybe šį laikotarpį pratęsti bent iki 120 dienų.

2 STRAIPSNIS

Siekdamos 1 straipsnyje išdėstytų tikslų, nuolatiniam struktūrizuotame bendradarbiavime dalyvaujančios valstybės narės įsipareigoja:

- a) įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, bendradarbiauti, siekdamos patvirtintų tikslų dėl išlaidų gynybos investicijų srityje, ir reguliariai peržiūrėti šiuos tikslus, atsižvelgdamos į saugumo aplinką ir Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus;
- b) kuo labiau tarpusavyje suderinti savo gynybos mechanizmus, visų pirma derindamos savo karinių poreikių nustatymą, sutelkdamos ir, prireikus, specializuodamos savo gynybos priemones ir pajėgumus, ir skatindamos bendradarbiavimą mokymo ir logistikos srityse;
- c) imtis konkrečių priemonių, skirtų didinti galimybes naudoti savo pajėgas, jų tarpusavio sąveiką, lankstumą ir dislokavimo galimybes, visų pirma nustatydamos su pajėgumų skyrimu susijusius bendrus tikslus, įskaitant galimą nacionalinių sprendimų priėmimo procedūrų peržiūrą;
- d) bendradarbiauti, kad užtikrintų reikalingų priemonių „Gebėjimų plėtotės mechanizme“ pastebėtiems trūkumams šalinti, įskaitant daugiašalius sprendimo būdus, taikymą, nepažeisdamos šiuo atžvilgiu Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos sistemoje priimtų įsipareigojimų;
- e) prireikus dalyvauti plėtojant pagrindines bendras ar Europos apginklavimo programas Europos gynybos agentūros struktūroje.

3 STRAIPSNIS

Europos gynybos agentūra prisideda reguliariai vertinant dalyvaujančių valstybių narių su gebėjimais susijusius indėlius, ypač įneštus vadovaujantis kriterijais, kurie nustatomi *inter alia* remiantis 2 straipsniu, ir apie tai praneša ne rečiau kaip kartą per metus. Įvertinimas gali būti pagrindu priimti Tarybos rekomendacijas ir sprendimus pagal Europos Sąjungos sutarties 28e straipsnį.

PROTOKOLAS
DĖL EUROPOS SĄJUNGOS SUTARTIES 6 STRAIPSNIO 2 DALIES
DĖL SĄJUNGOS PRISIJUNGIMO
PRIE EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ
IR PAGRINDINIŲ LAISVIŲ APSAUGOS KONVENCIJOS

AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS

SUSITARĖ dėl šių nuostatų, kurios pridedamos prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo:

1 STRAIPSNIS

Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio 2 dalyje numatyta susitarime dėl Sąjungos prisijungimo prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – Europos konvencijos) numatoma išlaikyti konkrečius Sąjungos ir Sąjungos teisės ypatumus, ypač atsižvelgiant į:

- a) galimo Sąjungos dalyvavimo Europos konvencijos kontrolės organuose konkrečią tvarką;
- b) mechanizmus, kurie būtini užtikrinant, kad ne valstybių narių ieškiniai ir asmenų skundai būtų deramai pateikiami atitinkamai valstybėms narėms ir (arba) Sąjungai.

2 STRAIPSNIS

1 straipsnyje nurodytas susitarimas turi užtikrinti, kad šis prisijungimas nedarytų poveikio Sąjungos kompetencijai ir Sąjungos institucijų įgaliojimams. Jis turi užtikrinti, kad jokia jo nuostata nedarytų poveikio valstybių narių padėčiai Europos konvencijos atžvilgiu, visų pirma jos protokolų, pagal jos 15 straipsnį valstybių narių patvirtintų nuo Europos konvencijos nukrypstančių priemonių ir pagal jos 57 straipsnį valstybių narių padarytų Europos konvencijos išlygų atžvilgiu.

3 STRAIPSNIS

Jokia 1 straipsnyje nurodyto susitarimo nuostata neturi daryti poveikio Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 292 straipsniui.

PROTOKOLAS
DĖL VIDAUS RINKOS IR KONKURENCIJOS

AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad vidaus rinka, kaip išdėstyta Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje, apima sistemą, užtikrinančią, kad nebūtų iškreipta konkurencija,

SUSITARĖ, kad

šiuo tikslu prireikus Sąjunga imasi veiksmų pagal Sutarčių nuostatas, įskaitant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 308 straipsnį.

Šis protokoląs pridedamas prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo.

PROTOKOLAS
DĖL EUROPOS SAJUNGOS PAGRINDINIŲ TEISIŲ CHARTIJOS TAIKYMO
LENKIJAI IR JUNGTYNEI KARALYSTEI

AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS,

KADANGI Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje Sąjunga pripažįsta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje nustatytas teises, laisves ir principus;

KADANGI Chartija turi būti taikoma griežtai laikantis pirmiau minėto 6 straipsnio ir pačios Chartijos VII antraštinės dalies;

KADANGI pirmiau minėtame 6 straipsnyje reikalaujama, kad Lenkijos ir Jungtinės Karalystės teismai taikytų Chartiją griežtai laikydamiesi tame straipsnyje nurodytų paaiškinimų;

KADANGI Chartijoje kartu nurodytos teisės ir principai;

KADANGI Chartijoje pateikiamos nuostatos yra pilietinio ir politinio pobūdžio, taip pat ekonominio ir socialinio pobūdžio;

KADANGI Chartijoje dar kartą patvirtinamos Sąjungos pripažintos teisės, laisvės ir principai, kuriems suteikiama daugiau matomumo, tačiau nesukuriama naujų teisių ar principų;

PRIMINDAMOS Lenkijos ir Jungtinės Karalystės įsipareigojimus pagal Europos Sąjungos sutartį, Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo ir Sąjungos teisę apskritai;

ATKREIPDAMOS DĖMESĮ į Lenkijos ir Jungtinės Karalystės pageidavimą paaiškinti tam tikrus Chartijos taikymo aspektus;

todėl NORĖDAMOS paaiškinti Chartijos taikymą, susijusį su Lenkijos ir Jungtinės Karalystės įstatymais ir kitais teisės aktais, taip pat jos nagrinėjimo teisme galimybes Lenkijoje ir Jungtinėje Karalystėje;

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS, kad šiame protokole pateiktos nuorodos į konkrečių Chartijos nuostatų veikimą jokių būdu nedaro įtakos kitų Chartijos nuostatų veikimui;

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS, kad šis protokolą nedaro įtakos Chartijos taikymui kitoms valstybėms narėms;

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS, kad šis protokolą nedaro įtakos kitiems Lenkijos ir Jungtinės Karalystės įsipareigojimams pagal Europos Sąjungos sutartį, Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo ir Sąjungos teisę apskritai;

SUSITARĖ dėl šių nuostatų, kurios pridedamos prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo:

1 STRAIPSNIS

1. Chartija neišplečia Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ar jokio kito Lenkijos arba Jungtinės Karalystės teismo galimybių nustatyti, kad Lenkijos arba Jungtinės Karalystės įstatymai ar kiti teisės aktai, praktika ar veiksmai yra nesuderinami su pagrindinėmis teisėmis, laisvėmis ir principais, kuriuos ji iš naujo patvirtina.

2. Visų pirma ir siekiant išvengti abejonių, jokios Chartijos IV antraštinės dalies nuostatos nesukuria nagrinėjimo teisme teisių, taikomų Lenkijai ar Jungtinei Karalystei, išskyrus atvejus, kai Lenkija ar Jungtinė Karalystė numatė tokias teises savo nacionalinėje teisėje.

2 STRAIPSNIS

Tais atvejais, kai Chartijos nuostata yra susijusi su nacionalinės teisės aktais ir praktika, Lenkijoje arba Jungtinėje Karalystėje ji taikoma tiek, kiek joje pateiktos teisės ar principai yra pripažįstami pagal Lenkijos arba Jungtinės Karalystės teisės aktuose ar praktiką.

PROTOKOLAS
DĖL KOMPETENCIJOS PASIDALIJIMO

AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS

SUSITARĖ dėl šių nuostatų, kurios pridedamos prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo:

VIENINTELIS STRAIPSNIS

Remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 2a straipsnio 2 dalimi dėl kompetencijos pasidalijimo, kai Sąjunga imasi veiksmų tam tikroje srityje, jos kompetencija apima tik tuos aspektus, kurie reglamentuojami atitinkamu Sąjungos teisės aktu, bet neapima visos srities.

PROTOKOLAS
DĖL BENDRUS INTERESUS TENKINANČIŲ PASLAUGŲ

AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS,

NORĖDAMOS pabrėžti bendrus interesus tenkinančių paslaugų svarbą,

SUSITARĖ dėl šių aiškinamųjų nuostatų, kurios pridedamos prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo:

1 STRAIPSNIS

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 16 straipsnį bendros Sąjungos vertybės, susijusios su bendrus ekonominius interesus tenkinančiomis paslaugomis, visų pirma apima:

- svarbų nacionalinių, regioninių ir vietos valdžios institucijų vaidmenį ir didelę veiksmų laisvę teikiant, pavedant teikti ar organizuojant kuo labiau vartotojų poreikius atitinkančias bendrus ekonominius interesus tenkinančias paslaugas;
- bendrus ekonominius interesus tenkinančių paslaugų įvairovę ir vartotojų poreikių bei prioritetų skirtumus dėl skirtingos geografinės, socialinės ar kultūrinės padėties;
- aukštą kokybę, saugos ir prieinamumo lygį, lygias galimybes ir visuotinio prieinamumo bei vartotojų teisių propagavimą.

2 STRAIPSNIS

Sutarčių nuostatos jokių būdu neturi įtakos valstybių narių kompetencijai teikti, pavesti teikti ir organizuoti bendrus interesus tenkinančias neekonomines paslaugas.

PROTOKOLAS
DĖL TARYBOS SPRENDIMO
DĖL EUROPOS SĄJUNGOS SUTARTIES 9c STRAIPSNIO 4 DALIES
IR SUTARTIES DĖL EUROPOS SĄJUNGOS VEIKIMO
205 STRAIPSNIO 2 DALIES ĮGYVENDINIMO
2014 M. LAPKRIČIO 1 D. – 2017 M. KOVO 31 D. LAIKOTARPIU
IR NUO 2017 M. BALANDŽIO 1 D.

AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad patvirtinant Lisabonos sutartį, buvo ypač svarbu susitarti dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos sutarties 9c straipsnio 4 dalies ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 205 straipsnio 2 dalies įgyvendinimo 2014 m. lapkričio 1 d. –2017 m. kovo 31 d. laikotarpiu ir nuo 2017 m. balandžio 1 d. (toliau – Sprendimas),

SUSITARĖ dėl šių nuostatų, kurios pridedamos prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo:

VIENINTELIS STRAIPSNIS

Prieš bet kokio projekto, kurio tikslas būtų arba iš dalies keisti ar panaikinti Sprendimą ar kurią nors jo nuostatą, arba netiesiogiai pakeisti jo taikymo apimtį ar prasmę iš dalies keičiant kitą Sąjungos teisės aktą, svarstymą Taryboje šį projektą preliminariai apsvarsto Europos Vadovų Taryba sprendama bendru sutarimu pagal Europos Sąjungos sutarties 9b straipsnio 4 dalį.

PROTOKOLAS
DĖL PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATŲ

AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS,

KADANGI, siekiant pasirengti perėjimui nuo sutarčių, taikomų iki Lisabonos sutarties įsigaliojimo, institucinių nuostatų prie minėtoje Sutartyje numatytų institucinių nuostatų, būtina nustatyti pereinamojo laikotarpio nuostatas,

SUSITARĖ dėl šių nuostatų, kurios pridedamos prie Europos Sąjungos sutarties, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties:

1 STRAIPSNIS

Šiame protokole „Sutartys“ – Europos Sąjungos sutartis, Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartis.

I ANTRAŠTINĖ DALIS
NUOSTATOS DĖL EUROPOS PARLAMENTO

2 STRAIPSNIS

Tinkamu laiku iki Europos Parlamento rinkimų 2009 m., remdamasi Europos Sąjungos sutarties 9a straipsnio 2 dalies antrąja pastraipa, Europos Vadovų Taryba priima Europos Parlamento sudėtį nustatantį sprendimą.

Iki 2004–2009 m. kadencijos pabaigos atstovų Europos Parlamente sudėtis ir skaičius išlieka tokie patys, kaip ir Lisabonos sutarties įsigaliojimo dieną.

II ANTRAŠTINĖ DALIS NUOSTATOS DĖL KVALIFIKUOTOS BALSŲ DAUGUMOS

3 STRAIPSNIS

1. Pagal Europos Sąjungos sutarties 9c straipsnio 4 dalį šios dalies ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 205 straipsnio 2 dalies nuostatos dėl kvalifikuotos balsų daugumos nustatymo Europos Vadovų Taryboje ir Taryboje įsigalioja 2014 m. lapkričio 1 d.

2. Nuo 2014 m. lapkričio 1 d. iki 2017 m. kovo 31 d., kai turi būti sprendžiama kvalifikuota balsų dauguma, bet kuris Tarybos narys gali reikalauti, kad tas sprendimas būtų priimtas kvalifikuota balsų dauguma, kuri apibrėžta 3 dalyje. Šiuo atveju taikomos 3 ir 4 dalys.

3. Toliau išdėstytos nuostatos, nepažeisdamos Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 201a straipsnio 1 dalies antrosios pastraipos, galioja iki 2014 m. spalio 31 d.

Tai atvejais, kai Europos Vadovų Taryba ir Taryba sprendimus privalo priimti kvalifikuota balsų dauguma, narių balsai paskirstomi taip:

Belgija	12
Bulgarija	10
Čekija	12
Danija	7
Vokietija	29
Estija	4
Airija	7
Graikija	12
Ispanija	27
Prancūzija	29
Italija	29
Kipras	4
Latvija	4
Lietuva	7
Liuksemburgas	4
Vengrija	12
Malta	3

Nyderlandai	13
Austrija	10
Lenkija	27
Portugalija	12
Rumunija	14
Slovėnija	4
Slovakija	7
Suomija	7
Švedija	10
Jungtinė Karalystė	29

Kai pagal Sutartis reikalaujama, kad sprendimai būtų priimami remiantis Komisijos pasiūlymu, jiems priimti reikia ne mažiau kaip 255 balsų „už“, atiduotų narių daugumos. Kitais atvejais sprendimams priimti reikia ne mažiau kaip 255 balsų „už“, atiduotų ne mažiau kaip dviejų trečdalių narių.

Kai aktas priimamas Europos Vadovų Tarybos arba Tarybos kvalifikuota balsų dauguma, Europos Vadovų Tarybos arba Tarybos narys gali reikalauti patikrinti, ar kvalifikuotą daugumą sudarančios valstybės narės atstovauja ne mažiau kaip 62 % bendro Sąjungos gyventojų skaičiaus. Jei paaiškėja, kad tos sąlygos nesilaikoma, šis aktas nepriimamas.

4. Iki 2014 m. spalio 31 d. tada, kai, taikant Sutartis, ne visi Tarybos nariai dalyvauja balsavime, būtent tais atvejais, kai reikia kvalifikuotos balsų daugumos, apibrėžtos Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 205 straipsnio 3 dalyje, kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama kaip tas pats Tarybos nariams paskirstytų balsų santykis bei tas pats Tarybos narių skaičiaus santykis ir, prireikus, tas pats atitinkamų valstybių narių gyventojų procentinis dydis, kuris nurodytas šio straipsnio 3 dalyje.

III ANTRAŠTINĖ DALIS NUOSTATOS DĖL TARYBOS SUDĖČIŲ

4 STRAIPSNIS

Kol neįsigalioja Europos Sąjungos sutarties 9c straipsnio 6 dalies pirmojoje pastraipoje nurodytas sprendimas, Taryba gali posėdžiauti tokiais sudėtimis, kurios nurodytos pirmiau minėto straipsnio antrojoje ir trečiojoje pastraipose, taip pat kitokiomis sudėtimis, kurių sąrašą paprasta balsų dauguma priimtu sprendimu nustato Bendrųjų reikalų taryba.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS
NUOSTATOS DĖL KOMISIJOS,
ĮSKAITANT SĄJUNGOS VYRIAUSIĄJĮ ĮGALIOTINĮ
UŽSIENIO REIKALAMS IR SAUGUMO POLITIKAI

5 STRAIPSNIS

Lisabonos sutarties įsigaliojimo dieną pareigas einantys Komisijos nariai lieka eiti pareigas iki savo kadencijos pabaigos. Tačiau tą dieną, kai paskiriamas Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai, baigiasi nario, turinčio tą pačią pilietybę kaip vyriausiasis įgaliotinis, kadencija.

V ANTRAŠTINĖ DALIS
NUOSTATOS DĖL TARYBOS GENERALINIO SEKRETORIAUS, VYRIAUSIOJO
ĮGALIOTINIO UŽSIENIO REIKALAMS IR SAUGUMO POLITIKAI IR TARYBOS
GENERALINIO SEKRETORIAUS PAVADUOTOJO

6 STRAIPSNIS

Tarybos generalinio sekretoriaus, vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Tarybos generalinio sekretoriaus pavaduotojo kadencija baigiasi Lisabonos sutarties įsigaliojimo dieną. Generalinį sekretorių skiria Taryba pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnio 2 dalį.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS
NUOSTATOS DĖL PATARIAMŲJŲ ORGANŲ

7 STRAIPSNIS

Kol neišgalioja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 258 straipsnyje nurodytas sprendimas, Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nariai pasiskirsto taip:

Belgija	12	Liuksemburgas	6
Bulgarija	12	Vengrija	12
Čekija	12	Malta	5
Danija	9	Nyderlandai	12
Vokietija	24	Austrija	12
Estija	7	Lenkija	21
Airija	9	Portugalija	12
Graikija	12	Rumunija	15
Ispanija	21	Slovėnija	7
Prancūzija	24	Slovakija	9
Italija	24	Suomija	9
Kipras	6	Švedija	12
Latvija	7	Jungtinė Karalystė	24
Lietuva	9		

8 STRAIPSNIS

Kol neišgalioja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 263 straipsnyje nurodytas sprendimas, Regionų komiteto nariai pasiskirsto taip:

Belgija	12	Liuksemburgas	6
Bulgarija	12	Vengrija	12
Čekija	12	Malta	5
Danija	9	Nyderlandai	12
Vokietija	24	Austrija	12
Estija	7	Lenkija	21
Airija	9	Portugalija	12
Graikija	12	Rumunija	15
Ispanija	21	Slovėnija	7
Prancūzija	24	Slovakija	9
Italija	24	Suomija	9
Kipras	6	Švedija	12
Latvija	7	Jungtinė Karalystė	24
Lietuva	9		

VII ANTRAŠTINĖ DALIS
PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS DĖL AKTŲ,
PRIIMTŲ REMIANTIS EUROPOS SĄJUNGOS SUTARTIES
V IR VI ANTRAŠTINĖMIS DALIMIS, KOL ĮSIGALIOS LISABONOS SUTARTIS

9 STRAIPSNIS

Kol įsigalios Lisabonos sutartis, Sąjungos institucijų, organų ir įstaigų aktų, priimtų remiantis Europos Sąjungos sutartimi, teisinė galia išlieka tol, kol įgyvendinant Sutartis šie aktai nepanaikinami, neanuliuojami arba iš dalies nepakeičiami. Tai taip pat taikoma tarp valstybių narių pagal Europos Sąjungos sutartį sudarytoms konvencijoms.

10 STRAIPSNIS

1. Kaip pereinamojo laikotarpio priemonė, susijusi su teisės aktais policijos ir teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose srityje, priimtais iki Lisabonos sutarties įsigaliojimo, nuo tos Sutarties įsigaliojimo dienos institucijų įgaliojimai bus tokie: Komisijos įgaliojimai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 226 straipsnį netaikomi, o Europos Sąjungos Teisingumo Teismo įgaliojimai pagal Europos Sąjungos sutarties VI antraštinę dalį, kokia ji buvo iki Lisabonos sutarties įsigaliojimo, išliks tokie patys, įskaitant tuos, kurie buvo priimti pagal minėtos Europos Sąjungos sutarties 35 straipsnio 2 dalį.
2. 1 dalyje nurodytu teisės akto pakeitimu nustatomas toje dalyje minėtų institucijų įgaliojimų taikymas, kaip išdėstyta Sutartyse, iš dalies keisto teisės akto, kuris taikomas toms valstybėms narėms, atžvilgiu.
3. Bet kuriuo atveju 1 dalyje nurodyta pereinamojo laikotarpio priemonė nustoja galioti po penkerių metų nuo Lisabonos sutarties įsigaliojimo.
4. Ne vėliau kaip likus šešiems mėnesiams iki 3 dalyje nurodyto pereinamojo laikotarpio pabaigos Jungtinė Karalystė gali pranešti Tarybai, kad dėl 1 dalyje nurodytų teisės aktų ji nepritaria 1 dalyje minėtiems institucijų įgaliojimams, kaip išdėstyta Sutartyse. Tuo atveju, jei Jungtinė Karalystė pateikia šį pranešimą, visi 1 dalyje nurodyti teisės aktai jai nebetaikomi nuo 3 dalyje nurodyto pereinamojo laikotarpio pabaigos datos. Ši pastraipa netaikoma iš dalies keistiems teisės aktams, kurie taikomi Jungtinei Karalystei, kaip nurodyta 2 dalyje.

Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma nustato būtinas tolesnes ir pereinamojo laikotarpio priemones. Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį sprendimą. Tarybos kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 205 straipsnio 3 dalies a punktą.

Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma gali taip pat priimti sprendimą, nustatantį, kad Jungtinė Karalystė prisiima tiesiogines finansines pasekmes, jei jų būtų, kurios būtinai ir neišvengiamai patiriamos jai nustojus dalyvauti priimant ir taikant tuos teisės aktus.

5. Vėliau Jungtinė Karalystė bet kuriuo metu po to gali pranešti Tarybai apie savo pageidavimą jai taikyti teisės aktus, kurie jai nebetaikomi pagal 4 dalies pirmąją pastraipą. Tuo atveju, atsižvelgiant į konkretų atvejį, taikomos atitinkamos Protokolo dėl į Europos Sąjungos sistemą integruotos Šengeno *acquis* arba Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės nuostatos. Institucijų įgaliojimai, susiję su tais teisės aktais, yra išdėstyti Sutartyse. Veikdamos pagal atitinkamus protokolus Sąjungos institucijos ir Jungtinė Karalystė siekia atkurti kuo platesnį Jungtinės Karalystės dalyvavimą įgyvendinant Sąjungos *acquis* laisvės, saugumo ir teisingumo srityje nedarant didelės įtakos įvairių jos dalių praktiniam veikimui ir išlaikant jų nuoseklumą.

B. PROTOKOLAI, PRIDEDAMI PRIE LISABONOS SUTARTIES

PROTOKOLAS Nr. 1
IŠ DALIES KEIČIANTIS PROTOKOLUS,
PRIDEDAMUS PRIE EUROPOS SĄJUNGOS SUTARTIES,
EUROPOS BENDRIJOS STEIGIMO SUTARTIES
IR (ARBA) EUROPOS ATOMINĖS ENERGIJOS BENDRIJOS STEIGIMO SUTARTIES

AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS,

NORĖDAMOS iš dalies keisti protokolus, pridedamus prie Europos Sąjungos sutarties, Europos bendrijos steigimo sutarties ir (arba) Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties, kad suderintų juos su Lisabonos sutartyje nustatytais naujomis taisyklėmis,

SUSITARĖ dėl šių nuostatų, kurios pridedamos prie Lisabonos sutarties:

1 STRAIPSNIS

- 1) Šios sutarties įsigaliojimo dieną galiojantys protokolai, pridedami prie Europos Sąjungos sutarties, Europos bendrijos steigimo sutarties ir (arba) Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties, pakeičiami laikantis šio straipsnio nuostatų.

A. HORIZONTALŪS PAKEITIMAI

- 2) Lisabonos sutarties 2 straipsnio 2 dalyje numatyti horizontalūs pakeitimai taikomi šiame straipsnyje nurodytiems protokolams, išskyrus d, e ir j punktus.

3) Šio straipsnio 1 dalyje nurodytuose protokoluose:

- a) jų preambulės, kurioje minima Sutartis arba Sutartys, prie kurios (kurių) pridedamas atitinkamas protokolai, paskutinė pastraipa pakeičiama taip: „SUSITARĖ dėl šių nuostatų, kurios pridedamos prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo“. Ši pastraipa netaikoma nei Protokolui dėl ekonominės ir socialinės sanglaudos, nei Protokolui dėl valstybių narių visuomeninės transliacijos sistemos.

Protokolai dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto, Protokolai dėl institucijų ir Europos Sąjungos tam tikrų įstaigų, organų, tarnybų ir padalinių būstinių vietos, Protokolai dėl Airijos Konstitucijos 40.3.3 straipsnio ir Protokolai dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų taip pat pridedami prie Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties;

- b) žodis „Bendrijų“ pakeičiamas „Sąjungos“, o žodis „Bendrijos“ pakeičiamas „Sąjunga“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį.

4) Kituose protokoluose žodžiai „Sutarties“ ir „Sutartis“ pakeičiami atitinkamai „Sutarčių“ ir „Sutartys“, o nuoroda į Europos Sąjungos sutartį ir (arba) Europos bendrijos steigimo sutartį pakeičiama nuoroda į sutartis, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį:

- a) Protokole dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto:

- 1 straipsnyje (įskaitant nuorodą į ES sutartį ir EB sutartį);

- b) Protokole dėl Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statuto:
  - 1.1 straipsnio naujoje antrojoje pastraipoje;
  - 12.1 straipsnio pirmojoje pastraipoje;
  - 14.1 straipsnyje (Sutarties antrasis paminėjimas);
  - 14.2 straipsnio antrojoje pastraipoje;
  - 34.1 straipsnio antroje įtraukoje;
  - 35.1 straipsnyje;
- c) Protokole dėl paviršinio deficito procedūros:
  - 3 straipsnio antrame sakinyje;
- d) Protokole dėl tam tikrų su Danija susijusių nuostatų:
  - 2 dalies, kuri tampa 1 dalimi, antrame sakinyje;
- e) Protokole dėl Šengeno *acquis* integravimo į Europos Sąjungos sistemą:
  - šeštoje konstatuojamoje dalyje, tapusioje penkta konstatuojama dalimi;
  - 1 straipsnyje;
- f) Protokole dėl Europos Sąjungos valstybių narių piliečių prieglobsčio:
  - šeštoje konstatuojamoje dalyje, kuri tapo septinta konstatuojama dalimi;

g) Protokole dėl nekilnojamojo turto įsigijimo Danijoje:

– vienintelėje nuostatoje;

h) Protokole dėl valstybių narių visuomeninės transliacijos sistemos:

– vienintelėje nuostatoje;

i) Protokole dėl EAPB sutarties galiojimo pabaigos finansinių padarinių ir dėl Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondo:

– 3 straipsnyje.

5) Toliau išvardytuose protokoluose ir prieduose žodis „Sutarties“ pakeičiamas nuoroda į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį:

a) Protokole dėl Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statuto:

- 3.1 straipsnyje;	- 21.1 straipsnyje;
- 4 straipsnyje;	- 25.2 straipsnyje;
- 6.3 straipsnyje;	- 27.2 straipsnyje;
- 7 straipsnyje;	- 34.1 straipsnyje, įžanginė frazė;
- 9.1 straipsnyje;	- 35.3 straipsnyje;
- 10.1 straipsnyje;	- 41.1 straipsnyje, kuris tampa
	40.1 straipsniu, pirmoji pastraipa;
- 11.1 straipsnyje;	- 42 straipsnyje, kuris tampa 41 straipsniu;
- 14.1 straipsnyje (Sutarties pirmasis	- 43.1 straipsnyje, kuris tampa
paminėjimas);	42.1 straipsniu;
- 15.3 straipsnyje;	- 45.1 straipsnyje, kuris tampa
	44.1 straipsniu;
- 16 straipsnio pirmojoje pastraipoje;	- 47.3 straipsnyje, kuris tampa
	46.3 straipsniu.

- b) Protokole dėl perviršinio deficito procedūros:
  - 1 straipsnio įvadiniamе sakinyje;
- c) Protokole dėl konvergencijos kriterijų, nurodytų Europos bendrijos steigimo sutarties 121 straipsnyje:
  - 1 straipsnio pirmame sakinyje;
- d) Protokole dėl tam tikrų su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste susijusių nuostatų:
  - 6 dalies, kuri tapo 5 dalimi, antrojoje pastraipoje;
  - 9 dalies, kuri tapo 8 dalimi, įžanginė frazė;
  - 10 dalies, kuri tapo 9 dalimi, a punkto antrame sakinyje;
  - 11 dalyje, kuri tapo 10 dalimi;
- e) Protokole dėl ekonominės ir socialinės sanglaudos:
  - penkioliktoje konstatuojamoje dalyje, kuri tampa vienuolikta konstatuojama dalimi;
- f) I ir II prieduose:
  - abiejų priedų pavadinimuose.

6) Toliau išvardytuose protokoluose žodis „Sutarties“ pakeičiamas žodžiais „minėtos Sutarties“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį:

a) Protokole dėl Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statuto:

– 3.2 straipsnyje;	– 11.2 straipsnyje;
– 3.3 straipsnyje;	– 43.2 straipsnyje, kuris tampa 42.2 straipsniu;
– 9.2 straipsnyje;	– 43.3 straipsnyje, kuris tampa 42.3 straipsniu;
– 9.3 straipsnyje;	– 44 straipsnio, kuris tampa 43 straipsniu, antrojoje pastraipoje;

b) Protokole dėl perviršinio deficito procedūros:

- 2 straipsnio įvadiniamе sakinyje;

c) Protokole dėl konvergencijos kriterijų, nurodytų Europos bendrijos steigimo sutarties 121 straipsnyje:

– 2 straipsnyje;	– 4 straipsnio pirmame sakinyje;
– 3 straipsnyje;	– 6 straipsnyje;

d) Protokole dėl tam tikrų su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste susijusių nuostatų:

- 7 dalies, kuri tampa 6 dalimi, antrojoje pastraipoje;
- 10 dalies, kuri tampa 9 dalimi, c punkte.

- 7) Toliau išvardytuose protokoluose žodžiai „spręsdama paprasta balsų dauguma“ įrašomi po žodžio „Taryba“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį:
  - a) Protokole dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto:
    - 4 straipsnio antrojoje pastraipoje;
    - 13 straipsnio antrojoje pastraipoje;
  - b) Protokole dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų:
    - 7 straipsnio, kuris tampa 6 straipsniu, pirmosios pastraipos pirmame sakinyje.
- 8) Toliau išvardytuose protokoluose žodžiai „Europos Bendrijų Teisingumo Teismas“, „Teisingumo Teismas“ arba „Teismas“ pakeičiami žodžiais „Europos Sąjungos Teisingumo Teismas“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį:
  - a) Protokole dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto:
    - 1 straipsnyje; – priedo 1 straipsnyje;
    - 3 straipsnio ketvirtąją pastraipą;
  - b) Protokole dėl Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statuto:
    - 35.1, 35.2, 35.4, 35.5 ir 35.6 straipsniuose;
    - 36.2 straipsnyje;

- c) Protokole dėl institucijų ir Europos Bendrijų tam tikrų įstaigų, organų, tarnybų bei padalinių ir Europolo būstinių vietos:
  - vienintelio straipsnio d punkte;
- d) Protokole dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų:
  - 12 straipsnio, kuris tampa 11 straipsniu, a punkte;
  - 21 straipsnyje, kuris tampa 20 straipsniu, pirmasis paminėjimas;
- e) Protokole dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos:
  - 2 straipsnyje;
- f) Protokole dėl Europos Sąjungos valstybių narių piliečių prieglobsčio:
  - antroje konstatuojamoje dalyje, kuri tampa trečia konstatuojama dalimi.

B. KONKRETŪS PAKEITIMAI

PANAIKINTI PROTOKOLAI

9) Panaikinami šie protokolai:

- a) 1957 m. Protokolas dėl Italijos;
- b) 1957 m. Protokolas dėl tam tikrų šalių kilmės ir iš jų įvežamų prekių, kurioms taikomas specialus režimas, kai jos importuojamos į valstybę narę;
- c) 1992 m. Protokolas dėl Europos pinigų instituto statuto;
- d) 1992 m. Protokolas dėl perėjimo į trečiąjį Ekonominės ir pinigų sąjungos etapą;
- e) 1992 m. Protokolas dėl Portugalijos;
- f) 1997 m. Protokolas dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje, kuris pakeičiamas nauju protokolu, tačiau jo pavadinimas išlieka toks pat;
- g) 1997 m. Protokolas dėl subsidarumo ir proporcingumo principų taikymo, kuris pakeičiamas nauju protokolu, tačiau jo pavadinimas išlieka toks pat;
- h) 1997 m. Protokolas dėl gyvūnų apsaugos ir gerovės, kurio tekstas tampa Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 6b straipsniu;
- i) 2001 m. Protokolas dėl Europos Sąjungos plėtros;
- j) 2001 m. Protokolas dėl Europos bendrijos steigimo sutarties 67 straipsnio.

EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMO STATUTAS

10) Protokolas dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto iš dalies keičiamas taip:

- a) preambulės pirmoje konstatuojamoje dalyje nuoroda į Europos bendrijos steigimo sutartį pakeičiama nuoroda į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo. Likusioje protokolo dalyje žodžiai „EB sutartis“ pakeičiami žodžiais „Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį; visame protokole nuorodos į EAEB sutarties straipsnius, kurie panaikinti Protokolu Nr.2, pridėtu prie šios Sutarties, panaikinamos ir prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinamas sakiny;
- b) toliau išvardytuose straipsniuose žodis „Teismas“ pakeičiamas žodžiais „Teisingumo Teismas“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį:
– 3 straipsnio antrojoje pastraipoje;	– 52 straipsnyje: netaikoma redakcijai lietuvių kalba;
– 4 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje;	– 54 straipsnio pirmosios pastraiposakinio viduryje: netaikoma redakcijai lietuvių kalba;
– 5 straipsnio antrojoje pastraipoje;	– 56 straipsnio pirmojoje pastraipoje: netaikoma redakcijai lietuvių kalba;
– 6 straipsnio pirmojoje pastraipoje;	– 57 straipsnio pirmojoje pastraipoje: netaikoma redakcijai lietuvių kalba;
– 10, 11, 12 ir 14 straipsniuose;	– 58 straipsnio pirmojoje pastraipoje: netaikoma redakcijai lietuvių kalba;
– 13 straipsnio pirmos pastraipos pirmas paminėjimas;	– 59 straipsnio pirmojoje pastraipoje: netaikoma redakcijai lietuvių kalba;
– 15 straipsnio pirmame sakinyje;	– 60 straipsnio antrojoje pastraipoje: netaikoma redakcijai lietuvių kalba;
– 16 straipsnio pirmojoje pastraipoje;	– 61 straipsnio pirmojoje pastraipoje: netaikoma redakcijai lietuvių kalba;
– 17 straipsnio pirmojoje pastraipoje;	– 62 straipsnio pirmojoje pastraipoje: netaikoma redakcijai lietuvių kalba;
– 18 straipsnio trečiojoje pastraipoje;	– 62a straipsnio pirmojoje pastraipoje: netaikoma redakcijai lietuvių kalba;
– 19 straipsnio pirmojoje pastraipoje;	– 62b straipsnio pirmosios pastraipos antrame sakinyje: netaikoma redakcijai lietuvių kalba;
– 20 straipsnio pirmojoje pastraipoje;	– 63 straipsnyje: netaikoma redakcijai lietuvių kalba;
– 21 straipsnio pirmojoje pastraipoje;	– 64 straipsnio pirmojoje pastraipoje, kuri tapo antrąja pastraipa, pirmame sakinyje: netaikoma redakcijai lietuvių kalba;
– 22 straipsnio pirmojoje pastraipoje;	– priedo 3 straipsnio 2 dalies antrame sakinyje;
– 23 straipsnio pirmosios pastraipos pirmame sakinyje: netaikoma redakcijai lietuvių kalba;	– priedo 6 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje: netaikoma redakcijai lietuvių kalba;
– 24 straipsnio pirmojoje pastraipoje;	– priedo 8 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje: netaikoma redakcijai lietuvių kalba;
– 25 ir 27 straipsniuose;	
– 29 straipsnio pirmojoje pastraipoje;	
– 30–32, 35, 38, 41 ir 43 straipsniuose;	
– 39 straipsnio pirmojoje pastraipoje;	
– 40 straipsnio pirmojoje pastraipoje;	
– 44 straipsnio pirmojoje pastraipoje (pirmasis paminėjimas);	
– 46 straipsnio pirmojoje pastraipoje;	

- c) 2 straipsnyje žodžiai „Teisme viešai“ pakeičiami žodžiais „viešame Teisingumo Teismo posėdyje“;
- d) 3 straipsnio antrojoje pastraipoje ir 4 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje įrašomas šis sakiny: „Jeigu sprendimas susijęs su Bendrojo Teismo ar specializuoto teismo nariu, Teismas sprendžia pasikonsultavęs su atitinkamu teismu.“;
- e) 6 straipsnio pirmojoje pastraipoje įrašomas šis sakiny: „Jeigu atitinkamas asmuo yra Bendrojo Teismo ar specializuoto teismo narys, Teismas sprendžia pasikonsultavęs su atitinkamu teismu.“;
- f) II antraštinės dalies pavadinime įrašomi žodžiai „Teisingumo Teismo“;
- g) 13 straipsnio pirmosios pastraipos pirmame sakinyje žodžiai „Teismui pasiūlius“ pakeičiami žodžiais „Teismo prašymu“, o žodžiai „Taryba gali vieningai numatyti“ pakeičiami žodžiais „Europos Parlamentas ir Taryba sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą gali numatyti“;
- h) III antraštinės dalies pavadinime prieš žodį „Teismas“ įrašomas žodis „Teisingumo“;
- i) 23 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
  - i) pirmosios pastraipos pirmame sakinyje žodžiai „ES sutarties 35 straipsnio 1 dalis“ išbraukiami. Antrame sakinyje žodžiai „taip pat Tarybai arba Europos centriniam bankui, jei teisės aktas, kurio teisėtumas ar išaiškinimas yra ginčijami, buvo vieno jų priimtas, taip pat Europos Parlamentui ir Tarybai, jei aktas, kurio galiojimas ar aiškinimas yra ginčijami, buvo priimtas šių dviejų institucijų kartu.“ pakeičiami žodžiais „ , bei Sąjungos institucijai, įstaigai ar organui, priėmusiam teisės aktą, kurio galiojimas ar išaiškinimas yra ginčijami.“;
  - ii) antrojoje pastraipoje žodžiai „ir tam tikrais atvejais Europos Parlamentas, Taryba ir Europos centrinis bankas turi teisę“ pakeičiami žodžiais „ir tam tikrais atvejais Sąjungos institucija, įstaiga ar organas, priėmęs teisės aktą, kurio galiojimas ar išaiškinimas yra ginčijami, turi teisę“;

j) 24 straipsnio antrojoje pastraipoje žodžiai „ , įstaigos ar organai,“ įrašomi po žodžio „institucijos“;

k) 40 straipsnio antrąją pastraipą pakeičiama taip:

„Tokia pat teise gali pasinaudoti ir Sąjungos įstaigos ir organai bei kiti asmenys, galintys įrodyti suinteresuotumą Teisingumo Teismui pateiktos bylos baigtimi. Fiziniai ar juridiniai asmenys negali įstoti į bylas tarp valstybių narių, Sąjungos institucijų arba valstybių narių ir Sąjungos institucijų.“;

l) 42 straipsnyje žodžiai „įstaigos ir organai“ įterpiami po žodžių „institucijos“; prireikus sakinyс atitinkamai tikslinamas;

m) 46 straipsnis papildomas šia naująja pastraipa: „Šis straipsnis taip pat taikomas ieškiniams prieš Europos centrinę banką dėl deliktinės atsakomybės.“;

n) IV antraštinės dalies pavadinimas pakeičiamas žodžiais „BENDRASIS TEISMAS“;

o) 47 straipsnio pirmoji pastraipa pakeičiama žodžiais „9 straipsnio pirmoji pastraipa, 14 ir 15 straipsniai, 17 straipsnio pirmoji, antroji, ketvirtoji ir penktoji pastraipos bei 18 straipsnis taikomi Bendrajam Teismui ir jo nariams.“;

p) 51 straipsnio pirmosios pastraipos a punkto trečioje įtraukoje nuoroda į 202 straipsnio trečią įtrauką pakeičiama nuoroda į 249c straipsnio 2 dalį ir b punkte nuoroda į 11a straipsnį pakeičiama nuoroda į 280f straipsnio 1 dalį. Antrojoje pastraipoje išbraukiami žodžiai „arba Europos centrinis bankas“;

q) 64 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

i) įrašoma ši nauja pirmoji pastraipa:

„Taryba vieningai priimtu reglamentu nustato kalbų vartojimą Europos Sąjungos Teisingumo Teisme reglamentuojančias taisykles. Šis reglamentas priimamas Teisingumo Teismo prašymu ir pasikonsultavus su Komisija ir Europos Parlamentu arba Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavus su Teisingumo Teismu ir Europos Parlamentu.“;

- ii) pirmojoje pastraipoje, kuri tapo antrąja pastraipa, pirmame sakinyje žodžiai „Kol šiame Statute bus įteisintos kalbų vartojimą Teisingumo Teisme ir Pirmosios instancijos teisme reglamentuojančios taisyklės,“ pakeičiami žodžiais „Kol bus priimtos tos taisyklės,“; antras sakinyje pakeičiamas šiuo tekstu: „Nukrypstant nuo Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 223 ir 224 straipsnių, tos nuostatos gali būti keičiamos ar panaikinamos tik Tarybai vieningai patvirtinus.“;
- r) Protokolo I priedo 3 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje žodžiai „Tarnautojų“ įrašomi prieš žodį „teismas“; 2 ir 3 dalyse žodžiai „kvalifikuota balsų dauguma“ išbraukiami.
- s) *netaikoma redakcijai lietuvių kalba.*

ECBS IR ECB STATUTAS

- 11) Protokolas dėl Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statuto iš dalies keičiamas taip:
  - a) preambulės pirmoje konstatuojamoje dalyje nuoroda į Europos bendrijos steigimo sutarties 8 straipsnį pakeičiama nuoroda į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 2 dalį;
  - b) I skyriaus pavadinimas pakeičiamas taip: „EUROPOS CENTRINIŲ BANKŲ SISTEMA“;
  - c) 1.1 straipsnis yra suskirstomas į dvi pastraipas, kurias sudaro abi sudurtinio sakinio dalys ir kurios nenumenuojamos. Pirmoji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu: „Vadovaujantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 245a straipsnio 1 dalimi, Europos centrinis bankas (ECB) kartu su nacionaliniais centriniais bankais sudaro Europos centrinių bankų sistemą (ECBS). ECB kartu su valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionaliniais centriniais bankais sudaro Eurosistemą.“; antrosios pastraipos pradžioje žodžiai „jie atlieka“ pakeičiami žodžiais „ECBS ir ECB atlieka“;

- d) 1.2 straipsnis išbraukiamas;
- e) 2 straipsnio pradžioje žodžiai „Vadovaujantis šios Sutarties 105 straipsnio 1 dalimi“ pakeičiami žodžiais „Vadovaujantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 105 straipsnio 1 dalimi ir 245a straipsnio 2 dalimi“. Antro sakinio pabaigoje žodžiai „Europos Sąjungos“ įrašomi prieš žodį „Sutarties“. Trečio sakinio pabaigoje žodžiai „dėl Europos Sąjungos veikimo“ įrašomi prieš žodį „Sutarties“;
- f) 3.1 straipsnio trečioje įtraukoje žodžiai „šios Sutarties 111 straipsnio“ pakeičiami žodžiais „minėtos Sutarties 188o straipsnio“;
- g) 4 straipsnio b punkte žodis „atitinkamoms“ išbraukiamas;
- h) 9.1 straipsnyje žodžiai „pagal šios Sutarties 107 straipsnio 2 dalį“ pakeičiami žodžiais „pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 245a straipsnio 3 dalį“;
- i) 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
  - i) 10.1 straipsnyje po žodžio „bei“ įrašomi žodžiai „valstybių narių, kurių valiuta yra euro,“;
  - ii) 10.2 straipsnio pirmos įtraukos pirmo sakinio viduryje žodžiai „eurą įsivedusių valstybių narių“ pakeičiami žodžiais „valstybių narių, kurių valiuta yra euro,“; trečiosios pastraipos pabaigoje žodžiai „pagal 10.3, 10.6 ir 41.2 straipsnius“ pakeičiami žodžiais „pagal 10.3, 40.2 ir 40.3 straipsnius“;
  - iii) 10.6 straipsnis išbraukiamas;
- j) 11.2 straipsnio pirmojoje pastraipoje žodžiai „skiriami [...] valstybių narių vyriausybių bendru sutarimu valstybės ar vyriausybės vadovų lygiu“ pakeičiami žodžiais „skiriami [...] kvalifikuota balsų dauguma Europos Vadovų Tarybos“;
- k) 14.1 straipsnio viduryje išbraukiami žodžiai „ne vėliau kaip iki ECBS įsteigimo dienos“;

- l) 16 straipsnio pirmame sakinyje prieš žodį „banknotus“ įrašomas žodis „euro“;
- m) 18.1 straipsnio pirmoje įtraukoje žodžiai „Bendrijos arba ne Bendrijos valiutomis“ pakeičiami žodžiais „eurais arba kitomis valiutomis“;
- n) 25.2 straipsnyje žodžiai „kiekvienų [...] Tarybos priimtu sprendimu“ pakeičiami žodžiais „kiekvienų [...] Tarybos priimtu reglamentu“;
- o) 28.1 straipsnio pradžioje išbraukiami žodžiai „ , kurio veikla pradedama nuo jo įsteigimo,“;
- p) 29.1 straipsnio įvadinė pastraipa pakeičiama šiuo tekstu: „Europos centrinio banko kapitalo pasirašymo raktas, pirmą kartą nustatytas 1998 metais, kai buvo įsteigta Europos centrinių bankų sistema, nustatomas kiekvienam nacionaliniam centriniam bankui priskiriant svorį šiame rakte, lygų sumai:“; antroji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu: „Procentai suapvalinami iki artimiausio 0,000 1 % punkto kartotinio.“;
- q) 32.2 straipsnio pradžioje žodžiai „Pagal 32.3 straipsnį“ išbraukiami, o 32.3 straipsnyje žodžiai „prasidėjus trečiajam etapui“ pakeičiami žodžiais „įvedus eurą“;
- r) 34.2 straipsnyje išbraukiamos pirmos keturios pastraipos;
- s) 35.6 straipsnyje žodžiai „Sutartis ir“ įrašomi prieš žodžius „šį Statutą“;
- t) 37 straipsnis panaikinamas, o tolesni straipsniai atitinkamai pernumeruojami;
- u) 41 straipsnis, kuris tampa 40 straipsniu, iš dalies keičiamas taip:
  - i) 41.1 straipsnyje, kuris tampa 40.1 straipsniu, žodžiai „Taryba, remdamasi ECB rekomendacija [...] kvalifikuota balsų dauguma [...] gali pakeisti“ pakeičiami žodžiais „Europos Parlamentas ir Taryba, remdamiesi ECB rekomendacija [...] sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą [...] gali pakeisti“, žodis „vieningai“ išbraukiamas, atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį, o paskutinis sakinyss išbraukiamas;

ii) įrašoma šis naujas 40.2 straipsnis ir dabartinis 41.2 straipsnis tampa 40.3 straipsniu:

„40.2. Europos Vadovų Taryba, Europos centriniam bankui rekomendavus ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu ir Komisija arba Komisijai rekomendavus ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu ir Europos centriniu banku, vieningai priimtu sprendimu gali pakeisti 10.2 straipsnį. Šie pakeitimai įsigalioja tik po to, kai pagal savo atitinkamus konstitucinius reikalavimus juos patvirtina valstybės narės.“;

- v) 42 straipsnyje, kuris tampa 41 straipsniu, frazė „ , tuojau po to, kai priimamas sprendimas dėl trečiojo etapo pradžios datos,“ ir žodžiai „kvalifikuota balsų dauguma“ išbraukiami;
- w) 43.1, 43.2 ir 43.3 straipsniuose, kurie tampa 42.1, 42.2 ir 42.3 straipsniais, nuoroda į 122 straipsnį pakeičiama nuoroda į 116a straipsnį; 43.3 straipsnyje, kuris tapo 42.3 straipsniu, nuoroda į 34.2 ir 50 straipsnius išbraukiama ir 43.4 straipsnyje, kuris tapo 42.4 straipsniu, nuoroda į 10.1 straipsnį pakeičiama nuoroda į 10.2 straipsnį;
- x) 44 straipsnio, kuris tampa 43 straipsniu, pirmojoje pastraipoje žodžiai „tuos EPI uždavinius, kuriuos“ pakeičiami žodžiais „buvusias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 118a straipsnio 2 dalyje nurodytas Europos pinigų instituto funkcijas, kurias“, o pabaigoje žodžiai „trečiajame etape“ pakeičiami žodžiais „įvedus eurą“; antrojoje pastraipoje nuoroda į 122 straipsnį pakeičiama nuoroda į 177a straipsnį;
- y) 47.3 straipsnyje, kuris tampa 46.3 straipsniu, žodžiai „valstybių narių, kurioms netaikomas nukrypimas, valiutų ar bendros valiutos atžvilgiu,“ pakeičiami žodžiais „euro atžvilgiu,“;
- z) 50 ir 51 straipsniai panaikinami, o tolesni straipsniai atitinkamai pernumeruojami;
- aa) 52 straipsnyje, kuris tampa 49 straipsniu, žodžiai „vadovaujantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 116a straipsnio 3 dalimi“ įrašomi po žodžių „Po to, kai“;

(ab) *netaikoma redakcijai lietuvių kalba.*

EUROPOS INVESTICIJŲ BANKO STATUTAS

12) Protokolas dėl Europos investicijų banko statuto iš dalies keičiamas taip:

- a) visame protokole nuoroda į kurią nors „Sutarties“ straipsnį pakeičiama nuoroda į kurią nors „Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo“ straipsnį;
- b) preambulės paskutinėje pastraipoje žodžiai „prie šios Sutarties“ pakeičiami žodžiais „prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo“;
- c) 1 straipsnio antroji pastraipa išbraukiama;
- d) 3 straipsnio įvadinis sakinyss pakeičiamas sakiniu „Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 266 straipsnį Banko nariai yra valstybės narės.“, o valstybių sąrašas išbraukiamas;
- e) 4 straipsnio 1 dalyje Banko kapitalo dydis pakeičiamas „164 808 169 000 EUR“; skaičiai, susiję su toliau išvardytomis valstybėmis narėmis, pakeičiami toliau nurodytais skaičiais, o antroji pastraipa išbraukiama;

Lenkija	3411263500	Bulgarija	290917
Čekija	1258785500	Lietuva	249617
Vengrija	1190868500	Kipras	183382
Rumunija	863514500	Latvija	152335
Slovakija	428490500	Estija	117640
Slovėnija	397815000	Malta	698040

- f) 5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
  - i) 2 dalis papildoma šiuo nauju sakiniu: „Mokėjimas grynaisiais vykdomas tik eurai.“;
  - ii) 3 dalies pirmojoje pastraipoje išbraukiami žodžiai „tiems, kurie yra suteikę jam paskolas“, o antrojoje pastraipoje išbraukiami žodžiai „valiuta, kurios reikia Bankui šiems įsipareigojimams vykdyti.“;

- g) 6 ir 7 straipsniai panaikinami, o tolesni straipsniai atitinkamai pernumeruojami;
- h) 9 straipsnis, kuris tampa 7 straipsniu, iš dalies keičiamas taip:
- i) 2 dalyje žodžiai „remdamasi pirmiausia tikslais, kurių reikia siekti atsižvelgiant į bendrosios rinkos kūrimo pažangą“ pakeičiami žodžiais „atsižvelgdama į Sąjungos tikslus“;
  - ii) 3 dalies b punkto tekstas pakeičiamas taip: „b) taikydama 9 straipsnio 1 dalį, nustato principus, taikomus finansavimo operacijoms, kurių imamasi vykdant banko uždavinius“, d punkto tekstas pakeičiamas taip: „d) vadovaudamasi 16 straipsnio 1 dalimi priima sprendimus dėl ne valstybių narių teritorijose vykdytinų investicijų operacijų visiško ar dalinio finansavimo suteikimo“; g punkte prieš žodį „įgaliojimus“ įrašomas žodis „kitus“, o žodžiai „4, 7, 14, 17, 26 ir 27 straipsniuose numatytus“ pakeičiami žodžiais „šiuo Statutu suteiktus“;
- i) 10 straipsnis, kuris tampa 8 straipsniu, iš dalies keičiamas taip:
- i) trečias sakinyš išbraukiamas;
  - ii) įrašomos šios dvi naujos pastraipos:

„Kad susidarytų kvalifikuota balsų dauguma, reikia, kad aštuoniolika narių balsuotų „už“ ir sudarytų 68 % pasirašyto kapitalo.

Dalyvaujančių narių ar jų atstovų susilaikymas balsuojant neužkerta kelio priimti sprendimus, kurie turi būti priimti vieningai.“;
- j) 11 straipsnis, kuris tampa 9 straipsniu, iš dalies keičiamas taip:
- i) 1 dalies pirmoji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„1. Direktorių valdyba priima sprendimus dėl finansavimo, ypač paskolų ir garantijų forma, suteikimo bei paskolų ėmimo; ji nustato teikiamų paskolų palūkanų normas ir komisinius bei kitus mokėjimus. Remdamasi kvalifikuota balsų dauguma priimtu sprendimu, ji gali kai kurias savo funkcijas perduoti Valdymo komitetui. Ji nustato tokio perdavimo sąlygas bei prižiūri jo vykdymą.“

Direktorių valdyba rūpinasi tinkamu vadovavimu Bankui; ji užtikrina, kad Bankas būtų valdomas vadovaujantis Sutarties ir Statuto nuostatomis bei Valdytojų tarybos nustatytais bendrosiomis nuorodomis.“;

ii) 2 dalies šeštoji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu:

„Darbo tvarkos taisyklėse išdėstoma dalyvavimo Direktorių valdybos susitikimuose tvarka ir nuostatos taikomos pakaitiniams nariams bei papildomai įtrauktiems ekspertams.“;

iii) 5 dalies antrame sakinyje išbraukiamas žodis „vieningai“;

k) 13 straipsnis, kuris tampa 11 straipsniu, iš dalies keičiamas taip:

i) 3 dalies antroje pastraipoje žodžiai „paskolų gavimu“ pakeičiami žodžiais „finansavimo, ypač paskolų ir garantijų forma, teikimu“;

ii) 4 dalyje žodžiai „dėl pasiūlymų, susijusių su paskolų gavimu arba paskolų ir garantijų teikimu“ pakeičiami žodžiais „dėl projektų, susijusių su paskolų gavimu arba finansavimo, ypač paskolų ir garantijų forma, teikimu“;

iii) 7 dalies pirmame sakinyje žodžiai „pareigūnai ir kiti tarnautojai“ pakeičiami žodžiu „darbuotojai“. Pabaigoje įrašomas šis sakiny: „Banko tvarkos taisyklėse nustatoma, kuris organas yra kompetentingas priimti personalui taikomas nuostatas.“;

l) 14 straipsnis, kuris tampa 12 straipsniu, iš dalies keičiamas taip:

i) 1 dalyje žodis „trys“ pakeičiamas žodžiu „šeši“, o žodžiai „kasmet patikrina, ar Banko operacijos buvo tinkamai vykdomos ir ar deramai tvarkomos finansinės apskaitos knygos“ pakeičiami žodžiais „patikrina, ar Banko veikla atitinka geriausią bankininkystės praktiką, ir atsako už jo sąskaitų auditą“;

ii) 2 dalis pakeičiama šiomis trimis naujomis dalimis:

„2. 1 dalyje nurodytas Komitetas kasmet nustato, ar Banko operacijos buvo tinkamai vykdomos ir ar deramai tvarkomos finansinės apskaitos knygos. Šiuo tikslu jis patikrina, ar Banko operacijos buvo vykdomos laikantis šiame Statute ir Darbo tvarkos taisyklėse nustatytų formalumų ir procedūrų.

3. 1 dalyje nurodytas Komitetas patvirtina, kad finansinės ataskaitos ir kita finansinė informacija, išdėstyta Direktorių valdybos parengtose metų ataskaitose, pateikia tikrą ir teisingą vaizdą apie Banko turto ir įsipareigojimų finansinę padėtį bei jo operacijų rezultatus ir nagrinėjamų finansinių metų pinigų srautus.

4. Darbo tvarkos taisyklėse apibrėžiama, kokios kvalifikacijos reikalaujama iš Komiteto narių ir nustatomos Komiteto veiklos sąlygos.“;

m) 15 straipsnyje, kuris tampa 13 straipsniu, žodžiai „emisijos banko“ pakeičiami žodžiais „nacionalinio centrinio banko“;

n) 18 straipsnis, kuris tampa 16 straipsniu, iš dalies keičiamas taip:

i) 1 dalies pirmojoje pastraipoje žodžiai „teikia [...] paskolas, kurios“ pakeičiami žodžiais „teikia [...] finansavimą, ypač paskolų ir garantijų forma, kurio“; žodžiai „investiciniams projektams, kurie“ pakeičiami žodžiais „investicijoms, kurios“, o žodžiai „Europoje esančiose“ išbraukiami; antrojoje pastraipoje žodžiai „Valdytojų tarybos leidžiamu nukrypimu, vieningai sprendamas“ pakeičiami žodžiais „Valdytojų tarybos kvalifikuota balsų dauguma priimtu sprendimu“; žodžiai „paskolas investiciniams projektams, kurie“ pakeičiami žodžiais „finansavimą investicijoms, kurios“; žodžiai „ne Europoje esančiose“ išbraukiami, o prieš žodį „valstybių“ įrašomas žodis „ne“;

ii) 3 dalyje žodžiai „vykdomas projektas“ pakeičiami žodžiais „vykdoma investicija“, o pabaigoje įrašoma ši frazė: „ , arba Bankas remiasi skolininko finansinės padėties tvirtumu“ ir papildoma šia nauja antrąja pastraipa:

„Be to, remdamasis Valdytojų tarybos pagal 7 straipsnio 3 dalies b punktą nustatytais principais ir kai to reikia vykdant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnyje numatytas operacijas, Direktorių valdyba, sprendama kvalifikuota balsų dauguma, nustato finansinių operacijų, kurios gali būti ypač rizikingos ir todėl laikomos ypatinga veikla, sąlygas.“;

iii) 5 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„5. Bendra Banko suteiktų paskolų ir garantijų suma bet kuriuo metu neturi viršyti 250 % jo pasirašyto kapitalo, atsargų, nepadarytų atidėjinių ir pelno (nuostolio) sąskaitos perviršio. Pastaroji bendra suma sumažinama tokia suma, kokia buvo pasirašyta (nebūtinai apmokėta) Bankui dalyvaujant kitų įmonių kapitale.

Banko išmokėta suma už dalyvavimą kitų įmonių kapitale niekada neviršija bendros jo pasirašyto kapitalo, atsargų, nepadarytų atidėjinių ir pelno (nuostolio) sąskaitos perviršio sumos.

Išimties atveju, Valdytojų tarybai ir Direktorių valdybai nusprendus pagal 18 straipsnio 3 dalį, ypatingai Banko veiklai bus specialiai paskirstomos atsargos.

Ši dalis taip pat taikoma sudarant Banko konsoliduotą finansinę atskaitomybę.“;

- o) 19 straipsnio, kuris tampa 17 straipsniu, 1 dalyje žodžiai „komisiniai už garantijas“ pakeičiami žodžiais „komisiniai ir kiti mokėjimai“, o po žodžių „padengti jo išlaidas“ įrašomi žodžiai „ir riziką“; 2 dalyje žodis „projekto“ pakeičiamas žodžiu „investicijos“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;
- p) 20 straipsnis, kuris tampa 18 straipsniu, iš dalies keičiamas taip:
  - i) įvardiniame sakinyje žodžiai „paskolų ir garantijų“ pakeičiami žodžiu „finansavimo“;
  - ii) 1 dalies a punkte žodžiai „projektus vykdo“ ir „vykdomas projektas“ pakeičiami atitinkamai žodžiais „investuojant“ ir „investuojama“, o punkto pabaigoje įrašomi žodžiai „kitų investicijų atveju“; b punkte žodžiai „projekto vykdymas“ pakeičiami žodžiais „šis investavimas“;

iii) 2 dalis papildoma įrašoma šia nauja antrąja pastraipa:

„Tačiau, remdamasi Valdytojų tarybos pagal 7 straipsnio 3 dalies b punktą nustatytais principais ir kai reikia Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnyje numatytoms operacijoms vykdyti, Direktorių valdyba sprendama kvalifikuota balsų dauguma nustato dalyvavimo sąlygas komercinių įmonių kapitale, kiek to reikia finansuojant investiciją ar programą, paprastai papildant paskolą ar garantiją.“;

iv) 6 dalyje žodžiai „jokio projekto“ pakeičiami žodžiais „jokios investicijos“ atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;

v) įrašoma ši nauja 7 dalis:

„7. Be skolinimo veiklos Bankas gali teikti techninę pagalbą pagal Valdytojų tarybos kvalifikuota balsų dauguma nustatytas sąlygas bei vadovaujantis šiuo Statutu.“;

q) 21 straipsnis, kuris tampa 19 straipsniu, iš dalies keičiamas taip:

i) 1 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„1. Kiekviena įmonė arba valstybinis ar privatus subjektas dėl finansavimo gali tiesiogiai kreiptis į Banką. Paraiškos Bankui gali būti pateiktos ir per Komisiją arba per valstybę narę, kurios teritorijoje bus investuojama.“;

ii) 2 dalyje žodžiai „vykdomas projektas“ pakeičiami žodžiu „investuojama“;

iii) 3 ir 4 dalių pirmame sakinyje žodžiai „paskolų ar garantijų paraiškų“ ir „paskolų ir garantijų paraiškos“ pakeičiami žodžiais „finansavimo operacijų paraiškų“ ir „finansavimo operacijų paraiškos“;

iv) 4 dalies pirmame sakinyje nuoroda į 20 straipsnį pakeičiama nuoroda į 18 ir 20 straipsnius, kurie tampa 16 ir 18 straipsniais; antrame sakinyje žodžiai „paskolos ar garantijos suteikimui“ pakeičiami žodžiais „finansavimo suteikimui“, o žodžiai „sutarties projektą“ pakeičiami žodžiais „atitinkamą pasiūlymą“; paskutiniame sakinyje žodžiai „paskolos ar garantijos“ pakeičiami žodžiu „finansavimo“;

v) 5, 6 ir 7 dalyse žodžiai „paskolos ar garantijos“ pakeičiami žodžiu „finansavimo“;

vi) įrašoma ši nauja 8 dalis:

„8. Jei finansavimo operacija, susijusi su patvirtinta investicija, turi būti restruktūrizuota, kad apsaugotų Banko teises ir interesus, Valdymo komitetas nedelsdamas imasi skubių priemonių, kurios, jo manymu, yra reikalingos, ir tuoj pat apie jas praneša Direktorių valdybai.“;

r) 22 straipsnio, kuris tampa 20 straipsniu, 1 dalyje žodis „tarptautinėse“ išbraukiamas, o 2 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

„2. Bankas gali skolintis valstybių narių kapitalo rinkose pagal šioms rinkoms taikomas teises nuostatas.

Nukrypdamos nuo Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 116a straipsnio 1 dalies, valstybės narės atitinkamos kompetentingos institucijos gali atsisakyti duoti sutikimą tik tada, jei būtų priežasčių manyti, kad tai gali žymiai sutrikdyti tos valstybės kapitalo rinką.“;

s) 23 straipsnio, kuris tampa 21 straipsniu, 1 dalies b punkte išbraukiami žodžiai „ , išleistus jo paties arba jo skolininkų“, o 3 dalyje žodžiai „emisijos banku“ pakeičiami žodžiais „nacionaliniu centriniu banku“;

t) 25 straipsnio, kuris tampa 23 straipsniu, 1 dalies pirmame sakinyje ir 2 dalyje žodžiai „ , kurios valiuta nėra euro,“ įrašomi po žodžių „valstybės narės“; 1 dalies pirmame sakinyje išbraukiami žodžiai „į kitos valstybės narės valiutą“, 3 dalyje išbraukiami žodžiai „auksu arba konvertuojama valiuta“, o 4 dalyje žodžiai „vykdomiems projektams“ pakeičiami žodžiais „vykdomoms investicijoms“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;

u) 26 straipsnyje, kuris tampa 24 straipsniu, išbraukiami žodžiai „specialiąsias paskolas arba“;

v) 27 straipsnio, kuris tampa 25 straipsniu, 2 dalies pabaigoje įrašomas šis sakiny: „Ji užtikrina, kad personalo teisės būtų apsaugotos.“;

w) 29 straipsnio, kuris tampa 27 straipsniu, pirmosios pastraipos pabaigoje prieš žodžius „Teisingumo Teismui“ įrašomi žodžiai „Europos Sąjungos“, taip pat įrašomas šis sakiny: „Kiekvienoje sutartyje Bankas gali numatyti, kad ginčai būtų nagrinėjami arbitražo tvarka“; antrojoje pastraipoje išbraukiami žodžiai „ , bei numatyti ginčų nagrinėjimą arbitražo tvarka“;

x) 30 straipsnis, kuris tampa 28 straipsniu, pakeičiamas šiuo tekstu:

„28 straipsnis

1. Valdytojų taryba vieningai gali nuspręsti įsteigti dukterines bendroves ar kitus subjektus, kurie turėtų juridinio asmens statusą ir būtų finansiškai nepriklausomi.
2. Valdytojų taryba vieningai priimtu sprendimu patvirtina 1 dalyje nurodytų įstaigų statutus. Statute visų pirma nustatomi tikslai, struktūra, kapitalas, narystė, būstinės vieta, finansinės lėšos, intervencinės priemonės ir audito susitarimai bei jų ir Banko organų tarpusavio santykiai.
3. Bankas turi įgaliojimus dalyvauti valdant šias įstaigas ir prisidėti prie jų pasirašyto kapitalo, apmokant Valdytojų tarybos vieningai nustatytą sumą.
4. Protokolas dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų taikomas 1 dalyje nurodytoms įstaigoms tokiu mastu, kiek jos yra įsteigtos pagal Sąjungos teisę, jų organų nariams ir jų personalui, kai jie atlieka savo pareigas, pagal tas pačias sąlygas, kurios yra taikomos Bankui.

Tiems dividendams, kapitalo prieaugiui ar kitos formos pajamoms, gaunamoms iš tokių įstaigų, kurias turi teisę gauti jų nariai, išskyrus Europos Sąjungą ir Banką, taikomos galiojančių teisės aktų fiskalinės nuostatos.
5. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, neviršydamas toliau nustatytų apribojimų, sprendžia ginčus dėl įsteigtų pagal Sąjungos teisę įstaigų organų patvirtintų priemonių. Ieškinį dėl šių priemonių gali pareikšti bet kuris tokios įstaigos narys pagal savo kompetenciją arba bet kuri valstybė narė Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 230 straipsnyje nustatytomis sąlygomis.
6. Valdytojų taryba gali vieningai nuspręsti įsteigtų pagal Sąjungos teisę įstaigų personalui leisti dalyvauti bendrose su Banku struktūrose, vadovaujantis atitinkama vidaus tvarka.“

PROTOKOLAS DĖL BŪSTINIŲ VIETOS

- 13) Protokolas dėl institucijų, tam tikrų Europos Bendrijų įstaigų bei padalinių ir Europolo būstinių vietos iš dalies keičiamas taip:
- a) protokolo pavadinime ir jo preambulėje žodis „organų“ įrašomas po žodžio „įstaigų“, o protokolo pavadinime žodžiai „ir Europolo“ išbraukiami;
  - b) preambulės pirmoje konstatuojamoje dalyje nuoroda į Europos bendrijos steigimo sutartį pakeičiama nuoroda į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, o nuoroda į Europos anglių ir plieno bendrijos steigimo sutarties 77 straipsnį išbraukiama; antra konstatuojama dalis išbraukiama;
  - c) d punkte išbraukiama nuoroda į Pirmosios instancijos teismą, atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;
  - d) i punkte išbraukiama nuoroda į Europos pinigų institutą, atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį.

PROTOKOLAS DĖL SĄJUNGOS PRIVILEGIJŲ IR IMUNITETŲ

- 14) Protokolas dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų iš dalies keičiamas taip:
- a) preambulėje pirmoje konstatuojamoje dalyje nuoroda į Europos Bendrijų jungtinės tarybos ir jungtinės komisijos steigimo sutarties 28 straipsnį pakeičiama nuoroda į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 291 straipsnį ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties (EAEB) 191 straipsnį, o žodžiai „šios Bendrijos ir Europos investicijų bankas“ pakeičiami žodžiais „Europos Sąjunga ir EAEB“;
  - b) 5 straipsnis panaikinamas, o tolesni straipsniai atitinkamai pernumeruojami;
  - c) 7 straipsnio, kuris tampa 6 straipsniu, 2 dalis išbraukiama, o 1 dalis lieka be numerio;

- d) 13 straipsnyje, kuris tampa 12 straipsniu, sakinio pradžia „Remiantis Komisijos pasiūlymu Tarybos nustatytomis sąlygomis ir tvarka“ pakeičiama taip: „Remiantis Europos Parlamento ir Tarybos pagal įprastą teisėkūros procedūrą priimtais reglamentais nustatytomis sąlygomis ir tvarka bei pasikonsultavus su atitinkamomis institucijomis“;
- e) 15 straipsnyje, kuris tampa 14 straipsniu, sakinio pradžia „Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, vieningai nustato“ pakeičiama taip: „Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavę su atitinkamomis institucijomis, nustato“;
- f) 16 straipsnyje, kuris tampa 15 straipsniu, sakinio pradžia „Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu,“ pakeičiama taip: „Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą,“;
- g) 21 straipsnyje, kuris tampa 20 straipsniu, po žodžių „generaliniams advokatams“ žodis „kancleriui“ pakeičiamas žodžiu „kancleriams“, o žodžiai „bei Pirmosios instancijos teismo nariams ir kancleriui“ išbraukiami;
- h) 23 straipsnyje, kuris tampa 22 straipsniu, išbraukiama paskutinė pastraipa;
- i) baigiamoji frazė „TAI PALIUDYDAMI šį Protokolą pasirašė toliau nurodyti įgaliojami atstovai“, data ir pasirašiusiųjų sąrašas išbraukiami.

PROTOKOLAS DĖL KONVERGENCIJOS KRITERIJŲ

- 15) Protokolas dėl konvergencijos kriterijų, nurodytų Europos bendrijos steigimo sutarties 121 straipsnyje, iš dalies keičiamas taip:
  - a) protokolo pavadinime išbraukiami žodžiai „ , nurodytų Europos bendrijos steigimo sutarties 121 straipsnyje“;

- b) pirmoje konstatuojamoje dalyje žodžiai „sprendimus dėl perėjimo į trečiąją Ekonominės ir pinigų sąjungos etapą“ pakeičiami žodžiais „sprendimus panaikinti nukrypti leidžiančias nuostatas toms valstybėms narėms, kurioms yra taikomos nukrypti leidžiančios nuostatos“;
- c) 3 straipsnio antrame sakinyje žodžiai „bet kokios kitos valstybės narės valiutos atžvilgiu [...] per tą patį laikotarpį.“ pakeičiami žodžiais „euro atžvilgiu [...] per tą patį laikotarpį.“;
- d) 6 straipsnyje santrumpa „EPI“ išbraukiama;
- e) *netaikoma redakcijai lietuvių kalba.*

PROTOKOLAS DĖL TAM TIKRŲ SU JUNGTINE KARALYSTE SUSIJUSIŲ NUOSTATŲ

- 16) Protokolas dėl tam tikrų su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste susijusių nuostatų iš dalies keičiamas taip:
- a) visame protokole žodžiai „pereiti į trečiąją Ekonominės ir pinigų sąjungos etapą“, „pereiti į trečiąją etapą“ pakeičiami žodžiais „įvesti eurą“; žodžiai „pereina į trečiąją etapą“ pakeičiami žodžiais „įveda eurą“; žodžiai „trečiajame etape“ pakeičiami žodžiais „įvedus eurą“;
  - b) preambulėje įrašoma ši nauja antra konstatuojama dalis:

„ATSIŽVELGIANT į tai, kad 1996 m. spalio 16 d. ir 1997 m. spalio 30 d. Jungtinės Karalystės Vyriausybė pranešė Tarybai apie savo ketinimą nedalyvauti Ekonominės ir pinigų sąjungos trečiajame etape“;

- c) 1 dalyje išbraukiamos pirmoji ir trečioji pastraipos;
- d) 2 dalies tekstas pakeičiamas taip:

„2. Atsižvelgiant į 1996 m. spalio 16 d. ir 1997 m. spalio 30 d. Tarybai pateiktą Jungtinės Karalystės Vyriausybės pranešimą, Jungtinei Karalystei taikomos 8–10 dalys“;
- e) 3 dalis išbraukiamas, o tolesnės dalys atitinkamai pernumeruojamos;
- f) 5 dalis, kuri tampa 4 dalimi, iš dalies keičiama taip:
  - i) pirmame sakinyje straipsnių numeracija pakeičiama taip: „Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 245a straipsnio 2 dalis, išskyrus jos pirmą ir paskutinį sakinius, 245a straipsnio 5 dalis, 97b straipsnio antroji pastraipa, 104 straipsnio 1, 9 ir 11 dalys, 105 straipsnio 1–5 dalys, 106 straipsnis, 108, 109, 110 ir 111a straipsniai, 115c straipsnis, 117a straipsnio 3 dalis, 188o ir 245b straipsniai.“;
  - ii) įrašomas šis naujas antras sakiny: „Jungtinei Karalystei netaikoma šios Sutarties 99 straipsnio 2 dalis dėl ekonominės politikos bendrų gairių dalių, kurios paprastai susijusios su euro zona, priėmimo.“;
- g) 6 dalyje, kuri tampa 5 dalimi, įrašoma ši nauja pirmoji pastraipa: „Jungtinė Karalystė stengiasi vengti paviršinio valdžios sektoriaus deficito.“ ir toliau einančios pastraipos pradžioje žodžiai „116 straipsnio 4 dalis ir“ išbraukiami;
- h) 7 dalyje, kuri tampa 6 dalimi, pirmoji pastraipa pakeičiama šiuo tekstu: „6. Jungtinės Karalystės balsavimo teisės sustabdomos dėl Tarybos aktų, nurodytų 4 dalyje išvardytuose straipsniuose ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 116 straipsnio 4 dalies pirmojoje pastraipoje nurodytais atvejais. Šiuo tikslu taikoma minėtos Sutarties 116a straipsnio 4 dalies antroji pastraipa. Antrojoje pastraipoje žodžiai „ir 123 straipsnio 1 dalį“ išbraukiami“;
- i) 9 dalies, kuri tampa 8 dalimi, a papunktyje žodžiai „nepereiti į tą etapą“ pakeičiami žodžiais „neįvesti euro“;

- j) 10 dalies, kuri tampa 9 dalimi, įvadinės pastraipos tekstas pakeičiamas taip: „Jungtinė Karalystė gali bet kuriuo metu pranešti apie savo ketinimą įvesti eurą. Tuo atveju:“ a punkte nuoroda į 122 straipsnio 2 dalį pakeičiama nuoroda į 177a straipsnio 1 ir 2 dalis;
- k) 11 dalyje, kuri tampa 10 dalimi, žodžiai „ir 116 straipsnio 3 dalies“ išbraukiami, o pabaigoje žodžiai „nepereina į trečiąjį etapą.“ pakeičiami žodžiais „neįveda euro.“

PROTOKOLAS DĖL TAM TIKRŲ SU DANIJĄ SUSIJUSIŲ NUOSTATŲ

17) Protokolas dėl tam tikrų su Danija susijusių nuostatų iš dalies keičiamas taip:

- a) preambulėje išbraukiama pirma konstatuojama dalis, antroje konstatuojamoje dalyje, kuri tampa pirma konstatuojama dalimi, žodžiai „Danijos dalyvavimą trečiajame Ekonominės ir pinigų sąjungos etape,“ pakeičiami žodžiais „šiai valstybei atsisakant jai taikomų išlygų“ ir įrašoma ši nauja antra konstatuojama dalis: „ATSIZVELGIANT į tai, kad 1993 m. lapkričio 3 d. Danijos Karalystės Vyriausybė pranešė Tarybai apie savo ketinimą nedalyvauti Ekonominės ir pinigų sąjungos trečiajame etape,“;
- b) 1 ir 3 punktai išbraukiami, o kiti punktai atitinkamai pernumeruojami;
- c) 2 punkto, kuris tampa 1 punktu, pirmas sakinyss pakeičiamas taip: „Atsižvelgiant į 1993 m. lapkričio 3 d. Danijos Karalystės Vyriausybės Tarybai pateiktą pranešimą, Danijai taikomos išlygos.“;
- d) 4 punkte, kuris tapo 2 punktu, nuoroda į 122 straipsnio 2 dalį pakeičiama nuoroda į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 177a straipsnį.

PROTOKOLAS DĖL ŠENGENO

18) Protokolas dėl Šengeno *acquis* integravimo į Europos Sąjungos sistemą iš dalies keičiamas taip:

- a) protokolo pavadinime žodžiai „dėl Šengeno *acquis* integravimo į Europos Sąjungos sistemą“ pakeičiami žodžiais „dėl į Europos Sąjungos sistemą integruotos Šengeno *acquis*“;

b) preambulė iš dalies keičiama taip:

- i) pirmos konstatuojamos dalies sakinio pabaiga „ , yra skirti Europos integracijai stiprinti ir ypač suteikti Europos Sąjungai galimybę sparčiau tapti laisvės, saugumo ir teisingumo erdve“ pakeičiama taip: „ , 1997 m. spalio 2 d. Amsterdamo sutartimi buvo integruoti į Europos Sąjungos sistemą,“;
- ii) antra konstatuojama dalis pakeičiama taip:

„NORĖDAMOS išlaikyti tokią Šengeno *acquis*, kokia buvo plėtojama įsigaliojus Amsterdamo sutarčiai, ir plėtoti šią *acquis*, siekiant prisidėti įgyvendinant tikslą, kuriuo Sąjungos piliečiams siūloma vidaus sienų neturinti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė,“;
- iii) trečia konstatuojama dalis išbraukiama;
- iv) penktoje konstatuojamoje dalyje, kuri tampa ketvirta konstatuojama dalimi, žodžiai „nėra aukščiau nurodytų susitarimų šalys ir šių susitarimų nepasirašė“ pakeičiami žodžiais „nedalyvauja įgyvendinant visas Šengeno *acquis* nuostatas“, o pabaigoje žodžiai „pripažinti kai kurias arba visas šių susitarimų nuostatas“, pakeičiami žodžiais „pripažinti visas kitas šios *acquis* nuostatas arba dalį jų,“;
- v) šeštos konstatuojamos dalies, kuri tampa penkta konstatuojama dalimi, pabaigoje išbraukiami žodžiai „ , ir kad šiomis nuostatomis galima pasinaudoti tik tuo atveju, jeigu tai yra vienintelė išeitis“;
- vi) septintos konstatuojamos dalies, kuri tampa šešta konstatuojama dalimi, pabaigoje žodžiai „nes abi valstybės patvirtino savo ketinimą pripažinti pirmiau nurodytas nuostatas, remiantis 1996 m. gruodžio 19 d. Liuksemburge pasirašytu susitarimu,“ pakeičiami žodžiais „nes abi valstybės yra įsipareigojusios laikytis Šiaurės šalių pasų sąjungos nuostatų,“;

- c) 1 straipsnio pirmas sakinys pakeičiamas taip:

„Belgijos Karalystė, Bulgarijos Respublika, Čekijos Respublika, Danijos Karalystė, Vokietijos Federacinė Respublika, Estijos Respublika, Graikijos Respublika, Ispanijos Karalystė, Prancūzijos Respublika, Italijos Respublika, Kipro Respublika, Latvijos Respublika, Lietuvos Respublika, Liuksemburgo Didžioji Hercogystė, Vengrijos Respublika, Maltos Respublika, Nyderlandų Karalystė, Austrijos Respublika, Lenkijos Respublika, Portugalijos Respublika, Rumunija, Slovėnijos Respublika, Slovakijos Respublika, Suomijos Respublika ir Švedijos Karalystė yra įgaliojamos glaudžiau tarpusavyje bendradarbiauti tose srityse, kurias apima Tarybos nustatytos Šengeno *acquis* sudarančios nuostatos.“;

- d) 2 straipsnis pakeičiamas taip:

„2 straipsnis

Šengeno *acquis* taikoma 1 straipsnyje nurodytoms valstybėms narėms, nepažeidžiant 2003 m. balandžio 16 d. Stojimo akto 3 straipsnio ir 2005 m. balandžio 25 d. Stojimo akto 4 straipsnio. Taryba pakeis Šengeno susitarimais įsteigtą Vykdomąjį komitetą.“;

- e) 3 straipsnis pakeičiamas taip:

„3 straipsnis

Danijos dalyvavimą patvirtinant Šengeno *acquis* plėtojimo priemones, taip pat šių priemonių įgyvendinimą ir jų taikymą Danijai reglamentuoja atitinkamos Protokolo dėl Danijos pozicijos nuostatos.“;

- f) 4 straipsnio pirmojoje pastraipoje išbraukiami žodžiai „ , kurios nėra įpareigos laikytis Šengeno *acquis*,“;

g) 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„5 straipsnis

1. Šengeno *acquis* grindžiamiesiems pasiūlymams ir iniciatyvoms taikomos atitinkamos Sutarčių nuostatos.

Todėl tuo atveju, kai Airija ar Jungtinė Karalystė per atitinkamą laikotarpį raštu nepraneša Tarybai, jog pageidauja dalyvauti priimant teisės aktą, laikoma, kad Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 280d straipsnyje nurodyti įgaliojimai yra suteikti 1 straipsnyje nurodytoms valstybėms narėms ir Airijai ar Jungtinei Karalystei, kai kuri nors iš jų pageidauja dalyvauti vykdant bendradarbiavimą atitinkamoje srityje.

2. Kai laikoma, kad Airija ar Jungtinė Karalystė pateikė pranešimą laikydamasi sprendimo pagal 4 straipsnį, nepaisant to ji gali per 3 mėnesius raštu pranešti Tarybai, kad nepageidauja dalyvauti įgyvendinant tokį pasiūlymą ar iniciatyvą. Tuo atveju Airija ar Jungtinė Karalystė nedalyvauja jį priimant. Gavus pastarąjį pranešimą Šengeno *acquis* grindžiamos priemonės priėmimo procedūra sustabdoma, kol pasibaigia 3 ar 4 dalyje išdėstyta procedūra arba kol bet kuriuo tos procedūros metu neatsiimamas tas pranešimas.

3. Valstybėms narėms, pateikusioms 2 dalyje nurodytą pranešimą, nuo siūlomos priemonės įsigaliojimo dienos joks Tarybos pagal 4 straipsnį priimtas sprendimas nebetaikomas tokiu mastu, koku Taryba mano esant būtina ir laikantis sąlygų, kurias, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma priimtame sprendime nustato Taryba. Tas sprendimas priimamas laikantis šių kriterijų: Taryba siekia išlaikyti kuo platesnį atitinkamos valstybės narės dalyvavimą nedarant didelės įtakos įvairių Šengeno *acquis* dalių praktiniam taikymui, tuo pat metu laikantis jų nuoseklumo. Komisija pateikia savo pasiūlymą kuo greičiau po 2 dalyje nurodyto pranešimo gavimo. Taryba per keturis mėnesius nuo Komisijos pasiūlymo pateikimo priima sprendimą, prireikus sušaukdama du posėdžius iš eilės.

4. Jei pasibaigus keturių mėnesių laikotarpiui Taryba nėra priėmusi sprendimo, valstybė narė gali nedelsdama prašyti perduoti šį klausimą spręsti Europos Vadovų Tarybai. Tuo atveju kitame susitikime Europos Vadovų Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma priima sprendimą laikydamosi 3 dalyje nurodytų kriterijų.

5. Jei iki 3 ar 4 dalyje išdėstytos procedūros pabaigos Taryba arba tam tikru atveju Europos Vadovų Taryba nepriima sprendimo, Šengeno *acquis* grindžiamos priemonės priėmimo procedūros sustabdymas baigiamas. Jei minėta priemonė vėliau priimama, bet kuris pagal 4 straipsnį Tarybos priimtas sprendimas nuo tos priemonės įsigaliojimo dienos nebetaikomas atitinkamai valstybei narei tokiu mastu ir tokiomis sąlygomis, kurias nustato Komisija, nebent minėta valstybė narė iki priemonės priėmimo dienos atsiimtų 2 dalyje nurodytą pranešimą. Komisija priima sprendimą iki šios priemonės priėmimo dienos. Priimdama sprendimą Komisija laikosi 3 dalyje nurodytų kriterijų.“;

- h) 6 straipsnio pirmosios pastraipos pirmo sakinio pradžioje išbraukiami žodžiai „Pagal 1996 m. gruodžio 19 d. Liuksemburge pasirašytą susitarimą“;
- i) 7 straipsnis panaikinamas, o 8 straipsnis tampa 7 straipsniu;
- j) priedas panaikinamas.

PROTOKOLAS DĖL 22A STRAIPSNIŲ TAIKYMO JUNGTINEI KARALYSTEI IR AIRIJAI

19) Protokolas dėl Europos bendrijos steigimo sutarties 14 straipsnio tam tikrų aspektų taikymo Jungtinei Karalystei ir Airijai iš dalies keičiamas taip:

- a) protokolo pavadinime nuoroda į Europos bendrijos steigimo sutartį pakeičiama nuoroda į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo;
- b) 1 straipsnio pirmosios pastraipos a punkte žodžiai „valstybių, kurios yra Europos ekonominės erdvės susitarimo šalys,“ pakeičiami žodžiais „valstybių narių“;

- c) 1 straipsnio pirmojoje ir antrojoje pastraipose, 2 straipsnyje ir 3 straipsnio antrojoje pastraipoje nuoroda į 14 straipsnį pakeičiama nuoroda į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 22a ir 62 straipsnius.

PROTOKOLAS DĖL JUNG TINĖS KARALYSTĖS IR AIRIJOS POZICIJOS DĖL LAISVĖS, SAUGUMO IR TEISINGUMO ERDVĖS

- 20) Protokolas dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos iš dalies keičiamas taip:
  - a) protokolo pavadinimo pabaigoje įrašomi šie žodžiai: „dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės“;
  - b) preambulės antroje konstatuojamoje dalyje nuoroda į Europos bendrijos steigimo sutartį pakeičiama nuoroda į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 22a straipsnį;
  - c) 1 straipsnio pirmame sakinyje žodžiai „pagal Europos bendrijos steigimo sutarties IV antraštinę dalį“ pakeičiami žodžiais „pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo III dalies IV antraštinę dalį“, antras sakinyss išbraukiamas ir įrašoma ši pastraipa:

„Taikant šį straipsnį, kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 205 straipsnio 3 dalį.“;
  - d) 2 straipsnio pirmame sakinyje žodžiai „Europos bendrijos steigimo sutarties IV antraštinės dalies nuostatos“ pakeičiami žodžiais „Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo III dalies IV antraštinės dalies nuostatos“; trečiame sakinyje žodžiai „*acquis communautaire* ir“ pakeičiami žodžiais „*acquis communautaire* ar Sąjungos *acquis* ir“;

e) 3 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

- i) pirmosios pastraipos pirmame sakinyje žodžiai „pagal Europos bendrijos steigimo sutarties IV antraštinę dalį“ pakeičiami žodžiais „pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo III dalies IV antraštinę dalį“, o antras sakinyš išbraukiamas;
- ii) po antrosios pastraipos įrašomos šios naujos pastraipos:

„Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 61c straipsnį priimtomis priemonėmis nustatomos Jungtinės Karalystės ir Airijos dalyvavimo sąlygos atliekant minėtos Sutarties III dalies IV antraštinei daliai priklausančių sričių įvertinimus.

Taikant šį straipsnį, kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 205 straipsnio 3 dalį.“;

- f) 4, 5 ir 6 straipsniuose žodžiai „Europos bendrijos steigimo sutarties IV antraštinę dalį“ pakeičiami žodžiais „Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo III dalies IV antraštinę dalį“;
- g) 4 straipsnio antrame sakinyje nuoroda į 11 straipsnio 3 dalį pakeičiama nuoroda į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 280f straipsnio 1 dalį;
- h) įrašomas šis naujas 4a straipsnis:

„4a straipsnis

1. Jungtinės Karalystės ir Airijos atveju šio protokolo nuostatos taip pat taikomos priemonėms, siūlomoms ar priimtoms pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo III dalies IV antraštinę dalį, iš dalies keičiančioms galiojančią priemonę, kuri joms yra privaloma.

2. Tačiau tais atvejais, kai Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, nusprendžia, kad dėl Jungtinės Karalystės ar Airijos nedalyvavimo priimant ir taikant iš dalies keistą galiojančią priemonę jos praktiškai neįmanoma taikyti kitoms valstybėms narėms ar Sąjungai, ji gali paraginti jas pateikti pranešimą pagal 3 ar 4 straipsnį. Pagal 3 straipsnį tolesnis dviejų mėnesių laikotarpis prasideda nuo tokio Tarybos sprendimo priėmimo dienos.

Jei pasibaigus tam dviejų mėnesių laikotarpiui nuo Tarybos sprendimo priėmimo Jungtinė Karalystė ar Airija nepateikia pranešimo pagal 3 ar 4 straipsnį, galiojanti priemonė tampa joms nebeprivaloma ir netaikoma, nebent atitinkama valstybė narė iki iš dalies keičiančios priemonės įsigaliojimo dienos pateiktų pranešimą pagal 4 straipsnį. Ji įsigalioja nuo iš dalies keičiančios priemonės įsigaliojimo dienos arba pasibaigus dviejų mėnesių laikotarpiui, atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė.

Pagal šią dalį Taryba, nuodugniai išnagrinėjusi šį klausimą, priima sprendimą valstybių narių, dalyvaujančių arba dalyvavusių priimant iš dalies keičiančią priemonę, atstovų kvalifikuota balsų dauguma. Tarybos kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 205 straipsnio 3 dalies a punktą.

3. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma gali nuspręsti, kad Jungtinė Karalystė ar Airija prisiima tiesiogines finansines pasekmes, jei jų būtų, kurios būtina ir neišvengiamai patiriamos joms nustojus dalyvauti taikant galiojančią priemonę.

4. Šis straipsnis nepažeidžia 4 straipsnio.“;

- i) 5 straipsnio pabaigoje įrašoma ši frazė: „ , jei visi Tarybos nariai, pasikonsultavę su Europos Parlamentu, vieningai nenusprendžia kitaip.“;

- j) 6 straipsnyje žodžiai „taikomos atitinkamos šios Sutarties, įskaitant 61i straipsnį, nuostatos“ pakeičiami žodžiais „taikomos atitinkamos Sutarčių nuostatos.“;
- k) įrašomas šis naujas 6a straipsnis:

„6a straipsnis

Jungtinė Karalystė ar Airija neįpareigojama laikytis taisyklių, nustatytų remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 16b straipsniu dėl asmens duomenų tvarkymo, kuri atlieka valstybės narės vykdydamos veiklą, kuriai taikomi minėtos Sutarties III dalies IV antraštinės dalies 4 arba 5 skyriai, tais atvejais, kai Jungtinė Karalystė ar Airija neįpareigojama laikytis Sąjungos taisyklių, reglamentuojančių teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose ar policijos bendradarbiavimo, kuri vykdyti turi būti laikomasi pagal 16b straipsnį nustatytų nuostatų, formas.“;

- l) 7 straipsnyje žodžiai „3 ir 4 straipsniai“ pakeičiami žodžiais „3, 4 ir 4a straipsniai“, o žodžiai „Protokolo dėl Šengeno *acquis* integravimo į Europos Sąjungos sistemą“ pakeičiami žodžiais „Protokolo dėl į Europos Sąjungos sistemą integruotos Šengeno *acquis*.“;
- m) 8 straipsnyje žodžiai „Tarybos pirmininkui“ pakeičiami žodžiu „Tarybai“;
- n) įrašomas naujas 9 straipsnis:

„9 straipsnis

Airijos atveju protokolas netaikomas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 61h straipsniui.“

PROTOKOLAS DĖL DANIJOS POZICIJOS

21) Protokolas dėl Danijos pozicijos iš dalies keičiamas taip:

a) preambulė iš dalies keičiama taip:

- i) po antros konstatuojamos dalies įrašomos šios trys naujos konstatuojamos dalys:
- „SUVOKDAMOS, kad iš Edinburgo sprendimo kilusio teisinio režimo tęsimas pagal Sutartis labai apribos Danijos dalyvavimą svarbiose Sąjungos bendradarbiavimo srityse ir kad Sąjungos interesams geriausia būtų užtikrinti *acquis* vientisumą laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje,

Todėl SIEKDAMOS sukurti teisinę sistemą, suteikiančią Danijai galimybę dalyvauti priimant pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo III dalies IV antraštinę dalį siūlomas priemones ir palankiai vertindamos Danijos ketinimą, kai tai įmanoma, pasinaudoti šia galimybe pagal savo konstitucinius reikalavimus,

PAŽYMĖDAMOS, kad Danija netrukdys kitoms valstybėms narėms toliau plėtoti bendradarbiavimą dėl priemonių, kurios nėra Danijai privalomos,“;

- ii) priešpaskutinėje konstatuojamoje dalyje žodžiai „Protokolo dėl Šengeno *acquis* integravimo į Europos Sąjungos sistemą“ pakeičiami žodžiais „Protokolą dėl į Europos Sąjungos sistemą integruotos Šengeno *acquis*“;

b) 1 straipsnio pirmosios pastraipos pirmame sakinyje žodžiai „Europos bendrijos steigimo sutarties IV antraštinę dalį“ pakeičiami žodžiais „Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo III dalies IV antraštinę dalį“;

c) 1 straipsnio pirmosios pastraipos antras sakinyš išbraukiamas ir įrašoma ši nauja pastraipa:

„Taikant šį straipsnį, kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 205 straipsnio 3 dalį.“;

- d) 2 straipsnis pakeičiamas taip:

„2 straipsnis

Danijai nėra privalomos ar taikomos jokios Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo III dalies IV antraštinės dalies nuostatos, jokia pagal šią antraštinę dalį priimta priemonė, jokia pagal šią antraštinę dalį Sąjungos sudaryto tarptautinio susitarimo nuostata ir joks Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimas, aiškinantis bet kurią tokią nuostatą ar priemonę arba bet kurią pagal tą antraštinę dalį pakeistą ar keistiną priemonę. Tokia nuostata, priemonė ar sprendimas jokių būdu neturi įtakos Danijos kompetencijai, teisėms ir pareigoms. Tokia nuostata, priemonė ar sprendimas jokių būdu neturi įtakos Bendrijos ar Sąjungos *acquis* ir nėra Sąjungos teisės dalis, kai jie taikomi Danijai. Visų pirma Sąjungos teisės aktai policijos ir teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose srityje, priimti iki Lisabonos sutarties įsigaliojimo, kurie yra iš dalies keisti, Danijai tebėra privalomi ir taikomi nepakeisti.“;

- e) įrašomas šis naujas 2a straipsnis:

„2a straipsnis

Šio Protokolo 2 straipsnis taip pat taikomas taisyklėms, nustatytoms remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 16b straipsniu dėl asmens duomenų tvarkymo, kuri atlieka valstybės narės vykdydamos veiklą, kuriai taikomi minėtos Sutarties III dalies IV antraštinės dalies 4 arba 5 skyriai.“;

- f) 4 straipsnis tampa 6 straipsniu;

- g) 5 straipsnis, kuris tampa 4 straipsniu, iš dalies keičiamas taip:

- i) visame straipsnyje žodis „sprendimas“ pakeičiamas žodžiu „priemonė“;

- ii) 1 dalyje žodžiai „Tarybai pagal Europos bendrijos steigimo sutarties IV antraštinę dalį priėmus sprendimą dėl pasiūlymo ar iniciatyvos, pateiktos Šengeno pagrindu,“ pakeičiami žodžiais „Tarybai patvirtinus priemonę dėl pasiūlymo ar iniciatyvos, pateiktos Šengeno pagrindu, ir susijusią su šia dalimi“, o žodžiai „valstybių narių, nurodytų Protokolo dėl Šengeno *acquis* integravimo į Europos Sąjungos sistemą 1 straipsnyje ir Airijos ar Jungtinės Karalystės, [...], jeigu šios valstybės narės bendradarbiauja atitinkamose srityse“ išbraukiami, po žodžių „Danijos ir kitų“ įrašant „šia priemone įpareigotų valstybių narių“;
  - iii) 2 dalyje žodžiai „Protokolo dėl Šengeno *acquis* integravimo į Europos Sąjungos sistemą 1 straipsnyje išvardytos valstybės narės apsvarsto“ pakeičiami žodžiais „įpareigotos ta priemone valstybės narės ir Danija apsvarstys“, atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;
- h) 6 straipsnis, kuris tampa 5 straipsniu, iš dalies keičiamas taip:
- i) pirmame sakinyje žodžiai „Europos Sąjungos sutarties 13 straipsnio 1 dalies ir 17 straipsnio“ pakeičiami žodžiais „Europos Sąjungos sutarties 13 straipsnio 1 dalies, 28a straipsnio ir 28b–28e straipsnių“, o sakinio pabaigoje išbraukiami žodžiai „ , tačiau netrukdo valstybėms narėms plėtoti glaudesnio bendradarbiavimo šioje srityje“;
  - ii) įrašomas šis naujas trečias sakiny: „Danija netrukdo kitoms valstybėms narėms toliau plėtoti savo bendradarbiavimą šioje srityje.“;
  - iii) naujo ketvirto sakinio pabaigoje įrašoma ši nauja formuluotė: „ir nėra įpareigota Sąjungai leisti naudotis kariniais pajėgumais.“;
  - iv) įrašomos šios dvi naujos pastraipos:

„Tarybos aktams, kurie priimami vieningai, būtinas vieningas Tarybos narių, išskyrus Danijos Vyriausybės atstovo, pritarimas.

Taikant šį straipsnį, kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 205 straipsnio 3 dalį.“;
- i) po pavadinimo „III dalis“ įrašomas 6 straipsnis, kuriame pateikiamas 4 straipsnio tekstas;

- j) prieš 7 straipsnį įrašomas pavadinimas „IV DALIS“;
- k) įrašomas šis naujas 8 straipsnis:

„8 straipsnis

1. Pagal savo konstitucinius reikalavimus ir nepažeisdama 7 straipsnio, Danija gali kitoms valstybėms narėms bet kada pranešti, kad pirmą kito mėnesio po pranešimo dieną protokolo I dalį sudarys jo priedo nuostatos. Tokiu atveju 5 ir 8 straipsniai atitinkamai pernumeruojami.

2. Po šešių mėnesių nuo tokio pranešimo, numatyto 1 dalyje, įsigaliojimo dienos, taip pat visa Šengeno *acquis* ir priemonės, priimtose siekiant plėtoti šią *acquis*, kurios iki tol Danijai buvo privalomos kaip tarptautinės teisės įsipareigojimai, tampa privalomos Danijai kaip Sąjungos teisė.“;

- l) prie protokolo pridedamas šis naujas priedas:

„PRIEDAS

1 straipsnis

Laikydamosi 3 straipsnio nuostatų, Danija nedalyvauja Tarybos darbe patvirtinant priemones, siūlomas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo III dalies IV antraštinę dalį. Tarybos sprendimams, kurie priimami vieningai, būtinas vieningas Tarybos narių, išskyrus Danijos Vyriausybės atstovo, pritarimas.

Taikant šį straipsnį, kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 205 straipsnio 3 dalį.

2 straipsnis

Dėl 1 straipsnio ir laikantis 3, 4 ir 8 straipsnių jokia Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo III dalies IV antraštinės dalies nuostata, jokia pagal šią antraštinę dalį patvirtinta priemonė ir jokia Sąjungos pagal šią antraštinę dalį sudarytų tarptautinių sutarčių nuostata nei jokie Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimai, aiškinantys šias nuostatas ar priemones, nėra privalomi arba taikomi Danijai. Tokia nuostata, priemonė ar sprendimas jokių būdu neturi įtakos Danijos kompetencijai, teisėms ir pareigoms. Šios nuostatos, priemonės ar sprendimai, taikomi Danijai, neturi jokios įtakos *acquis communautaire* ir Sąjungos *acquis* ir nėra Sąjungos teisės dalis.

3 straipsnis

1. Per tris mėnesius nuo pasiūlymo ar iniciatyvos pateikimo Tarybai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo III dalies IV antraštinę dalį Danija gali raštu pranešti Tarybos pirmininkui apie savo pageidavimą dalyvauti patvirtinant ir taikant bet kurią iš pasiūlytų priemonių, ir po to Danija turės teisę tai daryti.
2. Jeigu praėjus atitinkamam laikotarpiui 1 dalyje nurodyta priemonė negali būti priimta dalyvaujant Danijai, Taryba gali priimti 1 dalyje nurodytą priemonę pagal 1 straipsnį ir Danijai nedalyvaujant. Šiuo atveju taikomos 2 straipsnio nuostatos.

4 straipsnis

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo III dalies IV antraštinę dalį patvirtinus priemonę, Danija bet kada gali pranešti Tarybai ir Komisijai apie savo ketinimą pripažinti šią priemonę. Tokiu atveju minėtos Sutarties 280 F straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka taikoma *mutatis mutandis*.

5 straipsnis

1. Danijos atveju šio protokolo nuostatos taip pat taikomos priemonėms, siūlomoms ar priimtoms pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo III dalies IV antraštinę dalį, iš dalies keičiančioms galiojančią priemonę, kuri jai yra privaloma.

2. Tačiau tais atvejais, kai Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, nusprendžia, kad dėl Danijos nedalyvavimo priimant ir taikant iš dalies keistą galiojančią priemonę jos praktiškai neįmanoma taikyti kitoms valstybėms narėms ar Sąjungai, ji gali paraginti Daniją pateikti pranešimą pagal 3 ar 4 straipsnį. Pagal 3 straipsnį tolesnis dviejų mėnesių laikotarpis prasideda nuo tokio Tarybos sprendimo priėmimo dienos.

Jei pasibaigus tam dviejų mėnesių laikotarpiui nuo Tarybos sprendimo priėmimo Danija nepateikia pranešimo pagal 3 ar 4 straipsnį, galiojanti priemonė tampa jai nebeprivaloma ir netaikoma, nebent ji iki iš dalies keičiančios priemonės įsigaliojimo dienos pateiktų pranešimą pagal 4 straipsnį. Ji įsigalioja nuo iš dalies keičiančios priemonės įsigaliojimo dienos arba pasibaigus dviejų mėnesių laikotarpiui, atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė.

Pagal šią dalį Taryba, nuodugniai išnagrinėjusi šį klausimą, priima sprendimą valstybių narių, dalyvaujančių arba dalyvavusių priimant iš dalies keičiančią priemonę, atstovų kvalifikuota balsų dauguma. Tarybos kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 205 straipsnio 3 dalies a punktą.

3. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma gali nuspręsti, kad Danija prisiima tiesiogines finansines pasekmes, jei jų būtų, kurios būtinai ir neišvengiamai patiriamos jai nustojus dalyvauti taikant galiojančią priemonę.

4. Šis straipsnis nepažeidžia 4 straipsnio.

6 straipsnis

1. Pranešimas pagal 4 straipsnį turi būti pateiktas ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo galutinio priemonės patvirtinimo, jei ta priemonė yra pateikta Šengeno *acquis* pagrindu.

Jeigu Danija pagal 3 arba 4 straipsnį nepateiks pranešimo dėl priemonių, pateiktų Šengeno *acquis* pagrindu, šiomis priemonėmis įpareigos valstybės narės ir Danija apsvarstys atitinkamas priemones, kurių reikia imtis.

2. Pagal 3 straipsnį pateiktas pranešimas dėl priemonių, pateiktų Šengeno *acquis* pagrindu, laikomas neatšaukiamu pranešimu pagal 3 straipsnį dėl visų kitų pasiūlymų ar iniciatyvų, besiremiančių ta priemone, tiek, kiek tokia priemonė, pasiūlymas ar iniciatyva pateikta Šengeno *acquis* pagrindu.

7 straipsnis

Danija neįpareigojama laikytis taisyklių, nustatytų remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 16b straipsniu dėl asmens duomenų tvarkymo, kuri atlieka valstybės narės vykdydamos veiklą, kuriai taikomi minėtos Sutarties III dalies IV antraštinės dalies 4 arba 5 skyriai, tais atvejais, kai Danija neįpareigojama laikytis Sąjungos taisyklių, reglamentuojančių teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose ar policijos bendradarbiavimo, kuri vykdant turi būti laikomasi pagal 16b straipsnį nustatytų nuostatų, formas.

8 straipsnis

Jeigu šioje dalyje nurodytais atvejais Danija yra įpareigota Tarybos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo III dalies IV antraštinę dalį patvirtintos priemonės, Danijai dėl tos priemonės taikomos atitinkamos Sutarties nuostatos.

9 straipsnis

Kai Danija nėra įpareigota priemonės, priimtose pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo III dalies IV antraštinę dalį, ji neatsako už tos priemonės finansinius padarinius, išskyrus administracines išlaidas, kurias patiria institucijos, jeigu Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, dalyvaujant visiems savo nariams vieningai nenusprendžia kitaip.“

PROTOKOLAS DĖL SĄJUNGOS PILIEČIŲ PRIEGLOBSČIO

22) Protokolas dėl Europos Sąjungos valstybių narių piliečių prieglobsčio iš dalies keičiamas taip:

a) preambulė iš dalies keičiama taip:

i) pirma konstatuojama dalis pakeičiama taip:

„KADANGI, remiantis Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio 1 dalimi, Sąjunga pripažįsta Pagrindinių teisių chartijoje nustatytas teises, laisves ir principus;“;

ii) įrašoma ši nauja antra konstatuojama dalis:

„KADANGI pagal Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio 3 dalį pagrindinės teisės, kurias garantuoja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija, kaip bendrieji principai yra Sąjungos teisės dalis;“;

iii) antroje konstatuojamoje dalyje, kuri tapo trečia konstatuojama dalimi, nuoroda į 6 straipsnio 2 dalį pakeičiama nuoroda į 6 straipsnio 1 ir 3 dalis;

iv) trečioje konstatuojamoje dalyje, kuri tapo ketvirta konstatuojama dalimi, nuoroda į 6 straipsnio 2 dalį pakeičiama nuoroda į 1a straipsnį;

- v) trečioje ir ketvirtoje konstatuojamose dalyse, kurios tampa ketvirta ir penkta konstatuojamomis dalimis, žodžiai „išdėstytus principus“ pakeičiami žodžiais „išdėstytas vertybes“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį; o ketvirtoje konstatuojamoje dalyje, kuri tampa penkta konstatuojama dalimi, nuoroda į Europos bendrijos steigimo sutarties 309 straipnį pakeičiama nuoroda į Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnį;
- vi) penktoje konstatuojamoje dalyje, kuri tampa šešta konstatuojama dalimi, nuoroda į Europos bendrijos steigimos sutartį pakeičiama nuoroda į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo;
- vii) septinta konstatuojama dalis, kuri tampa aštunta konstatuojama dalimi, išbraukiama;
- b) vienintelis straipsnis iš dalies keičiamas taip:
  - i) b punkte po žodžio „Taryba“ įrašomi žodžiai „arba tam tikrais atvejais Europos Vadovų Taryba“, o pabaigoje įrašomi žodžiai „valstybės narės, kurios pilietis pateikia prašymą, atžvilgiu“;
  - ii) c punkto tekstas pakeičiamas taip:

„c) jei Taryba yra priėmusi sprendimą pagal Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnio 1 dalį valstybės narės, kurios pilietis pateikia prašymą, atžvilgiu arba jei Europos Vadovų Taryba yra priėmusi sprendimą pagal minėtos Sutarties 7 straipsnio 2 dalį valstybės narės, kurios pilietis pateikia prašymą, atžvilgiu;“.

PROTOKOLAS DĖL EKONOMINĖS, SOCIALINĖS IR TERITORINĖS SANGLAUDOS

23) Protokolas dėl ekonominės ir socialinės sanglaudos iš dalies keičiamas taip:

- a) visame protokole žodžiai „ekonominė ir socialinė sanglauda“, „ekonominė bei socialinė sanglauda“ pakeičiami žodžiais „ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį;
- b) preambulė iš dalies keičiama taip:
  - i) pirma, antra, penkta, šešta ir keturiolikta konstatuojamos dalys išbraukiamos;

ii) įrašoma nauja pirma konstatuojama dalis:

„PRISIMINDAMOS, kad Europos Sąjungos sutarties 2 straipsniu, tarp kitų tikslų, yra nustatytas tikslas skatinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą bei valstybių narių solidarumą ir, kad minėta sanglauda yra tarp Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 2c straipsnio 2 dalies c punkte išvardytų Sąjungos pasidalijamosios kompetencijos sričių“;

iii) ketvirta konstatuojama dalis, kuri tampa trečia konstatuojama dalimi, pakeičiama taip:

„PRISIMINDAMOS, kad Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 161 straipsnio nuostatose numatytas Sanglaudos fondo įkūrimas“;

iv) vienuoliktos konstatuojamos dalies, kuri tampa aštunta konstatuojama dalimi, pabaigoje išbraukiami žodžiai „ , bei pabrėžia ekonominės bei socialinės sanglaudos įtraukimo į šios Sutarties 2 ir 3 straipsnius svarbą“;

v) penkioliktoje konstatuojamoje dalyje, kuri tampa vienuolikta konstatuojama dalimi, išbraukiami žodžiai „ , kuris turi būti įkurtas iki 1993 m. gruodžio 31 d.“;

vi) paskutinėje konstatuojamoje dalyje nuoroda į Europos bendrijos steigimo sutartį pakeičiama nuoroda į Europos Sąjungos sutartį ir Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo.

KITI PROTOKOLAI

24) Protokole dėl Perviršinio deficito procedūros preambulės pirmoje konstatuojamoje dalyje nurododa į Europos bendrijos teigimo sutartį pakeičiama nuoroda į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo.

25) Protokole dėl Prancūzijos žodžiai „savo užjūrio teritorijose“ pakeičiami žodžiais „Naujojoje Kaledonijoje, Prancūzijos Polinezijoje bei Volyje ir Futūnoje“.

26) Protokole dėl valstybių narių užsienio ryšių dėl išorės sienų perėjimo nuoroda į Sutarties IV antraštinės dalies 62 straipsnio 2 punkto a papunktį pakeičiama nuoroda į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 62 straipsnio 2 dalies b punktą.

- 27) Protokolo dėl Europos Sąjungos sutarties 17 straipsnio dėstyme išbraukiami žodžiai „per metus nuo Amsterdamo sutarties įsigaliojimo.“
- 28) Protokole dėl valstybių narių visuomeninės transliacijos sistemos preambulės paskutinėje pastraipoje žodžiai „kurios tekstas pridedamas prie Europos bendrijos steigimo sutarties“ pakeičiami „kurios tekstas pridedamas prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo“.
- 29) Protokolo dėl Nyderlandų Antilų salose perdirbtų naftos produktų importo į Europos Sąjungą 3 straipsnio 3 dalies antrame sakinyje išbraukiami žodžiai „kvalifikuota balsų dauguma“.
- 30) Protokolas dėl Europos bendrijos steigimo sutarties 141 straipsnio iš dalies keičiamas taip:
- a) protokolo pavadinime nuoroda į Europos bendrijos steigimo sutartį pakeičiama nuoroda į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo;
  - b) vienintelėje nuostatoje prieš žodžius „141 straipsnyje“ įrašomi žodžiai „Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo“.
- 31) Protokole dėl Grenlandijai skirtų specialių priemonių žodžiai „Europos bendrijos steigimo sutartis“ pakeičiami žodžiais „Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį, ir 2 straipsnis išbraukiamas.
- 32) Protokolas, pridėtas prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos Bendrijų steigimo sutarčių, iš dalies keičiamas taip:
- a) protokolo pavadinimas pakeičiamas taip: „Protokolas dėl Airijos Konstitucijos 40.3.3 straipsnio“;
  - b) žodžiai „Niekas Europos Sąjungos sutartyje ar Europos Bendrijų steigimo sutartyse,“ pakeičiami žodžiais „Jokia Sutarčių ar Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties nuostata,“.

33) Protokolas dėl EAPB sutarties galiojimo pabaigos finansinių padarinių ir dėl Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondo iš dalies keičiamas taip:

- a) preambulėje dvi pirmos konstatuojamos dalys pakeičiamos šia nauja pirma konstatuojama dalimi:

„PRISIMINDAMOS, kad visas 2002 m. liepos 23 d. buvęs Europos anglių ir plieno bendrijos turtas ir visi išipareigojimai 2002 m. liepos 24 d. buvo perduoti Europos bendrijai,“;

- b) 1 straipsnio 1 dalis išbraukiama, o kitos dvi dalys atitinkamai pernumeruojamos;

- c) 2 straipsnis padalijamas į dvi pastraipas; pirma pastraipa baigiasi žodžiais „ , įskaitant pagrindinius principus.“ Be to, šis straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- i) pirmojoje pastraipoje žodžiai „remdamasi Komisijos pasiūlymu [...] vieningai“ pakeičiami žodžiais „veikdama pagal specialią teisėkūros procedūrą“, o žodžiai „pasikonsultavusi su Europos Parlamentu“ pakeičiami žodžiais „gavusi Europos Parlamento pritarimą“;

- ii) antrojoje pastraipoje žodžiai „ir tinkamą sprendimų priėmimo tvarką, ypač tvirtinant [...] gaires“ pakeičiami žodžiais „Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, patvirtina priemones, nustatančias [...] gaires“;

- d) 4 straipsnis panaikinamas.

2 STRAIPSNIS

1. Protokolo dėl Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statuto, Protokolo dėl Europos investicijų banko statuto ir Protokolo dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų straipsniai, iš dalies pakeisti Lisabonos sutartimi, yra pernumeruojami pagal atitikties lenteles, pateikiamas šiame protokole. Protokolų kryžminės nuorodos į minėtų protokolų straipsnius atitinkamai pritaikomos minėtose lentelėse.
2. Kryžminės nuorodos į 1 straipsnio 1 punkte numatytas konstatuojamas dalis ir į minėtų protokolų straipsnius, įskaitant jų dalis ir pastraipas, iš naujo sunumeruotus ar išdėstytus šiuo protokolu, ir kurie yra kituose protokoluose ar pirminės teisės aktuose, pritaikomos pagal šį protokolą. Šios adaptacijos prireikus taip pat taikomos tiems atvejams, kai atitinkama nuostata yra panaikinama.
3. Nuorodos į 1 straipsnio 1 punkte numatytų protokolų konstatuojamas dalis ir straipsnius, įskaitant jų dalis ir pastraipas, iš dalies pakeistus šio protokolo nuostatomis, ir kurie yra kituose dokumentuose ar aktuose, laikomos nuorodomis į minėtų protokolų konstatuojamas dalis ir straipsnius, įskaitant jų dalis ir pastraipas, kaip pernumeruotus ar iš naujo išdėstytus pagal šį protokolą.

PROTOKOLO NR. 1, IŠ DALIES KEIČIANČIO PROTOKOLUS,
PRIDĖTUS PRIE EUROPOS SAJUNGOS SUTARTIES,
EUROPOS BENDRIJOS STEIGIMO SUTARTIES
IR (ARBA) EUROPOS ATOMINĖS ENERGIJOS BENDRIJOS
STEIGIMO SUTARTIES,
2 STRAIPSNYJE NUMATYTOS ATITIKTIES LENTELĖS

A. PROTOKOLAS DĖL EUROPOS CENTRINIŲ BANKŲ SISTEMOS
IR EUROPOS CENTRINIO BANKO STATUTO

Buvusioji protokolo numeracija	Naujoji protokolo numeracija
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	2 straipsnis
3 straipsnis	3 straipsnis
4 straipsnis	4 straipsnis
5 straipsnis	5 straipsnis
6 straipsnis	6 straipsnis
7 straipsnis	7 straipsnis
8 straipsnis	8 straipsnis
9 straipsnis	9 straipsnis
10 straipsnis	10 straipsnis
11 straipsnis	11 straipsnis
12 straipsnis	12 straipsnis
13 straipsnis	13 straipsnis
14 straipsnis	14 straipsnis
15 straipsnis	15 straipsnis
16 straipsnis	16 straipsnis
17 straipsnis	17 straipsnis
18 straipsnis	18 straipsnis
19 straipsnis	19 straipsnis
20 straipsnis	20 straipsnis
21 straipsnis	21 straipsnis
22 straipsnis	22 straipsnis

Buvusioji protokolo numeracija	Naujoji protokolo numeracija
23 straipsnis	23 straipsnis
24 straipsnis	24 straipsnis
25 straipsnis	25 straipsnis
26 straipsnis	26 straipsnis
27 straipsnis	27 straipsnis
28 straipsnis	28 straipsnis
29 straipsnis	29 straipsnis
30 straipsnis	30 straipsnis
31 straipsnis	31 straipsnis
32 straipsnis	32 straipsnis
33 straipsnis	33 straipsnis
34 straipsnis	34 straipsnis
35 straipsnis	35 straipsnis
36 straipsnis	36 straipsnis
37 straipsnis (panaikintas)	
38 straipsnis	37 straipsnis
39 straipsnis	38 straipsnis
40 straipsnis	39 straipsnis
41 straipsnis	40 straipsnis
42 straipsnis	41 straipsnis
43 straipsnis	42 straipsnis
44 straipsnis	43 straipsnis
45 straipsnis	44 straipsnis
46 straipsnis	45 straipsnis
47 straipsnis	46 straipsnis
48 straipsnis	47 straipsnis
49 straipsnis	48 straipsnis
50 straipsnis (panaikintas)	
51 straipsnis (panaikintas)	
52 straipsnis	49 straipsnis
53 straipsnis	50 straipsnis

B.   PROTOKOLAS DĖL EUROPOS INVESTICIJŲ
BANKO

Buvusioji protokolo numeracija	Naujoji protokolo numeracija
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	2 straipsnis
3 straipsnis	3 straipsnis
4 straipsnis	4 straipsnis
5 straipsnis	5 straipsnis
6 straipsnis (panaikintas)	
7 straipsnis (panaikintas)	
8 straipsnis	6 straipsnis
9 straipsnis	7 straipsnis
10 straipsnis	8 straipsnis
11 straipsnis	9 straipsnis
12 straipsnis	10 straipsnis
13 straipsnis	11 straipsnis
14 straipsnis	12 straipsnis
15 straipsnis	13 straipsnis
16 straipsnis	14 straipsnis
17 straipsnis	15 straipsnis
18 straipsnis	16 straipsnis
19 straipsnis	17 straipsnis
20 straipsnis	18 straipsnis
21 straipsnis	19 straipsnis
22 straipsnis	20 straipsnis
23 straipsnis	21 straipsnis
24 straipsnis	22 straipsnis
25 straipsnis	23 straipsnis
26 straipsnis	24 straipsnis
27 straipsnis	25 straipsnis
28 straipsnis	26 straipsnis
29 straipsnis	27 straipsnis
30 straipsnis	28 straipsnis

C. PROTOKOLAS DĖL EUROPOS SAJUNGOS IMUNITETŲ IR PRIVILEGIJŲ

Buvusioji protokolo numeracija	Naujoji protokolo numeracija
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	2 straipsnis
3 straipsnis	3 straipsnis
4 straipsnis	4 straipsnis
5 straipsnis (panaikintas)	
6 straipsnis	5 straipsnis
7 straipsnis	6 straipsnis
8 straipsnis	7 straipsnis
9 straipsnis	8 straipsnis
10 straipsnis	9 straipsnis
11 straipsnis	10 straipsnis
12 straipsnis	11 straipsnis
13 straipsnis	12 straipsnis
14 straipsnis	13 straipsnis
15 straipsnis	14 straipsnis
16 straipsnis	15 straipsnis
17 straipsnis	16 straipsnis
18 straipsnis	17 straipsnis
19 straipsnis	18 straipsnis
20 straipsnis	19 straipsnis
21 straipsnis	20 straipsnis
22 straipsnis	21 straipsnis
23 straipsnis	22 straipsnis

PROTOKOLAS Nr. 2
IŠ DALIES KEIČIANTIS EUROPOS ATOMINĖS ENERGIJOS BENDRIJOS
STEIGIMO SUTARTĮ

AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS,

PRISIMINDAMOS, kad yra būtina, jog Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties nuostatos toliau išlaikytų visišką teisinę galią;

NORĖDAMOS pritaikyti minėtą Sutartį prie naujų Europos Sąjungos sutartyje ir Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo nustatytų taisyklių, ypač institucijų ir finansų srityse;

SUSITARĖ dėl šių nuostatų, kurios pridedamos prie Lisabonos sutarties, ir kurios iš dalies keičia Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį:

1 STRAIPSNIS

Šiuo protokolu iš dalies keičiama Lisabonos sutarties įsigaliojimo dieną galiojančios Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties (toliau – EAEB sutartis) redakcija.

Antroji pastraips netaikoma redakcijai lietuvių kalba.

2 STRAIPSNIS

EAEB sutarties III antraštinės dalies pavadinimas „Institucijas reglamentuojančios nuostatos“ pakeičiamas taip: „Institucinės ir finansinės nuostatos“.

3 STRAIPSNIS

EAEB sutarties III antraštinės dalies pradžioje įrašomas toks naujas skyrius:

„1 SKYRIUS TAM TIKRŲ EUROPOS SĄJUNGOS SUTARTIES IR SUTARTIES DĖL EUROPOS SĄJUNGOS VEIKIMO NUOSTATŲ TAIKYMAS

106a straipsnis

1. Šiai Sutarčiai taikomi Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnis, 9–9f straipsniai, 48 straipsnio 2–5 dalys bei 49 ir 49a straipsniai, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 16a straipsnis, 190–201b straipsniai, 204–211a straipsniai, 213 straipsnis, 215–236 straipsniai, 238, 239 ir 240 straipsniai, 241–245 straipsniai, 246–262 straipsniai, 268–277 straipsniai, 279–280 ir 283, 290 ir 292 straipsniai bei Protokolo dėl pereinamojo laikotarpio nuostatos.
2. Vadovaujantis šia Sutartimi, nuorodos į Sąjungą, Europos Sąjungos sutartį, Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo arba Sutartis, daromos 1 dalyje nurodytose nuostatose ir prie minėtų Sutarčių bei prie šios Sutarties pridedamų protokolų nuostatose, atitinkamai laikomos nuorodomis į Europos atominės energijos bendriją ir į šią Sutartį.
3. Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatos nenukrypsta nuo šios Sutarties nuostatų.“

4 STRAIPSNIS

EAEB sutarties III antraštinės dalies I, II ir III skyrių numeriai pakeičiami numeriais II, III ir IV.

5 STRAIPSNIS

EAEB sutarties 3 straipsnis, 107–132 straipsniai, 136–143 straipsniai, 146–156 straipsniai, 158–163 straipsniai, 165–170 straipsniai, 173, 173a ir 175 straipsniai, 177–179a straipsniai ir 180b bei 181 ir 183, 183a, 190 ir 204 straipsniai panaikinami.

6 STRAIPSNIS

EAEB sutarties IV antraštinės dalies pavadinimas „Finansinės nuostatos“ pakeičiamas pavadinimu „Konkrečios finansinės nuostatos“.

7 STRAIPSNIS

1. EAEB sutarties 38 straipsnio trečiojoje pastraipoje ir 82 straipsnio trečiojoje pastraipoje esančios nuorodos į 141 ir 142 straipsnius atitinkamai pakeičiamos nuorodomis į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 226 ir 227 straipsnius.
2. EAEB sutarties 171 straipsnio 2 dalyje ir 176 straipsnio 3 dalyje esančios nuorodos į 183 straipsnį pakeičiamos nuorodomis į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 279 straipsnį.
3. EAEB sutarties 172 straipsnio 4 dalyje esanti nuoroda į 177 straipsnio 5 dalį pakeičiama nuoroda į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 272 straipsnį.
4. EAEB sutartyje esantys žodžiai „Teisingumo Teismas“ pakeičiami žodžiais „Europos Sąjungos Teisingumo Teismas“, prireikus atitinkamai gramatiškai tikslinant sakinį.

8 STRAIPSNIS

EAEB sutarties 191 straipsnis pakeičiamas taip:

„191 straipsnis

Valstybių narių teritorijose Protokole dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų nustatytomis sąlygomis Bendrija naudojami privilegijomis ir imunitetais, kurie yra būtini jos funkcijoms atlikti.“

9 STRAIPSNIS

EAEB sutarties 206 straipsnis pakeičiamas taip:

„206 straipsnis

Bendrija su viena arba keletu valstybių ar tarptautinių organizacijų gali sudaryti susitarimus steigti asociaciją, numatančią abipuses teises ir pareigas, bendrą veiklą ir specialią tvarką.

Tokius susitarimus, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, vieningai priimtu sprendimu sudaro Taryba.

Kai dėl tokių susitarimų reikia iš dalies keisti šią Sutartį, tokie pakeitimai pirma turi būti priimti Europos Sąjungos sutarties 48 straipsnio 2–5 dalyse nustatyta tvarka.“

10 STRAIPSNIS

Europos atominės energijos bendrijos pajamos ir išlaidos, išskyrus Tiekimo agentūros ir bendrųjų įmonių pajamas ir išlaidas, įtraukiamos į Sąjungos biudžetą.

LISABONOS SUTARTIES 5 STRAIPSNYJE
NUMATYTOS ATITIKTIES LENTELĖS

A. Europos Sąjungos sutartis

Buvusioji Europos Sąjungos sutarties numeracija	Numeracija Lisbonos sutartyje	Naujoji Europos Sąjungos sutarties numeracija
I ANTRAŠTINĖ DALIS – BENDROSIO NUOSTATOS	I ANTRAŠTINĖ DALIS – BENDROSIO NUOSTATOS	I ANTRAŠTINĖ DALIS – BENDROSIO NUOSTATOS
1 straipsnis	1 straipsnis	1 straipsnis
	1a straipsnis	2 straipsnis
2 straipsnis	2 straipsnis	3 straipsnis
3 straipsnis (panaikintas) ¹		
	3a straipsnis	4 straipsnis
	3b straipsnis ²	5 straipsnis
4 straipsnis (panaikintas) ³		
5 straipsnis (panaikintas) ⁴		
6 straipsnis	6 straipsnis	6 straipsnis
7 straipsnis	7 straipsnis	7 straipsnis
	7a straipsnis	8 straipsnis
II ANTRAŠTINĖ DALIS – EUROPOS EKONOMINĖS BENDRIJOS STEIGIMO SUTARTIES ATSIŽVELGIANT Į EUROPOS BENDRIJOS ĮSTEIGIMĄ PAKEITIMAI	II ANTRAŠTINĖ DALIS – NUOSTATOS DĖL DEMOKRATIJOS PRINCIPŲ	II ANTRAŠTINĖ DALIS – NUOSTATOS DĖL DEMOKRATIJOS PRINCIPŲ
8 straipsnis (pakeistas) ⁵	8 straipsnis	9 straipsnis
	8a straipsnis ⁶	10 straipsnis
	8b straipsnis	11 straipsnis
	8c straipsnis	12 straipsnis

¹ Iš esmės pakeistas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 2f straipsniu (pernumeruotu 7 straipsniu) ir Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 9 straipsnio 1 dalimi bei 10a straipsnio 3 dalies antrąja pastraipa (pernumeruoti 13 ir 21 straipsniais)

² Pakeistas Europos bendrijos steigimo sutarties (toliau – EB sutartis) 5 straipsniu.

³ Iš esmės pakeistas 9b straipsniu (pernumeruotas 15 straipsniu).

⁴ Iš esmės pakeistas 9 straipsnio 2 dalimi (pernumeruotas 13 straipsniu).

⁵ ES sutarties, kuri galiojo iki Lisabonos sutarties įsigaliojimo, (toliau – dabartinė ES sutartis) 8 straipsnis iš dalies pakeitė EB sutartį. Tie pakeitimai yra pateikiami pastarojoje Sutartyje ir 8 straipsnis panaikinamas. Jo numeracija panaudota naujos nuostatos įrašymui.

⁶ 4 dalis iš esmės pakeitė EB sutarties 191 straipsnio pirmąją pastraipą.

Buvusioji Europos Sąjungos sutarties numeracija	Numeracija Lisbonos sutartyje	Naujoji Europos Sąjungos sutarties numeracija
III ANTRAŠTINĖ DALIS – EUROPOS ANGLIŲ IR PLIENO BENDRIJOS STEIGIMO SUTARTIES PAKEITIMAI	III ANTRAŠTINĖ DALIS – NUOSTATOS DĖL INSTITUCIJŲ	III ANTRAŠTINĖ DALIS – NUOSTATOS DĖL INSTITUCIJŲ
9 straipsnis (panaikintas) ¹	9 straipsnis	13 straipsnis
	9a straipsnis ²	14 straipsnis
	9b straipsnis ³	15 straipsnis
	9c straipsnis ⁴	16 straipsnis
	9d straipsnis ⁵	17 straipsnis
	9e straipsnis	18 straipsnis
	9f straipsnis ⁶	19 straipsnis
IV ANTRAŠTINĖ DALIS – EUROPOS ATOMINĖS ENERGIJOS BENDRIJOS STEIGIMO SUTARTIES PAKEITIMAI	IV ANTRAŠTINĖ DALIS – NUOSTATOS DĖL TVIRTESNIO BENDRADARBIAVIMO	IV ANTRAŠTINĖ DALIS – NUOSTATOS DĖL TVIRTESNIO BENDRADARBIAVIMO
10 straipsnis (panaikintas) ⁷ 27a–27e straipsniai (pakeisti) 40–40b straipsniai (pakeisti) 43–45 (pakeisti)	10 straipsnis ⁸	20 straipsnis

¹ Dabartinės ES Sutarties 9 straipsnis iš dalies pakeitė Europos anglies ir plieno bendrijos steigimo sutartį. Pastaroji Sutartis nustojo galioti 2002 m. liepos 23 d. 9 straipsnis panaikinamas ir jo numeracija panaudota kitos nuostatos įrašymui.

² - EB sutarties 189 straipsnis iš esmės pakeistas 1 ir 2 dalimis;
- EB sutarties 190 straipsnio 1–3 dalys iš esmės pakeistos 1–3 dalimis;
- EB sutarties 192 straipsnio pirmoji pastraipa iš esmės pakeista 1 dalimi;
- EB sutarties 197 straipsnio pirmoji pastraipa iš esmės pakeista 4 dalimi;

³ Iš esmės pakeičia 4 dalį.

⁴ - EB sutarties 202 straipsnio pirma ir antra įtraukos iš esmės pakeistos 1 dalimi;
- EB sutarties 203 straipsnis iš esmės pakeistas 2 ir 9 dalimis;
- EB sutarties 205 straipsnio 2 ir 4 dalys iš esmės pakeistos 4 ir 5 dalimis;

⁵ - EB sutarties 211 straipsnis iš esmės pakeistas 1 dalimi;
- EB sutarties 214 straipsnis iš esmės pakeistas 3 ir 7 dalimis;
- EB sutarties 217 straipsnio 1, 3 ir 4 dalys iš esmės pakeistos 6 dalimi;

⁶ - Iš esmės pakeitė EB sutarties 220 straipsnį;
- EB sutarties 221 straipsnio pirmoji pastraipa iš esmės pakeista 2 dalies pirmąja pastraipa.

⁷ Dabartinės ES sutarties 10 straipsnis iš dalies pakeitė Atominės energijos bendrijos steigimo sutartį. Šie pakeitimai pateikiami šioje pastrojoje Sutartyje ir 10 straipsnis panaikinamas. Jo numeracija panaudota kitos nuostatos įrašymui.

⁸ Taip pat pakeičia EB sutarties 11 ir 11a straipsnius.

Buvusioji Europos Sąjungos sutarties numeracija	Numeracija Lisbonos sutartyje	Naujoji Europos Sąjungos sutarties numeracija
V ANTRAŠTINĖ DALIS – NUOSTATOS DĖL BENDROS UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKOS	V ANTRAŠTINĖ DALIS – BENDROSIOS NUOSTATOS, SUSIJUSIOS SU SĄJUNGOS IŠORĖS VEIKSM AIS, IR KONKREČIOS NUOSTATOS, SUSIJUSIOS SU BENDRA UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKA	V ANTRAŠTINĖ DALIS – BENDROSIOS NUOSTATOS, SUSIJUSIOS SU SĄJUNGOS IŠORĖS VEIKSM AIS, IR KONKREČIOS NUOSTATOS, SUSIJUSIOS SU BENDRA UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKA
	1 skyrius Bendrosios nuostatos dėl Sąjungos išorės veiksmų	1 skyrius Bendrosios nuostatos dėl Sąjungos išorės veiksmų
	10a straipsnis	21 straipsnis
	10b straipsnis	22 straipsnis
	2 skyrius – Konkrečios nuostatos dėl bendros užsienio ir saugumo politikos	2 skyrius – Konkrečios nuostatos dėl bendros užsienio ir saugumo politikos
	1 skirsnis – Bendrosios nuostatos	1 skirsnis – Bendrosios nuostatos
	10c straipsnis	23 straipsnis
11 straipsnis	11 straipsnis	24 straipsnis
12 straipsnis	12 straipsnis	25 straipsnis
13 straipsnis	13 straipsnis	26 straipsnis
	13a straipsnis	27 straipsnis
14 straipsnis	14 straipsnis	28 straipsnis
15 straipsnis	15 straipsnis	29 straipsnis
22 straipsnis (<i>perkeltas</i>)	15a straipsnis	30 straipsnis
23 straipsnis (<i>perkeltas</i>)	15b straipsnis	31 straipsnis
16 straipsnis	16 straipsnis	32 straipsnis
17 straipsnis (<i>perkeltas</i>)	<i>28a straipsnis</i>	<i>42 straipsnis</i>
18 straipsnis	18 straipsnis	33 straipsnis
19 straipsnis	19 straipsnis	34 straipsnis
20 straipsnis	20 straipsnis	35 straipsnis
21 straipsnis	21 straipsnis	36 straipsnis
22 straipsnis (<i>perkeltas</i>)	<i>15a straipsnis</i>	<i>30 straipsnis</i>
23 straipsnis (<i>perkeltas</i>)	<i>15b straipsnis</i>	<i>31 straipsnis</i>
24 straipsnis	24 straipsnis	37 straipsnis
25 straipsnis	25 straipsnis	38 straipsnis
	25a straipsnis	39 straipsnis
<i>47 straipsnis (perkeltas)</i>	25b straipsnis	40 straipsnis

Buvusioji Europos Sąjungos sutarties numeracija	Numeracija Lisbonos sutartyje	Naujoji Europos Sąjungos sutarties numeracija
26 straipsnis (panaikintas)		
27 straipsnis (panaikintas)		
27a straipsnis (pakeistas) ¹	<i>10 straipsnis</i>	<i>20 straipsnis</i>
27b straipsnis (pakeistas) ¹	<i>10 straipsnis</i>	<i>20 straipsnis</i>
27c straipsnis (pakeistas) ¹	<i>10 straipsnis</i>	<i>20 straipsnis</i>
27d straipsnis (pakeistas) ¹	<i>10 straipsnis</i>	<i>20 straipsnis</i>
27e straipsnis (pakeistas) ¹	<i>10 straipsnis</i>	<i>20 straipsnis</i>
28 straipsnis	28 straipsnis	41 straipsnis
	2 skirsnis – Nuostatos dėl bendros saugumo ir gynybos politikos	2 skirsnis – Nuostatos dėl bendros saugumo ir gynybos politikos
<i>17 straipsnis (perkeltas)</i>	28a straipsnis	42 straipsnis
	28b straipsnis	43 straipsnis
	28c straipsnis	44 straipsnis
	28d straipsnis	45 straipsnis
	28e straipsnis	46 straipsnis
VI ANTRAŠTINĖ DALIS – POLICIJOS IR TEISMINIO BENDRADARBIAVIMO BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE NUOSTATOS (panaikintas) ²		
29 straipsnis (pakeistas) ³		
30 straipsnis (pakeistas) ⁴		
31 straipsnis (pakeistas) ⁵		
32 straipsnis (pakeistas) ⁶		
33 straipsnis (pakeistas) ⁷		
34 straipsnis (panaikintas)		
35 straipsnis (panaikintas)		
36 straipsnis (pakeistas) ⁸		

¹ Dabartinės ES sutarties 27a–27e straipsniai, susiję su tvirtesniu bendradarbiavimu, taip pat pakeičiami SESV 280a–280i straipsniais (pernumeruoti 326–334 straipsniais).

² Dabartinės ES sutarties VI antraštinės dalies nuostatos, susijusios su policijos ir teisiniu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose, pakeičiami SESV trečiosios dalies IV antraštinės 1, 4 ir 5 skyrių nuostatomis.

³ Pakeistas SESV 61 straipsniu (pernumeruotas 67 straipsniu).

⁴ Pakeistas SESV 69f ir 69g straipsniais (pernumeruoti 87 ir 88 straipsniais).

⁵ Pakeistas SESV 69a, 69b ir 69d straipsniais (pernumeruoti 82, 83 ir 85 straipsniais).

⁶ Pakeistas SESV 69h straipsniu (pernumeruotas 89 straipsniu).

⁷ Pakeistas SESV 61e straipsniu (pernumeruotas 72 straipsniu).

⁸ Pakeistas SESV 61d straipsniu (pernumeruotas 71 straipsniu).

Buvusioji Europos Sąjungos sutarties numeracija	Numeracija Lisbonos sutartyje	Naujoji Europos Sąjungos sutarties numeracija
37 straipsnis (panaikintas)		
38 straipsnis (panaikintas)		
39 straipsnis (panaikintas)		
40 straipsnis (pakeistas) ¹	<i>10 straipsnis</i>	<i>20 straipsnis</i>
40a straipsnis (pakeistas) ⁵	<i>10 straipsnis</i>	<i>20 straipsnis</i>
40b straipsnis (pakeistas) ⁵	<i>10 straipsnis</i>	<i>20 straipsnis</i>
41 straipsnis (panaikintas)		
42 straipsnis (panaikintas)		
VII ANTRAŠTINĖ DALIS – TVIRTESNIO BENDRADARBIAVIMO NUOSTATOS (pakeista) ²	<i>IV ANTRAŠTINĖ DALIS – TVIRTESNIO BENDRADARBIAVIMO NUOSTATOS</i>	<i>IV ANTRAŠTINĖ DALIS – TVIRTESNIO BENDRADARBIAVIMO NUOSTATOS</i>
43 straipsnis (pakeistas) ²	<i>10 straipsnis</i>	<i>20 straipsnis</i>
43a straipsnis (pakeistas) ²	<i>10 straipsnis</i>	<i>20 straipsnis</i>
43b straipsnis (pakeistas) ²	<i>10 straipsnis</i>	<i>20 straipsnis</i>
44 straipsnis (pakeistas) ²	<i>10 straipsnis</i>	<i>20 straipsnis</i>
44a straipsnis (pakeistas) ²	<i>10 straipsnis</i>	<i>20 straipsnis</i>
45 straipsnis (pakeistas) ²	<i>10 straipsnis</i>	<i>20 straipsnis</i>
VIII ANTRAŠTINĖ DALIS – BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	<i>VI ANTRAŠTINĖ DALIS – BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS</i>	<i>VI ANTRAŠTINĖ DALIS – BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS</i>
46 straipsnis (panaikintas)		
	46a straipsnis	47 straipsnis
47 straipsnis (perkeltas)	<i>25b straipsnis</i>	<i>40 straipsnis</i>
48 straipsnis	48 straipsnis	48 straipsnis
49 straipsnis	49 straipsnis	49 straipsnis
	49a straipsnis	50 straipsnis
	49b straipsnis	51 straipsnis
	49c straipsnis	52 straipsnis
50 straipsnis (panaikintas)		
51 straipsnis	51 straipsnis	53 straipsnis
52 straipsnis	52 straipsnis	54 straipsnis
53 straipsnis	53 straipsnis	55 straipsnis

¹ Dabartinės ES sutarties 40–40b straipsniai, susiję su tvirtesniu bendradarbiavimu, taip pat pakeičiami SESV 280a–280i straipsniais (pernumeruoti 326–334 straipsniais).

² Dabartinės ES sutarties VII antraštinės dalies 43–45 straipsniai, susiję su tvirtesniu bendradarbiavimu, taip pat pakeičiami SESV 280a–280i straipsniais (pernumeruoti 326–334 straipsniais).

B. Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
PIRMOJI DALIS – PRINCIPAI	PIRMOJI DALIS – PRINCIPAI	PIRMOJI DALIS – PRINCIPAI
1 straipsnis (panaikintas)		
	1a straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis (panaikintas) ¹		
	I antraštinė dalis – Sąjungos kompetencijos kategorijos ir sritys	I antraštinė dalis – Sąjungos kompetencijos kategorijos ir sritys
	2a straipsnis	2 straipsnis
	2b straipsnis	3 straipsnis
	2c straipsnis	4 straipsnis
	2d straipsnis	5 straipsnis
	2e straipsnis	6 straipsnis
	II antraštinė dalis – Bendrai taikomos nuostatos	II antraštinė dalis – Bendrai taikomos nuostatos
	2f straipsnis	7 straipsnis
3 straipsnio 1 dalis (panaikinta) ²		
3 straipsnio 2 dalis	3 straipsnis	8 straipsnis
4 straipsnis (perkeltas)	<i>97b straipsnis</i>	<i>119 straipsnis</i>
5 straipsnis (pakeistas) ³		
	5a straipsnis	9 straipsnis
	5b straipsnis	10 straipsnis
6 straipsnis	6 straipsnis	11 straipsnis
<i>153 straipsnio 2 dalis (perkelta)</i>	6a straipsnis	12 straipsnis
	6b ⁴ straipsnis	13 straipsnis
7 straipsnis (panaikintas) ⁵		
8 straipsnis (panaikintas) ⁶		
9 straipsnis (panaikintas)		
10 straipsnis (panaikintas) ⁷		

¹ Iš esmės pakeistas ES sutarties 2 straipsniu (pernumeruotas 3 straipsniu).

² Iš esmės pakeistas SESV 2b–2e straipsniais (pernumeruoti 3–6 straipsniais).

³ Pakeistas ES sutarties 3b straipsniu (pernumeruotas 5 straipsniu).

⁴ Įterpta nuostata iš Protokolo dėl gyvūnų apsaugos ir gerovės.

⁵ Iš esmės pakeistas ES sutarties 9 straipsniu (pernumeruotas 13 straipsniu).

⁶ Iš esmės pakeistas ES sutarties 9 straipsniu (pernumeruotas 13 straipsniu) ir SESV 245a straipsnio 1 dalimi (pernumeruotas 282 straipsniu).

⁷ Iš esmės pakeistas ES sutarties 3a straipsnio 3 dalimi (pernumeruotas 4 straipsniu).

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
11 straipsnis (pakeistas) ¹	<i>280a–280i straipsniai</i>	<i>326–334 straipsniai</i>
11a straipsnis (pakeistas) ¹	<i>280a–280i straipsniai</i>	<i>326–334 straipsniai</i>
12 straipsnis (perkeltas)	<i>16d straipsnis</i>	<i>18 straipsnis</i>
13 straipsnis (perkeltas)	<i>16e straipsnis</i>	<i>19 straipsnis</i>
14 straipsnis (perkeltas)	<i>22a straipsnis</i>	<i>26 straipsnis</i>
15 straipsnis (perkeltas)	<i>22b straipsnis</i>	<i>27 straipsnis</i>
16 straipsnis	16 straipsnis	14 straipsnis
<i>255 straipsnis (perkeltas)</i>	16a straipsnis	15 straipsnis
<i>286 straipsnis (pakeistas)</i>	16b straipsnis	16 straipsnis
	16c straipsnis	17 straipsnis
ANTROJI DALIS – SĄJUNGOS PILIETYBĖ	ANTROJI DALIS – NEDISKRIMINAVIMAS IR SĄJUNGOS PILIETYBĖ	ANTROJI DALIS – NEDISKRIMINAVIMAS IR SĄJUNGOS PILIETYBĖ
<i>12 straipsnis (perkeltas)</i>	16d straipsnis	18 straipsnis
<i>13 straipsnis (perkeltas)</i>	16e straipsnis	19 straipsnis
17 straipsnis	17 straipsnis	20 straipsnis
18 straipsnis	18 straipsnis	21 straipsnis
19 straipsnis	19 straipsnis	22 straipsnis
20 straipsnis	20 straipsnis	23 straipsnis
21 straipsnis	21 straipsnis	24 straipsnis
22 straipsnis	22 straipsnis	25 straipsnis
TREČIOJI DALIS – BENDRIJOS POLITIKOS SRITYS	TREČIOJI DALIS – SĄJUNGOS POLITIKOS SRITYS IR VIDAUS VEIKSMAI	TREČIOJI DALIS – SĄJUNGOS POLITIKOS SRITYS IR VIDAUS VEIKSMAI
	I antraštinė dalis – Vidaus rinka	I antraštinė dalis – Vidaus rinka
<i>14 straipsnis (perkeltas)</i>	22a straipsnis	26 straipsnis
<i>15 straipsnis (perkeltas)</i>	22b straipsnis	27 straipsnis
I antraštinė dalis – Laisvas prekių judėjimas	Ia antraštinė dalis – Laivas prekių judėjimas	II antraštinė dalis – Laisvas prekių judėjimas
23 straipsnis	23 straipsnis	28 straipsnis
24 straipsnis	24 straipsnis	29 straipsnis
1 skyrius – Muitų sąjunga	1 skyrius – Muitų sąjunga	1 skyrius – Muitų sąjunga
25 straipsnis	25 straipsnis	30 straipsnis
26 straipsnis	26 straipsnis	31 straipsnis
27 straipsnis	27 straipsnis	32 straipsnis

¹ Taip pat pakeistas ES sutarties 10 straipsniu (pernumeruotas 20 straipsniu).

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
<i>Trečiosios dalies X antraštinė dalis</i> <i>Muitinių bendradarbiavimas</i> <i>(perkelta)</i>	1a skirsnis – Muitinių bendradarbiavimas	2 skirsnis – Muitų sąjunga
<i>135 straipsnis (perkeltas)</i>	27a straipsnis	33 straipsnis
2 skyrius – Kiekybinių apribojimų tarp valstybių narių uždraudimas	2 skyrius – Kiekybinių apribojimų tarp valstybių narių uždraudimas	2 skyrius – Kiekybinių apribojimų tarp valstybių narių uždraudimas
28 straipsnis	28 straipsnis	34 straipsnis
29 straipsnis	29 straipsnis	35 straipsnis
30 straipsnis	30 straipsnis	36 straipsnis
31 straipsnis	31 straipsnis	37 straipsnis
II antraštinė dalis – Žemės ūkis	II antraštinė dalis – Žemės ūkis ir žuvininkystė	III antraštinė dalis – Žemės ūkis ir žuvininkystė
32 straipsnis	32 straipsnis	38 straipsnis
33 straipsnis	33 straipsnis	39 straipsnis
34 straipsnis	34 straipsnis	40 straipsnis
35 straipsnis	35 straipsnis	41 straipsnis
36 straipsnis	36 straipsnis	42 straipsnis
37 straipsnis	37 straipsnis	43 straipsnis
38 straipsnis	38 straipsnis	44 straipsnis
III antraštinė dalis – Laisvas asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas	III antraštinė dalis – Laisvas asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas	IV antraštinė dalis – Laisvas asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas
1 skyrius – Darbuotojai	1 skyrius – Darbuotojai	1 skyrius – Darbuotojai
39 straipsnis	39 straipsnis	45 straipsnis
40 straipsnis	40 straipsnis	46 straipsnis
41 straipsnis	41 straipsnis	47 straipsnis
42 straipsnis	42 straipsnis	48 straipsnis
2 skyrius – Įsteigimo teisė	2 skyrius – Įsteigimo teisė	2 skyrius – Įsteigimo teisė
43 straipsnis	43 straipsnis	49 straipsnis
44 straipsnis	44 straipsnis	50 straipsnis
45 straipsnis	45 straipsnis	51 straipsnis
46 straipsnis	46 straipsnis	52 straipsnis
47 straipsnis	47 straipsnis	53 straipsnis
48 straipsnis	48 straipsnis	54 straipsnis
<i>294 straipsnis (perkeltas)</i>	48a straipsnis	55 straipsnis

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
3 skyrius – Paslaugos	3 skyrius – Paslaugos	3 skyrius – Paslaugos
49 straipsnis	49 straipsnis	56 straipsnis
50 straipsnis	50 straipsnis	57 straipsnis
51 straipsnis	51 straipsnis	58 straipsnis
52 straipsnis	52 straipsnis	59 straipsnis
53 straipsnis	53 straipsnis	60 straipsnis
54 straipsnis	54 straipsnis	61 straipsnis
55 straipsnis	55 straipsnis	62 straipsnis
4 skyrius – Kapitalas ir mokėjimai	4 skyrius – Kapitalas ir mokėjimai	4 skyrius – Kapitalas ir mokėjimai
56 straipsnis	56 straipsnis	63 straipsnis
57 straipsnis	57 straipsnis	64 straipsnis
58 straipsnis	58 straipsnis	65 straipsnis
59 straipsnis	59 straipsnis	66 straipsnis
60 straipsnis (perkeltas)	<i>61h straipsnis</i>	<i>75 straipsnis</i>
IV antraštinė dalis – Vizų, prieglobsčio, imigracijos ir kitos su laisvu asmenų judėjimu susijusios politikos sritys	IV antraštinė dalis – Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė	V antraštinė dalis – Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė
	1 skyrius – Bendrosios nuostatos	1 skyrius – Bendrosios nuostatos
61 straipsnis	61 straipsnis ¹	67 straipsnis
	61a straipsnis	68 straipsnis
	61b straipsnis	69 straipsnis
	61c straipsnis	70 straipsnis
	61d straipsnis ²	71 straipsnis
<i>64 straipsnio 1 dalis (perkelta)</i>	61e straipsnis ³	72 straipsnis
	61f straipsnis	73 straipsnis
<i>66 straipsnis (perkeltas)</i>	61g straipsnis	74 straipsnis
<i>60 straipsnis (pakeistas)</i>	61h straipsnis	75 straipsnis
	61i straipsnis	76 straipsnis

¹ Taip pat pakeičia dabartinės ES sutarties 29 straipsnį.

² Pakeičia dabartinės ES sutarties 36 straipsnį.

³ Taip pat pakeičia dabartinės ES sutarties 33 straipsnį.

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
	2 skyrius – Sienų kontrolės, prieglobsčio ir imigracijos politika	2 skyrius – Sienų kontrolės, prieglobsčio ir imigracijos politika
62 straipsnis	62 straipsnis	77 straipsnis
63 straipsnio 1 ir 2 punktai ir 64 straipsnio 2 dalis ¹	63 straipsnis	78 straipsnis
63 straipsnio 3 ir 4 punktai	63a straipsnis	79 straipsnis
	63b straipsnis	80 straipsnis
64 straipsnio 1 dalis (pakeista)	<i>61e straipsnis</i>	<i>72 straipsnis</i>
	3 skyrius – Teisminis bendradarbiavimas civilinėse bylose	3 skyrius – Teisminis bendradarbiavimas civilinėse bylose
65 straipsnis	65 straipsnis	81 straipsnis
66 straipsnis (pakeistas)	<i>61g straipsnis</i>	<i>74 straipsnis</i>
67 straipsnis (panaikintas)		
68 straipsnis (panaikintas)		
69 straipsnis (panaikintas)		
	4 skyrius – Teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose	4 skyrius – Teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose
	69a straipsnis ²	82 straipsnis
	69b straipsnis ²	83 straipsnis
	69c straipsnis	84 straipsnis
	69d straipsnis ²	85 straipsnis
	69e straipsnis	86 straipsnis
	5 skyrius – Policijos bendradarbiavimas	5 skyrius – Policijos bendradarbiavimas
	69f straipsnis ³	87 straipsnis
	69g straipsnis ³	88 straipsnis
	69h straipsnis ⁴	89 straipsnis
V antraštinė dalis – Transportas	V antraštinė dalis – Transportas	VI antraštinė dalis – Transportas
70 straipsnis	70 straipsnis	90 straipsnis
71 straipsnis	71 straipsnis	91 straipsnis
72 straipsnis	72 straipsnis	92 straipsnis
73 straipsnis	73 straipsnis	93 straipsnis
74 straipsnis	74 straipsnis	94 straipsnis
75 straipsnis	75 straipsnis	95 straipsnis

¹ EB sutarties 63 straipsnio 1 ir 2 punktai pakeičiami SESV 63 straipsnio 1 ir 2 dalimis ir 64 straipsnio 2 dalis pakeičiama SESV 63 straipsnio 3 dalimi.

² Pakeičia dabartinės ES sutarties 31 straipnį.

³ Pakeičia dabartinės ES sutarties 30 straipnį.

⁴ Pakeičia dabartinės ES sutarties 32 straipnį.

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
76 straipsnis	76 straipsnis	96 straipsnis
77 straipsnis	77 straipsnis	97 straipsnis
78 straipsnis	78 straipsnis	98 straipsnis
79 straipsnis	79 straipsnis	99 straipsnis
80 straipsnis	80 straipsnis	100 straipsnis
VI antraštinė dalis – Konkurencijos, mokesčių ir teisės aktų derinimo bendrosios taisyklės	VI antraštinė dalis – Konkurencijos, mokesčių ir teisės aktų derinimo bendrosios taisyklės	VII antraštinė dalis – Konkurencijos, mokesčių ir teisės aktų derinimo bendrosios taisyklės
1 skyrius – Konkurencijos taisyklės	1 skyrius – Konkurencijos taisyklės	1 skyrius – Konkurencijos taisyklės
1 skirsnis – Įmonėms taikomos taisyklės	1 skirsnis – Įmonėms taikomos taisyklės	1 skirsnis – Įmonėms taikomos taisyklės
81 straipsnis	81 straipsnis	101 straipsnis
82 straipsnis	82 straipsnis	102 straipsnis
83 straipsnis	83 straipsnis	103 straipsnis
84 straipsnis	84 straipsnis	104 straipsnis
85 straipsnis	85 straipsnis	105 straipsnis
86 straipsnis	86 straipsnis	106 straipsnis
2 skirsnis – Valstybių teikiama pagalba	2 skirsnis – Valstybių teikiama pagalba	2 skirsnis – Valstybių teikiama pagalba
87 straipsnis	87 straipsnis	107 straipsnis
88 straipsnis	88 straipsnis	108 straipsnis
89 straipsnis	89 straipsnis	109 straipsnis
2 skyrius – Mokesčių nuostatos	2 skyrius – Mokesčių nuostatos	2 skyrius – Mokesčių nuostatos
90 straipsnis	90 straipsnis	110 straipsnis
91 straipsnis	91 straipsnis	111 straipsnis
92 straipsnis	92 straipsnis	112 straipsnis
93 straipsnis	93 straipsnis	113 straipsnis
3 skyrius – Teisės aktų suderinimas	3 skyrius – Teisės aktų suderinimas	3 skyrius – Teisės aktų suderinimas
95 straipsnis (<i>perkeltas</i>)	94 straipsnis	114 straipsnis
94 straipsnis (<i>perkeltas</i>)	95 straipsnis	115 straipsnis
96 straipsnis	96 straipsnis	116 straipsnis
97 straipsnis	97 straipsnis	117 straipsnis
	97a straipsnis	118 straipsnis

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
VII antraštinė dalis – Ekonominė ir pinigų politika	VII antraštinė dalis – Ekonominė ir pinigų politika	VIII antraštinė dalis – Ekonominė ir pinigų politika
<i>4 straipsnis (perkeltas)</i>	97b straipsnis	119 straipsnis
1 skyrius – Ekonominė politika	1 skyrius – Ekonominė politika	1 skyrius – Ekonominė politika
98 straipsnis	98 straipsnis	120 straipsnis
99 straipsnis	99 straipsnis	121 straipsnis
100 straipsnis	100 straipsnis	122 straipsnis
101 straipsnis	101 straipsnis	123 straipsnis
102 straipsnis	102 straipsnis	124 straipsnis
103 straipsnis	103 straipsnis	125 straipsnis
104 straipsnis	104 straipsnis	126 straipsnis
2 skyrius – Pinigų politika	2 skyrius – Pinigų politika	2 skyrius – Pinigų politika
105 straipsnis	105 straipsnis	127 straipsnis
106 straipsnis	106 straipsnis	128 straipsnis
107 straipsnis	107 straipsnis	129 straipsnis
108 straipsnis	108 straipsnis	130 straipsnis
109 straipsnis	109 straipsnis	131 straipsnis
110 straipsnis	110 straipsnis	132 straipsnis
111 straipsnio 1–3 ir 5 dalys (perkeltos)	<i>188o straipsnis</i>	<i>219 straipsnis</i>
111 straipsnio 4 dalis (perkelta)	<i>115c straipsnio 1 dalis</i>	<i>138 straipsnis</i>
	111a straipsnis	133 straipsnis
3 skyrius – Institucijų nuostatos	3 skyrius – Institucijų nuostatos	3 skyrius – Institucijų nuostatos
112 straipsnis (perkeltas)	<i>245b straipsnis</i>	<i>283 straipsnis</i>
113 straipsnis (perkeltas)	<i>245c straipsnis</i>	<i>294 straipsnis</i>
114 straipsnis	114 straipsnis	134 straipsnis
115 straipsnis	115 straipsnis	135 straipsnis
	3a skyrius – Specialios nuostatos valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro	4 skyrius – Specialios nuostatos valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro
	115a straipsnis	136 straipsnis
	115b straipsnis	137 straipsnis
<i>111 straipsnio 4 dalis (perkelta)</i>	115c straipsnis	138 straipsnis

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
4 skyrius – Pereinamojo laikotarpio nuostatos	4 skyrius – Pereinamojo laikotarpio nuostatos	5 skyrius – Pereinamojo laikotarpio nuostatos
116 straipsnis (panaikintas)		
	116a straipsnis	139 straipsnis
117 straipsnio 1, 2 dalies šešta įtrauka ir 3 – 9 dalys (panaikintos)		
117 straipsnio 2 dalies penkios pirmosios įtraukos (perkeltos)	<i>118a straipsnio 2 dalis</i>	<i>141 straipsnio 2 dalis</i>
<i>121 straipsnio 1 dalis (perkelta)</i> <i>122 straipsnio 2 dalies antras sakiny (perkeltas)</i> <i>123 straipsnio 5 dalis (perkeltas)</i>	117a straipsnio 1 dalis ¹ 117a straipsnio 2 dalis ² 117a straipsnio 3 dalis ³	140 straipsnis
118 straipsnis (panaikintas)		
<i>123 straipsnio 3 dalis (perkeltas)</i> <i>117 straipsnio 2 dalies penkios pirmosios įtraukos (perkeltos)</i>	118a straipsnis 1 dalis ⁴ 118a straipsnio 2 dalis ⁵	141 straipsnis
<i>124 straipsnio 1 dalis (perkelta)</i>	118b straipsnis	142 straipsnis
119 straipsnis	119 straipsnis	143 straipsnis
120 straipsnis	120 straipsnis	144 straipsnis
121 straipsnio 1 dalis (perkelta)	<i>117a straipsnio 1 dalis</i>	<i>140 straipsnio 1 dalis</i>
121 straipsnio 2–4 dalys (panaikintos)		
122 straipsnio 1, 2 dalys, pirmas sakiny, 3, 4, 5 ir 6 dalys (panaikintos)		
122 straipsnio 2 dalis, antras sakiny (perkeltas)	<i>117a straipsnio 2 dalies pirmoji pastraipa</i>	<i>140 straipsnio 2 dalies pirmoji pastraipa</i>
123 straipsnio 1, 2 ir 4 dalys (panaikintos)		
123 straipsnio 3 dalis (perkelta)	<i>118a straipsnio 1 dalis</i>	<i>141 straipsnio 1 dalis</i>
123 straipsnio 5 dalis (perkelta)	<i>117a straipsnio 3 dalis</i>	<i>140 straipsnio 3 dalis</i>

¹ 117a straipsnio 1 dalis (pernumeruotas 140 straipsniu) pakeičiama 121 straipsnio 1 dalimi.

² 117a straipsnio 2 dalis (pernumeruotas 140 straipsniu) pakeičiama 122 straipsnio 2 dalies antru sakiniu.

³ 117a straipsnio 3 dalis (pernumeruotas 140 straipsniu) pakeičiama 123 straipsnio 5 dalimi.

⁴ 118a straipsnio 1 dalis (pernumeruotas 141 straipsniu) pakeičiama 123 straipsnio 3 dalimi.

⁵ 118a straipsnio 2 dalis (pernumeruotas 141 straipsniu) pakeičiama 117 straipsnio 2 dalies pirmomis penkiomis įtraukomis.

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
124 straipsnio 1 dalis (perkelta)	<i>118b straipsnis</i>	<i>142 straipsnis</i>
124 straipsnio 2 dalis (panaikinta)		
VIII antraštinė dalis – Užimtumas	VIII antraštinė dalis – Užimtumas	IX antraštinė dalis – Užimtumas
125 straipsnis	125 straipsnis	145 straipsnis
126 straipsnis	126 straipsnis	146 straipsnis
127 straipsnis	127 straipsnis	147 straipsnis
128 straipsnis	128 straipsnis	148 straipsnis
129 straipsnis	129 straipsnis	149 straipsnis
130 straipsnis	130 straipsnis	150 straipsnis
IX antraštinė dalis – Bendra prekybos politika (perkeltas)	<i>Penktosios dalies II antraštinė dalis - Bendra prekybos politika</i>	<i>Penktosios dalies II antraštinė dalis - Bendra prekybos politika</i>
131 straipsnis (perkeltas)	<i>188b straipsnis</i>	<i>206 straipsnis</i>
132 straipsnis (panaikintas)		
133 straipsnis (perkeltas)	<i>188c straipsnis</i>	<i>207 straipsnis</i>
134 straipsnis (panaikintas)		
X antraštinė dalis – Muitinių bendradarbiavimas (perkeltas)	<i>Trečiosios dalies II antraštinė dalies 1a skyrius - Muitinių bendradarbiavimas</i>	<i>Trečiosios dalies II antraštinės dalies 2 skyrius - Muitinių bendradarbiavimas</i>
135 straipsnis (perkeltas)	<i>27a straipsnis</i>	<i>33 straipsnis</i>
XI antraštinė dalis – Socialinė politika, švietimas, profesinis mokymas ir jaunimas	IX antraštinė dalis – Socialinė politika	X antraštinė dalis – Socialinė politika
1 skyrius – Socialinės nuostatos (panaikintas)		
136 straipsnis	136 straipsnis	151 straipsnis
	136a straipsnis	152 straipsnis
137 straipsnis	137 straipsnis	153 straipsnis
138 straipsnis	138 straipsnis	154 straipsnis
139 straipsnis	139 straipsnis	155 straipsnis
140 straipsnis	140 straipsnis	156 straipsnis
141 straipsnis	141 straipsnis	157 straipsnis
142 straipsnis	142 straipsnis	158 straipsnis
143 straipsnis	143 straipsnis	159 straipsnis
144 straipsnis	144 straipsnis	160 straipsnis
145 straipsnis	145 straipsnis	161 straipsnis

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
2 skyrius – Europos socialinis fondas	X antraštinė dalis – Europos socialinis fondas	XI antraštinė dalis – Europos socialinis fondas
146 straipsnis	146 straipsnis	162 straipsnis
147 straipsnis	147 straipsnis	163 straipsnis
148 straipsnis	148 straipsnis	164 straipsnis
3 skyrius – Švietimas, profesinis mokymas ir jaunimas	XI antraštinė dalis – Švietimas, profesinis rengimas, jaunimas ir sportas	XII antraštinė dalis – Švietimas, profesinis rengimas, jaunimas ir sportas
149 straipsnis	149 straipsnis	165 straipsnis
150 straipsnis	150 straipsnis	166 straipsnis
XII antraštinė dalis – Kultūra	XII antraštinė dalis – Kultūra	XIII antraštinė dalis – Kultūra
151 straipsnis	151 straipsnis	167 straipsnis
XIII antraštinė dalis – Visuomenės sveikata	XIII antraštinė dalis – Visuomenės sveikata	XIV antraštinė dalis – Visuomenės sveikata
152 straipsnis	152 straipsnis	168 straipsnis
XIV antraštinė dalis – Vartotojų apsauga	XIV antraštinė dalis – Vartotojų apsauga	XV antraštinė dalis – Vartotojų apsauga
153 straipsnio 1, 3, 4 ir 5 dalys	153 straipsnis	169 straipsnis
153 straipsnio 2 dalis (perkelta)	<i>6a straipsnis</i>	<i>12 straipsnis</i>
XV antraštinė dalis – Transeuropiniai tinklai	XV antraštinė dalis – Transeuropiniai tinklai	XVI antraštinė dalis – Transeuropiniai tinklai
154 straipsnis	154 straipsnis	170 straipsnis
155 straipsnis	155 straipsnis	171 straipsnis
156 straipsnis	156 straipsnis	172 straipsnis
XVI antraštinė dalis – Pramonė	XVI antraštinė dalis – Pramonė	XVII antraštinė dalis – Pramonė
157 straipsnis	157 straipsnis	173 straipsnis
XVII antraštinė dalis – Ekonominė ir socialinė sanglauda	XVII antraštinė dalis – Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	XVIII antraštinė dalis – Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda
158 straipsnis	158 straipsnis	174 straipsnis
159 straipsnis	159 straipsnis	175 straipsnis
160 straipsnis	160 straipsnis	176 straipsnis
161 straipsnis	161 straipsnis	177 straipsnis
162 straipsnis	162 straipsnis	178 straipsnis

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
XVIII antraštinė dalis – Moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra	XVIII antraštinė dalis – Moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra	XIX antraštinė dalis – Moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra
163 straipsnis	163 straipsnis	179 straipsnis
164 straipsnis	164 straipsnis	180 straipsnis
165 straipsnis	165 straipsnis	181 straipsnis
166 straipsnis	166 straipsnis	182 straipsnis
167 straipsnis	167 straipsnis	183 straipsnis
168 straipsnis	168 straipsnis	184 straipsnis
169 straipsnis	169 straipsnis	185 straipsnis
170 straipsnis	170 straipsnis	186 straipsnis
171 straipsnis	171 straipsnis	187 straipsnis
172 straipsnis	172 straipsnis	188 straipsnis
	172a straipsnis	189 straipsnis
173 straipsnis	173 straipsnis	190 straipsnis
XIX antraštinė dalis – Aplinka	XIX antraštinė dalis – Aplinka	XX antraštinė dalis – Aplinka
174 straipsnis	174 straipsnis	191 straipsnis
175 straipsnis	175 straipsnis	192 straipsnis
176 straipsnis	176 straipsnis	193 straipsnis
	XX antraštinė dalis – Energetika	XXI antraštinė dalis – Energetika
	176a straipsnis	194 straipsnis
	XXI antraštinė dalis – Turizmas	XXII antraštinė dalis – Turizmas
	176b straipsnis	195 straipsnis
	XXII antraštinė dalis – Civilinė sauga	XXIII antraštinė dalis – Civilinė sauga
	176c straipsnis	196 straipsnis
	XXIII antraštinė dalis – Administracinis bendradarbiavimas	XXIV antraštinė dalis – Administracinis bendradarbiavimas
	176d straipsnis	197 straipsnis
XX antraštinė dalis – Bendradarbiavimas vystymosi labui (perkeltas)	<i>Penktosios dalies III antraštinės dalies, 1 skyrius - Bendradarbiavimas vystymosi labui</i>	<i>Penktosios dalies III antraštinės dalies 1 skyrius - Bendradarbiavimas vystymosi labui</i>
177 straipsnis (perkeltas)	<i>188d straipsnis</i>	<i>208 straipsnis</i>
178 straipsnis (panaikintas) ¹		
179 straipsnis (perkeltas)	<i>188e straipsnis</i>	<i>209 straipsnis</i>
180 straipsnis (perkeltas)	<i>188f straipsnis</i>	<i>210 straipsnis</i>
181 straipsnis (perkeltas)	<i>188g straipsnis</i>	<i>211 straipsnis</i>

¹ Iš esmės pakeitas SESV 188d straipsnio 1 dalies antrosios pastraipos pirmu sakiniu.
TL/Priedas/lt 16

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
XXI antraštinė dalis – Ekonominis, finansinis ir techninis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis (perkeltas)	<i>Penktosios dalies III antraštinės dalies 2 skyrius - Ekonominis, finansinis ir techninis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis</i>	<i>Penktosios dalies III antraštinės dalies 2 skyrius - Ekonominis, finansinis ir techninis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis</i>
181a straipsnis (perkeltas)	<i>188h straipsnis</i>	<i>212 straipsnis</i>
KETVIRTOJI DALIS – ASOCIACIJA SU UŽJŪRIO ŠALIMIS IR TERITORIJOMIS	KETVIRTOJI DALIS – ASOCIACIJA SU UŽJŪRIO ŠALIMIS IR TERITORIJOMIS	KETVIRTOJI DALIS – ASOCIACIJA SU UŽJŪRIO ŠALIMIS IR TERITORIJOMIS
182 straipsnis	182 straipsnis	198 straipsnis
183 straipsnis	183 straipsnis	199 straipsnis
184 straipsnis	184 straipsnis	200 straipsnis
185 straipsnis	185 straipsnis	201 straipsnis
186 straipsnis	186 straipsnis	202 straipsnis
187 straipsnis	187 straipsnis	203 straipsnis
188 straipsnis	188 straipsnis	204 straipsnis
	PENKTOJI DALIS – SAJUNGOS IŠORĖS VEIKSMAI	PENKTOJI DALIS – SAJUNGOS IŠORĖS VEIKSMAI
	I antraštinė dalis – Bendrosios nuostatos dėl Sąjungos išorės veiksmų	I antraštinė dalis – Bendrosios nuostatos dėl Sąjungos išorės veiksmų
	188a straipsnis	205 straipsnis
<i>Trečiosios dalies IX antraštinė dalis - Bendra prekybos politika (perkeltas)</i>	II antraštinė dalis – Bendra prekybos politika	II antraštinė dalis – Bendra prekybos politika
<i>131 straipsnis (perkeltas)</i>	188b straipsnis	206 straipsnis
<i>133 straipsnis (perkeltas)</i>	188c straipsnis	207 straipsnis
	III antraštinė dalis – Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis ir humanitarinė pagalba	III antraštinė dalis – Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis ir humanitarinė pagalba
<i>Trečiosios dalies XX antraštinė dalis - Bendradarbiavimas vystymosi labui (perkeltas)</i>	1 skyrius – Bendradarbiavimas vystymosi labui	1 skyrius – Bendradarbiavimas vystymosi labui
<i>177 straipsnis (perkeltas)</i>	188d straipsnis ¹	208 straipsnis
<i>179 straipsnis (perkeltas)</i>	188e straipsnis	209 straipsnis
<i>180 straipsnis (perkeltas)</i>	188f straipsnis	210 straipsnis
<i>181 straipsnis (perkeltas)</i>	188g straipsnis	211 straipsnis

¹ 1 dalies antrosios pastraipos antrasis sakinyys iš esmės pakeitė EB sutarties 178 straipnį.
TL/Priedas/lt 17

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
<i>Trečiosios dalies XXI antraštinė dalis - Ekonominis, finansinis ir techninis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis (perkeltas)</i>	2 skyrius – Ekonominis, finansinis ir techninis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis	2 skyrius – Ekonominis, finansinis ir techninis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis
<i>181a straipsnis (perkeltas)</i>	188h straipsnis	212 straipsnis
	188i straipsnis	213 straipsnis
	3 skyrius – Humanitarinė pagalba	3 skyrius – Humanitarinė pagalba
	188j straipsnis	214 straipsnis
	IV antraštinė dalis – Ribojančios priemonės	IV antraštinė dalis – Ribojančios priemonės
<i>301 straipsnis (pakeistas)</i>	188k straipsnis	215 straipsnis
	V antraštinė dalis – Tarptautiniai susitarimai	V antraštinė dalis – Tarptautiniai susitarimai
	188l straipsnis	216 straipsnis
<i>310 straipsnis (perkeltas)</i>	188m straipsnis	217 straipsnis
<i>300 straipsnis (pakeistas)</i>	188n straipsnis	218 straipsnis
<i>111 straipsnio 1–3 ir 5 dalys (perkeltos)</i>	188o straipsnis	219 straipsnis
	VI antraštinė dalis – Sąjungos santykiai su tarptautinėmis organizacijomis ir trečiosiomis šalimis bei Sąjungos delegacijos	VI antraštinė dalis – Sąjungos santykiai su tarptautinėmis organizacijomis ir trečiosiomis šalimis bei Sąjungos delegacijos
<i>302 - 304 straipsniai (pakeisti)</i>	188p straipsnis	220 straipsnis
	188q straipsnis	221 straipsnis
	VII antraštinė dalis – Solidarumo sąlyga	VII antraštinė dalis – Solidarumo sąlyga
	188r straipsnis	222 straipsnis
PENKTOJI DALIS – BENDRIJOS INSTITUCIJOS	ŠEŠTOJI DALIS– INSTITUCINĖS IR FINANSINĖS NUOSTATOS	ŠEŠTOJI DALIS– INSTITUCINĖS IR FINANSINĖS NUOSTATOS
I antraštinė dalis – Institucijas reglamentuojančios nuostatos	I antraštinė dalis – Institucinės nuostatos	I antraštinė dalis – Institucinės nuostatos
1 skyrius – Institucijos	1 skyrius – Institucijos	1 skyrius – Institucijos
1 skirsnis – Europos Parlamentas	1 skirsnis – Europos Parlamentas	1 skirsnis – Europos Parlamentas
189 straipsnis (panaikintas) ¹		
190 straipsnio 1–3 dalys (panaikintos) ²		
190 straipsnio 4 ir 5 dalys	190 straipsnis	223 straipsnis

¹ Iš esmės pakeistas ES sutarties 9a straipsnio 1 ir 2 dalimis (pernumeruotas 14 straipsniu).

² Iš esmės pakeistas ES sutarties 9a straipsnio 1–3 dalimis (pernumeruotas 14 straipsniu).

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje		Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
191 straipsnio pirmoji pastraipa (panaikinta) ¹			
191 straipsnio antroji pastraipa	191 straipsnis		224 straipsnis
192 straipsnio pirmoji pastraipa (panaikinta) ²			
192 straipsnio antroji pastraipa	192 straipsnis		225 straipsnis
193 straipsnis	193 straipsnis		226 straipsnis
194 straipsnis	194 straipsnis		227 straipsnis
195 straipsnis	195 straipsnis		228 straipsnis
196 straipsnis	196 straipsnis		229 straipsnis
197 straipsnio pirmoji pastraipa (panaikinta) ³			
197 straipsnio antroji, trečioji ir ketvirtoji pastraipos	197 straipsnis		230 straipsnis
198 straipsnis	198 straipsnis		231 straipsnis
199 straipsnis	199 straipsnis		232 straipsnis
200 straipsnis	200 straipsnis		233 straipsnis
201 straipsnis	201 straipsnis		234 straipsnis
	1a skirsnis – Europos Vadovų Taryba		Section 2 skirsnis – Europos Vadovų Taryba
	201a straipsnis		235 straipsnis
	201b straipsnis		236 straipsnis
2 skirsnis – Taryba	2 skirsnis – Taryba		3 skirsnis – Taryba
202 straipsnis (panaikintas) ⁴			
203 straipsnis (panaikintas) ⁵			
204 straipsnis	204 straipsnis		237 straipsnis
205 straipsnio 2 ir 4 dalys (panaikintos) ⁶			
205 straipsnio 1 ir 3 dalys	205 straipsnis		238 straipsnis
206 straipsnis	206 straipsnis		239 straipsnis
207 straipsnis	207 straipsnis		240 straipsnis
208 straipsnis	208 straipsnis		241 straipsnis
209 straipsnis	209 straipsnis		242 straipsnis
210 straipsnis	210 straipsnis		243 straipsnis

¹ Iš esmės pakeistas ES sutarties 8a straipsnio 4 dalimi (pernumeruotas 11 straipsniu).

² Iš esmės pakeistas ES sutarties 9a straipsnio 1 dalimi (pernumeruotas 14 straipsniu).

³ Iš esmės pakeistas ES sutarties 9a straipsnio 4 dalimi (pernumeruotas 14 straipsniu).

⁴ Iš esmės pakeistas ES sutarties 9c straipsnio 1 dalimi (pernumeruotas 16 straipsniu) ir SESV 249b ir 249c straipsniais (pernumeruoti 290 ir 291 straipsniais).

⁵ Iš esmės pakeistas ES sutarties 9c straipsnio 2 ir 9 dalimis (pernumeruotas 16 straipsniu).

⁶ Iš esmės pakeistas ES sutarties 9c straipsnio 4 ir 5 dalimis (pernumeruotas 16 straipsniu).

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
3 skirsnis – Komisija	3 skirsnis – Komisija	4 skirsnis – Komisija
211 straipsnis (panaikintas) ¹		
	211a straipsnis	244 straipsnis
212 straipsnis (perkeltas)	<i>218 straipsnio 2 dalis</i>	<i>249 straipsnio 2 dalis</i>
213 straipsnis	213 straipsnis	245 straipsnis
214 straipsnis (panaikintas) ²		
215 straipsnis	215 straipsnis	246 straipsnis
216 straipsnis	216 straipsnis	247 straipsnis
217 straipsnio 1, 3 ir 4 dalys (panaikintos) ³		
217 straipsnio 2 dalis	217 straipsnis	248 straipsnis
218 straipsnio 1 dalis (panaikinta) ⁴		
218 straipsnio 2 dalis	218 straipsnis	249 straipsnis
219 straipsnis	219 straipsnis	250 straipsnis
4 skirsnis – Teisingumo Teismas	4 skirsnis – Europos Sąjungos Teisingumo Teismas	5 skirsnis – Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
220 straipsnis (panaikintas) ⁵		
221 straipsnio pirmoji pastraipa (panaikinta) ⁶		
221 straipsnio antroji ir trečioji pastraipos	221 straipsnis	251 straipsnis
222 straipsnis	222 straipsnis	252 straipsnis
223 straipsnis	223 straipsnis	253 straipsnis
224 straipsnis ⁷	224 straipsnis	254 straipsnis
	224a straipsnis	255 straipsnis
225 straipsnis	225 straipsnis	256 straipsnis
225a straipsnis	225a straipsnis	257 straipsnis
226 straipsnis	226 straipsnis	258 straipsnis

¹ Iš esmės pakeistas ES sutarties 9d straipsnio 1 dalimi (pernumeruotas 17 straipsniu).

² Iš esmės pakeistas ES sutarties 9d straipsnio 3 ir 7 dalimis (pernumeruotas 17 straipsniu).

³ Iš esmės pakeistas ES sutarties 9d straipsnio 6 dalimi (pernumeruotas 17 straipsniu).

⁴ Iš esmės pakeistas SESV 252a straipsniu (pernumeruotas 295 straipsniu).

⁵ Iš esmės pakeistas ES sutarties 9f straipsniu (pernumeruotas 19 straipsniu).

⁶ Iš esmės pakeistas ES sutarties 9f straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą (pernumeruotas 19 straipsniu).

⁷ Pirmosios pastraipos pirmasis sakinyš iš esmės pakeistas ES sutarties 9f straipsnio 2 dalies antroji pastraipa (pernumeruotas 19 straipsniu).

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
227 straipsnis	227 straipsnis	259 straipsnis
228 straipsnis	228 straipsnis	260 straipsnis
229 straipsnis	229 straipsnis	261 straipsnis
229a straipsnis	229a straipsnis	262 straipsnis
230 straipsnis	230 straipsnis	263 straipsnis
231 straipsnis	231 straipsnis	264 straipsnis
232 straipsnis	232 straipsnis	265 straipsnis
233 straipsnis	233 straipsnis	266 straipsnis
234 straipsnis	234 straipsnis	267 straipsnis
235 straipsnis	235 straipsnis	268 straipsnis
	235a straipsnis	269 straipsnis
236 straipsnis	236 straipsnis	270 straipsnis
237 straipsnis	237 straipsnis	271 straipsnis
238 straipsnis	238 straipsnis	272 straipsnis
239 straipsnis	239 straipsnis	273 straipsnis
240 straipsnis	240 straipsnis	274 straipsnis
	240a straipsnis	275 straipsnis
	240b straipsnis	276 straipsnis
241 straipsnis	241 straipsnis	277 straipsnis
242 straipsnis	242 straipsnis	278 straipsnis
243 straipsnis	243 straipsnis	279 straipsnis
244 straipsnis	244 straipsnis	280 straipsnis
245 straipsnis	245 straipsnis	281 straipsnis
	4a skirsnis – Europos centrinis bankas	6 skirsnis – Europos centrinis bankas
	245a straipsnis	282 straipsnis
<i>112 straipsnis (perkeltas)</i>	245b straipsnis	283 straipsnis
<i>113 straipsnis (perkeltas)</i>	245c straipsnis	284 straipsnis
5 skirsnis – Audito Rūmai	5 skirsnis – Audito Rūmai	7 skirsnis – Audito Rūmai
246 straipsnis	246 straipsnis	285 straipsnis
247 straipsnis	247 straipsnis	286 straipsnis
248 straipsnis	248 straipsnis	287 straipsnis

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
2 skyrius – Kelioms institucijoms bendros nuostatos	2 skyrius – Sąjungos teisės aktai, priėmimo procedūros ir kitos nuostatos	2 skyrius – Sąjungos teisės aktai, priėmimo procedūros ir kitos nuostatos
	1 skirsnis – Sąjungos teisės aktai	1 skirsnis – Sąjungos teisės aktai
249 straipsnis	249 straipsnis	288 straipsnis
	249a straipsnis	289 straipsnis
	249b straipsnis ¹	290 straipsnis
	249c straipsnis ¹	291 straipsnis
	249d straipsnis	292 straipsnis
	2 skirsnis – Priėmimo procedūros ir kitos nuostatos	2 skirsnis – Priėmimo procedūros ir kitos nuostatos
250 straipsnis	250 straipsnis	293 straipsnis
251 straipsnis	251 straipsnis	294 straipsnis
252 straipsnis (panaikintas)		
	252a straipsnis	295 straipsnis
253 straipsnis	253 straipsnis	296 straipsnis
254 straipsnis	254 straipsnis	297 straipsnis
	254a straipsnis	298 straipsnis
255 straipsnis (perkeltas)	<i>16a straipsnis</i>	<i>15 straipsnis</i>
256 straipsnis	256 straipsnis	299 straipsnis
	3 skirsnis– Sąjungos patariamieji organai	2 skirsnis– Sąjungos patariamieji organai
	256a straipsnis	300 straipsnis
3 skirsnis – Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas	1 skirsnis – Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas	1 skirsnis – Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas
257 straipsnis (panaikintas) ²		
258 straipsnio pirmoji, antroji ir ketvirtoji pastraipos	258 straipsnis	301 straipsnis
258 straipsnio trečioji pastraipa (panaikinta) ³		

¹ Iš esmės pakeičia EB sutarties 202 straipsnio trečiąją įtrauką.

² Iš esmės pakeistas SESV 256a straipsnio 2 dalimi (pernumeruotas 300 straipsniu).

³ Iš esmės pakeistas SESV 256a straipsnio 4 dalimi (pernumeruotas 300 straipsniu).

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
259 straipsnis	259 straipsnis	302 straipsnis
260 straipsnis	260 straipsnis	303 straipsnis
261 straipsnis (panaikintas)		
262 straipsnis	262 straipsnis	304 straipsnis
4 skirsnis Regionų komitetas	2 skirsnis Regionų komitetas	2 skirsnis Regionų komitetas
263 straipsnio pirmoji ir penktoji pastraipos (panaikintos) ¹		
263 straipsnio antroji – ketvirtoji pastraipos	263 straipsnis	305 straipsnis
264 straipsnis	264 straipsnis	306 straipsnis
265 straipsnis	265 straipsnis	307 straipsnis
5 skirsnis – Europos investicijų bankas	5 skirsnis – Europos investicijų bankas	4 skirsnis – Europos investicijų bankas
266 straipsnis	266 straipsnis	308 straipsnis
267 straipsnis	267 straipsnis	309 straipsnis
II antraštinė dalis – Finansinės nuostatos	II antraštinė dalis – Finansinės nuostatos	II antraštinė dalis – Finansinės nuostatos
268 straipsnis	268 straipsnis	310 straipsnis
	1 skyrius – Sąjungos nuosavi ištekliai	1 skyrius – Sąjungos nuosavi ištekliai
269 straipsnis	269 straipsnis	311 straipsnis
270 straipsnis (panaikintas) ²		
	2 skyrius – Daugiametė finansinė programa	2 skyrius – Daugiametė finansinė programa
	270a straipsnis	312 straipsnis
	3 skyrius – Sąjungos metinis biudžetas	3 skyrius – Sąjungos metinis biudžetas
272 straipsnio 1 dalis (perkelta)	270b straipsnis	313 straipsnis
271 straipsnis (perkeltas)	273a straipsnis	316 straipsnis
272 straipsnio 1 dalis (perkelta)	270b straipsnis	313 straipsnis
272 straipsnio 2–10 dalys	272 straipsnis	314 straipsnis
273 straipsnis	273 straipsnis	315 straipsnis
271 straipsnis (perkeltas)	273a straipsnis	316 straipsnis

¹ Iš esmės pakeistas SESV 256a straipsnio 3 ir 4 dalimis (pernumeruotas 300 straipsniu).

² Iš esmės pakeistas SESV 268 straipsnio 4 dalimi (pernumeruotas 310 straipsniu).

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
	4 skyrius – Biudžeto vykdymas ir įvykdymo patvirtinimas	4 skyrius – Biudžeto vykdymas ir įvykdymo patvirtinimas
274 straipsnis	274 straipsnis	317 straipsnis
275 straipsnis	275 straipsnis	318 straipsnis
276 straipsnis	276 straipsnis	319 straipsnis
	5 skyrius – Bendros nuostatos	5 skyrius – Bendros nuostatos
277 straipsnis	277 straipsnis	320 straipsnis
278 straipsnis	278 straipsnis	321 straipsnis
279 straipsnis	279 straipsnis	322 straipsnis
	279a straipsnis	323 straipsnis
	279b straipsnis	324 straipsnis
	6 skyrius– Kova su sukčiavimu	6 skyrius– Kova su sukčiavimu
280 straipsnis	280 straipsnis	325 straipsnis
	III antraštinė dalis – Tvirtesnis bendradarbiavimas	III antraštinė dalis – Tvirtesnis bendradarbiavimas
<i>11 ir 11a straipsniai (pakeisti)</i>	280a straipsnis ¹	326 straipsnis
<i>11 ir 11a straipsniai (pakeisti)</i>	280b straipsnis ¹	327 straipsnis
<i>11 ir 11a straipsniai (pakeisti)</i>	280c straipsnis ¹	328 straipsnis
<i>11 ir 11a straipsniai (pakeisti)</i>	280d straipsnis ¹	329 straipsnis
<i>11 ir 11a straipsniai (pakeisti)</i>	280e straipsnis ¹	330 straipsnis
<i>11 ir 11a straipsniai (pakeisti)</i>	280f straipsnis ¹	331 straipsnis
<i>11 ir 11a straipsniai (pakeisti)</i>	280g straipsnis ¹	332 straipsnis
<i>11 ir 11a straipsniai (pakeisti)</i>	280h straipsnis ¹	333 straipsnis
<i>11 ir 11a straipsniai (pakeisti)</i>	280i straipsnis ¹	334 straipsnis
ŠEŠTOJI DALIS – BENDROSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	SEPTINTOJI DALIS – BENDROSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	SEPTINTOJI DALIS – BENDROSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS
281 straipsnis (panaikintas) ²		
282 straipsnis	282 straipsnis	335 straipsnis
283 straipsnis	283 straipsnis	336 straipsnis
284 straipsnis	284 straipsnis	337 straipsnis
285 straipsnis	285 straipsnis	338 straipsnis
286 straipsnis (pakeistas)	16b straipsnis	16 straipsnis
287 straipsnis	287 straipsnis	339 straipsnis
288 straipsnis	288 straipsnis	340 straipsnis
289 straipsnis	289 straipsnis	341 straipsnis
290 straipsnis	290 straipsnis	342 straipsnis

¹ Taip pat pakeičia dabartinės ES sutarties 27a–27e, 40–40b ir 43–45 straipsnius.

² Iš esmės pakeistas ES sutarties 46a straipsniu (pernumeruotas 47 straipsniu).

Buvusioji Europos bendrijos steigimo sutarties numeracija	Numeracija Lisabonos sutartyje	Nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo numeracija
291 straipsnis	291 straipsnis	343 straipsnis
292 straipsnis	292 straipsnis	344 straipsnis
293 straipsnis (panaikintas)		
294 straipsnis (perkeltas)	<i>48a straipsnis</i>	<i>55 straipsnis</i>
295 straipsnis	295 straipsnis	345 straipsnis
296 straipsnis	296 straipsnis	346 straipsnis
297 straipsnis	297 straipsnis	347 straipsnis
298 straipsnis	298 straipsnis	348 straipsnis
299 straipsnio 1 dalis (panaikinta) ¹		
299 straipsnio 2 dalies antroji, trečioji ir ketvirtoji pastraipos	299 straipsnis	349 straipsnis
299 straipsnio 2 dalies pirmoji pastraipa ir 3–6 dalys (perkeltos)	<i>311a straipsnis</i>	<i>355 straipsnis</i>
300 straipsnis (pakeistas)	<i>188n straipsnis</i>	<i>218 straipsnis</i>
301 straipsnis (pakeistas)	<i>188k straipsnis</i>	<i>215 straipsnis</i>
302 straipsnis (pakeistas)	<i>188p straipsnis</i>	<i>220 straipsnis</i>
303 straipsnis (pakeistas)	<i>188p straipsnis</i>	<i>220 straipsnis</i>
304 straipsnis (pakeistas)	<i>188p straipsnis</i>	<i>220 straipsnis</i>
305 straipsnis (panaikintas)		
306 straipsnis	306 straipsnis	350 straipsnis
307 straipsnis	307 straipsnis	351 straipsnis
308 straipsnis	308 straipsnis	352 straipsnis
	308a straipsnis	353 straipsnis
309 straipsnis	309 straipsnis	354 straipsnis
310 straipsnis (perkeltas)	<i>188m straipsnis</i>	<i>217 straipsnis</i>
311 straipsnis (panaikintas) ²		
<i>299 straipsnio 2 dalies pirmoji pastraipa ir 3–6 dalys (perkeltos)</i>	311a straipsnis	355 straipsnis
312 straipsnis	312 straipsnis	356 straipsnis
Baigiamosios nuostatos		
313 straipsnis	313 straipsnis	357 straipsnis
	313a straipsnis	358 straipsnis
314 straipsnis (panaikintas) ³		

---

¹ Iš esmės pakečia ES sutarties 49c straipsnį (pernumeruotas 52 straipsniu).

² Iš esmės pakečia ES sutarties 49b straipsnį (pernumeruotas 51 straipsniu).

³ Iš esmės pakečia ES sutarties 53 straipsnį (pernumeruotas 55 straipsniu).